

Nr. 4 – 2006
Side 339 – 461

NORSK LOVTIDEND

Avd. I

Lover og sentrale forskrifter mv.

Nr. 4
Utgitt 11. april 2006

Innhold

		Side
Lover og ikrafttredelser. Delegering av myndighet		
2006		
Mars.	3. Lov nr. 5 om lønnsnemndbehandling av arbeidstvisten i Lufttransport AS i forbindelse med tariffrevisjonen 2005	339
Mars	3. Kunngjøring av Grunnlovsbestemmelser om endringer av Grunnloven §§ 3, 6, 12, 14, 26, 41, 50, 60, 63, 68, 75, 87, 93, 110 og 110 a (Nr. 270)	401
Mars	3. Kunngjøring av Grunnlovsbestemmelser om endringer av Grunnloven § 100 (Nr. 271)	402
Mars	10. Endr. i delegering av myndighet etter lov om innførsle- og utførslerregulering § 1 og § 3 (Nr. 301)	414
Mars	22. Endr. i vedtak om overføring av myndighet til kommunen, fylkeslandbruksstyret, fylkesmannen, Statens landbruksforvaltning og Bergvesenet etter konsesjonsloven, jordloven, odelsloven og skogbruksloven (Nr. 350)	455
Forskrifter		
2005		
Des.	22. Forskrift om opptak til 1–2-årige masterprogrammer ved Universitetet i Oslo (Nr. 1801)	339
2006		
Feb.	16. Forskrift om edle metallvarers finhet og stempeling mv. (Nr. 244)	344
Feb.	21. Forskrift om tildeling av utdanningsstøtte for undervisningsåret 2006–2007 (Nr. 247)	348
Feb.	27. Forskrift om aksessorisk forsikringsagentvirksomhet (Nr. 252)	370
Feb.	7. Forskrift om bachelorgraden ved Politihøgskolen (Nr. 260)	371
Feb.	7. Forskrift om eksamen ved Politihøgskolen (Nr. 261)	372
Feb.	17. Forskrift om gjennomføring av forordning (EF) nr. 273/2004 av 11. februar 2004 om narkotikaprekursorer (Nr. 262)	377
Feb.	17. Forskrift om stoffer som kan brukes ved ulovlig fremstilling av narkotika mv. (Nr. 263)	377
Mars	1. Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (Nr. 266)	385
Mars	1. Forskrift om forbud mot fangst av brugde i 2006 (Nr. 267)	400
Mars	1. Forskrift om kvotefaktor i fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2006 (Nr. 275)	403
Mars	9. Forskrift om tiltak ved mistanke om eller bekreftet høypatogen aviær influensa hos viltlevende fugl (Nr. 297)	407
Mars	9. Forskrift om risiko- og observasjonssoner i forbindelse med bluetongue og betingelser for transport ut av og gjennom disse sonene (Nr. 299)	411
Mars	15. Forskrift om norsk ansvarlig organ for EUs miljømerke, gebyrer, standardkontrakt mv. (Nr. 309)	424
Mars	16. Forskrift om medlemskap i pensjonsordning for personer som ikke er pliktig medlem i folketrygden (Nr. 311)	425
Mars	16. Forskrift om visse forhold vedrørende de politiske partiene (partilovforskriften) (Nr. 321)	427
Mars	10. Forskrift om lokalt opptak og rangering av søkere til videreutdanninger ved Mediehøgskolen Gimlekollen (Nr. 338)	443
Mars	22. Forskrift om forbud mot å fiske raudåte, krill og andre dyreplankton (Nr. 347)	448
Feb.	2. Forskrift om eksamen ved Høgskolen i Buskerud (Nr. 349)	449
Mars	24. Forskrift om adgang til å delta i fangst av vågehval i 2006 (Nr. 352)	456
Mars	24. Forskrift om regulering av fangst av vågehval i 2006 (Nr. 353)	457
Mars	20. Forskrift om omsetningsforbud av spekede kjøttprodukter av typen Gilde Birkebeiner Fjellmorr, Gilde Birkebeiner Sognemorr og Gilde Haugpølse (Nr. 355)	460
Mars	29. Forskrift om omsetningsforbud for enkelte spekede kjøttprodukter (Nr. 356)	460
Endringsforskrifter		
2006		
Feb.	15. Endr. i forskrift om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2006 (Nr. 243)	343
Feb.	21. Endr. i forskrift om årsregnskap m.m. for verdipapirforetak (Nr. 245)	346
Feb.	21. Endr. i forskrift om regnskapsmessig behandling av utlån og garantier i finansinstitusjoner (Nr. 246)	347
Feb.	22. Endr. i forskrift om nedsatt tollsats for konserverindustrien (Nr. 248)	368

Feb.	24.	Endr. i midlertidig forskrift om sikkerhet og arbeidsmiljø for enkelte petroleumsanlegg på land og tilknyttede rørledningssystemer (Nr. 249).....	369
Feb.	24.	Endr. i forskrift om bruk av kjøretøy (Nr. 250)	369
Feb.	27.	Endr. i forskrift om innsending av årsregnskap m.v. til Regnskapsregisteret og rett til innsyn i årsregnskap m.v. (Nr. 251).....	370
Jan.	24.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° nord i 2006 (Nr. 259)	371
Feb.	22.	Endr. i forskrift om arbeidsmiljø, sikkerhet og helse for arbeidstakere på skip (Nr. 264).....	381
Feb.	28.	Endr. i forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 (Nr. 265)	385
Mars	1.	Endr. i forskrift om skipsførers og rederiets plikter i tilfelle straffbare handlinger av alvorlig art begås om bord og melding om savnede personer (Nr. 268)	400
Feb.	23.	Endr. i forskrift om rekvirering og utlevering av legemidler fra apotek (Nr. 274)	402
Mars	2.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2006 (Nr. 276)	404
Mars	3.	Endr. i forskrift om gjennomføring av EØS-avtalens vedlegg til Protokoll 3 om nærmere regler for anvendelsen av EF-traktatens artikkel 93 (prosedyreforordningen) og forskrift om gjennomføring av EØS-regler om unntak fra notifikasjonsplikt for enkelte former for offentlig støtte (Nr. 277)	404
Mars	7.	Endr. i forskrift om tilsetningsstoffer til bruk i forvarer (Nr. 278)	405
Feb.	9.	Endr. i forskrift om nasjonal transportstøtte (Nr. 291).....	405
Feb.	10.	Endr. i forskrift om jakt, fangst og fiske i statsallmenning (Nr. 292)	405
Feb.	21.	Endr. i forskrift om opptak, studier og eksamen ved Høgskolen i Lillehammer (Nr. 293).....	406
Feb.	23.	Endr. i forskrift om adgang til å gå opp til eksamen mv. som privatist ved Høgskolen i Hedmark (Nr. 294).....	406
Mars	6.	Endr. i forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften) (Nr. 295)	406
Mars	6.	Endr. i forskrift om rengjøring og desinfeksjon av akvakulturanlegg m.v. (Nr. 296).....	407
Feb.	17.	Endr. i forskrift om særskilte beskyttelsestiltak i forbindelse med innførsel av fjær fra visse tredjeland (Nr. 298).....	411
Mars	13.	Endr. i forskrift om prosessuelle konkurranseregler i EØS-avtalen m.v. (Nr. 300).....	414
Mars	10.	Endr. i forskrift om kontroll med rorferger, hurtiggående passasjerfartøyer uansett flagg i rutetrafikk (vertsstatskontroll) (Nr. 302).....	415
Mars	13.	Endr. i forskrift om regulering av fangst av sel i Vesterisen og Østisen i 2006 (Nr. 303).....	415
Mars	14.	Endr. i forskrift om utøvelse av jakt og fangst (Nr. 304)	415
Mars	14.	Endr. i forskrift om bruk av normpris ved ligningsbehandlingen (Undersjøiske petroleumforekomster m.v.) (Nr. 305)	419
Mars	14.	Endr. i forskrift om skattlegging av inntekt vunnet ved utvinning og rørledningstransport av petroleum (Nr. 306).....	419
Mars	15.	Endr. i forskrift om såvarer (Nr. 308)	419
Mars	16.	Endr. i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) (Nr. 310).....	425
Mars	16.	Endr. i forskrift om rester av plantevernmidler mv i næringsmidler (Nr. 312).....	426
Mars	16.	Endr. i forskrift om rester av plantevernmidler mv i næringsmidler (Nr. 313).....	426
Jan.	16.	Endr. i forskrift om sanksjoner mot Elfenbenskysten (Nr. 320)	427
Mars	17.	Endr. i forskrift om visse forurensende stoffer i næringsmidler (Nr. 322).....	429
Mars	20.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter breiflabb i 2006 (Nr. 324)	430
Mars	20.	Endr. i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) (Nr. 325).....	431
Mars	10.	Endr. i forskrift om bygging av passasjer-, lasteskip og lektere (Nr. 335).....	431
Mars	10.	Endr. i forskrift om bygging, utrustning og drift av hurtiggående fartøy som anvendes som passasjerskip eller lasteskip (Nr. 336).....	436
Mars	10.	Endr. i forskrift om besiktelse, bygging og utrustning av passasjerskip i innenriks fart (Nr. 337)	440
Mars	15.	Endr. i forskrift om statsgaranti for lønnskrav ved konkurs m.v. (Nr. 339).....	445
Mars	16.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak i 2006 (Nr. 340)	446
Mars	17.	Endr. i forskrift om oppstillingstillatelser for gevinstautomater og underholdningsautomater (Nr. 341).....	446
Mars	17.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2006 (Nr. 342)	446
Mars	17.	Endr. i forskrift om bingo (Nr. 343).....	447

Mars	22.	Endr. i forskrift om medisinsk utstyr (Nr. 344)	447
Mars	22.	Endr. i generell forskrift for produksjon, import og frambud mv av kosmetikk og kroppspfleieprodukter (Nr. 345).....	447
Mars	23.	Endr. i børsforskrift (Nr. 348).....	449
Mars	22.	Endr. i forskrift om saksbehandling mv. i kommunen i saker etter konsesjonsloven, jordloven, odelsloven og skogbruksloven (Nr. 351)	455
Mars	27.	Endr. i forskrift om grenseverdier for rester av veterinærpreparater i næringsmidler av animalsk opprinnelse (Nr. 354).....	458

**Diverse
2006**

Mars	1.	Opph. av forskrift om særskilte beskyttelsestiltak ved innførsel fra Sør-Afrika i forbindelse med utbrudd av aviær influensa (Nr. 269)	401
Mars	15.	Opph. av forskrift om åpningstider for utsalgssteder i terminalbygninger på lufthavner (Nr. 307)	419
Mars	17.	Opph. av forskrift om polysykliske aromatiske hydrokarboner (PAH) i olivenrestolje (pomace-olje) (Nr. 323)	430
Mars	22.	Delvis ikrafttr. av forskrift 16. desember 2005 nr. 1494 om domssogns- og lagdømmeinndeling (Nr. 346).....	448

Rettelser

Nr. 16/2005 s. 2529 (i vedtak 19. desember 2005 nr. 1593 om endring i vedtak 24. november 2005 nr. 1410 om særavgifter til statskassen for budsjetterminen 2006)..... 461

Nr. 3/2006 s. 328 (i forskrift 20. februar 2006 nr. 229 om journal for dyrehelsepersonell) 461

Oversikt over rettelsler 3. omslagsside
Bestillinger, adresseendringer mv. 4. omslagsside

NORSK LOVTIDEND

Avd. I Lover og sentrale forskrifter mv.

Utgitt i henhold til lov 19. juni 1969 nr. 53.

Utgitt 11. april 2006

Nr. 4

3. mars. Lov nr. 5 2006

Lov om lønnsnemndbehandling av arbeidstvisten i Lufttransport AS i forbindelse med tariffrevisjonen 2005.

Ot.prp.nr.40 (2005–2006), Innst.O.nr.27 (2005–2006) og Besl.O.nr.36 (2005–2006). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 14. februar og 2. mars 2006. Fremmet av Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Kunngjort 3. mars 2006.

§ 1. Tvisten mellom Norsk Flygerforbund/Lufttransport Flygerforening og NHO/Flyselkapenes Landsforening/Lufttransport AS i forbindelse med tariffrevisjonen 2005 skal avgjøres av Rikslønnsnemnda.

Reglene i lov 19. desember 1952 nr. 7 om lønnsnemnd i arbeidstvister får tilsvarende anvendelse.

§ 2. Det er forbudt å iverksette eller opprettholde arbeidsstans eller blokade for å løse tvisten.

§ 3. Loven trer i kraft straks.

Loven opphører å gjelde når Rikslønnsnemnda har avsagt kjennelse i tvisten.

22. des. Nr. 1801 2005

Forskrift om opptak til 1–2-årige masterprogrammer ved Universitetet i Oslo.

Fastsatt av Universitetsstyret ved Universitetet i Oslo 22. desember 2005 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3–6 og § 3–7, forskrift 1. desember 2005 nr. 1392 om krav til mastergrad og forskrift 10. oktober 2005 nr. 1191 om opptak til universiteter og høyskoler § 1–1. Kunngjort 7. mars 2006.

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder for opptak av søkere til alle 1–2-årige masterprogrammer som Universitetet i Oslo tilbyr med sikte på:

- mastergrad av 120 studiepoengs omfang, jf. forskrift om krav til mastergrad, § 3
- erfaringsbasert mastergrad av 90–120 studiepoengs omfang, jf. nevnte forskrift, § 5
- mastergrad av 1–1 1/2 års omfang, jf. nevnte forskrift, § 7.

Forskriften gjelder også for opptak av søkere til den 3-årige delen av det 6-årige teologistudiet som bygger på 3-årig bachelorgrad eller tilsvarende utdanningsløp.

§ 2. Opptaksgrunnlag

§ 2–1. Krav om faglig grunnlag

Fakultetet fastsetter hva som skal være det faglige grunnlaget i den lavere grad eller det utdanningsløp som mastergraden bygger på, når dette er:

- bachelorgrad
- cand.mag.-grad
- annen grad eller utdanningsløp av minimum 3 års omfang
- utdanning som er godkjent som jevngrad med de ovennevnte grader eller utdanningsløp.

Når mastergraden som kan oppnås, er i samsvar med departementets forskrift om krav til mastergrad, § 3 eller § 7, må krav til faglig grunnlag fremgå av programplanen for masterprogrammet som:

- fordypning i fag, emne eller emnegruppe av minst 80 studiepoengs omfang, eller
- integrert utdanning eller programdefinerte emner av minimum 120 studiepoengs omfang innenfor fagområdet for masterprogrammet.

Når mastergraden som kan oppnås, er i samsvar med departementets forskrift om krav til mastergrad, § 5, må krav til faglig grunnlag fremgå av programplanen for masterprogrammet som:

- bestemte fag, emner eller emnegrupper i det utdanningsløp mastergraden bygger på, og
- relevant 2 års yrkespraksis eller lengre yrkespraksis.

Fakultetet kan i spesielle tilfeller godkjenne andre dokumenterte kvalifikasjoner som helt eller delvis likeverdig med utdanningsløpene nevnt ovenfor.

§ 2–2. *Krav mht. generell studiekompetanse og engelsk*

Det kreves generell studiekompetanse for opptak til et masterprogram. Fakultetet kan likevel dispensere fra kravet om generell studiekompetanse for søkere med utenlandsk utdanning som ikke fyller norskkravet, dersom søkeren fyller språkkravet som gjelder for opptak til engelskspråklig masterprogram, jf. nedenfor om krav til engelsk, eller tilsvarende annet, relevant språkkrav.

For opptak til engelskspråklig masterprogram og/eller studieretning gjelder følgende spesielle opptakskrav i engelsk:

- Engelsk grunnkurs i videregående skole, (5 uketimer) med karakteren 4 eller bedre (ev. bestått engelsk videregående kurs I og/eller II)
- TOEFL-testen med minst 550 poeng
- IELTS-testen med minst 6.0 poeng
- Annen godkjent dokumentasjon etter individuell vurdering.

§ 2–3. *Særlige faglige minstekrav*

For opptak til masterprogrammene ved Det juridiske, Det historisk-filosofiske, Det matematisk-naturvitenskapelige, Det samfunnsvitenskapelige og Det utdanningsvitenskapelige fakultet samt for masterprogrammene i kristendom og intercontextual theology ved Det teologiske fakultet og masterprogrammet i Internasjonal helse ved Det medisinske fakultet gjelder følgende, når graden som kan oppnås, er i samsvar med forskrift om krav til mastergrad, § 3 eller § 7:

- For søkere med tallkarakterer er det faglige minstekravet 2.7.
- For søkere med bokstavkarakterer er det faglige minstekravet C.
- For søkere med både tall- og bokstavkarakterer er det faglige minstekravet 2.7 eller C, jf. egen omregning, § 4.

Fakultetet kan dispensere fra det faglige minstekravet i spesielle tilfeller.

Om innføringstidspunktet ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet, se § 8–2.

For opptak til de masterprogrammer som fører frem til erfaringsbasert mastergrad, jf. forskrift om krav til mastergrad, § 5, kan det enkelte fakultet selv fastsette særlige faglige minstekrav.

§ 2–4. *Faglig grunnlag*

Beregningsgrunnlaget for det faglige minstekravet, jf. § 2–3, er ordinært de emnene som etter § 2–1 inngår i det faglige grunnlaget for opptak til det enkelte masterprogram. jf. likevel § 2.4.1 og § 2.4.2.

§ 2.4.1. *Faglig grunnlag som fag/emnegruppe tilsvarende minst 80 studiepoeng eller mellomfag*

Når det faglige grunnlaget fra lavere grad eller utdanningsløp som mastergraden bygger på, innebærer fag/emnegruppe av minst 80 studiepoengs omfang, gjelder følgende:

Resultatet fra emnegruppen av minst 80 studiepoengs omfang eller fra hele mellomfaget skal ordinært benyttes som beregningsgrunnlag for det faglige minstekravet.

Dersom resultatet fra mellomfagstillegget er bedre enn resultatet fra hele mellomfaget, skal resultatet fra mellomfagstillegget likevel benyttes dersom det er avlagt senest våren 2004.

Dersom søkeren har gradert karakterskala for emner av mindre enn 80 studiepoengs omfang, men for emner med minst 40 studiepoeng av det formelle faglige grunnlaget, skal resultatet likevel benyttes som beregningsgrunnlag for det faglige minstekravet.

Søkere med emner uten gradert karakterskala eller med gradert karakterskala for emner av mindre enn 40 studiepoengs omfang, må vurderes individuelt av en opptakskomité, jf. § 6.

§ 2.4.2. *Faglig grunnlag som programdefinerte emner av minst 120 studiepoengs omfang*

Når det faglige grunnlaget fra lavere grad eller utdanningsløp som mastergraden bygger på, innebærer programdefinerte emner av minst 120 studiepoengs omfang, gjelder følgende:

Resultatet fra de programdefinerte emnene av minst 120 studiepoengs omfang skal ordinært benyttes som beregningsgrunnlag for det faglige minstekravet.

Fakultetet kan likevel fastsette at beregningsgrunnlaget for det faglige minstekravet skal utgjøre et utvalg av emner, men emner med minst 80 studiepoeng av det totale antall programdefinerte emner.

Dersom søkeren ikke har gradert karakterskala for alle emnene i det faglige grunnlaget, men for emner med minst 40 studiepoeng av det formelle faglige grunnlaget, skal resultatet likevel benyttes som beregningsgrunnlag for det faglige minstekravet.

Søkere med emner uten gradert karakterskala eller med gradert karakterskala for emner av mindre enn 40 studiepoengs omfang, må vurderes individuelt av en opptakskomité, jf. § 6.

§ 2–5. *Beregningen av karaktersnittet for det faglige grunnlaget*

Karaktersnittet for tallkarakterer og bokstavkarakterer må beregnes hver for seg, ev. med omregning mellom karaktersystemene til slutt, etter følgende regler:

§ 2.5.1. Emner med tallkarakterer

Minstekrav 2.7 må oppfylles for karaktersnittet av alle emnene i det faglige grunnlaget, jf. likevel § 2.4.1 og § 2.4.2. Det benyttes vektning ut fra emnenes omfang i studiepoeng. Karaktersnittet avrundes med 1 desimal etter ordinære avrundingsregler.

§ 2.5.2. Emner med bokstavkarakterer

Minstekrav C må oppfylles for karaktersnittet av alle emnene i det faglige grunnlaget, jf. likevel § 2.4.1 og § 2.4.2. Tallverdiene for bokstavkarakterene benyttes, i samsvar med forskrift om studier og eksamener ved Universitet i Oslo, § 6.1.1, dvs.:

<i>Karakter</i>	<i>Tallverdi</i>
A	65
B	64
C	63
D	62
E	61

Det benyttes vektning ut fra emnenes omfang i studiepoeng. Karaktersnittet avrundes til helt tall etter ordinære avrundingsregler.

§ 2.5.3. Med tallkarakterer og bokstavkarakterer

Minstekrav 2.7 eller C må oppfylles for gjennomsnittet av følgende to karaktersnitt:

- karaktersnittet for alle emnene med tallkarakterer, med vektning ut fra emnenes omfang i studiepoeng og beregnet med 2 desimaler,

samt

- karaktersnittet for alle emnene med bokstavkarakterer, med vektning ut fra emnenes omfang i studiepoeng og beregnet med 2 desimaler.

For beregning av dette gjennomsnittet må det, i tillegg til vektning ut fra omfanget av studiepoeng, foretas samme omregning mellom karaktersystemer som ved rangering, se derfor § 4 om «omregning».

Gjennomsnittet, for å avklare det faglige minstekravet på 2.7 eller C, avrundes etter ordinære avrundingsregler til tallkarakterskalaen, dvs. 1 desimal, eller til bokstavkarakterskalaen, dvs. ingen desimaler.

§ 3. Rangeringsgrunnlag

Dersom det ved opptak til et masterprogram er flere søkere som fyller de faglige kravene, enn det er studieplasser til disposisjon, må søkerne rangeres. Dette kan foretas enten ved poengberegning, jf. § 3 og § 4, eller etter individuell vurdering, jf. § 6.

§ 3–1. Det ordinære rangeringsgrunnlaget

Det faglige grunnlaget som benyttes til beregning av det faglige minstekravet, jf. § 2–4, skal utgjøre grunnlaget for rangeringen av søkerne. jf. likevel § 5 når det gjelder masterprogrammer med sikte på erfaringsbasert mastergrad.

Ved karaktersnittberegningen i tilknytning til rangering benyttes karakterene fra de enkelte emnene i det faglige grunnlaget, med vektning ut fra emnenes omfang, og med omregning etter behov, jf. § 4. For å minske muligheten for poenglikhet beregnes karaktergjennomsnittet med to desimaler etter ordinær avrunding av tredje desimal.

Dersom flere søkere enn det er studieplasser til, likevel får samme karaktersnitt, gjelder § 3–2 og § 3–3.

§ 3–2. Generelle bestemmelser ved poenglikhet i det faglige grunnlaget

Ved enhver poenglikhet som medfører behov for å skille søkere fra hverandre, skal det vurderes om opptaksrammen kan økes slik at alle med samme karaktersnitt kan opptas.

Loddtrekning kan ikke benyttes ved poenglikhet med mindre dette er vedtatt av Universitetsstyret.

§ 3–3. Regler ved poenglikhet i det faglige grunnlaget

Ved poenglikhet i det faglige grunnlaget kan underrepresentert kjønn prioriteres først. Fakultetet selv fastsetter for hvilke masterprogrammer og/eller studieretninger dette skal gjelde.

§ 3.3.1. Faglig grunnlag som emnegruppe av minst 80 studiepoengs omfang

Ved poenglikhet fra det faglige grunnlaget og etter ev. bruk av underrepresentert kjønn, legges karaktersnittet fra den minste 40-gruppen som det er krav om i bachelorgraden, til grunn.

Ved ytterligere fortsatt poenglikhet legges karaktersnittet fra resten av bachelorgraden til grunn, men ikke fra examen philosophicum (ex.phil.) og examen facultatum (ex.fac.).

Dersom to emnegrupper av 80 studiepoengs omfang fyller kravet til det faglige grunnlaget for masterprogrammet, eller to emnegrupper av minst 40 studiepoengs omfang inngår i lavere grad eller utdanningsløp som grunnlag for masterprogrammet, skal den eller de emnegrupper som gir best resultat for søkeren, benyttes.

Ved fortsatt poenglikhet rangeres eldre søkere foran yngre.

§ 3.3.2. Faglig grunnlag som programdefinerte emner av minst 120 studiepoengs omfang

Ved poenglikhet fra det faglige grunnlaget med programdefinerte emner av minst 120 studiepoengs omfang, og

etter ev. underrepresentert kjønn osv, legges karaktersnittet til grunn fra de øvrige emnene av minst 40 studiepoengs omfang (inntil 50 studiepoeng der det ikke er krav om ex.fac. i grad), men ikke fra ex.phil. og ex.fac.

Ved fortsatt poenglikhet rangeres eldre søkere foran yngre.

§ 4. Omregning

Ved bruk av formel for omregning mellom tallkarakter- og bokstavkaraktersystemet i tilknytning til det faglige minstekravet eller til rangering legges det til grunn at det tidligere tallkaraktersystemet har vært benyttet noe ulikt ved fakultetene.

Vedlagte formelløsning benyttes for Det historisk-filosofiske, Det samfunnsvitenskapelige, Det utdanningsvitenskapelige og Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet når beregningsgrunnlaget tilhører samme fakultet. Individuell vurdering, jf. § 6, benyttes der det faglige grunnlaget har emner fra ulike fakulteter eller noen av emnene i beregningen har dårligere karakter enn 2.7/C. Om Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet, se likevel § 8-2.

§ 5. Eget rangeringsgrunnlag for visse masterprogrammer

§ 5-1. Masterprogrammer som fører frem til erfaringsbasert mastergrad av 90-120 studiepoengs omfang

For rangering til masterprogrammer som fører frem til erfaringsbasert mastergrad av 90-120 studiepoengs omfang, fastsetter fakultetet selv rangeringsgrunnlaget og ev. bruk av individuell vurdering. Dette skal være klart for søkerne minst ett år før masterprogrammets studiestart.

Universitetsdirektøren kan i utfyllende regler fastsette retningslinjer for bruk av kvoter ved opptak til denne type masterprogrammer.

§ 5-2. Enkelte 1-2-årige masterprogrammer

For rangering til enkelte masterprogrammer hvor det er ønskelig med en bredere søkerbakgrunn enn den som en 80-gruppe eller programdefinerte emner av 120-studiepoengs omfang innebærer, kan det inntil videre benyttes individuell vurdering. Tallmessige uttrykk kan imidlertid legges til grunn for den individuelle vurderingen, i form av «ekstra poeng», enten ved poenglikhet eller direkte, for:

- underrepresentert kjønn
- relevant annen høyere utdanning og/eller annen høyere utdanning
- relevant praksis og/eller praksis
- ventesemester
- etnisitet eller lignende
- motivasjon og/eller intervju.

Fakultetet selv fastsetter hvilke masterprogrammer som skal ha eget rangeringsgrunnlag. Dette skal være klart for søkerne minst ett år før masterprogrammets studiestart.

Universitetsdirektøren kan fastsette egne rangeringsregler fra og med opptaket til et senere studieår for denne type masterprogram når nærmere erfaringer foreligger mht. bruk av disse tema i rangeringssammenheng.

Universitetsdirektøren kan i utfyllende regler fastsette retningslinjer for bruk av kvoter ved opptak til denne type masterprogrammer.

§ 6. Søkere som ikke poengberegnes

§ 6-1. Søkere som ikke kan poengberegnes

Individuell vurdering benyttes i følgende tilfeller:

- For søkere med et faglig grunnlag fra norsk eller utenlandsk høyere utdanningsinstitusjon hvor resultatet ikke uten videre kan legges til grunn ved poengberegningen.
- For søkere med et faglig grunnlag hvor omfanget av resultater med gradert karakterskala er for lite til å kunne benyttes ved poengberegningen.

§ 6-2. Rangering på grunnlag av spesiell vurdering

Søkere kan bli rangert på grunnlag av spesiell vurdering, og da uavhengig av om søkerens bakgrunn i utgangspunktet kan poengberegnes eller ikke, dersom dokumentert sykdom, funksjonshemming eller andre forhold gir grunn til å anta at eksamensresultatene ikke gir et riktig bilde av søkerens kvalifikasjoner.

Søkere som ønsker å bli rangert på grunnlag av spesiell vurdering, må be om det i søknaden og legge ved egen begrunnelse og dokumentasjon av forhold som anføres.

§ 6-3. Vurdering av søkere som ikke poengberegnes

Søkere som ikke poengberegnes, må rangeres i forhold til poengberegnete søkere ved hjelp av en skjønsmessig vurdering. Det foretas nivåvurdering av det faglige grunnlaget, og ved behov av resten av den lavere graden eller utdanningsløpet. Ved likhet i nivå kan resultater fra ex.phil., annen høyere utdanning, opptaksprøve eller intervju tillegges vekt.

Fakultetet selv fastsetter kriterier for individuell vurdering, herunder for rangering på grunnlag av spesiell vurdering av den enkelte søker ved funksjonshemming osv., jf. § 6-2.

§ 7. Søknadsbehandling m.m.

§ 7-1. Frist for innsending av søknad og for ettersending av dokumentasjon

Fakultetet fastsetter om det skal være opptak en eller to ganger i året til det enkelte masterprogram.

1. juni/1. desember er ordinær frist for søknad om opptak til Universitetet i Oslos masterprogrammer. Fakultet kan likevel fastsette at 1. mars eller 15. april/15. oktober skal være frist for søknad om opptak til bestemte masterprogrammer.

Resultater som har betydning for søknadsbehandlingen, men som foreligger først etter søknadsfristen, kan ettersendes. Det skal ved søknadsbehandlingen så langt det er praktisk mulig tas hensyn til dokumentasjon av eksamen som avlegges eller praksis som fullføres etter søknadsfristen, men før studiestart for masterprogrammet.

§ 7-2. Opptakskomiteé

Fakultetet selv oppnevner en eller flere opptakskomiteer med ansvar for opptaket til masterprogrammene ved fakultetet.

Den enkelte opptakskomiteé skal ha minst 5 medlemmer, hvorav 1–2 studenter. De øvrige medlemmene skal være representanter for det vitenskapelige personalet. Fakultetet selv kan likevel for opptak til visse masterprogrammer oppnevne en ekstern representant.

Opptakskomiteen vurderer de søkerne som har et faglig grunnlag som må vurderes individuelt mht.:

- særlige faglige minstekrav tilsvarende 2.7/C
- rangering i forhold til de søkerne som poengberegnes
- rangering på grunnlag av spesiell vurdering.

§ 8. Overgangsregler

§ 8-1. Omregningsbestemmelser

Skjønnsmessig vurdering kan legges til grunn dersom omregning mellom tallkaraktersystem og bokstavkaraktersystem eller bruk av formel ikke gir tilstrekkelig grunnlag for å vurdere søkerne.

§ 8-2. Innføringstidspunkt for særlig faglige minstekrav og for nye rangeringsregler

For det faglige grunnlaget innføres særlig faglige minstekrav med karakter 2.7 eller C ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet fra og med opptaket til studieåret 2006–2007.

Der det ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet før sommeren 2003 har vært benyttet rangeringsregler ved opptak til høyere grad, kan disse benyttes for opptak til og med våren 2006.

§ 9. Utfyllende regler

Universitetsdirektøren kan i utfyllende regler fastsette felles retningslinjer for:

- rangering på grunnlag av spesiell vurdering
- bruk av kvoter i rangeringen
- utsatt studiestart/reservert studieplass.

§ 10. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft fra og med 1. januar 2006.

15. feb. Nr. 243 2006

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2006.

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 15. februar 2006 med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v., jf. forskrift 21. desember 2005 nr. 1663 om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2006 § 27. Kunngjort 28. februar 2006.

I

I forskrift 21. desember 2005 nr. 1663 om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2005 gjøres følgende endring:

§ 10 første ledd skal lyde:

Fartøy som har adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske etter norsk vårgytende sild i 2006, kan fiske og lande følgende kvanta:

<i>Fartøyets hjemmelslengde</i>	<i>Kvotefaktor</i>	<i>Fartøykvote (tonn)</i>
under 7,00 m	1,0	37,00
7,0 – 7,99 m	1,5	55,50
8,0 – 8,99 m	2,0	74,00
9,0 – 9,99 m	3,0	111,00
10,0 – 10,99 m	3,5	129,50
11,0 – 11,99 m	4,0	148,00
12,0 – 12,99 m	4,5	166,50

<i>Fartøyets hjemmelslengde</i>	<i>Kvotefaktor</i>	<i>Fartøykvote (tonn)</i>
13,0 – 13,99 m	5,0	185,00
14,0 – 14,99 m	6,0	222,00
15,0 – 15,99 m	7,0	259,00
16,0 – 16,99 m	8,0	296,00
17,0 – 17,99 m	9,0	333,00
18,0 – 18,99 m	10,0	370,00
19,0 – 19,99 m	11,0	407,00
20,0 – 20,99 m	12,0	444,00
21,0 – 21,99 m	13,5	499,50
22,0 – 22,99 m	15,0	555,00
23,0 – 23,99 m	16,5	610,50
24,0 – 24,99 m	18,0	666,00
25,0 – 25,99 m	19,5	721,50
26,0 m og over	21,0	777,00

II

Endringen trer i kraft straks.

16. feb. Nr. 244 2006

Forskrift om edle metallvarers finhet og stemping mv.

Fastsatt av Barne- og likestillingsdepartementet 16. februar 2006 med hjemmel i lov 6. juni 1891 nr. 2 om Guld-, Sølv- og Platinavarers Finhed og Stemping m.v. § 2 annet ledd og § 4, jf. delegeringsvedtak 10. juni 1983 nr. 1099. Kunngjort 28. februar 2006.

Kapittel I – Varer av edelt metall

A. Alminnelige regler

§ 1. Finhetsstandard

Med en vares finhet menes det antall vektenheter edelt metall (rent gull, sølv eller platina) som finnes pr. tusen vektenheter legering.

Følgende finhetsstandarder tillates stemplet:

- a) for gull, 916, 750 og 585
- b) for sølv, 925 og 830
- c) for platina, 950.

Finhetsstandarden for en vare av edelt metall med en finhet som ligger mellom to definerte standarder for metallet, skal anses å være den nærmeste lavere definerte standard.

Kun varer som tilfredsstiller de ovenfor nevnte krav får betegnes som gull, sølv eller platina.

§ 2. Bruk av loddemetall

På varer av gull, sølv eller platina skal det anvendes loddemetall med følgende finheter:

a) *Gull*

Loddemetallet for varer av gull skal være av samme finhetsstandard som vedkommende vare, med følgende unntak: Ved filigransarbeider og urkapsler med finhet 750 skal det anvendes loddemetall med finhet av minst 740 tusendeler gull.

b) *Sølv*

Loddemetall for varer av sølv med finhet 925 skal inneholde minst 650 tusendeler sølv. Loddemetall for varer av sølv med finhet 830 skal inneholde minst 550 tusendeler sølv.

c) *Platina*

Loddemetall for varer av platina skal inneholde minst 995 tusendeler av gull, sølv, platina eller palladium.

Loddemetall som har lavere finhetsstandard enn gjenstanden forøvrig skal kun benyttes i de mengder som er nødvendig for sammenføyning. Slikt loddemetall skal ikke benyttes til forsterkning, tyngdeøkning eller fylling.

§ 3. Kontroll av edle metalls finhet

Ved kontroll av edle metalls finhet, skal følgende analysemetoder brukes:

- a) for gull – kupellering eller spektrofotometrisk metode
- b) for sølv – volumetrisk (potensiometrisk) metode med bruk av kaliumbromid eller volumetrisk (potensiometrisk) metode med bruk av natriumklorid eller kaliumklorid
- c) for platina – gravimetrisk metode etter felling med diammoniumheksakloroplatinat, gravimetrisk metode ved reduksjon med kvikksølvsublimat, spektrofotometrisk metode eller atomabsorpsjon

- d) Edelmetallkontrollen kan benytte strekprøving på probersten eller røntgenfluoresens spektrometer for egnede legeringer.

Det antall prøver som tas og analyseres skal være tilstrekkelig til at Edelmetallkontrollen skal kunne overbevise seg om at alle deler av alle de kontrollerte gjenstander fyller de oppstilte finhetskrav.

§ 4. *Merking med finhetsstempel og ansvarsmerke*

Varer som er i samsvar med de foran definerte finhetsstandarder kan påføres et registrert ansvarsmerke og et finhetsmerke med nummer i arabiske tall som viser finheten i tusendeler. Finhetsmerke for varer av sølv kan inneholde bokstaven S etter tallet som indikerer finhetsgraden. Finhetsmerke for varer av platina skal inneholde bokstavene Pt etter tallet som indikerer finhetsgraden.

Andre merker kan påføres såfremt de ikke kan forveksles med de ovenfor nevnte merker.

Ansvarsmerker, som skal være registrert i Norge, skal bestå av fremstillernes navn, en forkortelse av dette, eller et symbol. Registrering av ansvarsmerker foretas av Styret for det industrielle rettsvern, jf. forskrift 24. juni 2005 nr. 718 om registrering av ansvarsmerker.

Når Edelmetallkontrollen skal påføre et finhetsstempel, må også Edelmetallkontrollens ansvarsstempel påføres. Edelmetallkontrollens ansvarsstempel er en stående løve med øks, omgitt av en sirkel.

§ 5. *Merking med finhetsstempel og ansvarsmerke på varer bestående av ulike edelmetallegeringer*

Dersom en vare består av ulike edelmetallegeringer der farge og omfang av hver av legeringene klart kan skilles fra hverandre skal finhets- og ansvarsmerke påføres den ene av legeringene og korresponderende finhetsmerke de(n) andre.

Dersom en vare består av ulike edelmetallegeringer men der farge og omfang av hver av legeringene ikke klart kan skilles fra hverandre, skal finhets- og ansvarsmerke påføres den minst edle av legeringene. Finhetsmerke for de(n) edlere legeringen(e) skal ikke påføres.

B. Særregler for varer som skal stemples med det felles kontrollmerke (CCM) under Wienkonvensjonen av 15. november 1972 nr. 1 for kontroll og stempling av edelmetallvarer

§ 6. *Regler som gjelder for varer som stemples med det felles kontrollmerke (CCM)*

Foruten de alminnelige regler, gjelder bestemmelsene i § 7 t.o.m. § 9 for varer som skal stemples med det felles kontrollmerke (CCM).

Land som er tilsluttet Wienkonvensjonen skal normalt ikke utføre importkontroll på varer som er påført dette stempel.

§ 7. *Bruk av komponenter av uedle metaller*

Bruk av uedle komponenter i varer av edelt metall skal ikke være tillatt, med følgende unntak:

- a) bevegelige deler i kulepenn, klokker og armbåndsur, innvendige deler av mekanismen i sigarettene, og liknende mekanismer der edle metaller av tekniske grunner er uegnet;
- b) knivblader samt deler av flaskeåpnere, korktrekkere og liknende artikler der edle metaller av tekniske grunner er uegnet;
- c) fjærer;
- d) tråd for sammenføyning av hengsler i sølv;
- e) nåler i sølvbrosjer.

Komponenter av uedelt metall skal, såfremt det er praktisk mulig, stemples eller graveres «METAL» eller med spesifikk betegnelse på metallet; i de tilfeller dette ikke er mulig, skal delene ha en farge som klart skiller seg fra det edle metallet. Kravet gjelder ikke bevegelige deler i klokker eller armbåndsur. Uedelt metall skal ikke benyttes til forsterkning, vektøkning eller fylling.

§ 8. *Bruk av ikke-metalliske substanser*

Bruk av ikke-metalliske substanser er tillatt såfremt disse klart kan skilles fra det edle metallet, ikke er belagt eller farget for å etterlikne det edle metallet og utstrekningen de er brukt er klart synlig.

§ 9. *Stempling med det felles kontrollmerke*

For varer som skal stemples med det felles kontrollmerke (CCM) tillates ingen minustoleranse ut over grensen for anerkjente unøyaktigheter ved analysemetodene nevnt under § 3 a)–c).

Varer som blir funnet i orden, og som er påført et registrert ansvarsmerke og et finhetsmerke (jf. § 4), kan stemples med Edelmetallkontrollens merke og med det felles kontrollmerke (CCM) i overensstemmelse med Wienkonvensjonens regler.

Såfremt det er mulig, skal alle merker plasseres i umiddelbar nærhet av hverandre. Det registrerte ansvarsmerket og finhetsmerket kan være stemplet, gravert eller støpt inn i varen. Edelmetallkontrollens ansvarsmerke og det felles kontrollmerke skal stemples inn i varen.

Hvis en vare består av en eller flere deler som er hengslet, eller som lett kan fjernes fra varens hoveddel, skal de foran nevnte merker bare påføres hoveddelen. Dersom det er praktisk mulig skal det felles kontrollmerket påføres de øvrige deler.

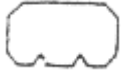
Medlemsstatenes fellesmerke (CCM) skal bestå av en skålvekt sammen med arabiske tall som viser gjenstandens

finhet i tusendeler. Vekten og tallene skal stå i relieff på en oppstreket bakgrunn, og skal være omgitt av en geometrisk grenselinje (skjold) som symboliserer det aktuelle edelmetall:

- For gjenstander av gull:

- For gjenstander av sølv:

- For gjenstander av platina:

Kapittel II – Varer pålagt edelt metall

§ 10. Belegging av artikler av edelt metall

Belegg av edelt metall må minst ha samme finhet som den belagte artikkelen eller være av et edlere metall.

§ 11. Forgylting, forsølving eller platinering

En vare kan betegnes som forgylt, forsølvet eller platinert hvis varen med elektrokjemisk metode er påført et lag av henholdsvis gull, sølv eller platina.

§ 12. Doublé

En vare kan betegnes som gulldoublé hvis varen er påført et lag av gull med en tykkelse av minst 10 μ (μ = ti tusendels millimeter).

Urkasser kan betegnes som doublé dersom det er påført et lag av gull med en tykkelse av minst 5 μ .

§ 13. Plett

En vare kan betegnes som plett hvis varen er påført en 40 grams forsølvning som for bestikkvarer medfører at varen skal være påført minst 1,67 gram sølv pr. kvadratdesimeter tilsvarende en tykkelse på 15,9 μ og korpusvarer skal være påført minst 1,07 gram sølv pr. kvadratdesimeter tilsvarende en tykkelse på 10,2 μ .

Kapittel III – Gjensidig godkjenning – Straff – Ikrafttredelse

§ 14. Gjensidig godkjenning

Varer av edle metaller lovlig produsert i en EØS-stat og som inneholder samme nivå av forbrukerinformasjon godtas i Norge.

§ 15. Straff

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av bestemmelsene i denne forskrift straffes etter straffelovens § 375 hvis ikke strengere straffebestemmelser kommer til anvendelse.

§ 16. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft når endringene av 9. januar 2001 i Konvensjonen om kontroll og merking av artikler av edle metaller av 15. november 1972 nr. 1 trer i kraft. Samtidig oppheves forskrift 29. november 1985 nr. 1997 om hvordan finheten av varer av edelt metall skal bestemmes, om bruk av loddemetall, om stemping m.v., om varer pålagt edelt metall.

21. feb. Nr. 245 2006

Forskrift om endring i forskrift om årsregnskap m.m. for verdipapirforetak.

Fastsatt av Finansdepartementet 21. februar 2006 med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. (regnskapsloven) § 10–1 tredje ledd. Kunngjort 28. februar 2006.

I

I forskrift 23. august 1999 nr. 957 om årsregnskap m.m. for verdipapirforetak gjøres følgende endringer:

§ 1–1 skal lyde:

Forskriften gjelder

1. verdipapirforetak, jf. lov 19. juni 1997 nr. 79 om verdipapirhandel § 1–3 første ledd, som ikke er kredittinstitusjon,
2. forvaltningsselskap for verdipapirfond med tillatelse til aktiv forvaltning, jf. lov 12. juni 1981 nr. 52 om verdipapirfond, og
3. filialer av utenlandske verdipapirforetak.

Ny § 1–3 skal lyde:

§ 1–3. Definisjoner

Begrepet *verdipapirforetak* i denne forskrift skal også omfatte forvaltningsselskap for verdipapirfond med tillatelse etter verdipapirfondloven § 2–1 annet ledd.

§ 2–3 oppheves.

Nåværende § 2–4 og § 2–5 blir § 2–3 og § 2–4.

§ 3–1 skal lyde:

Finansielle instrumenter og varederivater som nevnt i regnskapsloven § 5–8 første ledd, skal vurderes til virkelig verdi dersom instrumentene

1. er klassifisert som omløpsmiddel,
2. inngår i en handelsportefølje med henblikk på videresalg, og
3. omsettes i et aktivt og likvid marked.

§ 4–1 skal lyde:

Resultatregnskapets oppstillingsplan som nevnt i regnskapsloven § 6–1 første ledd, skal for post 9 annen driftskostnad, oppdeles i følgende poster:

- 9.1 Tap på fordringer
- 9.2 Annen driftskostnad.

Resultatregnskapets oppstillingsplan som nevnt i regnskapsloven § 6–1a første ledd post 2 omfatter kostnad solgte tjenester og skal inndeles i følgende poster:

- 2.1 tap på fordringer
- 2.2 kostnad solgte tjenester.

§ 4–2 første ledd oppheves.

§ 4–2 nåværende annet ledd blir nytt første ledd.

§ 4–2 nytt annet ledd skal lyde:

Regnskapsloven § 6–2 annet ledd gjelder ikke. Beholdning av egne aksjer skal føres opp til pålydende på egen linje under posten selskapskapital.

§ 5–3 nytt fjerde punktum skal lyde:

Opplysningene kan i stedet gis i oppstillingen av endringer i egenkapitalen.

Ny § 5–8 skal lyde:

§ 5–8. Egne aksjer

Regnskapsloven § 7–27 første ledd gjelder ikke.

II

Endringene trer i kraft straks.

Endringene som gjelder forskriften § 2–3, § 2–4, § 2–5, § 3–1 og § 5–3 gjelder med virkning fra regnskapsår påbegynt 1. januar 2005 eller senere.

Endringene som gjelder forskriften § 1–1, § 1–3, § 4–1, § 4–2 og § 5–8 gjelder med virkning fra regnskapsåret påbegynt 1. januar 2006 eller senere.

21. feb. Nr. 246 2006

Forskrift om endring i forskrift om regnskapsmessig behandling av utlån og garantier i finansinstitusjoner.

Fastsatt av Finansdepartementet 21. februar 2006 med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. (regnskapsloven) § 10–1 tredje ledd. Kunngjort 28. februar 2006.

I

I forskrift 21. desember 2004 nr. 1740 om regnskapsmessig behandling av utlån og garantier i finansinstitusjoner gjøres følgende endringer:

§ 1–1 nytt annet ledd skal lyde:

Forskriften gjelder også for filialer av utenlandske kredittinstitusjoner, finansieringsforetak, forsikringselskap og pensjonskasser.

§ 1–1 nåværende annet ledd blir nytt tredje ledd.

II

Endringene trer i kraft straks.

21. feb. Nr. 247 2006**Forskrift om tildeling av utdanningsstøtte for undervisningsåret 2006–2007.**

Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 21. februar 2006 med hjemmel i lov 3. juni 2005 nr. 37 om utdanningsstøtte kapittel I og II. Kunngjort 28. februar 2006.

*Første del. Hovedregler for tildeling av utdanningsstøtte**Kapittel 1. Støtteformer***§ 1–1. Støtteformer og beregning**

Hovedformene for støtte fra Lånekassen er utdanningsstipend og lån. Det gis også andre stipend.

Det går fram av annen og tredje del hvordan støttebeløpet regnes ut. Definisjon av hvem som kommer inn under støtteordningene, framgår av § 15–1 og § 24–1.

§ 1–2. Gyldighetsperiode for satser

Satsene som er fastsatt for undervisningsåret 2006–2007, gjelder for tiden 15. august 2006–14. august 2007. For lån til sommerterminordning og forkurs til ingeniørutdanning sommeren 2006 gjelder egne satser, se § 31–1 bokstav c.

*Kapittel 2. Statsborgerskap og tilknytning til Norge***§ 2–1. Norsk statsborger**

Søkeren må være norsk statsborger.

§ 2–2. Utenlandsk statsborger

Utenlandsk statsborger som har lovlig opphold i Norge og som tar utdanning i Norge, får utdanningsstøtte på samme vilkår som norsk statsborger, dersom vedkommende

- a) har fått asyl, beskyttelse eller opphold av humanitære årsaker.
- b) er gift, samboer med felles barn eller partner med norsk statsborger, og begge bor i Norge.
- c) har fått arbeids- eller oppholdstillatelse i familiegjennforening med norsk eller utenlandsk statsborger, eller bosettingstillatelse på grunnlag av slik tillatelse.
- d) har fått arbeids-, oppholds- eller bosettingstillatelse fordi vedkommende er barn under 19 år av person som har arbeids-, oppholds- eller bosettingstillatelse i Norge. Det er en forutsetning at søkerens forsørgere bor i og er skattepliktige til Norge.
- e) har fått oppholdstillatelse etter ordningen for nordmenn som har utvandret til Kola, og etterkommerne deres.
- f) har vært bosatt i og har hatt sammenhengende fulltidsarbeid i Norge i minst 24 måneder like før undervisningsåret, og har betalt skatt til Norge i denne perioden. Søkeren må ha hatt oppholdstillatelse som arbeidstaker i perioden.
- g) har tatt fulltidsutdanning i Norge de tre siste årene med normert studieprogresjon uten støtte fra Lånekassen. Søker som har tatt deltidsutdanning må ha tatt utdanning tilsvarende tre års fulltidsutdanning.

§ 2–3. Utvidet rett for statsborger fra EØS-land

Statsborger fra EØS-land med lovlig opphold i Norge som arbeidstaker, har rett til utdanningsstøtte når utdanningen vedkommende tar har faglig sammenheng med arbeidet. Kravet om faglig sammenheng faller bort dersom vedkommende har blitt ufrivillig arbeidsløs.

Barn og ektefelle av EØS-arbeidstakeren som har lovlig opphold i Norge, har rett til utdanningsstøtte på samme vilkår som norske statsborgere.

§ 2–4. Egen støtteordning for statsborger fra utviklingsland m.m.

Statsborger over 18 år fra utviklingsland og land i Sentral- og Øst-Europa og Sentral-Asia som er tatt opp ved høyskole eller universitet i Norge på de vilkårene som Kunnskapsdepartementet har fastsatt for kvoteordningen, kan få støtte, se sjette del.

§ 2–5. Begrensning i støtterett for utenlandsk statsborger

Utenlandsk statsborger som får eller har fått støtte til et utdanningsprogram fra Norad eller andre tilsvarende støtteordninger i Norge eller i utlandet, eller vedkommendes ektefelle, kan ikke få støtte fra Lånekassen, se likevel § 46–3.

§ 2–6. Utenlandsk statsborger og utdanning i utlandet

Det gjelder egne regler om statsborgerskap og tilknytning til Norge for støtte til utdanning i utlandet, se kapitlene 6 og 33.

Kapittel 3. Generelle krav til søkeren

§ 3-1. Status som elev eller student

For å ha rett til støtte må søkeren være tatt opp som elev eller student og ha rett til å gå opp til eksamen. Lærlinger må ha godkjent lærekontrakt.

Søker som tar utdanning i utlandet, må i tillegg til å ha opptak også følge undervisningen på lærestedet.

§ 3-2. Fravær og permisjon

Søker som følger obligatorisk undervisning og som har ugyldig fravær på mer enn 20 skoledager per semester, kan miste retten til støtte. Søker som har fullstendig studiepermisjon i mer enn seks uker, får ikke støtte i permisjonstiden.

Det gjelder egne regler om permisjon eller fravær for søker som får barn, se kapittel 42, og om permisjon eller fravær under sykdom, se kapittel 43.

§ 3-3. Aldersbegrensninger

Søker som har fylt 65 år før 1. januar 2007, får ikke støtte.

Dersom søkeren blir over 45 år innen utdanningen er fullført, skal han eller hun få redusert lån, slik at gjelden kan bli betalt tilbake før søkeren fyller 65 år.

§ 3-4. Samboere med felles barn

Samboere med felles barn likestilles med ektefeller.

§ 3-5. Registrerte partnere

Registrerte partnere likestilles med ektefeller, jf. lov om registrert partnerskap.

Kapittel 4. Hva slags utdanning det gis støtte til

§ 4-1. Utdanninger det gis støtte til

Det gis støtte til:

- a) videregående opplæring etter opplæringslova ved offentlige utdanningsinstitusjoner,
- b) fag- og yrkesopplæring i bedrift etter opplæringslova (når lærlingen har godkjent lærekontrakt og når lærekandidaten har godkjent opplæringskontrakt),
- c) grunnskoleopplæring for voksne etter opplæringslova § 4A-1,
- d) kurs med repetisjon av fag fra grunnskolen, som forberedelse for opptak i videregående opplæring etter opplæringslova § 3-1,
- e) utdanning ved folkehøyskoler,
- f) utdanning ved private utdanningsinstitusjoner som følger offentlig godkjente læreplaner for videregående opplæring,
- g) utdanning ved private utdanningsinstitusjoner som er godkjent etter friskolelova,
- h) utdanning ved offentlige og private utdanningsinstitusjoner som er godkjent etter lov om fagskoleutdanning,
- i) høyere utdanning ved institusjoner under lov om universiteter og høyskoler,
- j) utdanning ved fjernundervisningsinstitusjoner som følger offentlig godkjente læreplaner for videregående opplæring, eller høyere utdanning ved offentlige utdanningsinstitusjoner, eller som er godkjent etter lov om fagskoleutdanning. Fjernundervisningsinstitusjonen som tilbyr utdanningen må være godkjent etter lov om voksenopplæring § 11,
- k) utdanning ved studieforbund som følger offentlig godkjente læreplaner for videregående opplæring eller som tilsvarer høyere utdanning ved offentlige utdanningsinstitusjoner, eller som er godkjent etter lov om fagskoleutdanning. Studieforbund som tilbyr utdanningen må være godkjent etter lov om voksenopplæring § 10,
- l) forkurs til ingeniørutdanning,
- m) utenlandsk utdanning som tilbys i Norge med særskilt godkjenning for støtterett gitt av departementet,
- n) utdanning i nordiske land etter kapittel 6 og
- o) utdanning i land utenfor Norden etter kapittel 5 og fjerde del.

§ 4-2. Overgangsordning

Utdanningsinstitusjoner som tilbyr utdanning som til og med undervisningsåret 2003–2004 ble godkjent for rett til støtte gjennom Lånekassen kun med hjemmel i forskriftene til utdanningsstøtteleven, må innen utgangen av undervisningsåret 2006–2007 ha fått godkjenning etter et av vilkårene i § 4-1 for at deltakerne i utdanningene fortsatt skal ha støtterett i Lånekassen.

§ 4-3. Norske studiesentre og institutter i York, Caen, Kiel, Aten, Roma og St. Petersburg

Det gis støtte til kurs ved de norske studiesentrene og instituttene i York, Caen, Kiel, Aten, Roma og St. Petersburg. Det er en forutsetning at kurset er godkjent som en del av en høyere utdanning som søkeren har begynt på i Norge. Støtte til kurs som varer kortere enn fire uker gis etter tredje del. Støtte til kurs som varer lenger enn fire uker gis etter fjerde del.

§ 4-4. Norsk høyere utdanning som tilbys i utlandet

Når norsk lærested som har fått høyere utdanning godkjent for støtte etter § 4-1, legger hele eller deler av utdanningen til utlandet, får deltakerne støtte etter de regler og satser som gjelder for studier i Norge.

§ 4-5. Praksisopphold eller studietur i utlandet

Søker som får støtte etter tredje del til utdanning i Norge som ikke har status som høyere utdanning, jf. § 4-1 bokstav i, får støtte til praksisopphold eller studietur i utlandet. Oppholdet må inngå som en godkjent del av utdanningen i Norge.

Praksisoppholdet kan ha en varighet på inntil ett år, men kan ikke overstige halvparten av den samlede varigheten av utdanningen.

Det gis støtte etter de regler og satser som gjelder for utdanningen i Norge. Det gis ikke ekstra reisestøtte. Søker som får støtte som hjemmeboer til opplæringen i Norge, får støtte som hjemmeboer også under praksisoppholdet.

§ 4-6. Utdanninger det ikke gis støtte til

Det gis ikke støtte til

- a) utdanning ved militære skoler,
- b) etatsopplæring eller bedriftsintern opplæring,
- c) ulike opplæringskurs som blir satt i gang av, eller i samråd med, Aetat,
- d) flygerutdanning i utlandet. Det gis likevel støtte til offentlig trafikkflygerutdanning på høyere nivå i Norden,
- e) norskopplæring når opplæringen ikke skjer i kombinasjon med annen godkjent utdanning, eller
- f) Ph.d.-utdanning i Norge. Det gis likevel støtte til Ph.d.-utdanning til søker som får støtte etter sjette del (kvoteordningen). Det gis støtte etter fjerde del til utdanning i utlandet som tilsvarer en norsk grad på Ph.d.-nivå.

Kapittel 5. Delstudier i land utenfor Norden**§ 5-1. Delstudier i land utenfor Norden**

Det gis støtte til studieopphold i land utenfor Norden når oppholdet varer i minst fire uker, og er en godkjent del av en høyere utdanning som søkeren har begynt på i Norge. Søknaden blir behandlet etter reglene for støtte til utdanning i land utenfor Norden i fjerde del. Ved studieopphold ved et lærested, må utdanningen oppfylle kravene som er satt i § 35-1.

Kapittel 6. Utdanning i et annet nordisk land**§ 6-1. Utdanning i et annet nordisk land**

Det gis støtte til utdanning i et annet nordisk land etter de samme reglene og kostnadssatsene som gjelder for utdanning i Norge. Det er normalt et vilkår at utdanningen har offentlig godkjenning og kommer inn under støtteordningen i studielandet. Det gis ikke støtte til deltidsutdanning.

§ 6-2. Utenlandsk statsborger som tar utdanning i annet nordisk land

Utenlandsk statsborger som kan få støtte etter § 2-2 kan få støtte til utdanning i et annet nordisk land i inntil ett år når utdanningen inngår som en godkjent del av en utdanning som søkeren har begynt på i Norge. Det gis ikke støtte til å ta en hel utdanning i et annet nordisk land.

Utenlandsk statsborger som har rett til støtte etter § 2-3, kan få støtte til utdanning i annet nordisk land på samme vilkår som norsk statsborger.

§ 6-3. Språkopplæring i Finland og Island

Det gis støtte til språklig tilretteleggingssemester og forberedende språkkurs i Finland og Island etter reglene i kapitlene 36 og 37.

Kapittel 7. Krav til utdanningsopplegget**§ 7-1. Fulltidsutdanning og undervisningsopplegg**

Utdanningen må normalt være lagt opp som fulltidsutdanning.

Videregående opplæring som følger offentlig godkjente læreplaner, må ha et undervisningsopplegg på minst seks timer per uke.

Utdanning som ikke har status som høyere utdanning og som heller ikke følger offentlig godkjente læreplaner, må ha et undervisningsopplegg på minst 20 timer per uke for å gi rett til støtte. Når utdanningen tilbys komprimert, er kravet minst seks undervisningstimer per uke. Det gis støtte til opplegg i regi av oppfølgingstjenesten i fylkeskommunen når undervisningsopplegget er på mer enn en tredjedel av timetallet for et kurs.

§ 7-2. Deltidsutdanning og undervisningsopplegg

Det gis støtte til deltidsutdanning som omfatter minst 50 prosent av undervisningsopplegget i fulltidsutdanning.

Videregående opplæring som følger offentlig godkjente læreplaner, må ha et undervisningsopplegg på minst seks timer per uke.

Utdanning som ikke har status som høyere utdanning og som heller ikke følger offentlig godkjente læreplaner,

må ha et undervisningsopplegg på minst 10 timer per uke. Når utdanningen tilbys komprimert, er kravet minst seks undervisningstimer per uke.

§ 7-3. Studiebelastning og beregning av støtte

Støtte gis ut fra søkerens studiebelastning.

Ved deltidsutdanning blir støttebeløpet regnet til halvparten, to tredjedeler eller tre fjerdedeler av støttebeløpet til fulltidsutdanning.

Ved kombinasjon av utdanninger gis det ikke støtte til mer enn fulltids studiebelastning.

§ 7-4. Krav til varighet

Utdanning som er godkjent etter § 4-1 fra og med undervisningsåret 2004-2005, må vare i minst ett semester. Til utdanninger som tidligere er godkjent med en varighet på mindre enn ett semester, gis det støtte bare til og med undervisningsåret 2006-2007.

Det gis støtte til søker som tar utdanning med kortere varighet enn ett semester, når utdanningen har sammenheng med søkerens yrke eller tidligere utdanning.

§ 7-5. Fjernundervisning

Det gis støtte til utdanning som er tilrettelagt som fjernundervisning ved et norsk lærested, og som gir godkjent kompetansegivende utdanning. Fjernundervisningen må være lagt opp med oppfølging fra lærestedet hvert semester. Utdanning som blir tilbudt som fjernundervisning, må være godkjent etter § 4-1.

Lærestedet har ansvar for å dokumentere omfanget av utdanningen.

§ 7-6. Grunnskoleopplæring

Det gis støtte til grunnskoleopplæring som søkeren har rett til etter opplæringslova § 4A-1 når opplæringen er lagt opp med organisert undervisning ved et lærested.

Kapittel 8. Hvor lang tid det gis støtte

§ 8-1. Normert tid

Det gis støtte i en periode tilsvarende normert tid for utdanningen.

Det godtas tidsbruk ut over normert tid dersom søkeren, etter at vedkommende første gang mottok utdanningsstøtte etter tredje del, har fullført mer utdanning enn normert eller tatt utdanning uten støtte fra Lånekassen. Perioden er begrenset oppover til ett år.

§ 8-2. Tidsramme for støtte etter annen del

Det gis støtte til vanlig videregående opplæring så lenge søkeren har rett til opplæring etter opplæringslova § 3-1.

Det gis støtte til utdanning tilsvarende vanlig videregående opplæring i land utenfor Norge i opp til fire år, eller i normert tid for utdanningen. Dersom søkeren har fått støtte til vanlig videregående opplæring i Norge, blir støttetiden redusert tilsvarende.

Det gis støtte i opp til ett år til repetisjon av fag fra grunnskolen etter § 15-1 første ledd bokstav d.

§ 8-3. Tidsramme for støtte etter tredje del

Det gis støtte i inntil åtte år til sammen til høyere utdanning, og til annen utdanning som ikke tas med rett etter opplæringslova § 3-1.

Grunnskoleopplæring eller videregående opplæring som voksen søker tar med rett etter opplæringslova § 4A-1 eller § 4A-3, inngår i beregningen av de åtte årene. Det gis støtte til grunnskoleopplæring etter opplæringslova § 4A-1, i så lang tid som søkeren har denne retten, men likevel ikke ut over fire år.

Det gis støtte i opp til to år til utdanning ved folkehøgskole.

Det gis ikke støtte i mer enn åtte år selv om søkeren blir forsinket. Det blir gjort unntak for søker som blir forsinket på grunn av sykdom, på grunn av at søkeren har fått barn i utdanningsperioden, eller på grunn av redusert funksjonsevne.

§ 8-4. Tidsramme for Ph.d.-utdanning i land utenfor Norden

Grensen på åtte år utvides med inntil to år for søkere som tar Ph.d.-utdanning i land utenfor Norden.

Det gis ikke støtte i mer enn ti år selv om søkeren blir forsinket. Det blir gjort unntak for søker som blir forsinket på grunn av sykdom, på grunn av at søkeren har fått barn i utdanningsperioden, eller på grunn av redusert funksjonsevne.

§ 8-5. Undervisningsår

Undervisningsåret blir regnet fra den datoen undervisningen starter, og til den datoen undervisningen (inkludert eksamen) slutter. Det gis støtte for opptil ett undervisningsår om gangen. Støttebeløpet blir normalt utregnet på månedsbasis.

§ 8-6. Utvidet undervisningsår

Etter søknad gis det støtte til utvidet undervisningsår når søkeren har reglementert undervisning, eller når det er dokumentert at søkeren sparer inn på normert studietid. Undervisningsopplegget må vare i minst to uker.

§ 8-7. Tidligere periode med støtte

Tidligere periode med støtte blir regnet med i det antall år det kan gis støtte, selv om gjelden er betalt tilbake eller støtten er tilbakeført. Dersom hele støtten er tilbakeført innen utløpet av støtteperioden, regnes perioden ikke med.

§ 8-8. Støtteordninger i andre land

De tidsrammene som er fastsatt for tildeling av støtte, gjelder bare dersom søkeren ikke tidligere har fått støtte til utdanning fra støtteordninger i et annet land. Dersom søkeren har fått slik støtte, skal tidsrammene som er fastsatt under § 8-3 og § 8-4, reduseres tilsvarende.

Kapittel 9. Forsinkelse og avbrudd**§ 9-1. Faglige resultater og dokumentasjon**

Når søkeren har fått utdanningsstøtte for et undervisningsår, må faglige resultater for dette året kunne dokumenteres.

§ 9-2. Støtte ved forsinkelse

Dersom utdanningen varer ett år eller mer og søkeren blir forsinket, gis det støtte i inntil ett år utover normert tid.

Dersom søkeren blir mer enn ett år forsinket, må søkeren ta igjen forsinkelsen uten støtte fra Lånekassen. Ny støtte gis fra semesteret etter at forsinkelse som overstiger ett år er tatt inn.

§ 9-3. Støtte ved forsinkelse i mer enn ett år

Ved forsinkelse i mer enn ett år kan Lånekassen i særlige tilfeller vurdere å gi støtte. Det gjelder blant annet søker med redusert funksjonsevne som har støtte fra folketrygden, søker som får barn i utdanningsperioden, og søker som har blitt mer enn ett år forsinket på grunn av sykdom.

§ 9-4. Avbrutt utdanning

En utdanning det er gitt støtte til, regnes som avbrutt hvis utdanningen ikke er fullført. Ved støtte til ny utdanning regnes den avbrutte utdanningen som forsinkelse i utdanningen.

Dersom hele støttebeløpet er betalt tilbake innen utløpet av støtteperioden, regnes perioden ikke med i vurderingen av hvor mange år det kan gis støtte, se § 8-2 og § 8-3.

§ 9-5. Støtte ved avbrutt utdanning i undervisningsåret

Søker som avbryter en utdanning før støtten er utbetalt, kan få støtte fram til avbruddet dersom utdanningen har vart i minst tre måneder. Søker som avbryter utdanningen etter at støtten er utbetalt, kan beholde den støtten som er gitt for tiden fram til avbruddet. Se også § 12-3 og § 13-1.

Kapittel 10. Støtte fra andre, ny støtte etter tidligere ettergivelse**§ 10-1. Offentlige trygdeordninger**

Søker som får støtte fra offentlige trygdeordninger, får redusert utdanningsstøtte fra Lånekassen, se § 16-3, § 17-4, § 18-3, § 22-1 og § 29-2.

§ 10-2. Søker som bor i institusjon eller avtjener verneplikt

Søker som bor i institusjon og får oppholdet dekket av det offentlige, får ikke utdanningsstøtte fra Lånekassen. Dette gjelder også søker som avtjener militær eller sivil verneplikt.

§ 10-3. Søker som er forsørget av barnevernet

Søker som er forsørget av barnevernet, får støtte fra Lånekassen dersom det er dokumentert at vedkommende bor utenfor fosterhjem eller barnevernsinstitusjon, og kommunens ytelser som skal dekke dette er lavere enn Lånekassens satser. For søker som får støtte etter annen del, gjelder ikke vilkårene i § 17-2. Dersom kommunen ikke dekker utgifter til bøker og materiell, får søkeren læremiddelstipend etter § 16-2.

Søker som er forsørget av barnevernet, får lån til dekning av skolepenger etter § 20-2 eller § 31-1, dersom dette ikke er dekket av kommunen. Dette gjelder selv om søkeren bor i fosterhjem eller barnevernsinstitusjon.

§ 10-4. Utenlandsk statsborger med støtte fra Norad m.m.

Utenlandsk statsborger som får eller har fått støtte til et utdanningsprogram fra Norad eller andre tilsvarende støtteordninger i Norge eller i utlandet, eller vedkommendes ektefelle, får ikke støtte fra Lånekassen, se likevel § 46-3.

§ 10-5. Samtidig støtte fra offentlige støtteordninger i andre land

Søker som får støtte fra offentlige støtteordninger i et annet land, får ikke utdanningsstøtte fra Lånekassen. Det gjøres unntak dersom støtteordningen bare omfatter skolepenger.

§ 10-6. Ny støtte etter ettergivelse

Låntaker som har fått ettergitt lån på grunn av uførhet etter forskrift om forrentning og tilbakebetaling av utdanningslån og tap av rettigheter kapittel 15, og som søker om ny støtte, må sende inn dokumentasjon på at helsesituasjonen har bedret seg slik at søkeren kan gå tilbake til arbeidslivet når utdanningen er gjennomført.

Dersom vedtaket om ettergivelse er fattet for mindre enn ti år siden, blir det opphevet når søkeren får ny støtte.

Kapittel 11. Fordeling, utbetaling og eventuell annullering av tildelt støttebeløp

§ 11-1. Gjeldsbrev eller stipendmelding

Støttemottakerne får gjeldsbrev eller stipendmelding for støtten.

Gjeldsbrevet eller stipendmeldingen skal signeres av støttemottakeren. Ved å signere erkjenner støttemottakeren en gjeld som omfatter det som er tildelt som lån for den aktuelle perioden, i tillegg til eventuelt tidligere lån.

§ 11-2. Vilkår om konto i norsk bank

Søkeren må ha egen konto i norsk bank (kontonummer på 11 siffer).

§ 11-3. Utbetaling av støtte

Ved månedlig utbetaling blir beløpene for den aktuelle perioden normalt overført den 15. i hver måned til søkerens konto. Overføring av støttebeløpet til søkerens konto forutsetter at gjeldsbrevet eller stipendmeldingen er signert og mottatt i Lånekassen, se § 11-1.

For søkere som tar utdanning i Norge, blir støttebeløpet normalt fordelt med månedlige utbetalinger over hele støtteperioden.

For søkere som får støtte etter annen del, inkluderer den første utbetalingen i hvert halvår stipend til dekning av læremidler og 10 prosent av støttebeløpet for resten av halvåret.

For søkere som får støtte etter tredje del, inkluderer den første utbetalingen 25 prosent av støttebeløpet for resten av halvåret.

Dersom det gis lån til skolepenger, blir det utbetalt sammen med den første støtteterminen hvert halvår.

Dersom det minste ordinære månedsbeløpet til utbetaling er mindre enn kr 500, blir støtten utbetalt samlet hvert halvår.

Ved utdanning i utlandet blir støttebeløpet utbetalt hvert halvår.

§ 11-4. Endring i søkerens situasjon

Dersom søkerens situasjon endrer seg i støtteperioden og søkeren ikke lenger oppfylder vilkårene for tildelt støtte, kan Lånekassen stoppe utbetalingene for resten av perioden og annullere resttildelingen. Det gjelder blant annet når støttemottakeren

- a) avbryter utdanningen og ikke lenger har rett til støtte, eller
- b) misligholder pliktene sine mot Lånekassen, se kapittel 13.

§ 11-5. Tidsfrist for innsending av signert gjeldsbrev eller stipendmelding

Dersom gjeldsbrevet eller stipendmeldingen ikke er signert og mottatt i Lånekassen når undervisningsåret eller kurset er avsluttet, blir tildelingen annullert, og søknaden blir ikke behandlet på nytt.

Kapittel 12. Opplysningsplikt

§ 12-1. Søkerens opplysningsplikt

Søkeren plikter å gi riktige og fullstendige opplysninger til Lånekassen.

Søkeren plikter straks å melde fra om endringer i forhold til det som ble opplyst i søknaden, og om avbrudd i utdanningen.

§ 12-2. Kontroll av opplysninger

Lånekassen kan kontrollere at opplysningene fra søkeren er riktige. Lånekassen kan også hente inn opplysninger om søkeren direkte fra lærestedet, likningskontoret, trygdekontoret og andre, jf. forskrift om innhenting av opplysninger.

§ 12-3. Nye opplysninger og endring av støttebeløp

Dersom nye opplysninger viser at det tildelte støttebeløpet må reduseres, kan Lånekassen gjøre om stipend til lån og kreve tilbakebetaling, se også kapittel 13.

Kapittel 13. Uberettiget tildelt støtte og mislighold

§ 13-1. Brutt opplysningsplikt

Dersom en søker forsettlig eller uaktsomt har brutt opplysningsplikten etter § 12-1, og dermed har fått eller forsøkt å få utbetalt eller godskrevet støtte som vedkommende ikke har rett til, kan Lånekassen nekte mer støtte, gjøre uberettiget mottatt stipend om til lån, kreve støttebeløpet tilbakebetalt og regne renter av lånet i utdanningstiden. Hele gjelden kan bli oppsagt, og søkeren kan miste retten til betalingslettelse og ettergivelse.

Ved vurderingen av misligholdet legges det i hovedsak vekt på hvor lenge misligholdet har pågått og på størrelsen av uberettiget mottatt støtte.

§ 13-2. Misligholdte betalingsforpliktelser

Dersom en søker har misligholdt sine betalingsforpliktelser etter forskrift om forrentning og tilbakebetaling av utdanningslån, kan Lånekassen gi avslag på søknad om støtte til ny utdanning.

Kapittel 14. Søknadsfrister

§ 14-1. *Frist for å søke om støtte*

Frist for søknad om støtte for høsten 2006, er 15. november 2006. For kurs i høstsemesteret som starter 1. oktober 2006 eller senere, er fristen 15. mars 2007.

Frist for søknad om støtte for våren 2007, er 15. mars 2007. Fristen gjelder ikke for kurs som starter 1. mars 2007 eller senere.

Søknader som kommer inn etter at undervisningsåret eller kurset er avsluttet, blir ikke behandlet.

§ 14-2. *Frist for å sende inn opplysninger*

Søker som er bedt om å sende inn opplysninger, må sende inn disse opplysningene før undervisningsåret eller kurset er avsluttet eller så snart de er tilgjengelige, for å få søknaden behandlet.

Opplysninger om endringer som kommer inn til Lånekassen etter 15. november 2006, vil ikke kunne føre til ny behandling for semesteret. Det samme gjelder for fristen 15. mars 2007.

§ 14-3. *Fødselsstipend*

Dersom søknaden gjelder fødselsstipend etter kapittel 42, må søknaden være kommet inn senest tolv måneder etter fødselen.

§ 14-4. *Sykestipend*

Dersom søknaden gjelder sykestipend etter kapittel 43, må søknaden være kommet inn senest seks måneder etter at undervisningsåret eller kurset er avsluttet.

§ 14-5. *Unntak fra frister ved særlige forhold*

Lånekassen kan gjøre unntak fra fristene hvis særlige forhold gjør at søknadsfristene ikke kan bli overholdt.

Annen del. Støtte til søker som har rett til videregående opplæring

Kapittel 15. Hvem som er omfattet av annen del

§ 15-1. *Hvem annen del gjelder for*

Annen del gjelder for

- a) søker som tar videregående opplæring som vedkommende har rett til etter opplæringslova § 3-1
- b) søker som går direkte over i kurs for å få generell studiekompetanse etter avsluttet videregående opplæring
- c) søker som tar opplæring tilsvarende vanlig videregående opplæring utenfor Norge
- d) søker som tar ulike kurs med repetisjon av fag fra grunnskolen, som forberedelse for opptak i videregående opplæring når søkeren har rett til videregående opplæring etter opplæringslova § 3-1
- e) søker som tar kurs i regi av oppfølgingstjenesten i fylkeskommunen, se § 7-1.

For søker som tar høyere utdanning, fagskoleutdanning, folkehøyskole og andre utdanninger som er godkjent etter § 4-1, gjelder reglene i tredje del.

Kapittel 16. Grunnstipend og læremiddelstipend

§ 16-1. *Behovsprøvd grunnstipend*

Det gis et behovsprøvd grunnstipend på inntil kr 1.730 per måned.

§ 16-2. *Behovsprøvd stipend til læremidler*

Det gis et behovsprøvd stipend til læremidler på inntil kr 350 per måned. Stipendet utbetales sammen med første støtteterrinen hvert halvår.

§ 16-3. *Unntak fra § 16-2*

Stipend til læremidler gis ikke til søker som får støtte fra folketrygden eller gjennom andre ordninger til utgifter til bøker og materiell.

Kapittel 17. Bostipend

§ 17-1. *Ikke-behovsprøvd bostipend*

Det gis bostipend som tilskudd til bokostnader med kr 3.450 per måned når søkeren oppfyller vilkårene i § 17-2. Bostipendet blir ikke behovsprøvd etter kapittel 21 og 22.

§ 17-2. *Vilkår for bostipend*

Søker som ikke bor hos foreldrene, får bostipend når reisetiden mellom foreldrehjemmet og skolen er tre timer eller mer samlet per dag, eller avstanden er 40 km eller mer.

Bostipend kan også gis når søkeren må bo utenfor foreldrehjemmet på grunn av andre særlige forhold.

§ 17-3. *Unntak for søker som er gift eller forsørger barn*

Søker som er gift eller har barn å forsørge og bor sammen med barnet, får bostipend selv om de bor hos foreldrene.

§ 17-4. Unntak for søker som mottar offentlig stønad

Bostipend gis ikke til søker som mottar overgangsstønad, uførepensjon, attføringspenger, rehabiliteringspenger eller andre stønader som er ment å dekke boutgifter.

Kapittel 18. Reisestipend**§ 18-1. Reisestipend i Norge**

Det gis reisestipend til tre reiser tur-retur for et helt skoleår (ti måneder) mellom foreldrehjemmet i Norge og skolestedet. Stipendet blir gitt som tilskudd etter satsene i Lånekassen. Det blir gjort et fradrag på kr 970 per skoleår som søkeren må dekke selv. Reisestipendet blir beregnet per måned.

Søker som bor i foreldrehjemmet, får ikke reisestipend.

Søker som får støtte til fjernundervisning etter § 7-5, får reisestipend når det er lagt inn obligatorisk klasseromsundervisning som en del av opplegget.

§ 18-2. Reisestipend i land utenfor Norden

Det gjelder særlige regler for tilskudd til reiser til land utenfor Norden, se kapittel 41.

§ 18-3. Søker som får støtte fra folketrygden eller andre ordninger

Det gis ikke reisestipend til søker som får støtte til reiser gjennom folketrygden eller andre ordninger.

Kapittel 19. Forsørgerstipend**§ 19-1. Vilkår og satser for forsørgerstipend**

Søker får forsørgerstipend for egne eller ektefelles barn født i 1991 og senere, som søkeren bor sammen med. Det gis forsørgerstipend bare for barn som bor sammen med søkeren minst 40 prosent av tiden.

Det gis forsørgerstipend med opptil kr 1.290 per måned for hvert av de to første barna, og opptil kr 830 per måned for hvert barn flere enn to.

Forsørgerstipendet til gift søker blir redusert med 60 prosent av ektefellens bruttoinntekt over kr 21.290 per måned.

Forsørgerstipendet blir ikke behovsprøvd etter kapittel 21.

Kapittel 20. Lån**§ 20-1. Satser for lån**

Det gis lån på inntil kr 1.200 per måned for søker som ikke bor hos foreldrene, se § 17-2. For søker som bor hos foreldrene gis det lån på inntil kr 2.400 per måned.

Tabellen i § 21-8 viser lånesatsene som er fastsatt ut fra fradraget for forsørgerinntekt og antall søsken under 19 år.

For søker som er gift, har vært gift, eller har barn å forsørge og bor sammen med barnet, gis det et lån på inntil kr 1.200 per måned. Lånet blir ikke behovsprøvd mot økonomien til forsørgerne.

§ 20-2. Lån til skolepenger

Det gis lån til skolepenger, avgrenset til kr 20.860 per skoleår. Det gis bare støtte til skolepenger som søkeren faktisk betaler. Det gis ikke lån til skolepenger dersom disse er dekket av andre.

Det gis ikke lån til skolepenger i land utenfor Norden, se likevel forskrift om tilskott til dekning av skolepenger til elever ved utlandske eller internasjonale videregående skolar.

Kapittel 21. Behovsprøving mot økonomien til forsørgerne**§ 21-1. Behovsprøving av stipend**

Grunnstipend og læremiddelstipend etter kapittel 16 blir redusert ved behovsprøving etter den samlede inntekten og formuen til forsørgerne (foreldre og steforeldre). Når fradraget skal regnes ut, bruker Lånekassen alminnelig inntekt og nettoformue ved skattelikningen for 2004. Inntekt og formue i utlandet eller på Svalbard, som ikke er med i likningen, skal også regnes med. Se § 21-8.

§ 21-2. Ny beregning ved lavere inntekt enn i 2004

Blir det dokumentert at brutto inntekt og formue til forsørgerne i skoleåret er lavere enn i inntektsåret 2004, tar Lånekassen hensyn til det. Inntekten beregnes med utgangspunkt i skattereglene. Det tas ikke hensyn til en vanskelig økonomisk situasjon på grunn av økte utgifter.

§ 21-3. Unntak ved særlig tyngende sosiale grunner

Lånekassen ser helt eller delvis bort fra inntekten og formuen til forsørgerne når det er dokumentert at søkeren ikke kan få tilskudd fra dem av særlig tyngende sosiale grunner, og det ellers er rimelig. Normalt tas det ikke hensyn til endrede økonomiske forhold på grunn av husbygging, kjøp av bolig o.l.

Lånekassen ser bort fra inntekten når forsørgerne er i frivillig eller tvungen gjeldsordning.

§ 21–9. Rekkefølgen stipendene reduseres i

Ved behovsprøving reduseres først grunnstipendet, deretter læremiddelstipendet.

Kapittel 22. Behovsprøving mot egen økonomi**§ 22–1. Lærlinglønn og trygde- og pensjonsytelser**

Grunnstipend, læremiddelstipend og forsørgerstipend etter kapittel 16 og 19 blir redusert på grunnlag av lærlinglønn og trygde- og pensjonsytelser i søknadsperioden.

Av slik inntekt går 60 prosent av bruttobeløpet til fradrag. Dersom inntekten varierer, blir gjennomsnittlig månedsinntekt per semester brukt.

Det ses bort fra barnepensjon som søkeren får når en av eller begge foreldrene er døde.

Lån tildeles uten behovsprøving etter søkerens egen økonomi.

§ 22–2. Kommunal og statlig bostøtte samt grunnstønad fra folketrygden

Kommunal eller statlig bostøtte og støtte fra folketrygden som skal dekke ekstra utgifter på grunn av sykdom, skade eller lyte, påvirker ikke støttebeløpet.

§ 22–3. Rekkefølgen stipendene reduseres i

Ved behovsprøving reduseres først grunnstipendet, deretter læremiddelstipendet, og til sist forsørgerstipendet.

Kapittel 23. Minstebeløp**§ 23–1. Minstebeløp for lån og stipend**

Det gis ikke lån på under kr 50 eller bare stipend på under kr 20 per måned.

Tredje del. Støtte til søker i høyere utdanning og søker i fagskoleutdanning, folkehøyskole og annen utdanning som ikke er omfattet av opplæringslova § 3–1**Kapittel 24. Hvem som er omfattet av tredje del****§ 24–1. Hvem tredje del gjelder for**

Tredje del gjelder søker som tar høyere utdanning, fagskoleutdanning, folkehøyskole, og andre utdanninger som er godkjent etter § 4–1.

Det gjelder egne regler i annen del for

- a) søker som tar videregående opplæring som han eller hun har rett til etter opplæringslova § 3–1
- b) søker som går direkte over i kurs for å få generell studiekompetanse etter avsluttet videregående opplæring
- c) søker som tar opplæring tilsvarende vanlig videregående opplæring utenfor Norge
- d) søker som tar ulike kurs som er lagt opp med repetisjon av fag fra grunnskolen, som forberedelse for opptak i videregående opplæring som søkeren har rett til etter opplæringslova § 3–1
- e) søker som tar kurs i regi av oppfølgingstjenesten i fylkeskommunen, se § 7–1.

Kapittel 25. Basisstøtte**§ 25–1. Basisstøtte**

Det gis opp til kr 8.140 per måned i basisstøtte.

Basisstøtten gis som lån. En del av lånet kan bli gjort om til utdanningsstipend etter vilkårene i kapittel 26 og 27, og stipendet blir behovsprøvd etter vilkårene i kapittel 29.

Kapittel 26. Utdanningsstipend**§ 26–1. Omgjøring av lån til behovsprøvd utdanningsstipend**

Søker som ikke bor sammen med foreldrene, får inntil 40 prosent av basisstøtten gjort om til utdanningsstipend etter hvert som søkeren fullfører utdanningen.

§ 26–2. Søker som bor sammen med foreldrene

Søker som bor sammen med foreldrene, får ikke lån gjort om til utdanningsstipend.

Søker blir ansett for å bo sammen med foreldrene når:

- a) søker bor i samme hus som foreldrene. Det gjøres unntak hvis søkeren og foreldrene bor i hver sin boenhet i et hus med mer enn fire selvstendige og klart atskilte boenheter.
- b) søker bor i boenhet som hører til huset der foreldrene bor.

Søker som er gift eller har barn å forsørge og bor sammen med barnet, får lån gjort om til utdanningsstipend selv om vedkommende bor sammen med foreldrene.

Kapittel 27. Omgjøring av lån til utdanningsstipend**§ 27–1. Vilkår om gjennomført utdanning**

Ved utdanning der faglige resultater blir oppnådd gjennom vektall eller studiepoeng, blir lån gjort om til

utdanningsstipend for hvert studiepoeng som blir bestått. Lån blir gjort om til utdanningsstipend for opptil 30 studiepoeng per semester.

Ved annen utdanning blir lån gjort om til utdanningsstipend når utdanningen eller kurset er bestått.

For søker i eksamensfri utdanning blir lån gjort om til utdanningsstipend når hele utdanningen er fullført.

§ 27-2. *Utvidet rett til omgjøring av lån til utdanningsstipend*

Selv om vilkåret om fullført utdanning ikke er oppfylt, får søkere som ikke bor sammen med foreldrene lån gjort om til utdanningsstipend for semestre der søkeren

- a) har fått fødselsstipend, se kapittel 42,
- b) har fått sykestipend, se kapittel 43,
- c) har blitt forsinket på grunn av redusert funksjonsevne, se § 9-3, eller
- d) har hatt tillitsverv på fulltid i minst tre måneder i landsomfattende elev- eller studentorganisasjon, eller i tilknytning til utdanningsinstitusjon eller studentsamskipnad.

§ 27-3. *Omgjøring av lån til utdanningsstipend for tidligere perioder*

Dersom søkeren fullfører mer utdanning enn normert, eller tar utdanning uten støtte, blir lån for tidligere perioder gjort om til stipend, dersom søkeren ikke har fått fullt utdanningsstipend for disse periodene.

Omgjøringen gis for de siste semestrene først. Dersom søkeren dokumenterer at vedkommende ble forsinket på et annet tidspunkt, kan dette bli lagt til grunn.

§ 27-4. *Omgjøring av lån til utdanningsstipend for senere perioder*

Dersom søkeren fullfører mer utdanning enn normert, eller tar utdanning uten støtte, og tidligere har fått fullt utdanningsstipend, gis utdanningsstipend for senere perioder med støtte der de faglige vilkårene for å gjøre om lån til utdanningsstipend ikke er oppfylt.

§ 27-5. *Vilkår om lån i Lånekassen på omgjøringstidspunktet*

Det er en forutsetning for å få omgjort lån til utdanningsstipend at søkeren har lån i Lånekassen på omgjøringstidspunktet.

§ 27-6. *Tidsbegrensning for omgjøring av lån til utdanningsstipend for tidligere perioder*

Lån kan bli gjort om til utdanningsstipend etter kapittel 26 og 27 i opp til åtte år bakover i tid, regnet fra det semesteret eksamen er tatt. Lån kan ikke bli gjort om til utdanningsstipend for perioder før undervisningsåret 2002-2003.

Kapittel 28. Forsørgerstipend

§ 28-1. *Vilkår og satser for forsørgerstipend*

Søker får i tillegg til basisstøtten et behovsprøvd forsørgerstipend for egne og ektefelles barn født i 1991 og senere, som søkeren bor sammen med. Det gis forsørgerstipend bare for barn som bor sammen med søkeren minst 40 prosent av tiden.

Det gis forsørgerstipend med opptil kr 1.290 per måned for hvert av de to første barna, og opptil kr 830 per måned for hvert barn flere enn to.

Forsørgerstipendet til gift søker blir redusert med 60 prosent av ektefellens bruttoinntekt over kr 21.290 per måned.

Kapittel 29. Behovsprøving av utdanningsstipend og forsørgerstipend

§ 29-1. *Personinntekt*

Utdanningsstipend og forsørgerstipend kan bli redusert på grunnlag av inntekten til søkeren. Har søkeren en personinntekt over kr 113.027 ved skattelikningen for 2006 og/eller over kr 116.983 ved skattelikningen for 2007, blir stipendene redusert med 5 prosent per måned av inntekt over grensen.

Dersom søkeren følger et utdanningsopplegg som har en varighet på sju måneder eller mindre i et kalenderår, og vedkommende bare får støtte til dette opplegget, blir inntektsgrensen hevet til kr 282.568 for 2006 og kr 292.458 for 2007.

§ 29-2. *Trygd eller pensjonsytelser*

For søker som mottar trygd eller pensjonsytelser, blir stipendet redusert med 5 prosent per måned av trygd eller pensjonsytelser over kr 60.476 ved skattelikningen for 2006 og/eller kr 62.593 ved skattelikningen for 2007.

Dersom søkeren følger et utdanningsopplegg som har en varighet på sju måneder eller mindre i et kalenderår, og vedkommende bare får støtte til dette opplegget, blir grensen hevet til kr 169.541 for 2006 og kr 175.475 for 2007.

§ 29-3. *Formue*

Utdanningsstipend og forsørgerstipend kan bli redusert på grunnlag av formue. Skattelikningen for det året søkeren har fått støtte, blir lagt til grunn.

Enslig søker får redusert stipendene med to prosent per måned av beløp over kr 223.600 i formue for 2006 og kr 231.426 i formue for 2007.

Gift søker får redusert stipendene med én prosent per måned av beløp over kr 429.520 i formue for 2006 og kr 444.553 i formue for 2007. For gift søker legges formuen til søkeren og ektefellen sammen.

§ 29-4. Ektefelles særøie

Det ses ikke bort fra formue som ektefellen til søkeren har i særøie.

§ 29-5. Barns formue

Det ses bort fra barns formue dersom den forvaltes av Overformynderiet. Ved formue under grensen for beløp som skal forvaltes av Overformynderiet, må det dokumenteres at formuen faktisk tilhører søkerens barn.

§ 29-6. Erstatnings- og/eller forsikringsutbetaling

Det ses bort fra formue og inntekt som består av erstatnings- og forsikringsutbetaling som følge av personskade på søkeren. Det ses også bort fra tilsvarende formue og inntekt for søkerens ektefelle.

Søkeren må dokumentere formuesforholdet.

§ 29-7. Trygdefinansiert bil

Det ses bort fra formue som består av bil finansiert gjennom folketrygden.

Dersom søkeren eier en dyrere bil enn det trygdeetatens har vurdert at det er behov for som følge av funksjonshemmingen, skal det behovsprøves mot den overskytende delen av bilens likningsverdi.

Søkeren må dokumentere formuesforholdet og trygdeetatens vurdering av behovet.

Det ses også bort fra tilsvarende formue for søkerens ektefelle.

§ 29-8. Tidspunkt for behovsprøving

Fradragene regnes ut på etterskudd når likningen foreligger.

§ 29-9. Rekkefølgen stipendene reduseres i

Fradrag blir først gjort i utdanningsstipendet, deretter i forsørgerstipendet. For mye tildelt stipend blir gjort om til lån.

Kapittel 30. Reisestipend

§ 30-1. Reisestipend i Norge

Søker som ikke bor sammen med foreldrene, og som er født i 1981 eller senere, får tilskudd til to reiser tur-retur for et helt undervisningsår (ti måneder) mellom registrert hjemsted (i Folkeregisteret etter lov om folkeregistrering) i Norge og skolestedet.

Tilskuddet blir gitt som stipend etter satsene til Lånecassen. Det blir gjort et fradrag på kr 2.010 per undervisningsår som søkeren må dekke selv. Reisestipend blir beregnet per måned. Maksimalt reisestipend er kr 7.000 per undervisningsår.

Søker som får støtte til fjernundervisning etter § 7-5, får reisestipend når det er lagt inn obligatorisk klasseromsundervisning som en del av opplegget.

§ 30-2. Reisestipend i utlandet

Det gjelder egne regler for reisestøtte til land utenfor Norden, se kapittel 41.

Det gis reisestipend til søkere som tar utdanning i utlandet og som ikke har registrert hjemsted i Norge, dersom søkeren har måttet melde utflytting fra Norge fordi studielandet krever det.

Kapittel 31. Støtte som bare gis som lån

§ 31-1. Støtte som bare gis som lån

Støtte til disse utgiftene gis bare som lån:

- a) skolepenger, opp til kr 50.000 per undervisningsår. Det gis støtte bare til skolepenger som søkeren faktisk betaler. Det gis ikke lån til skolepenger dersom disse er dekket av andre. For skolepenger i land utenfor Norden gjelder det egne regler, se kapittel 40.
- b) utgifter til reise når søkeren tar studieopphold i utlandet som er godkjent for støtte etter § 4-3.
- c) støtte på inntil kr 3.575 per måned for søkere som er omfattet av ordningen med sommerterminer og søkere som tar forkurs til ingeniørutdanning sommeren 2006.

Kapittel 32. Minstebeløp

§ 32-1. Minstebeløp for lån

Det gis ikke lån under kr 50 per måned.

Fjerde del. Støtte til utdanning i land utenfor Norden

Kapittel 33. Statsborgerskap og tilknytning til Norge

§ 33-1. Norsk statsborger

Søkeren må være norsk statsborger for å få støtte til utdanning i land utenfor Norden.

§ 33-2. Utvidet rett for statsborger fra EØS-land

Statsborger fra EØS-land med lovlig opphold i Norge som arbeidstaker, har rett til utdanningsstøtte når utdanningen vedkommende tar har faglig sammenheng med arbeidet. Kravet om faglig sammenheng faller bort dersom vedkommende har blitt ufrivillig arbeidsløs.

Barn og ektefelle av EØS-arbeidstakeren som har lovlig opphold i Norge, har rett til utdanningsstøtte på samme vilkår som norske statsborgere.

§ 33-3. Unntak for annen utenlandsk statsborger

Utenlandsk statsborger som har rett til støtte til utdanning i Norge etter kapittel 2, kan få støtte i inntil ett år til utdanning i land utenfor Norden dersom utenlandsoppholdet er godkjent som del av en høyere utdanning som søkeren har begynt på i Norge, se § 5-1. Det samme gjelder deltakelse i oppleggene under § 35-5.

§ 33-4. Vilkår om botid

Det er et vilkår at søkeren har bodd i Norge i en sammenhengende periode på minst to år i løpet av de fem siste årene før utdanningen starter (botid).

§ 33-5. Unntak fra vilkåret om botid ved delstudier og visse utdanninger

Kravet om botid gjelder ikke søkere som får støtte etter § 5-1 og § 35-5.

§ 33-6. Unntak fra vilkåret om botid ved særlige forhold

Det blir gjort unntak fra kravet om botid når søkeren, en av foreldrene eller ektefellen til søkeren er

- a) i norsk utenrikstjeneste,
- b) i tjeneste for misjon eller norsk bistandsorganisasjon,
- c) i tjeneste som norsk representant for en internasjonal organisasjon eller en offentlig institusjon,
- d) i tjeneste i utlandet for norsk næringsliv, eller
- e) bosatt i utlandet på grunn av sykdom.

Det gjøres unntak i andre tilfeller der søkeren har særlig tilknytning til Norge, dersom sterke grunner taler for det. Når situasjonen er knyttet opp mot foreldrene, er det et vilkår at søkeren ikke har fylt 22 år.

Kapittel 34. Generell studiekompetanse**§ 34-1. Generell studiekompetanse**

Det gis støtte til høyere utdanning dersom:

- a) søkeren har generell studiekompetanse i Norge før utdanningen starter, jf. lov om universiteter og høyskoler § 3-6, med tilhørende forskrifter. De fastsatte krav til kunnskaper i norsk gjelder også for søkere som skal studere i utlandet,
- b) søkeren er 25 år eller eldre og har fått studierett på grunnlag av realkompetanse, eller
- c) søkeren har opptak til ballett-, skuespiller- og bildende kunstutdanning ved et fremstående lærested. Det er en forutsetning at lærestedet har strenge krav for opptak.

Kapittel 35. Hva slags utdanning det gis støtte til**§ 35-1. Utdanninger det gis støtte til**

Til høyere utdanning i land utenfor Norden gis det støtte når utdanningen tilsvarende, er på nivå med eller kan bli godkjent som en del av, en norsk bachelor- eller mastergrad. Det stilles samme opptakskrav som til tilsvarende utdanning i Norge. Det gis også støtte til utdanning som tilsvarende en norsk grad på Ph.d.-nivå.

Utdanningen og lærestedet må ha offentlig eller tilsvarende godkjenning i studielandet. Søkeren må selv dokumentere at utdanningen tilsvarende en norsk grad eller del av en norsk grad når det ikke går fram av de generelle reglene for godkjenning.

Det er en forutsetning for å gi støtte til helsefaglig utdanning at denne gir grunnlag for offentlig autorisasjon i Norge. Det gis ikke støtte til medisintutdanning utenfor Europa, USA, Canada og Australia.

Det gis ikke støtte til utdanning som gir fritak for forberedende prøver i en norsk grad.

§ 35-2. Begrensning i støtte ved forutdanning

Det gis ikke støtte til forutdanning som søkeren tar for å komme inn på et fagstudium. Selv om utdanningen blir godskrevet ved opptak i utdanning som gir rett til støtte, blir det likevel ikke ettertildelt støtte til forutdanningen.

§ 35-3. Begrensning i støtte ved Freshman year

Det gis ikke støtte til første året, Freshman year, av fireårig Bachelor's Degree ved læresteder i USA. Det gjøres unntak

- a) for første året av kiropraktorutdanning,
- b) når utdanningen er særlig godt tilrettelagt for studenter med redusert funksjonsevne, og
- c) for første året av fireårig Bachelor's Degree ved utdanninger i USA som er med i ordningen med tilleggsstipend, se § 40-3.

§ 35-4. Videregående opplæring og fagskoleutdanning

Det gis ikke støtte til utdanning utenfor Norden som er på nivå med videregående opplæring eller fagskoleutdanning i Norge. Støtte gis likevel

- a) til vanlig videregående opplæring, når
 - 1) søkeren er bosatt i utlandet på grunn av egen sykdom, eller
 - 2) en av foreldrene eller ektefellen til søkeren er
 - i norsk utenriksstjeneste
 - i tjeneste for misjon eller norsk bistandsorganisasjon
 - i tjeneste som norsk representant for en internasjonal organisasjon eller en offentlig institusjon
 - i tjeneste i utlandet for norsk næringsliv
 - bosatt i utlandet på grunn av sykdom

Det er et vilkår at søkeren har rett til videregående opplæring etter opplæringslova § 3-1

- b) til yrkesfaglig opplæring når utdanning innenfor tilsvarende fagområde ikke finnes i Norge. Opplæringen må ha offentlig eller tilsvarende godkjenning i studielandet.
- c) til elever som har fått opptak gjennom Fylkesmannen i Vest-Agder til utdanning som tilsvarer allmennfaglig studieretning i videregående skole. Skolene som omfattes er regnet opp i punkt A i vedlegg til fjerde del.
- d) til elever som har fått opptak gjennom Fylkesmannen i Vest-Agder eller kulturkontoret ved Den franske ambassaden til utdanning ved utvalgte læresteder i Frankrike, som tilsvarer allmennfaglig studieretning i videregående skole. Skolene som omfattes er regnet opp i punkt B i vedlegg til fjerde del.
- e) til elever som har fått opptak gjennom kulturkontoret ved Den franske ambassaden til yrkesfaglig utdanning ved skolene som regnes opp i punkt D i vedlegg til fjerde del.

§ 35-5. Kortere studieopphold i utlandet på videregående opplærings nivå

Det gis ikke støtte til utdanning utenfor Norden som er på nivå med videregående opplæring eller fagskoleutdanning i Norge. Støtte gis likevel

- a) til elever som er tatt opp i et utdanningsprogram i land utenfor Norden gjennom et samarbeid mellom norsk videregående skole og utenlandsk skole. Det er en forutsetning at opplegget har fått godkjenning av departementet. For undervisningsåret 2006–2007 er inntil én elevgruppe ved de norske skolene som regnes opp i punkt C i vedlegg til fjerde del, med i ordningen.

Det er en forutsetning at utdanningen inngår som en del av en utdanning i videregående skole som søkeren er i gang med i Norge, og at oppholdet i utlandet ikke vil føre til forsinkelse i utdanningen.

- b) til elever som tar et år med videregående opplæring i land utenfor Norden gjennom utvekslingsprogram. Det er en forutsetning at utvekslingen skjer i regi av utvekslingsorganisasjoner som er godkjent av departementet. Det er videre en forutsetning at søkeren dokumenterer at utdanningen inngår som en del av en utdanning i videregående skole som søkeren er i gang med i Norge, og at oppholdet i utlandet ikke vil føre til at søkeren blir forsinket i denne utdanningen. Det gis ikke støtte til kurs på videregående trinn 1.
- c) til et begrenset antall elever i yrkesfaglig studieretning som tar utenlandsopphold i kortere tid, og som får utdanningen godkjent. Det går fram av punkt E i vedlegg til fjerde del hvem som er omfattet av denne ordningen.
- d) til studieopphold gjennom Leonardo-programmet eller andre nasjonalt inngåtte avtaler som varer i minst tre måneder. Er oppholdet etter slike avtaler kortere enn tre måneder, kan søkeren beholde den støtten vedkommende har rett til etter annen eller tredje del.

Kapittel 36. Støtte til språklig tilretteleggingssemester**§ 36-1. Språklig tilretteleggingssemester**

Som en forsøksordning gis det støtte til opplæring i språk og samfunnsfag når søkeren

- a) planlegger høyere gradstudium som gir rett til støtte i et land utenfor Norden som ikke er engelskspråklig, eller
- b) planlegger høyere gradstudium som gir rett til støtte i Finland eller Island.

Kurset må tas i det landet der utdanningen skal tas, og normalt ved et universitet. Det kan gjøres unntak dersom slikt kurs ikke tilbys i landet. Kurset må da tas i et land med samme offisielle språk som landet der utdanningen skal tas.

Kurset må vare i minst ett semester. Opplæringen må være på fulltid, med minimum 15 undervisningstimer per uke, og vare i minst tre måneder.

§ 36-2. Begrensning for delstudenter

Støtte til språklig tilretteleggingssemester gis ikke til studenter som tar utdanning etter § 5-1 (delstudenter).

§ 36-3. Støtte til ett semester per språk

Det gis ikke støtte til mer enn ett semester med språkopplæring i samme språk.

§ 36-4. Ingen skolepengestøtte

Det gis ikke støtte til dekning av skolepenger etter kapittel 40.

§ 36–5. Omgjøring av lån til utdanningsstipend

Dersom søkeren ikke begynner på en utdanning i landet der det språklige tilretteleggingssemesteret ble tatt innen ett år etter fullført språkopplæring, blir ikke lån gjort om til utdanningsstipend etter § 26–1. Det gjelder samme unntak som i § 27–2.

Kapittel 37. Stipend til forberedende språkkurs (språkstipend)**§ 37–1. Vilkår for språkstipend**

Det gis språkstipend når søkeren

- a) er tatt opp i en utdanning som gir rett til støtte,
- b) er tatt opp i en utdanning som har et annet undervisningsspråk enn engelsk, og
- c) er tatt opp i en utdanning som ligger i et land utenfor Norden, eller i Finland eller Island.

Språkkurset må normalt tas i det landet der hovedutdanningen skal tas.

Språkkurset må være i minst fire uker, med minimum 15 timer undervisning per uke. Stipend fra andre til språkkurs blir trukket fra. Språkkurset må tas forut for hovedutdanningen, men inntil to uker av kurset kan gå parallelt med hovedutdanningen.

§ 37–2. Språkstipend for delstudenter

Språkstipendet gis også til studenter som får støtte til utdanning etter § 5–1 (delstudenter). Det er en forutsetning at språkkurset gjennomføres før delstudiet starter.

Ordningen gjelder ikke for studenter som er i gang med språkstudium.

§ 37–3. Språkstipendets størrelse

Språkstipendet er på kr 15.000. Det gis ikke annen støtte.

§ 37–4. Begrensning av språkstipendet

Det gis ikke støtte mer enn én gang til språkkurs innen samme språk.

Språkstipendet gis kun én gang per språk, og det gis heller ikke språkstipend når det gis eller er gitt støtte til tilretteleggingssemester innen samme språk.

§ 37–5. Omgjøring til lån

Språkstipendet blir gjort om til lån hvis søkeren ikke begynner på en utdanning eller et delstudium i et land med det aktuelle språket som offisielt språk innen ett år etter fullført språkkurs. Det gjelder samme unntak som i § 27–2.

Kapittel 38. Krav til utdanningsopplegget**§ 38–1. Krav om fulltidsutdanning og utdanningens lengde**

Utdanningen må være lagt opp som fulltidsutdanning i studielandet og være i minst ett semester ved det lærestedet studenten skal studere, se likevel § 5–1.

Det gis ikke støtte til deltidsutdanning.

§ 38–2. Unntak fra krav om utdanningens lengde

Det kan bli gjort unntak fra kravet om at undervisningen må være i minst ett semester, når utdanningen har direkte sammenheng med yrket til søkeren eller den tidligere utdanningen.

Kapittel 39. Utrekning av støttebeløpet**§ 39–1. Utrekning av støttebeløpet**

Støttebeløpene blir regnet ut etter reglene i annen eller tredje del, avhengig av hvilken utdanning søkeren tar. Det gjelder egne regler for dekning av skolepenger og reiser, se kapittel 40 og 41.

§ 39–2. Foreløpig vurdering ved utdanning i USA og Canada

Til høyere utdanning i USA og Canada kan søker få en foreløpig vurdering av retten til støtte, etter standardsatsene som gjelder for det enkelte undervisningsår og i normert tid fram til godkjent hovedeksamen.

Kapittel 40. Dekning av skolepenger i høyere utdanning**§ 40–1. Hovedregler**

Til høyere utdanning ved universitet eller annen høyere utdanningsinstitusjon som er godkjent etter § 35–1, gis det støtte til å dekke skolepenger helt eller delvis.

Støtte til skolepenger gis etter § 40–2 når skolepengene overskrider kr 1.000 per semester.

Støtte til skolepenger gis i den perioden Lånekassen har satt som norm for utdanningen (normert studietid). Det kan gis støtte til skolepenger utover normert studietid til søker med redusert funksjonsevne som har støtte fra folketrygden, søker som får barn i utdanningstiden, og søker som er forsinket på grunn av sykdom.

§ 40–2. Skolepengestøtte til søker som startet sin utdanning i 2004–2005 eller senere

Til søkere som startet sin utdanning i undervisningsåret 2004–2005 eller senere gis støtte til skolepenger etter reglene i denne bestemmelsen.

Det gis støtte til skolepenger med opptil kr 102.320 for et helt undervisningsår.

Satsene varierer for ulike utdanningsnivå:

- a) Til utdanning på bachelornivå gis skolepengestøtten med 50 prosent stipend og 50 prosent lån av faktiske skolepenger opptil kr 52.320. Støtte utover dette gis som lån.
- b) Til utdanning på masternivå og delstudier gis skolepengestøtten med 70 prosent stipend og 30 prosent lån av faktiske skolepenger opp til kr 52.320. Støtte utover dette gis som lån.
- c) Til utdanning på Ph.d.-nivå gis hele skolepengestøtten som lån.

Ved endringer i valutakursen gis stipenddelen av skolepengestøtten med et høyere beløp.

Skolepengestøtten økes ikke selv om undervisningsåret er lengre enn ti måneder, heller ikke ved komprimerte opplegg. Når undervisningsåret er kortere enn seks måneder, gis det halv skolepengestøtte.

For søkere som mottar ytelser fra andre til skolepenger, reduseres skolepengestøtten dersom samlet støtte til skolepenger overskrider faktiske skolepenger. Reduksjonen skjer først i lånedelen av skolepengestøtten.

§ 40-3. Tilleggsstipend til dekning av skolepenger

Til utdanning ved visse læresteder utenfor Norden gis det tilleggsstipend til dekning av skolepenger over satsene i § 40-2. Tilleggsstipendet gis etter § 40-4.

Departementet bestemmer hvilke utdanninger og læresteder som er omfattet av ordningen. Utdanning på bachelor-, master- og Ph.d.-nivå, samt delstudier, inngår i ordningen.

Tilleggsstipend gis i den perioden Lånkassen har satt som norm for utdanningen (normert studietid). Det kan gis støtte til skolepenger utover normert studietid til søker med nedsatt funksjonsevne som har støtte fra folketrygden, søker som får barn i utdanningstiden, og søker som er forsinket på grunn av sykdom.

§ 40-4. Satser for tilleggsstipend

Det kan gis tilleggsstipend med opptil kr 55.320 for et helt undervisningsår. Tilleggsstipendet blir utbetalt dersom skolepengene er høyere enn kr 102.320, inntil faktisk studieavgift.

For søkere som mottar ytelser fra andre til skolepenger, blir støtten til skolepenger redusert dersom samlet støtte til skolepenger overskrider faktisk studieavgift. Reduksjonen skjer først i skolepengestøtten, se § 40-2.

Ved endringer i valutakursen kan tilleggsstipendet økes.

§ 40-5. Overgangsordning for søker som var i gang med utdanning før 2004-2005

Det gis gebyrstipend til dekning av skolepenger for å fullføre en utdanning som det ble gitt gebyrstipend til da søkeren startet utdanningen. Gebyrstipend gis etter regelverk og satser som gjaldt i undervisningsåret 2003-2004.

Det gis tilleggsstipend på inntil kr 55.320 til dekning av skolepenger for å fullføre en utdanning som søkeren var i gang med før undervisningsåret 2004-2005, når studiet ga rett til tilleggsstipend da søkeren begynte utdanningen. Tilleggsstipend for denne gruppen gis etter regelverk og satser som gjaldt i undervisningsåret 2003-2004. Studenter som startet utdanning i 2004-2005 ved et av lærestedene som omfattes av ordningen i § 40-3, kan få tilleggsstipend etter satsene i § 40-4.

Det gis lån på inntil kr 50.000 til dekning av skolepenger til søkere som var i gang med en utdanning før undervisningsåret 2004-2005, som det ikke ble gitt gebyrstipend til da søkeren startet utdanningen. Lån gis inntil faktiske skolepenger.

§ 40-6. Rett til skolepengestøtte

Det gis skolepengestøtte til dekning av skolepenger for å fullføre en utdanning som det ble gitt skolepengestøtte til da søkeren startet utdanningen.

Kapittel 41. Tilskudd til reiser

§ 41-1. Tilskudd til reiser

Det gis tilskudd til to reiser tur-retur i året til studentpris mellom registrert bosted i Norge og lærestedet. Tilskuddet gis med 100 prosent stipend i Norge og delt med 70 prosent som stipend og 30 prosent som lån for reiser utenfor Norge. Tilskudd til reiser i Norge gis til søker født i 1981 og senere, og det blir gjort et fradrag på kr 2.010 per undervisningsår som søkeren må dekke selv.

Maksimalt reisestipend i Norge er kr 7.000 per undervisningsår.

Søkere som får beregnet støtten etter annen del, får tilskudd til to reiser tur-retur i Norge med et fradrag på kr 646 per undervisningsår som søkeren må dekke selv etter forskriftenes § 18-1.

Vedlegg til fjerde del.

Videregående opplæring som er omfattet av ordningene i § 35-4 bokstav c, d og e og § 35-5 bokstav a og c.

A

Atlantic College i Wales (2 år)

Lester Pearson College i Canada (2 år)

United World College of South East Asia i Singapore (2 år)

Li Po Chun United World College i Hong Kong (2 år)

The Armand Hammer United World College of the American West i New Mexico i USA (2 år)

United World College of the Adriatic i Trieste i Italia (2 år)
United World College of Southern Africa i Swaziland (2 år)
Mahindra United World College of India (2 år)

B

Lycée Alain Chartier i Bayeux i Frankrike
Lycée Corneille i Rouen i Frankrike
Lycée Edouard Herriot i Lyon i Frankrike
Lycée François Rabelais i Vendée, Frankrike
Lycée d'enseignement général et technologique Notre Dame i Vendée i Frankrike
Lycée Chevrollier i Angers i Frankrike

C

Danielsen videregående skole, Bergen, i samarbeid med:
Hillcrest Lutheran Academy, Minnesota, Cuyahoga Valley Christian Academy og Mansfield Christian School, Ohio, USA (allmennfag, videregående trinn 2)

Skedsmo videregående skole, Skedsmo, i samarbeid med Russisk-norsk videregående skole, Moskva, Russland (allmennfag, videregående trinn 3)

Sogn videregående skole, Oslo, i samarbeid med The Bournemouth and Poole College of Further Education, Bournemouth, England (elektronikk og medier og kommunikasjon, videregående trinn 2)

Ulsrud videregående skole, Oslo, i samarbeid med The Bournemouth and Poole College of Further Education, Bournemouth, England (allmennfag, videregående trinn 2)

Heltberg Private Gymnas, Oslo, i samarbeid med The Bournemouth and Poole College of Further Education, Bournemouth, England eller York College, York, til sammen én klasse (allmennfag, videregående trinn 2)

Oslo Handelsgymnasium i samarbeid med Beechen Cliff School, Bath, England (allmennfag, ett semester, videregående trinn 2)

Lindås gymnas/Internasjonal videregående skole i samarbeid med disse sju videregående skolene i og omkring Cardiff, South Glamorgan, Wales (allmennfag, videregående trinn 2):

- Barry Boys' Comprehensive School
- Bryn Hafren Comprehensive Girls' School
- Fitzalan High School
- St. Teilo's Church in Wales High School
- Cardiff High School
- Coleg Glan Hafren
- Whitchurch High School

Drotningborg videregående skole, Grimstad, i samarbeid med Lincoln Lutheran High School, Nebraska, USA (allmennfag, videregående trinn 2)

Bergeland videregående skole, Stavanger, i samarbeid med Somerset College of Arts and Technology, England (tegning, form og farge, videregående trinn 2)

Øystese videregående skole, i samarbeid med St. Paul's Lutheran High School, USA (allmennfag, videregående trinn 2)

Kvadraturen videregående skole, Kristiansand, i samarbeid med The Bournemouth and Poole College of Further Education, Bournemouth, England (elektronikk, videregående trinn 2)

Stovner videregående skole, Oslo, i samarbeid med Hammersmith and West London College, London, England (allmennfag, videregående trinn 2)

Hetland videregående skole, Stavanger, i samarbeid med Oxford College of Further Education, England (allmennfag, videregående trinn 2)

Nord- og Sør-Trøndelags fylkeskommuner i samarbeid med Norfolk County, England (allmennfag, videregående trinn 2)

D

Elever som har fått opptak gjennom kulturkontoret ved Den franske ambassaden til yrkesfaglig utdanning ved disse skolene:

- Lycée Hôtelier i La Rochelle i Frankrike (hotell- og restaurantfag)
- Lycée d'Hôtellerie et de Tourisme i Illkirch, Frankrike (hotell- og restaurantfag)

- Lycée Hôtelier Raymond Mondon i Metz i Frankrike (hotell- og næringsmiddelfag)
- Lycée Charles de Gaulle i Muret i Frankrike (mekaniske fag)
- Lycée Professionel Experimental de Guerande (akvakultur)
- Lycée d'hotellerie et de Tourisme de Saint-Quentin-en Yvelines (hotell- og næringsmiddelfag)

E

Det samme gjelder

- a) en elevgruppe fra Sogn videregående skole, Oslo, til å ta studieopphold i seks uker ved Lycée Professionel Pierre et Marie Curie i Frankrike (videregående trinn 2, kokkfag)
- b) en elevgruppe fra Sogn videregående skole, Oslo, til å ta studieopphold i to måneder i Bielefeld, Tyskland (videregående trinn 2, bilmekaniker)
- c) en elevgruppe fra Romsdal videregående skole, Molde, til å ta studieopphold i seks uker i Bielefeld, Tyskland (videregående trinn 2, kjøretøy)

Femte del. Fødselsstipend, sykestipend og flyktningstipend

Kapittel 42. Fødselsstipend

§ 42–1. Vilkår for fødselsstipend

Søker som får barn i utdanningsperioden får i en periode hele støtten som fødselsstipend når følgende vilkår er oppfylt:

- a) søkeren må ha hatt rett til støtte i de siste seks månedene før fødselen eller adopsjonen (opptjeningsperiode). Det kan gjøres unntak ved prematur fødsel,
- b) søkeren må bo sammen med barnet, og
- c) søkerens ektefelle eller samboer kan ikke samtidig motta fødselspenger fra folketrygden. Det blir gjort unntak dersom ektefellen eller samboeren benytter ordningen med tidskonto.

Når en søker tar permisjon fra studiet på grunn av fødsel, gis det fødselsstipend i permisjonstiden.

Foreldrene kan ikke få fødselsstipend samtidig.

§ 42–2. Hvor lang tid det gis fødselsstipend

Fødselsstipendet gis i opp til 42 uker. Tre uker før fødselen og seks uker etter fødselen er forbeholdt mor til barnet. Ved adopsjon gis stipend til mor eller far i 39 uker etter adopsjonen.

Ved flerbarnsfødsel blir det samlede uketallet på 42 økt med fem uker for hvert barn mer enn ett. Ved flerbarnsadopsjon blir uketallet på 39 økt med fem uker for hvert barn mer enn ett.

Fødselsstipendet gis også i perioden 15. juni til 14. august (sommerferien).

§ 42–3. Beregning av fødselsstipendet

Stipendet regnes ut fra den maksimale summen som søkeren har krav på, se første, annen, tredje og fjerde del.

§ 42–4. Søknadsfrist

Søknad om fødselsstipend og dokumentasjon på fødselen må være innkommet senest tolv måneder etter fødselen.

Kapittel 43. Sykestipend

§ 43–1. Vilkår for sykestipend

Søker som blir syk og av den grunn er helt studieufør i en del av søknadsperioden, kan få lånet for denne tiden omgjort til sykestipend, men ikke for mer enn fire måneder og to uker per undervisningsår. Sykdomsperioden må dokumenteres. Omgjøring gis for halve måneder.

Lån for de første fjorten dagene av en sykdomsperiode (karenstid) blir ikke gjort om til sykestipend.

§ 43–2. Sykestipend ved sykdom hos egne barn

Søker som er helt forhindret fra å følge undervisningen i en del av søknadsperioden på grunn av dokumentert sykdom hos egne barn under ti år, får også sykestipend.

§ 43–3. Begrensning i rett til sykestipend

Lån omgjøres til stipend bare for sykdomsperioder som oppstår etter at søknad om lån er kommet inn til Lånekassen.

Retten til omgjøring gjelder ikke for søker som er syk når undervisningen tar til. Det gjøres unntak når søkeren er i en flerårig utdanning.

§ 43–4. Begrensninger ved samtidige ytelser fra folketrygden

Søker som har rett til sykepenger, attføringspenger eller rehabiliteringspenger fra folketrygden for sykdomsperioden, får ikke omgjort lån til stipend for den tiden de har slike ytelser.

§ 43–5. Søknadsfrist

Søknad om sykestipend må være innkommet senest seks måneder etter at undervisningsåret eller kurset er avsluttet.

Kapittel 44. Flyktningstipend

§ 44-1. *Vilkår for flyktningstipend*

Flyktningstipendet gis i inntil tre år til utenlandsk statsborger som har fått asyl i Norge, og som tar vanlig videregående opplæring her i landet, eller som tar grunnskoleopplæring som vedkommende har rett til etter opplæringslova § 4A-1.

§ 44-2. *Tidsbegrenset rett til flyktningstipend*

Dersom utdanningen påbegynnes innen tre år etter at søkeren kom til Norge, gis det stipend i inntil tre år. Dersom utdanningen påbegynnes innen fire år etter at søkeren kom til Norge, gis det stipend i inntil to år. Dersom utdanningen påbegynnes innen fem år etter at søkeren kom til Norge, gis stipend i inntil ett år. Tiden regnes fra den datoen asyl ble innvilget.

Perioden mellom dato for asyl og oppstart av utdanningen utvides med to år dersom søkeren

- a) har barn eller får barn i løpet av den tiden flyktningstipend normalt kunne gis. Utdanningen må ta til før barnet er fylt ti år.
- b) har rett til grunnskoleopplæring etter opplæringslova § 4A-1 før vanlig videregående opplæring.

Innenfor disse grensene gis flyktningstipendet så lenge søkeren har rett til støtte etter første del, men maksimalt i inntil tre år.

§ 44-3. *Avbrutt utdanning*

Dersom utdanningen blir avbrutt, kan støtten bli krevd tilbake, se kapittel 9. Flyktningstipend blir ikke gjort om til lån etter kapittel 12 og 13, men kan gå til fradrag ved senere søknad om støtte.

§ 44-4. *Beregning av støttebeløp ved videregående opplæring etter annen del*

For søker som tar videregående opplæring som vedkommende har rett til etter opplæringslova § 3-1, regnes støttebeløpet ut etter reglene i annen del.

Hele støttebeløpet gis som stipend, med unntak av lån til dekning av skolepenger.

§ 44-5. *Beregning av støttebeløp ved grunnskoleopplæring eller videregående opplæring etter tredje del*

For søker som tar opplæring som vedkommende har rett til etter opplæringslova § 4A-1 eller § 4A-3, regnes støttebeløpet ut etter reglene i tredje del.

For søker som tar vanlig videregående opplæring uten rett etter opplæringslova § 3-1, regnes støttebeløpet ut etter reglene i tredje del.

Hele støttebeløpet gis som stipend, med unntak av lån til dekning av skolepenger.

Sjette del. Støtte og ettergivelse for statsborgere fra utviklingsland og land i Sentral- og Øst-Europa og Sentral-Asia (kvoteordningen)

Kapittel 45. Hvem som er omfattet av kvoteordningen i sjette del

§ 45-1. *Hvem som er omfattet av kvoteordningen i sjette del*

Sjette del gjelder for statsborgere over 18 år fra utviklingsland og land i Sentral- og Øst-Europa og Sentral-Asia som er tatt opp ved høyskole eller universitet i Norge, etter de vilkårene som Kunnskapsdepartementet har fastsatt for kvoteordningen.

Kapittel 46. Krav til søkeren

§ 46-1. *Grunnleggende vilkår*

Det er et vilkår at søkeren har fått studieplass i høyere utdanning etter de vilkårene som er nevnt i § 45-1, har oppholdstillatelse som utdanningssøker, og skal bruke utdanningen i hjemlandet når studiet er fullført.

§ 46-2. *Vilkår om opphold i hjemlandet før søknad om opptak*

Det er et vilkår at søkeren har søkt om opptak til utdanning under kvoteordningen fra hjemlandet og dokumenterer opphold i hjemlandet i minst ett år før opptak i utdanningen.

§ 46-3. *Unntak fra § 46-2*

Unntak fra kravet om å søke fra hjemlandet kan bli gjort for søker som tidligere har fått støtte fra Lånekassen, eller som har finansiert høyere utdanning i Norge gjennom Norad og Norges forskningsråd o.l. Det er da en forutsetning at samlet studietid ikke overstiger fem år.

Kapittel 47. Hva slags utdanning det gis støtte til

§ 47-1. *Hva slags utdanning det gis støtte til*

Utdanningen må være godkjent for støtte etter forskriftens første del. Det gis støtte til Ph.d.-utdanning til studenter som får støtte under kvoteordningen.

§ 47-2. Innføringskurs i norsk eller samisk

Søker som er tatt opp til et utdanningsprogram med norsk eller samisk som undervisningsspråk, får støtte i inntil ett år til innføringskurs i norsk eller samisk før utdanningen.

Kapittel 48. Hvor lang tid det gis støtte**§ 48-1. Hovedregel**

Det gis støtte i normert tid for utdanningen, innenfor en ramme på fire år. Et eventuelt innføringskurs i norsk eller samisk kommer i tillegg til de fire årene.

§ 48-2. Kombinasjon masterutdanning og Ph.d.-utdanning

Dersom søkeren planlegger Ph.d.-utdanning, gis det bare støtte i ett år på mastergradsnivå.

§ 48-3. Utvidet støtteperiode ved feltarbeid i hjemlandet

Dersom feltarbeid i hjemlandet inngår i utdanningen, utvides støtteperioden tilsvarende lengden på feltarbeidet, slik at det gis støtte i inntil fem år. Støtte til feltarbeid gis etter de samme reglene som gjelder for norske søkere, se § 5-1.

§ 48-4. Forsinkelse i utdanningen

Ved forsinkelse i utdanningen kan det gis støtte i inntil ett år mer enn normert tid, se § 9-2. Det er en forutsetning at søkeren fortsatt har studieplass under kvoteordningen. Det gis ikke støtte til repetisjon av innføringskurs.

Kapittel 49. Utrekning av støttebeløpet**§ 49-1. Utrekning av støttebeløpet**

Ved utregning av støttebeløpet gjelder reglene i tredje del og kapittel 42 og 43. Det gjelder egne regler for støtte til reiser, jf. § 49-3 til § 49-5.

Det gis støtte i 12 måneder per undervisningsår for Ph.d.-studenter.

§ 49-2. Forsørgerstipend

Søker får forsørgerstipend for barn født i 1991 eller senere som har oppholdstillatelse og som bor sammen med søkeren i Norge.

§ 49-3. Tilskudd til innreise og hjemreise

Det gis tilskudd til innreise ved starten av utdanningen og til hjemreise når utdanningen er avsluttet.

§ 49-4. Tilskudd til årlig hjemreise

Det gis tilskudd til en årlig hjemreise etter satsene i Lånekassen, når studiet har vart i mer enn ett år og søkeren ikke har hatt feltarbeid i semesteret før, eller skal ha feltarbeid i semesteret etter. Det er en forutsetning for støtte til slik reise at søkeren faktisk gjennomfører reisen.

§ 49-5. Beregning av tilskudd til reiser

Tilskuddet til reiser i Norge etter § 49-3 og § 49-4 gis etter regelverket i § 30-1. Aldersgrense, maksimalsats og egenandel i § 30-1 gjelder likevel ikke for kvotestudenter.

Tilskuddet til reiser i utlandet gis med 70 prosent som stipend og 30 prosent som lån.

Kapittel 50. Ettergivelse av utdanningslån**§ 50-1. Ettergivelse av utdanningslån ved varig bosetting i hjemlandet**

Låntakere får ettergitt utdanningslån som er gitt etter sjettedel når de reiser tilbake til hjemlandet for å bosette seg varig der.

§ 50-2. Bosetting i Norge eller annet land

Låntaker som bor i Norge eller i et annet land enn hjemlandet etter avsluttet utdanning, får ikke lånet ettergitt. For disse gjelder reglene i forskrift om forrentning og tilbakebetaling av utdanningslån og tap av rettigheter.

§ 50-3. Unntak ved humanitære grunner

Dersom det foreligger humanitære grunner til at låntakeren ikke kan bosette seg i hjemlandet etter avsluttet utdanning, som krig, alvorlig uro eller forfølgelse, kan lånet bli ettergitt dersom låntakeren bosetter seg i et annet land som er omfattet av kvoteordningen.

§ 50-4. Tilbakevending til Norge

Dersom låntakeren senere vender tilbake til Norge, vil vedtaket om ettergivelse bli opphevet. Er vedtaket eldre enn ti år, blir vedtaket likevel ikke endret.

22. feb. Nr. 248 2006**Forskrift om endring i forskrift om nedsatt tollsats for konserverindustrien.**

Fastsatt av Statens landbruksforvaltning 22. februar 2006 med hjemmel i tolltariffens innledende bestemmelser § 5, delegeringsvedtak 30. juni 1995 nr. 600 og forskrift 5. juli 2002 nr. 828 om individuelle tollnedsettelse og fordeling av tollkvoter til konserverindustrien § 5. Kunngjort 28. februar 2006.

I

I forskrift 24. august 2004 nr. 1223 om nedsatt tollsats for konserverindustrien gjøres følgende endring:

§ 1 skal lyde:

Nedsatt tollsats for innførsel av varer som nevnt i forskrift 5. juli 2002 nr. 828 om individuelle tollnedsettelse og fordeling av tollkvoter til konserverindustrien (konserverforskriften) § 5 annet ledd skal være:

<i>Vareslag</i>	<i>Varenummer</i>	<i>Produkt</i>	<i>Nedsatt tollsats</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Søvløk	07.10.8050	Søvløk, fryst	4,08
Sukkererter	07.10.2100	Sukkererter, fryst	0,50
Stangselleri	07.10.8060	Stangselleri, fryst	4,60
Minigulrot/pariserrot	07.10.8091	Minigulrot, fryst	8,23
	07.10.8091	Pariserrot, fryst	6,55
Tomatterninger	07.10.8099	Tomatterninger, fryst	2,00
Kirsebær/moreller	08.11.9003	Kirsebær, fryst	5,00
	20.07.9905/9909	Kirsebærpulp	5,30
	20.09.8093	Kirsebærsaft/kons.	0,00
Rips	08.11.2001	Rips, fryst m/sukker	1,60
	08.11.2008	Rips, fryst u/sukker	0,60
	20.09.8099	Ripssaft/kons.	5,75
Stikkelsbær	08.11.2001	Stikkelsbær, fryst m/sukker	1,60
	08.11.2008	Stikkelsbær, fryst u/sukker	0,60
	20.09.8099	Stikkelsbærsaft/kons.	5,75
Bjørne-, logan-, morbær	08.11.2001	Div. bær, fryst m/sukker	1,60
	08.11.2008	Div. bær, fryst u/sukker	0,60
	20.07.9905/9909	Bjørnebærpulp m.fl.	5,30
	20.09.8099	Bjørnebærsaft/kons. m.fl.	5,75
Boysenbær	08.11.9008	Boysenbær fryst m/sukker	1,60
		Boysenbær fryst u/sukker	0,60
Tyttebær	08.11.9001	Tyttebær, fryst	0,00
Multer	08.11.9002	Multer, fryst	0,00
Blåbær	08.11.9004	Blåbær, fryst	0,60
	20.07.9904/9909	Blåbærpulp	1,76
	20.09.8099	Blåbærsaft/kons.	5,75
Bringebær	20.07.9905/9906	Bringebærpulp	5,30
	20.09.8091	Bringebærsaft/kons.	5,75
Jordbær	20.07.9905/9906	Jordbærpulp	5,30
	20.09.8092	Jordbærsaft/kons.	5,75
Skogsbær	20.07.9905/9909	Skogsbærpulp	5,30
	20.09.9000	Skogsbærsaft/kons.	5,75
Solbær	20.07.9905/9906	Solbærpulp	5,30
Plomme	08.11.9008	Plommer, fryst	1,60
	20.07.9905/9909	Plomme-/sviskepulp	5,30
	20.09.8099	Plommesaft/kons.	5,75
Pære	20.07.9905/9909	Pærepulp	1,75
	20.09.8099	Pæresaft/kons.	5,75

I tillegg ilegges skogsbærblandinger (08.11.2008/9008) tariffbestemt toll etter bærinnhold, men maksimalt 4,00 kr/kg.

II

Endringen trer i kraft 1. mars 2006.

24. feb. Nr. 249 2006**Forskrift om endring i midlertidig forskrift om sikkerhet og arbeidsmiljø for enkelte petroleumsanlegg på land og tilknyttede rørledningssystemer.**

Fastsatt av Petroleumstilsynet 24. februar 2006 med hjemmel i midlertidig forskrift 19. desember 2003 nr. 1595 om sikkerhet og arbeidsmiljø for enkelte petroleumsanlegg på land og tilknyttede rørledningssystemer § 50, jf. lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) § 1-2, § 3-1, § 4-1, § 4-4, § 4-5, § 18-4 og § 18-6, lov 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 4, § 5, § 6, § 8, § 20, § 21, § 22, § 23, § 24, § 25, § 26, § 27, § 28 og § 43 og lov 24. mai 1929 nr. 4 om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr § 2, § 10 og § 12. Kunngjort 28. februar 2006.

I

I midlertidig forskrift 19. desember 2003 nr. 1595 om sikkerhet og arbeidsmiljø for enkelte petroleumsanlegg på land og tilknyttede rørledningssystemer gjøres følgende endringer:

IX-II Vedlegg, tittelen skal lyde:

IX-II Vedlegg – Landregelverk som skal gjelde på denne forskriftens virkeområde med følgende tilpasninger jf. denne forskriften § 25, § 32 og § 54 nr. 3:

Vedleggets del B punkt I nr. 2 og nr. 6 skal lyde:

2. forskrift 26. juni 2002 nr. 922 om håndtering av eksplosjonsfarlig stoff med endringer, sist av 15. desember 2005,
6. forskrift 10. februar 1999 nr. 206 om reduksjon av utslipp av bensindamp fra lagring og distribusjon av bensin med endringer, sist av 20. februar 2004,

Vedleggets del B punkt II skal lyde:

1. forskrift 20. desember 2005 nr. 1626 om elektriske forsyningsanlegg,
2. forskrift 22. november 2002 nr. 1323 om registrering av virksomheter som prosjekterer, utfører og vedlikeholder elektriske anlegg,
3. forskrift 4. desember 2001 nr. 1450 om maritime elektriske anlegg,
4. forskrift 20. august 1999 nr. 955 om bruk og vedlikehold av elektromedisinsk utstyr,
5. forskrift 6. november 1998 nr. 1060 om elektriske lavspenningsanlegg (FEL) med endringer, sist av 30. juni 2005,
6. forskrift 30. oktober 1998 nr. 1048 om sikkerhet ved arbeid i og drift av lavspenningsanlegg (FSL),
7. forskrift 30. oktober 1998 nr. 1047 om sikkerhet ved arbeid i og drift av høyspenningsanlegg (FSH),
8. forskrift 10. august 1995 nr. 713 om elektrisk utstyr (FEU),
9. forskrift 14. desember 1993 nr. 1133 om kvalifikasjoner for elektrofagfolk (FKE) med endringer, sist av 1. mars 2005.

Vedleggets del B punkt III nr. 2 skal lyde:

2. forskrift 11. november 2002 nr. 1264 om transport av farlig gods på veg og jernbane med endringer, sist av 15. oktober 2004,

Vedleggets del C punkt II nr. 2 og nr. 6 skal lyde:

2. forskrift 21. april 1995 nr. 377 om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- og anleggsplasser (byggherreforskriften), med endringer, sist av 7. oktober 2005, med følgende unntak: innholdet i forhåndsmelding som nevnt i byggherreforskriften § 9 skal være tilgjengelig for Petroleumstilsynet,
6. forskrift 25. mai 1977 nr. 2 om arbeidstilsynets samtykke ved oppføring av bygning, bygningsmessige endringer, omorganisering mv.

II

Endringene trer i kraft straks med følgende unntak: del C pkt. II nr. 2, byggherreforskriften ny § 10 og § 16 ny bokstav c trer i kraft på Petroleumstilsynets myndighetsområde samtidig med ikrafttredelsen på Arbeidstilsynets myndighetsområde, jf. forskrift 9. desember 2005 nr. 1432 om endring i forskrift om endring i forskrift om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- og anleggsplasser (byggherreforskriften).

24. feb. Nr. 250 2006**Forskrift om endring i forskrift om bruk av kjøretøy.**

Fastsatt av Vegdirektoratet 24. februar 2006 med hjemmel i vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4 § 4, § 13, § 15, § 16 og § 36, jf. delegeringsvedtak 21. mars 1986 nr. 750, jf. delegeringsvedtak 24. november 1980 nr. 1, delegeringsvedtak 1. april 1993 nr. 286 og delegeringsvedtak 30. april 2002 nr. 557. Kunngjort 28. februar 2006.

I

I forskrift 25. januar 1990 nr. 92 om bruk av kjøretøy gjøres følgende endringer:

§ 4–2 nytt nr. 5 skal lyde:

5. Tilhenger med trykkluftbremseanlegg og største totalvekt over 3500 kg, skal være utrustet med og bruke ABS-bremser (blokkeringsfrie bremser) dersom den trekkes av bil med ABS-bremser. Dette gjelder selv om bilen enten har bryter for utkobling eller ABS-bremsefunksjonen er modifisert eller avmontert.

§ 4–2 nåværende nr. 5 til 10 blir nr. 6 til nytt nr. 11.

§ 4–2 nr. 11 skal lyde:

11. Bestemmelsene i nr. 6–9 gjelder ikke utenfor offentlig veg dersom kjøringen likevel er forsvarlig.

II

Endringene trer i kraft 1. november 2006.

27. feb. Nr. 251 2006**Forskrift om endring i forskrift om innsending av årsregnskap m.v. til Regnskapsregisteret og rett til innsyn i årsregnskap m.v.**

Fastsatt av Finansdepartementet 27. februar 2006 med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. (regnskapsloven) § 8–2 fjerde ledd og § 8–3 første ledd. Kunngjort 28. februar 2006.

I

I forskrift 16. desember 1998 nr. 1234 om innsending av årsregnskap m.v. til Regnskapsregisteret og rett til innsyn i årsregnskap m.v. gjøres følgende endring:

§ 2–4 annet ledd skal lyde:

Fristene i første ledd gjelder for regnskapsår avsluttet på en dato fra 1. juli 2004 til 30. juni 2006.

II

Endringen trer i kraft straks.

27. feb. Nr. 252 2006**Forskrift om aksessorisk forsikringsagentvirksomhet.**

Fastsatt av Kredittilsynet 27. februar 2006 med hjemmel i lov 10. juni 2005 nr. 41 om forsikringsformidling § 7–9. Kunngjort 28. februar 2006.

§ 1. Anvendelsesområde

Denne forskrift gjelder for aksessorisk forsikringsagentvirksomhet regulert av lov 10. juni 2005 nr. 41 om forsikringsformidling og forskrift 9. desember 2005 nr. 1421 om forsikringsformidling.

§ 2. Definisjon

Med aksessorisk forsikringsagentvirksomhet menes virksomhet som utøver forsikringsformidling i tillegg til annen yrkesmessig hovedvirksomhet, jf. lov om forsikringsformidling § 7–9.

§ 3. Egnethet

Før et forsikringselskap inngår avtale med en aksessorisk forsikringsagentvirksomhet skal forsikringsagentvirksomheten godtgjøre at:

1. daglig leder har generell kunnskap om forsikringsformidling,
2. de personer i virksomheten som er direkte beskjeftiget med forsikringsformidling oppfyller kravene i lov om forsikringsformidling § 7–3 første ledd,
3. daglig leder og de personer i virksomheten som er direkte beskjeftiget med forsikringsformidling har hederlig vandel og ikke er under konkursbehandling, konkursskarantene eller gjeldsforhandling.

Lov om forsikringsformidling § 7–2 første ledd gjelder ikke.

§ 4. Kvalifikasjonskrav

En agent skal, uten hinder av lov om forsikringsformidling § 7–3 annet og tredje ledd, anses å ha den nødvendige kunnskap og kompetanse når vedkommende har gjennomført tilfredsstillende opplæring godkjent av det forsikringselskapet agenten formidler forsikringsprodukter for.

§ 5. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft fra 15. mars 2006.

§ 6. Overgangsregler

Aksessorisk forsikringsagentvirksomhet som har inngått avtale om formidling av forsikringsselskapets produkter per 1. januar 2006, skal innen 1. juli 2006 sende søknad som nevnt i lov om forsikringsformidling § 7-1 og § 7-10.

Dersom Kredittilsynet ikke bestemmer noe annet kan virksomhet som nevnt i første ledd og som har søkt innen 1. juli 2006, fortsette sin virksomhet frem til Kredittilsynet eller forsikringsselskapet har truffet vedtak om registrering.

24. jan. Nr. 259 2006**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° nord i 2006.**

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 24. januar 2006 med hjemmel i forskrift 21. desember 2005 nr. 1664 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2006 § 30 annet ledd. Kunngjort 3. mars 2006.

I

I forskrift 21. desember 2005 nr. 1664 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2006 gjøres følgende endringer:

§ 10 skal lyde:

Fartøy med industritrållatelse eller nordsjøtrållatelse kan maksimalt fiske 75 tonn sei som bifangst.

§ 14 tredje ledd skal lyde:

Fartøy på eller over 28 meter største lengde som har adgang til å delta i fisket etter sei med garn og som har kvotefaktor 1,0 kan maksimalt fiske og lande 372 tonn sei.

I forskriftens vedlegg 1 om kysttorskregulering – områdebegrensninger, skal omtalen av Lofoten, Henningsværområdet lyde:

Stengt første halvår for alt fiske unntatt fiske med håndsnøre og fiskestang.

Åpent for ordinært fiske fra 20. mars til 8. april kl 1700.

Områdets ytre grense er fjordlinjer i andre halvår og i perioden fra 20. mars til 8. april kl. 1700.

II

Endringene trer i kraft straks.

7. feb. Nr. 260 2006**Forskrift om bachelorgraden ved Politihøgskolen.**

Fastsatt av styret for Politihøgskolen 7. februar 2006 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3-2, jf. forskrift 16. desember 2005 nr. 1576 om delvis innlemming av Politihøgskolen under lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler, samt forskrift 16. desember 2005 nr. 1574 om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler. Kunngjort 3. mars 2006.

§ 1. Virkeområde

Forskriften omhandler bachelorgrad ved Politihøgskolen.

§ 2. Definisjoner

Definisjoner av begreper i forskriften:

<i>Rammeplan</i>	Plan fastsatt av sentral myndighet med nasjonale rammer for en utdanning.
<i>Fagplan</i>	Plan som gir nærmere beskrivelse av innhold i og organisering av utdanning som er regulert av rammeplan. Fagplaner skal være godkjent av høgskolens styre.
<i>Studieplan</i>	Plan med nærmere beskrivelse av innhold i og organisering av utdanning som ikke er regulert av nasjonalt gjeldende rammeplan. Studieplaner skal være godkjent av høgskolens styre.
<i>Studieprogram</i>	Utdanningsløp som er definert gjennom fagplaner eller studieplaner og som fører fram til avsluttende eksamen eller grad.
<i>Studiepoeng</i>	Mål på omfanget av en utdanning, der et fullt studieår er normert til 60 studiepoeng.
<i>Emne</i>	Den minste studiepoenggivende enhet som kan inngå i et fag, en emnegruppe, et studieprogram eller en grad.
<i>Emnegruppe</i>	Kombinasjon av emner fra ett eller flere fag/fagområder som gjennom fag- eller studieplan er definert som en samlet enhet.
<i>Fag</i>	Samling av beslektede emner som er samlet under en felles fagbetegnelse.

§ 3. Krav til bachelorgraden

Graden bachelor oppnås på grunnlag av eksamen i fag, emner, emnegrupper eller studieprogram med minimum 180 studiepoengs omfang.

Grunnlaget for bachelorgraden ved Politihøgskolen er:

Treårig politiutdanning etter rammeplan fastsatt av Justis- og politidepartementet.

Overlapping i faginnhold mellom fag, emner, emnegrupper eller studieprogram som inngår i grunnlaget for bachelorgrad kan ikke utgjøre mer enn totalt 10 studiepoeng. Overlapping ut over 10 studiepoeng må kompenseres med fag eller emner som er faglig relevante i forhold til utdanningen.

§ 4. Fritak for eksamen eller prøve

Politihøgskolens rektor kan etter søknad gi fritak for eksamen eller prøve som inngår i grunnlaget for bachelorgraden når det dokumenteres at tilsvarende eksamen eller prøve er avlagt ved Politihøgskolen eller ved annen utdanningsinstitusjon.

Fritak på dette grunnlaget kan også gjelde deler av undervisning, praksisopplæring, prosjektdeltakelse, innlevering av arbeidsoppgaver og andre arbeidskrav.

§ 5. Vitnemål og vitnemålstillegg

Politihøgskolens styre fastsetter gradsbetegnelse som angir innhold i bachelorgrad som tildeles av Politihøgskolen.

For oppnådd bachelorgrad utsteder Politihøgskolen vitnemål. Vitnemålet skrives ut på norsk og viser hvilken utdanning kandidaten har gjennomført. I tillegg gis et vitnemålstillegg (Diploma Supplement) med en nærmere beskrivelse på engelsk av kandidatens utdanning og av det norske høyere utdanningssystemet.

§ 6. Godkjenning av politiutdanning i forhold til bachelorgrad

Tidligere gjennomført 3-årig politihøgskoleutdanning kan ikke konverteres til en bachelorgrad.

Politihøgskolens rektor avgjør søknader om godkjenning av tidligere politiutdanning, eventuelt av politiutdanning fra utenlandsk institusjon, som faglig jevn god med bachelorgrad, jf. § 48 nr. 2 i lov om universiteter og høyskoler.

§ 7. Utfyllende bestemmelser

Politihøgskolens styre kan fastsette utfyllende bestemmelser til denne forskriften.

§ 8. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 7. februar 2006. Fra samme dato oppheves forskrift 8. november 2004 nr. 1449 om om bachelorgraden ved Politihøgskolen.

7. feb. Nr. 261 2006**Forskrift om eksamen ved Politihøgskolen.**

Fastsatt av styret for Politihøgskolen 7. februar 2006 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3–9 og lov 4. august 1995 nr. 53 om politiet (politiloven) § 24c. Kunngjort 3. mars 2006.

§ 1. Virkeområde

Denne forskriften gjelder for studenter og privatister som går opp til eksamen ved Politihøgskolen.

§ 2. Definisjoner*Student*

Med student menes i denne forskrift en person som er tatt opp til fag eller studium ved Politihøgskolen i samsvar med gjeldende opptakskrav.

Privatist

Med privatist menes i denne forskrift en person som går opp til eksamen ved Politihøgskolen uten å være tatt opp til faget eller studiet.

Kandidat

Med kandidat menes i denne forskrift en student eller privatist som gjennomfører eksamen.

Rammeplan

Plan fastsatt av sentral myndighet med nasjonale rammer for en utdanning.

Fagplan

Fagplan er betegnelsen på en plan med nærmere beskrivelse av innhold i og organisering av utdanning som er regulert ved rammeplan. Fagplaner skal være godkjent av høgskolens styre.

Studieplan

Studieplan er betegnelsen på en plan med nærmere beskrivelse av innhold i og organisering av studier som ikke er regulert gjennom nasjonalt gjeldende rammeplan. Studieplaner skal være godkjent av høgskolens styre.

Utdanningsplan

Utdanningsplan er en avtale som inngås mellom Politi-høgskolen og den enkelte student som følger studier av et omfang på minst 60 studiepoeng. Avtalen beskriver rettigheter og plikter for begge parter.

Eksamen

Som eksamen regnes avsluttende prøve i et fag/emne/kurs, bedømmelse av framføringer, praksis, oppgaver, mapper eller annen vurdering underveis i studiet når resultatet inngår på vitnemål eller studiebevis. En eksamen kan omfatte ett eller flere emner.

Ny eksamen

Ny eksamen er den prøve som arrangeres for studenter som ikke har bestått ordinær eksamen, samt for studenter som har hatt gyldig fravær ved ordinær eksamen, bekreftet ved legeerklæring eller annen dokumentasjon.

Mappevurdering

Mappevurdering er vurdering av tekster eller andre produkter som studentene utarbeider i løpet av studiet. Vurdering kan skje underveis i utdanningen og som formell sluttvurdering. Prosessen for utvalg av produkter til formell sluttvurdering og kravene til produktene som inngår i denne, skal framgå av fagplan/studieplan.

§ 3. *Vilkår for å gå opp til eksamen*

1. Det skal framgå klart av fag- eller studieplan hvilke eksamener og vurderinger som skal inngå på vitnemål eller studiebevis, dessuten regler om arbeidskrav/studiekrav, obligatoriske oppgaver, krav om avlagte eksamener eller prøver, obligatorisk deltakelse eller gjennomført praksis for at studenten skal ha adgang til en eksamen eller få fortsette studiene, jf. § 7 vurderingsformer.
2. Det er ikke anledning til å framstille seg til eksamen i samme fag, kurs eller emne mer enn tre ganger. I særlige tilfeller kan høgskolestyret gi dispensasjon for et fjerde og siste eksamensforsøk. Når det gjelder praksisstudier, er det bare adgang til å ta praksisperioden om igjen en gang, jf. § 10 vurdering av veiledet praksis.
3. For å kunne gå opp til eksamen må studenten ha betalt semesteravgift etter lov 28. juni 1996 nr. 54 om studentsamskipnader og forskrift 12. februar 2001 nr. 153 om studentsamskipnader.

§ 4. *Privatister*

1. Privatister skal betale eksamensvederlag i samsvar med høgskolestyrets bestemmelser om dette. I tillegg skal de betale semesteravgift til Oslo- og Akershus-høgskolenes studentsamskipnad (OAS) hvis de avlegger eksamen med 15 studiepoeng eller mer.
2. Privatister må melde seg opp til eksamen innen fastsatte frister. Dokumentasjon av generell og eventuell spesiell studiekompetanse må vedlegges oppmeldingen. Høgskolen kan i særlige tilfeller dispensere fra oppmeldingsfristen.

§ 5. *Oppmelding*

1. Studenter som følger normal studieprogresjon, blir automatisk oppmeldt til eksamen. Studenten er selv ansvarlig for å melde seg opp i valgbare emner.
2. Studenter som skal ta ny eksamen, må selv melde seg opp på fastsatt skjema innen nærmere fastsatte frister.
3. Studenten er selv ansvarlig for å holde seg orientert om tid og sted for eksamen.

§ 6. *Fritak/godkjenning*

Rektor kan etter søknad fritak en student for eksamen, prøve eller obligatorisk undervisning når det kan dokumenteres at vedkommende har bestått tilsvarende eksamen/prøve eller gjennomført obligatorisk undervisning på tilsvarende nivå ved samme eller annen institusjon. Det kan også innvilges fritak på grunnlag av annen relevant eksamen/prøve på tilsvarende nivå eller dokumentert realkompetanse.

§ 7. *Vurderingsformer*

Politi-høgskolen skal sikre at de vurderingsformer som velges, fremmer læring, sikrer kvalitet og ivaretar studentenes rettssikkerhet. Studentene skal ha løpende tilbakemeldinger og vurderinger underveis i studiet. Det skal framgå av fag- eller studieplan hvilke vurderinger som inngår i studentenes læringsforløp og hvilke av disse som inngår på vitnemålet eller i endelig karakter.

Følgende eksamens- eller prøveformer kan benyttes: skriftlig eksamen under tilsyn, skriftlig hjemmeeksamen, mappevurdering, muntlig eksamen eller kombinasjoner av disse, praktiske prøver og arbeider, framføringer, utført laboratorie-, prosjekt-, praksis- og seminararbeid.

§ 8. *Vurderingsuttrykk*

Vurderingsuttrykket ved eksamen, prøve, bedømmelse av oppgave eller annen vurdering skal være bestått/ikke bestått eller en gradert skala med fem trinn fra A–E for bestått og F for ikke bestått. Bruken av vurderingsuttrykket bestått/ikke bestått skal samlet ikke overstige halvparten av studiets omfang.

For studenter som avslutter 3-årig grunnutdanning t.o.m. våren 2005, benyttes tallkarakterer etter en skala fra 1.0 til 4.0 med karaktersprang på 0.1. Beste karakter er 1.0. Studenter som ikke oppnår 4.0 eller bedre, har ikke bestått eksamen og får ikke oppgitt tallkarakter. Jf. § 12.

Ved fastsetting av endelig karakter på bakgrunn av flere deleksamener, kreves det at alle deleksamener er bestått.

Ved deleksamener som skal inngå i beregningen av en samlet karakter, skal det benyttes samme karakterskala. Beregningsregel for samlet karakter skal være opplyst i fag- eller studieplan.

Dersom en kandidat har bestått samme eksamen mer enn en gang, skal beste karakter gjelde.

§ 9. *Sensur*

Studentenes kunnskaper og ferdigheter skal prøves på en upartisk og faglig betryggende måte. Ved eksamen eller prøve der resultatet inngår på vitnemål eller studiebevis, oppnevner høgskolestyret eller den instans de delegerer til, sensorer etter forslag fra avdelingsleder i samråd med faglærere/faggruppe.

Minst to sensorer, hvorav minst en ekstern, benyttes i sensurarbeid ved eksamen/prøver der vurderingsresultatet skal framgå på vitnemål eller studiebevis. Sensorene kan benyttes i utforming av oppgaver, i fastsetting av vurderingskriterier og/eller i vurdering av enkeltprestasjoner.

I tilfeller der det ikke er blitt oppnådd enighet om karakterfastsettingen i en kommisjon, skal det oppnevnes en ny ekstern sensor som avgjør saken.

Ny sensurering etter klage skal foretas av nye sensorer, jf. bestemmelsene i § 19 Klage og begrunnelse.

Sensurfristen er 3 uker fra innleveringsdatoen for besvarelsene, hvis ikke særlige grunner gjør det nødvendig å bruke mer tid, jf. lov om universiteter og høyskoler § 3–9 nr. (4). For fag hvor eksamen er sammensatt av en skriftlig prøve med muntlig etterprøving/justering av karakteren, skal sensur av skriftlig prøve foreligge senest 48 timer før muntlig prøve. En student som ikke har bestått skriftlig prøve, kan ikke framstille seg til muntlig prøve.

Resultater fra skriftlig eksamen kunngjøres via oppslag på høgskolens studiesteder og via SMS på mobiltelefon eller studentweb.

§ 10. *Vurdering av veiledet praksis*

1. For praksisperioden skal det foretas avsluttende vurdering i forhold til målene for praksis. Vurderingen skal bygge på vurdering underveis og eventuelle praktiske prøver. Vurderingsresultatet skal være underskrevet av student og hovedveileder.
2. Studenten har rett til kontinuerlig veiledning og tilbakemelding, slik at han/hun hele tiden er orientert om hvordan han/hun fungerer i forhold til målene for praksisperioden. Dersom det på et tidspunkt i en veiledet praksisperiode er tvil om studenten vil oppnå målene og bestå vurderingen, skal studenten gis skriftlig beskjed om dette snarest og senest innen tre uker før praksisperiodens avslutning. Før varslet gis, skal det gjennomføres et møte mellom de berørte parter (student, representant for utdanningen/hovedveileder/representant fra praksisstedet).
3. Dersom det er reist tvil om en student vil bestå, må studenten vise tilfredsstillende praksis den siste del av perioden for å bestå.
4. Får en student ikke bestått i en veiledet praksisperiode, må praksisperioden eller deler av denne tas om igjen før studenten kan gå videre i studiet. Får studenten vurdert samme praksisperiode til «ikke bestått» to ganger, må studiet avbrytes.
5. Dersom det foreligger særskilte grunner, kan studenten søke høgskolestyret om å få tilrettelagt en tredje og siste praksisperiode.
6. Dersom det etter varseltidspunktet (jf. pkt. 2) oppstår forhold som er av en slik art at det utvilsomt ville føre til at praksisperioden ble underkjent dersom det hadde oppstått tidligere, skal det likevel kunne føre til at praksisperioden blir vurdert til ikke bestått.

§ 11. *Særordninger*

1. Studenter som av medisinske eller andre grunner nevnt i denne paragraf har behov for særordninger i forbindelse med eksamen, må søke om dette. Behovet må dokumenteres med legeerklæring eller erklæring fra andre sakkyndige. Erklæringen må inneholde en nærmere begrunnelse for hvorfor det er behov for særordning i eksamenssituasjonen.

Særordninger kan gis i form av spesiell fysisk tilrettelegging, hjelpemidler og/eller utvidet tid til eksamen. Kandidater med norsk som fremmedspråk kan kun få innvilget ekstra tid det første studieåret de er studenter ved høgskolen.

2. Studenter som får godkjent utvidet tid ved skriftlig eksamen under tilsyn, vil normalt få inntil:
30 minutter ekstra tid for eksamen som varer til og med 4 timer
45 minutter ekstra tid for eksamen som varer til og med 6 timer
60 minutter ekstra tid for eksamen som varer mer enn 6 timer.

Studenter som får godkjent utvidet tid ved hjemmeeksamen, gis inntil 24 timer ekstra tid, inklusive eventuelt lørdag og helligdag.

3. Studenter med dysleksi eller andre lese-/skriveproblemer kan etter ønske få vedlagt sine besvarelser en anonymisert attest som bekrefter dette.
4. Avdelingsleder for utdanning kan gi tillatelse til å benytte alternative vurderingsformer for studenter som på grunn av varige lidelser, funksjonshemninger, eller andre særskilte grunner ikke kan gå opp til eksamen med ordinær vurderingsform.
5. Søknad om særordninger må framsettes innen nærmere fastsatte frister.

§ 12. Ny eksamen

1. Ny eksamen gjennomføres normalt i påfølgende semester.
2. Ved endring av fag- eller studieplan eller pensum definert som det faglige innholdet i det enkelte fag/emne, har studenten rett til å gå opp til ny eksamen etter gammel ordning inntil ett år etter at siste ordinære eksamen ble gjennomført.
3. For fag/emner/kurs som opphører gjelder følgende ordning:
Dersom det etter siste ordinære eksamen og en ny eksamen fortsatt gjenstår studenter som ikke har bestått eller har hatt gyldig fravær, kan det etter søknad arrangeres en tredje og siste eksamen. Slik tredje eksamen skal avholdes innen ett år etter siste ordinære eksamen. Høgskolestyret eller den instans det delegerer til, kan gi dispensasjon fra denne fristen dersom en student med gyldig fravær ikke har fått framstilt seg til ovennevnte eksamen.

§ 13. Fravær fra eksamen, trekk og levering av blank besvarelse

1. Dersom sykdom forhindrer studenten i å møte til eksamen, må legeerklæring som omfatter eksamensdagen foreligge for at det skal være et gyldig fravær. I så fall blir det ikke regnet som ett eksamensforsøk. Dersom det er umulig å fremlegge legeerklæring på eksamensdagen, må den leveres eller poststemples senest en uke etter eksamensdagen.
2. En student som ikke møter til eksamen til fastsatt tid, registreres som «ikke møtt». Dette teller som ett eksamensforsøk.
3. Kandidater som velger å avbryte eksamen uten å levere oppgavebesvarelse, skal undertegne skjema for trekk hos eksamensinspektør og levere tilbake oppgaven og alt utlevert materiale. Trekk regnes som ett eksamensforsøk.
4. En kandidat som blir syk under eksamen, kan velge å trekke seg eller levere besvarelsen til sensur. Velger kandidaten å trekke seg, signeres skjema for trekk. Leveres legeerklæring (jf. pkt. 1) er det gyldig fravær og blir likevel ikke regnet som trekk.
5. For kandidater som leverer blankt, blir oppgavebesvarelsen behandlet som trekk, og kandidaten har da brukt ett eksamensforsøk.

§ 14. Hjelpemidler

Avdelingsleder, i samråd med fagansvarlig, gir utfyllende regler om hvilke hjelpemidler som kan nyttes under eksamen. Det skal være oppgitt på forhånd og framgå tydelig av eksamensoppgaven hvilke hjelpemidler som tillates brukt under eksamen.

Overtredelse av regler om tillatte hjelpemidler vil bli betraktet som forsøk på fusk.

§ 15. Skriftlig eksamen under tilsyn

1. Kandidaten skal være på plass i eksamenslokalet senest 15 minutter før eksamen tar til. Ved eksamener i juridiske fag må kandidaten være på plass i eksamenslokalet senest 30 minutter før eksamen tar til. For sent fram møte kan føre til at kandidaten ikke får avlegge eksamen. Dersom forsinkelsen skyldes forhold kandidaten selv ikke har kontroll over, kan vedkommende gis adgang til eksamenslokalet, men ikke senere enn 30 minutter etter at eksamen er begynt.
2. Ved adgang til eksamenslokalet må vesker og yttertøy plasseres på anvist sted. Bare skrivesaker samt tillatte hjelpemidler tas med til anvist plass. Det er kandidatens eget ansvar å sørge for å skaffe seg de tillatte hjelpemidlene. Lån av hjelpemidler fra andre kandidater er ikke tillatt.
3. Det er ikke tillatt å bruke mobiltelefon eller andre kommunikasjonsmidler under eksamen, heller ikke å bringe disse med til anvist plass.
4. Kandidaten må vise studentlegitimasjon eller annen gyldig legitimasjon med foto og signere kandidatliste for å få kandidatnummer tildelt. Kandidater som ikke kan legitimere seg, får ikke adgang til eksamen.
5. Det er ikke tillatt med noen form for kommunikasjon mellom kandidatene under eksamen. Dersom kandidaten har spørsmål, skjer henvendelsen til en av eksamensinspektørene.
6. De første 30 minutter etter at oppgaven er utlevert har kandidatene ikke adgang til å trekke seg fra eksamen eller forlate eksamenslokalet.
7. Under eksamen har ikke kandidatene tillatelse til å forlate eksamenslokalet uten i følge med eksamensinspektør.
8. Politihøgskolen bruker innføringsark med gjennomslag. Besvarelsen må derfor skrives med kulepenn eller hard tusjpen slik at kopiene er leselige. Kandidatene får 15 minutter ekstra tid til å fylle ut headingen og å rive og ordne arkene. Originalene og første kopi skal heftes sammen og leveres inn, mens siste kopi beholdes av kandidaten. Dersom tiden ikke strekker til og det blir levert inn kladdark, kan man ikke regne med at disse blir kopiert opp. Sensorene avgjør om kladd unntaksvis kan godtas som besvarelse.
9. Kandidaten har selv ansvar for å føre sitt kandidatnummer, dato, fagets navn, totalt antall ark på innføringsarkene. Arkene må være nummererte. Det er ikke tillatt å begynne å skrive på arkene før eksamensoppgaven er delt ut. Kandidater som vil levere blankt, må levere ett innføringsark hvor headingen er fullstendig utfyllt.

10. Kandidaten blir sittende på sin plass til eksamensbesvarelsen er levert og kontrollert. Innleverte besvarelser kan ikke leveres tilbake uansett hvilken grunn som anføres. Etter innlevering må kandidaten forlate eksamenslokalet.

§ 16. *Bruk av PC ved skriftlig eksamen under tilsyn*

1. Kandidaten benytter PC som er inspisert og klargjort for eksamen av IT-seksjonen.
2. Kandidaten får utlevert tom diskett som skal brukes ved besvarelsen.
3. Politihøgskolen er ikke ansvarlig for tap av tekst eller data som følge av strømbrydd eller feil ved maskinen. Kandidaten må selv sørge for å ta nødvendige sikkerhetskopier underveis.
4. To eksemplarer av besvarelsen skal leveres i utskrift påført kandidatnummer sammen med utlevert diskett.

§ 17. *Hjemmeeksamen*

1. Besvarelsen skal være innlevert eksamensansvarlig eller postlagt innen det tidspunkt som er bestemt. Hvis eksamensbesvarelsen postlegges, må det foreligge dokumentasjon fra postverket på at den er postlagt innen innleveringsfristen.
2. Besvarelsen skal sendes/leveres i 3 eksemplarer. Kandidaten må selv sørge for å ha en kopi. Besvarelsen skal ikke påføres navn, men kandidatnummer som er utdelt før eller ved utlevering av oppgaven.
3. Kandidaten skal vise gyldig legitimasjon ved utlevering av oppgaven.
4. Kandidater har ikke krav på å få returnert ev. vedlegg til sine eksamensbesvarelser.
5. Ved innlevering av skriftlige arbeider skal, dersom ikke annet er spesifisert, kilder oppgis (Internett, tidsskrift, bok, personlig meddelelse m.fl.). Avvik fra denne regel kan ansees som fusk eller forsøk på fusk.

§ 18. *Fusk og bortvisning*

Jf. bestemmelser i politiloven § 24c utvisning, bortvisning og utestengning.

Dersom det under eksamen eller sensurering oppstår mistanke om fusk eller forsøk på fusk, skal kandidaten straks gjøres oppmerksom på at han/hun vil bli rapportert. Dette gjelder også for kandidat som eventuelt yter hjelp. Ved skriftlig eksamen under tilsyn kan kandidaten velge om han/hun vil fortsette eller avbryte prøven. Fusk eller forsøk på fusk ved hjemmeeksamen kan være kopiering eller avskrivning av litteratur uten henvisninger. Det gjelder også dersom besvarelsen er preget av manglende selvstendighet i arbeidet, for eksempel fordi besvarelsen er svært lik en annen/andre besvarelser, eller fordi den åpenbart er utført av andre enn studenten.

Kandidater som blir grepet i forsettlig eller grovt uaktsomt fusk eller forsøk på fusk ved eksamen, kan utestenges fra Politihøgskolen og fratras retten til å gå opp til eksamen i inntil ett år.

Kandidater som unnlater å følge reglene fastsatt i § 15 og § 16 i denne forskrift, eller forstyrrer medstudenter i eksamenssituasjonen, kan av eksamensansvarlig bortvises fra eksamenslokalet.

§ 19. *Klage og begrunnelse*

Klage over formelle feil ved eksamen eller prøve behandles av høgskolens styre. Dette gjelder også klage over formelle feil ved fastsetting av karakter i praktisk politiarbeid. Fristen for å klage er tre uker etter at kandidaten er eller burde vært kjent med det forhold som begrunner klagen. Slik klage skal framsettes skriftlig og være begrunnet.

Får kandidaten medhold i at det er begått feil og at dette kan ha hatt betydning for kandidatens prestasjon eller bedømmelsen av denne, kan det bestemmes at det skal foretas ny sensurering eller holdes ny eksamen eller prøve.

Kandidaten har rett til begrunnelse for karakterfastsettingen av sine prestasjoner. Ved muntlig eksamen eller bedømmelse av praktiske ferdigheter må krav om begrunnelse framsettes umiddelbart etter at karakteren er meddelt. For øvrige bedømmelser er fristen en uke, men aldri senere enn tre uker fra karakteren ble kunngjort. Begrunnelse skal normalt gis innen 2 uker etter at kandidaten har bedt om det. Begrunnelsen kan gis muntlig eller skriftlig etter sensors valg. Der flere sensorer har vurdert samme besvarelse, avgjør sensorene seg imellom hvem som skal gi begrunnelse.

Hvis det er gitt skriftlige retningslinjer for bedømmelsen, skal disse være tilgjengelige for studentene etter at karakteren er fastsatt.

Kandidaten kan klage skriftlig over karakterfastsettingen innen tre uker etter at resultatet er kunngjort. Ny sensurering skal da foretas. Foreligger det samtidig klage over formelle feil eller er krav om begrunnelse framsatt, løper klagefristen fra det foreligger avgjørelse av klagen eller fra begrunnelse er gitt.

Ved løpende vurdering er det klagerett når endelig karakter er fastsatt, med mindre annet er nedfelt i fagplan eller studieplan.

Karakterfastsetting av muntlige prøver, vurdering av praksisopplæring og andre prestasjoner som ikke lar seg etterprøve, kan ikke påklages. Bare formelle feil ved vurderingen kan påklages.

Ved ny sensurering etter klage på formelle feil ved eksamen eller klage over karakterfastsetting, skal det benyttes to nye sensorer, hvorav minst en ekstern. Svar på klage skal normalt være gitt innen to uker etter at klagen er framsatt. Karakterfastsetting ved ny sensurering kan ikke påklages.

§ 20. *Vitnemål, studiebevis, kursbevis og karakterutskrifter*

1. Vitnemål utstedes etter avsluttet grunnutdanning/bachelorgrad, med vurdering som skikket for polititjeneste, og etter avsluttet mastergrad.
2. Sammen med vitnemål utstedes Diploma Supplement (DS).
3. Studiebevis utstedes etter fullført videreutdanning.

4. Kursbevis utstedes etter utdanning av kortere varighet.
5. Deler av utdanning eller ikke fullførte grader dokumenteres med karakterutskrift.

§ 21. Utfyllende regler

Politihøgskolens styre kan gi utfyllende regler innenfor rammen av denne forskrift.

§ 22. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft fra 7. februar 2006. Fra samme dato oppheves forskrift 8. november 2004 nr. 1464 om eksamen ved politihøgskolen fastsatt av styret for Politihøgskolen.

17. feb. Nr. 262 2006

Forskrift om gjennomføring av forordning (EF) nr. 273/2004 av 11. februar 2004 om narkotikaprekursorer.

Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 17. februar 2006 med hjemmel i lov 4. desember 1992 nr. 132 om legemidler m.v. (legemiddeloven) § 25a. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XIII nr. 15x (forordning (EF) nr. 273/2004). Kunngjort 3. mars 2006.

§ 1. Gjennomføring av forordning (EF) nr. 273/2004

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XIII nr. 15x (forordning (EF) nr. 273/2004) om narkotikaprekursorer gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 2. Ansvarlig nasjonal myndighet

Statens legemiddelverk er ansvarlig nasjonal myndighet etter forordningens artikkel 11.

§ 3. Markedsføring utenfor EØS-området

For markedsføring utenfor EØS-området vises til forskrift 17. februar 2006 nr. 263 om stoffer som kan brukes ved ulovlig fremstilling av narkotika mv.

§ 4. Ikrafttredelse mv.

Forskriften trer i kraft 1. april 2006.

Fra samme tid oppheves forskrift 19. desember 1997 nr. 1330 om stoffer som kan brukes ved ulovlig fremstilling av narkotika og psykotrope stoffer.

Vedlegg 1. Forordning (EF) nr. 273/2004

For å lese forordning (EF) nr. 273/2004, se her: [32004r0273.pdf](#)

0 Engelsk versjon.

17. feb. Nr. 263 2006

Forskrift om stoffer som kan brukes ved ulovlig fremstilling av narkotika mv.

Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 17. februar 2006 med hjemmel i lov 4. desember 1992 nr. 132 om legemidler m.v. (legemiddeloven) § 25a. Kunngjort 3. mars 2006.

Kapittel I. Innledende bestemmelser

§ 1. Formål

Forskriften har som formål å sikre kontroll og overvåkning av import, eksport, transitt, fremstilling, mottak, besittelse, håndtering og omsetning av visse stoffer som kan brukes ved ulovlig fremstilling av narkotika mv. med sikte på å hindre spredning av slike stoffer.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder markedsføring og annen håndtering av visse stoffer som kan brukes ved ulovlig fremstilling av narkotika mv. og handel med de nevnte stoffer mellom Norge og land utenfor EØS-området.

§ 3. Definisjoner:

- a) *Listeført stoff:* Ethvert stoff oppført i vedlegg I til forskriften, herunder blandinger og naturprodukter som inneholder slike stoffer.

Unntatt fra denne forskrift er legemidler slik disse er definert i direktiv 2001/83/EF av 6. november 2001 om innføring av et fellesskapsregelverk for legemidler for mennesker, farmasøytiske spesialpreparater, blandinger, naturprodukter og andre preparater som inneholder listeførte stoffer, men som er sammensatt på en slik måte at stoffene ikke uten videre kan brukes eller gjenvinnes ved hjelp av lett anvendelige eller økonomisk fordelaktige midler.

- b) *Ikke listeførte stoffer:* Stoffer som ikke er oppført i vedlegg I til forskriften, men hvis anvendelse ved ulovlig fremstilling av narkotika mv. er blitt fastslått.

- c) *Markedsføring*: Enhver leveranse med eller uten vederlag av listeførte stoffer; eller lagring, fremstilling, produksjon, bearbeiding av, handel, distribusjon eller meglervirksomhet med disse stoffer med henblikk på levering.
- d) *Markedsdeltaker*: Fysisk eller juridisk person som er beskjeftiget med markedsføring av registrerte stoffer.

Kapittel II. Generelle bestemmelser

§ 4. *Krav ved markedsføring av listeførte stoffer*

Markedsdeltakere som ønsker å markedsføre de listeførte stoffer som fremgår av kategori 1 og 2 i vedlegg I er forpliktet til, ved den ansvarlige for virksomheten, å oppnevne en medarbeider som har ansvar for handel med de listeførte stoffer. Markedsdeltakeren skal, ved den ansvarlige for virksomheten, gi Statens legemiddelverk opplysninger om medarbeiderens navn og hvordan vedkommende kan kontaktes. Endringer i disse opplysninger må straks meddeles Statens legemiddelverk. Medarbeideren skal sikre at markedsdeltakers handel med de listeførte stoffer skjer i samsvar med denne forskrifts bestemmelser. Medarbeideren skal være bemyndiget til å representere markedsdeltaker og til å treffe de beslutninger som er nødvendige for å utføre de angitte oppgaver.

§ 5. *Lisens – kategori 1*

Markedsdeltakerne skal være i besittelse av en lisens utstedt av Statens legemiddelverk før de markedsfører eller besitter stoffer i kategori 1 i vedlegg I.

Når Statens legemiddelverk skal vurdere om det skal utstedes lisens skal det tas hensyn til søkerens kompetanse og rettskaffenhet. Statens legemiddelverk kan gi nærmere retningslinjer som angir mer detaljerte krav til utstedelse av lisens og krav til søknadens innhold. Søknaden om lisens avslås dersom det er rimelig grunn til å betvile egnethet og pålitelighet hos søker eller den medarbeider som er ansvarlig for handel med de listeførte stoffer. Lisensen kan suspenderes eller tilbakekalles dersom det er rimelig grunn til å anta at innehaveren ikke lenger er egnet til å inneha en lisens, eller at vilkårene for utstedelse av lisens ikke lenger er oppfylt.

Statens legemiddelverk skal begrense lisensens gyldighet oppad til høyst tre år. Det vil fremgå av lisensen hvilken transaksjon eller transaksjoner og stoffer den gjelder for. Markedsdeltaker er forpliktet til å melde fra til Statens legemiddelverk om endringer som kan være av betydning for lisensens gyldighet.

§ 6. *Registreringsplikt – kategori 2*

Markedsdeltakere som deltar i markedsføringen av listeførte stoffer i kategori 2 i vedlegg I, skal underrette Statens legemiddelverk om adressen på de lokaler, hvor de fremstiller eller handler med disse stoffene, og straks ajourføre disse opplysninger.

§ 7. *Dokumentasjon*

1. Markedsdeltakere skal påse at alle transaksjoner som fører til markedsføring av stoffer i kategori 1 og 2 i vedlegg I er tilstrekkelig dokumentert i overensstemmelse med punkt 2 til 4.
2. Handelsdokumenter slik som fakturaer, fraktdeklarasjoner, administrative dokumenter, transportdokumenter og andre forsendelsesdokumenter skal inneholde tilstrekkelige opplysninger til sikker identifikasjon av:
 - a) navnet på det listeførte stoff, slik som det er angitt i kategori 1 og 2 i vedlegg I.
 - b) mengde og vekt av det listeførte stoff, og når det er tale om en blanding, mengde og vekt, eller prosentvis andel av det eller de stoffer, som er oppført i kategori 1 og 2 i vedlegg I, og som inngår i blandingen.
 - c) navn og adresse på leverandør, distributør og mottaker.
3. Markedsdeltakere skal oppbevare nødvendig dokumentasjon over sine aktiviteter i det omfang det er nødvendig for å oppfylle de forpliktelser som følger av nr. 1.
4. Dokumentasjon som er omhandlet i pkt. 1–3, oppbevares i minst tre år regnet fra utgangen av det kalenderår, i hvilket den i nr. 1 nevnte transaksjon fant sted. Dokumentasjonen skal på anmodning fra Statens legemiddelverk straks kunne stilles til rådighet og være lett tilgjengelig med henblikk på eventuell kontroll.
5. Dokumentasjonen kan også oppbevares i form av reproduksjoner på et billedmedium eller andre datamedier. Det skal sikres at de lagrede data:
 - a) svarer til dokumentasjonen i form og innhold når de gjøres lesbare
 - b) til enhver tid er umiddelbart tilgjengelige, straks kan gjøres lesbare og kan analyseres automatisk i hele den periode som er anført i nr. 4.

§ 8. *Merking*

Markedsdeltakere er forpliktet til å sikre at stoffene i kategori 1 og 2 i vedlegg I er merket før de leveres. Merkingen skal angi stoffenes navn slik det er anført i vedlegg I. Markedsdeltakerne kan i tillegg benytte sin sedvanlige merking.

§ 9. *Opplysningsplikt*

Markedsdeltakere skal umiddelbart underrette Statens legemiddelverk om ethvert forhold, som for eksempel uvanlige bestillinger eller transaksjoner, som omfatter listeførte stoffer i alle kategorier i vedlegg I, som gir grunn til mistanke om at stoffene som skal omsettes eller fremstilles, kan komme på avveier for å benyttes til ulovlig fremstilling av narkotika mv.

Markedsdeltakerne skal når Statens legemiddelverk krever det, gi Statens legemiddelverk sammenfattende

opplysninger i forbindelse med transaksjoner med listeførte stoffer i alle kategorier i vedlegg I. Statens legemiddelverk kan gi nærmere retningslinjer om hvordan slik innberetning skal skje.

Kapittel III. Eksport- og importtillatelser

§ 10. Kategori 1 og 2

Eksport til land utenfor EØS-området av listeførte stoffer i kategori 1 og 2 i vedlegg I krever eksporttillatelse fra Statens legemiddelverk. Import fra land utenfor EØS-området av listeførte stoffer i kategori 1 i vedlegg I krever importtillatelse fra Statens legemiddelverk. Søknad om begge typer tillatelser skal minst inneholde følgende opplysninger:

- a) Navn og adresse på eksportør, importør og på enhver annen ervervsdrivende som er involvert i eksporten/importen eller forsendelsen, og den endelige mottaker.
- b) Navnet på det listeførte stoffet slik som det er oppført i kategori 1 eller kategori 2 i vedlegg I.
- c) Mengde og vekt av det listeførte stoffet. Dersom det består av en blanding mengde og vekt av blandingen samt mengde og vekt eller prosentvis andel av de stoffer som er oppført i vedlegget og som inngår i blandingen.
- d) Enkeltheter angående transporten, slik som forventet forsendelsestidspunkt, transportmåte, angivelse av tollstedet hvor forsendelsen skal fortolles.

Tillatelse til eksport og import kan nektes dersom:

- a) opplysningene gitt i søknaden er ufullstendige
- b) det er begrunnet mistanke om at opplysningene i søknaden er falske eller uriktige, eller
- c) det er begrunnet mistanke om at de pågjeldende stoffer er bestemt brukt til ulovlig fremstilling av narkotika mv.

Tillatelse til eksport og import utstedes på et skjema som finnes i tre eksemplarer. Ett eksemplar beholdes av Statens legemiddelverk, to eksemplarer blir sendt markedsdeltaker. Ved eksport skal det ene eksemplaret følge varen og det siste eksemplar beholdes av markedsdeltakeren.

§ 11. Kategori 3

Markedsdeltaker som eksporterer listeførte stoffer i kategori 3 i vedlegg I til land utenfor EØS-området skal underrette Statens legemiddelverk om adressen på de lokaler, hvor markedsdeltakeren fremstiller eller handler med disse stoffene, samt ajourføre disse opplysningene.

Eksport av listeførte stoffer i kategori 3 i vedlegg I til de land som fremkommer av vedlegg II, krever eksporttillatelse fra Statens legemiddelverk. Statens legemiddelverk kan gi nærmere bestemmelser om søknadens innhold.

Kapittel IV. Markedsføring innenfor EØS-området

§ 12. Forordning (EF) nr. 273/2004

For markedsføring innenfor EØS-området vises til forordning (EF) nr. 273/2004 slik den er inntatt i EØS-avtalen vedlegg II kapittel XIII nr. 15x som inntatt i forskrift 17. februar 2006 nr. 262 om narkotikaprekursorer.

Kapittel V. Veiledning, kontroll, sanksjoner, ikrafttredelse mv.

§ 13. Veiledning

For å fremme samarbeidet mellom Statens legemiddelverk, markedsdeltakerne og den kjemiske industri med hensyn til de ikke-listeførte stoffer, skal Statens legemiddelverk utgi og ajourføre en veiledning til bruk for den kjemiske industri.

Veiledningen skal inneholde:

- a) informasjon om hvordan mistenkelige transaksjoner identifiseres og innberettes,
- b) en løpende ajourført liste over de ikke-listeførte stoffer slik at industrien frivillig kan kontrollere handelen med disse stoffene,
- c) andre nyttige opplysninger.

§ 14. Kontrollmyndighet

Statens legemiddelverk fører tilsyn med overholdelse av krav i denne forskriften og at vedtak truffet i medhold av forskriften følges. Den som er gjenstand for tilsyn, plikter å sørge for at Statens legemiddelverk har uhindret tilgang til virksomheten og får tilgang til nødvendig dokumentasjon. Statens legemiddelverk kan innhente opplysninger om alle bestillinger av listeførte stoffer eller transaksjoner som omfatter listeførte stoffer.

Lov om legemidler m.v. § 28 kommer tilsvarende til anvendelse.

§ 15. Sanksjoner

Ved manglende overholdelse av bestemmelsene i forskriften kan Statens legemiddelverk inndra lisens og andre tillatelser markedsdeltakeren er gitt etter forskriften.

Bestemmelsene om straffansvar og tvangsgebyr etter lov om legemidler m.v. kommer tilsvarende til anvendelse.

§ 16. Kompetanse til å fastsette innholdet i vedleggene

Statens legemiddelverk bestemmer hvilke stoffer som til enhver tid omfattes av kategori 1, 2 og 3 i vedlegg I og hvilke land og stoffer som omfattes av vedlegg II.

§ 17. Gebyr¹

Statens legemiddelverk kan kreve at det skal innbetales et gebyr for å søke om lisens eller registrering. Gebyrets størrelse fastsettes av departementet.

¹ Bestemmelsen trer i kraft fra den tid Helse- og omsorgsdepartementet bestemmer.

§ 18. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. april 2006.

Vedlegg I

<i>Kategori 1</i>			
<i>Stoff</i>	<i>Betegnelse i tolltariffen (dersom forskjellig)</i>	<i>Varenummer i tolltariffen</i>	<i>CAS-nr.¹</i>
1-fenyl-2 propanon (BMK)	Fenylaceton	29.14.3100	103-79-7
N-acetylantranilsyre	2-acetamidobenzosyre	29.24.2300	89-52-1
Isosafrol (cis + trans)		29.32.9100	120-58-1
3,4-metylendioksyfenylpropan-2-on	1-(1,3-Benzodioksol-5-yl) propan-2-on	29.32.9200	4676-39-5
Piperonal		29.32.9300	120-57-0
Safrol		29.32.9400	94-59-7
Efedrin		29.39.4100	299-42-3
Pseudoefedrin		29.39.4200	90-82-4
Norefedrin		29.39.4900	14838-15-4
Ergometrin		29.39.6100	60-79-7
Ergotamin		29.39.6200	113-15-5
Lysergsyre		29.39.6300	82-58-6

Stereoisomere former av stoffene oppført i denne kategori, med unntak av katin,² i alle tilfeller der forekomst av slike former er mulig.

Saltene av stoffene oppført i denne kategori i alle tilfeller der forekomst av slike salter er mulig, bortsett fra salter av katin.

<i>Kategori 2</i>			
<i>Stoff</i>	<i>Betegnelse i tolltariffen (dersom forskjellig)</i>	<i>Varenummer i tolltariffen</i>	<i>CAS-nr.¹</i>
Eddiksyreanhydrid		29.15.2400	108-24-7
Fenyleddiksyre		29.16.3410	103-82-2
Antranilsyre		29.22.4300	118-92-3
Piperidin		29.33.3200	110-89-4
Kaliumpermanganat		28.41.6100	7722-64-7

Saltene av stoffene oppført i denne kategori i alle tilfeller der forekomst av slike salter er mulig.

<i>Kategori 3</i>			
<i>Stoff</i>	<i>Betegnelse i tolltariffen (dersom forskjellig)</i>	<i>Varenummer i tolltariffen</i>	<i>CAS-nr.¹</i>
Saltsyre	Hydrogenklorid	28.06.1000	7647-01-0
Svovelsyre		28.07.0000	7664-93-9
Toluen		29.02.3000	108-88-3
Etyleter	Dietyleter	29.09.1100	60-29-7
Aceton		29.14.1100	67-64-1
Metyletylketon	Butanon	29.14.1200	78-93-3

Saltene av stoffene oppført i denne kategori i alle tilfeller der forekomst av slike salter er mulig, unntatt er salter av saltsyre og svovelsyre.

¹ CAS-nummer: «Chemical Abstracts Service Registry Number» – et unikt identifikasjonsnummer for hvert stoff. CAS-nummeret er spesifikt for hver isomer og for hvert salt av hver isomer. Bemerk at CAS-nummerene for saltene av de ovenfor anførte stoffene er forskjellig fra de nummerene som er anført ovenfor.

² Betegnes også (+)-norpseudoefedrin, CAS-nr. 492-39-7, varenummer i tolltariffen 29.39.4300.

Vedlegg II

Eksport av stoffer i kategori 3 til følgende land krever eksporttillatelse

Antigua og Barbuda

Benin

Bolivia^{1,2,4,5}

Brasil

Canada

Cayman-øyene

Colombia

Costa Rica

De forente arabiske emirater

Ecuador

Egypt

Etiopia

Filippinene

Haiti

India

Jordan

Kasakhstan

Libanon

Madagaskar

Malaysia²

Maldivene

Mexico

Moldova

Nigeria

Pakistan¹

Paraguay

Peru^{1,2,3,4,5,6}

Romania

Russland (Den russiske føderasjonen)

Saudi-Arabia

Tadsjikistan

Tanzania

Tsjekkia³

Tyrkia

Venezuela

Kravet om eksporttillatelse gjelder kun følgende stoff (i kategori 3):

- 1 Aceton
- 2 Etyleter
- 3 Metyletylketon
- 4 Saltsyre
- 5 Svovelsyre
- 6 Toluen

22. feb. Nr. 264 2006

Forskrift om endring i forskrift om arbeidsmiljø, sikkerhet og helse for arbeidstakere på skip.

Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 22. februar 2006 med hjemmel i lov 9. juni 1903 nr. 7 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m.v. § 1, § 9a, § 41, § 42, § 56, § 59, § 97 og § 106, jf. delegeringsvedtak 12. oktober 1962 nr. 5, delegeringsvedtak 5. april 1963 nr. 9, delegeringsvedtak 1. desember 1978 nr. 1 og delegeringsvedtak 2. august 1991 nr. 528, sjømannslov 30. mai 1975 nr. 18 § 13 nr. 3, § 40 nr. 2 og 4, jf. delegeringsvedtak 31. januar 1986 nr. 221, overføringsvedtak 23. desember 1988 nr. 1081 og delegeringsvedtak 27. desember 1988 nr. 4321. Jf. EØS-avtalen vedlegg XVIII nr. 8 (direktiv 89/391/EØF), nr. 10 (direktiv 89/655/EØF endret ved direktiv 2001/45/EF), nr. 11 (direktiv 89/656/EØF), nr. 12 (direktiv 90/269/EØF), nr. 14 (direktiv 90/394/EØF endret ved direktiv 97/42/EF), nr. 15 (direktiv 2000/54/EF, direktiv 91/383/EØF art. 3 og 4), nr. 16h (direktiv 98/24/EF), nr. 16j (direktiv 2000/39/EF) og nr. 16ja (direktiv 2002/44/EF). For forskriftens kapittel 8, jf. EØS-avtalen vedlegg XVIII nr. 16d (direktiv 92/85/EØF). For forskriftens kapittel 15, jf. EØS avtalens vedlegg XVIII nr. 16jb (direktiv 2003/10/EF). Kunngjort 3. mars 2006.

I

I forskrift 1. januar 2005 nr. 8 om arbeidsmiljø, sikkerhet og helse for arbeidstakere på skip gjøres følgende endringer:

Nytt kapittel 15 skal lyde:

Kapittel 15. Bestemmelser om vern mot støy

§ 15-1. Formål

Dette kapittel skal sikre at arbeidstakernes helse og sikkerhet beskyttes mot fare som oppstår eller kan oppstå når arbeidstakerne utsettes for støy, og at sjenerende støy motvirkes.

§ 15-2. Virkeområde

Dette kapitlet omfatter alle skip der arbeidstaker eksponeres eller kan bli eksponert for støy i forbindelse med arbeid eller opphold om bord.

§ 15-3. Definisjoner

I dette kapittel betyr:

- a) *Arbeidsgiver*; slik det er definert i § 1-3 og § 1-4, jf. forskrift 31. januar 1986 nr. 222 om sjømannslovens virkeområde § 1,
- b) *Arbeidsgruppe I*; arbeidsforhold hvor det stilles store krav til vedvarende konsentrasjon eller der det er behov for uanstrengt samtale samt i spise- og hvilerom,
- c) *Arbeidsgruppe II*; arbeidsforhold hvor det er viktig å føre samtale eller hvor det stilles vedvarende store krav til presisjon, hurtighet eller oppmerksomhet,
- d) *Arbeidsgruppe III*; arbeidsforhold med støyende maskiner og utstyr under forhold som ikke går innunder arbeidsgruppe I og II,
- e) *Daglig støyeksponeringsnivå, LEX,8h*; ekvivalentnivå for en arbeidsdag normalisert til 8 timer i henhold til internasjonal standard ISO 1999:1990 punkt 3.6. Dette omfatter all støy på arbeidsplassen,
- f) *Ekvivalent lydnivå, L_{pAeq} T*; energiekvivalent middelverdi av det varierende A-veide lydnivået over et tidsrom T,
- g) *Grenseverdier*; verdier for eksponering som krever øyeblikkelige tiltak dersom de overskrides,
- h) *Impulsstøy*; lyd med høy lydstyrke og svært kort varighet,
- i) *Tiltaksverdi*; verdier for eksponering som krever iverksetting av tiltak for å redusere helserisikoen og uheldig belastning til et minimum,
- j) *Toppverdi av lydtrykknivå, L_{pC,peak}*; lydnivå målt med en frekvensveiekurve C og tidsveiling «PEAK»,
- k) *Ukentlig støynivå, LEX,8h*; gjennomsnitt av den daglige støyeksponeringen for en normalarbeidsuke på 5 ganger 8 timers arbeidsdag i henhold til internasjonal standard ISO 1999:1990, punkt 3.6.

§ 15-4. Fravik

(1) Sjøfartsdirektoratet kan i særlige tilfeller fravike § 15-8 dersom fullt og korrekt bruk av hørselsvern på grunn av arbeidets art vil kunne medføre en større risiko for sikkerhet og helse enn hvis hørselsvern ikke brukes.

(2) Fravik i henhold til første ledd kan innvilges etter at partene i arbeidslivet har uttalt seg i sakens anledning. Det kan innhentes uttalelse fra sakkyndige, herunder fra lege. Fravik skal inneholde vilkår som sikrer at helserisikoen reduseres til et minimum. Ved eventuelle fravik skal reder og skipsfører føre en særlig kontroll med arbeidstakere som det er innvilget fravik for.

(3) Fravik gjelder for en tidsbegrenset periode, og gis maksimalt for fire år om gangen. Sjøfartsdirektoratet kan oppheve fraviket dersom årsakene til at fraviket ble gitt ikke lenger er tilstede.

§ 15-5. Systematisk forebygging av støyeksponering

(1) Arbeidet skal planlegges og gjennomføres på en slik måte at arbeidstakerne beskyttes mot støy. Tiltak skal gjøres ved kilden så langt det er mulig med hensyn til den tekniske utviklingen, eller ved at støyeksponeringen på en annen måte begrenses i varighet og intensitet.

(2) Tekniske innretninger skal oppstilles, brukes og vedlikeholdes på en slik måte at unødig støy ikke oppstår.

§ 15-6. Risikovurdering

(1) Arbeidsgiver skal sørge for at det utføres risikovurderinger av arbeidstakernes eksponering for støy. Risikovurderingene skal oppdateres jevnlig, især ved vesentlige endringer som har innvirkning på støyeksponeringen eller når resultater fra helseovervåkingen viser at det er nødvendig. Dokumentasjonen fra risikovurderingene skal oppbevares lett tilgjengelige for alle om bord slik at opplysningene kan anvendes på et senere tidspunkt.

(2) Risikovurderingen skal særlig ta hensyn til:

- a) eksponeringens styrke, type og varighet, herunder impuls eller slagstøy,
- b) hvorvidt arbeidsforholdet er kategorisert som arbeidsgruppe I, II eller III,
- c) om arbeidstakerne tilhører en spesielt utsatt gruppe,
- d) grenseverdiene og tiltaksverdiene,
- e) arbeidstakerens helse og sikkerhet når det gjelder sammenheng mellom støy og vibrasjoner, og mellom støy og arbeidsrelaterte ototoksiske stoffer (stoffer som kan medføre hørselsskader),
- f) indirekte virkninger på arbeidstakernes helse og sikkerhet som skyldes støyens virkning på oppfatningen av varselsignaler eller andre lyder som må kunne høres for å redusere risikoen for ulykker,
- g) effekten av økt støyeksponering grunnet arbeid som strekker seg utover normal arbeidstid,
- h) opplysning om støyeksponering som gis av fabrikanter av arbeidsutstyr,
- i) muligheten for å bruke alternativt arbeidsutstyr, som er utformet med tanke på å redusere støyeksponeringen,

- j) relevante opplysninger som er innsamlet i forbindelse med helseovervåking, herunder offentliggjorte opplysninger, i den grad dette er mulig og
 - k) behov for hørselsvern.
- (3) Ved utarbeidelse av individuelle risikovurderinger kommer lov 14. april 2000 nr. 31 om personopplysninger til anvendelse.

§ 15-7. Tiltaksverdi

- (1) Tiltaksverdi for støyeksposering er:
- a) nedre tiltaksverdi for arbeidsgruppe I: LEX,1h = 55 dB(A)
 - b) nedre tiltaksgruppe for arbeidsgruppe II: LEX,1h = 70 dB(A)
 - c) nedre tiltaksverdi for arbeidsgruppe III: LEX,8h = 80 dB(A)
 - d) øvre tiltaksverdier: LEX,8h = 85 dB(A) og LpC,peak = 130 dB(C).
- (2) For arbeidsgruppene I og II skal støy fra egen aktivitet ikke inngå i vurderingen i forhold til nedre tiltaksverdi, så framtidig arbeidstakeren kan avbryte støyen. For spise- og hvilerom skal kun bakgrunnsstøy fra installasjoner, tilstøtende lokaler og omgivelser inngå i vurderingen.
- (3) Det skal ikke tas hensyn til virkningen av eventuelt hørselsvern i forbindelse med tiltaksverdiene for eksponering.

§ 15-8. Grenseverdier for støy

- (1) Grenseverdier for støyeksposering er:
- a) Daglig støyeksposeringsnivå er LEX,8h: 85 dB(A)
 - b) Toppverdi av lydtrykknivå, LpC,peak: 130 dB(C) Peak.
- (2) Ved fastleggningen av arbeidstakerens faktiske støyeksposering, skal det tas hensyn til den effektive dempingsvirkningen av påbudt personlig hørselsvern som arbeidstakeren skal bruke.
- (3) I særlige tilfeller, der de daglige støyeksposeringene varierer markant fra en arbeidsdag til den neste, kan ukentlig støyeksposeringsnivå legges til grunn i stedet for den daglige støyeksposeringen i henhold til første ledd forutsatt at:
- a) den ukentlige støyeksposeringen, slik den framstår ved adekvat overvåking, ikke overskrider 85 dB(A), og
 - b) nødvendige tiltak er iverksatt for å redusere risikoen ved disse aktivitetene til et minimum.

§ 15-9. Måling av støy

- (1) Målemetode og måleutstyr skal være tilpasset de faktiske forhold særlig med hensyn til støyens karakter, eksponeringstid og faktorer i omgivelsene som kan ha betydning for måleresultatene.
- (2) Måling av arbeidstakerens støyeksposering skal gjøres i samsvar med ISO 1999:1990. Ved kartlegging av støynivå i de ulike områdene av skipet skal ISO 2923 benyttes. Dokumentasjon av måleresultatene skal oppbevares om bord, og framlegges på forespørsel til så vel arbeidstaker som Sjøfartsdirektoratet.
- (3) Målingene og vurderingene skal utføres av personell med kompetanse innen kartlegging av støy.
- (4) Ved måling av støynivå skal fartøyet være i fart med en belastning på framdriftsmaskineriet på minst 80 prosent av den totale framdriftseffekten, hvor også hjelpemaskineri, ventilasjonsanlegg og andre innretninger som anvendes kontinuerlig skal være i drift.
- (5) For fartøy med dynamisk posisjonering (DP) skal støymåling også foretas når skipet holder posisjon ved hjelp av slikt utstyr. Slike målinger skal foretas med minst 40% belastning på systemet.

§ 15-10. Tiltak ved overskridelse av tiltaksverdiene

- (1) Hvis tiltaksverdiene overskrides, skal arbeidsgiver på grunnlag av risikovurderinger i henhold til § 15-6 fastlegge og gjennomføre nødvendige tekniske og organisatoriske tiltak slik at eksponeringen for støy fjernes eller begrenses til lavest mulig nivå ved for eksempel:
- a) valg av passende arbeidsutstyr med lavest mulig støynivå med hensyn til det arbeidet som skal utføres,
 - b) å ta i bruk alternative arbeidsmetoder som medfører lavere eksponering for støy,
 - c) tilrettelegging og iverksetting av tiltak på arbeidsplassen og områdene rundt,
 - d) informasjon og opplæring med hensyn til helse- og sikkerhetsrisiko knyttet til støy, herunder riktig bruk av støyende arbeidsutstyr,
 - e) teknisk støyreduksjon som:
 - 1. reduksjon av luftbåren støy, for eksempel ved hjelp av avskjerming eller ved å bygge inn støykilden, og
 - 2. reduksjon av strukturbåren støy, for eksempel ved hjelp av støydemping eller isolering,
 - f) programmer for vedlikehold av arbeidsutstyr, arbeidsområder og arbeidsplasser,
 - g) en organisering av arbeidet som begrenser støybelastningens varighet og omfang, og som gir tilstrekkelige pauser i støyfrie områder.
- (2) Arbeidsgiver skal kontrollere effekten av tiltakene som iverksettes.

§ 15-11. Tiltak ved overskridelse av grenseverdiene

- (1) Hvis grenseverdiene overskrides, skal det settes i verk nødvendige strakstiltak for å redusere støyeksposeringen til under grenseverdien.
- (2) Årsaken til at grenseverdiene er overskredet skal utredes for å vurdere om ytterligere nødvendige tiltak skal settes i verk med sikte på å unngå at grenseverdiene overskrides på nytt.

(3) Dersom det er teknisk mulig og eksponeringsrisikoen gjør det nødvendig, skal området med støy avgrenses og adgangen begrenses.

§ 15–12. Kommunikasjon mellom hovedmaskineri og bro

På manøverbass for hovedmaskineri der støynivået overstiger 75 dB(A), skal det finnes særskilt anordning som muliggjør god kommunikasjon med styrehuset.

§ 15–13. Skilting

På grunnlag av risikovurderingen jf. § 15–6 skal arbeidsområder hvor arbeidstakere vil kunne bli eksponert for støy som overskrider tiltaksverdien være skiltet med symboler eller med tekst på norsk og engelsk som følger:

<i>Støynivå</i>	<i>Tekst</i>
80 – 85 dB(A)	HØYT STØYNIVÅ BRUK HØRSELSVERN HIGH NOISE LEVEL USE EAR PROTECTORS
85 – 110 dB(A)	FARLIG STØY BRUK AV HØRSELSVERN PÅBUDT DANGEROUS NOISE USE OF EAR PROTECTORS MANDATORY
110 – 115 dB(A)	ADVARSEL: FARLIG STØY BRUK AV HØRSELSVERN PÅBUDT KUN OPPHOLD I KORTERE TID CAUTION: DANGEROUS NOISE USE OF EAR PROTECTORS MANDATORY
> 115 dB(A)	SHORT STAY ONLY ADVARSEL: MEGET FARLIG STØY BRUK AV HØRSELSVERN PÅBUDT HØYST 10 MINUTTERS OPPHOLD FOR INSPEKSJON CAUTION: EXCESSIVELY HIGH NOISE LEVEL USE OF EAR PROTECTORS MANDATORY NO STAY LONGER THAN 10 MINUTES FOR INSPECTION

§ 15–14. Bruk av hørselsvern

(1) Arbeidsgiver plikter å påse at arbeidstaker benytter hørselsvern under arbeid dersom tiltaksverdiene ikke kan overholdes med tekniske eller administrative tiltak.

(2) Arbeidsgiver skal stille tilfredsstillende hørselsvern til rådighet når $LEX,8h = dB(A)$ eller mer, eller arbeidstaker finner lydnivået sjenerende.

§ 15–15. Helseovervåking og helseundersøkelse

(1) Dersom risikovurderingen viser at arbeidstaker utsettes for støy som medfører helserisiko, skal arbeidsgiver gi arbeidstaker tilbud om egnet helseundersøkelse som omfatter hørselskontroll.

(2) Arbeidsgiver skal sørge for at arbeidstakere som utsettes for støy som overskrider $LEX,8h = 80 dB(A)$ eller $LpC,peak = 130 dB(C)$ gjennomgår helseundersøkelse som omfatter hørselskontroll.

(3) Helseovervåking, herunder helseundersøkelse, skal kunne påvise mulige helseeffekter forårsaket av støy og gi grunnlag for forebyggende tiltak eller andre tiltak som kan redusere arbeidstakerens risiko for helseskade.

(4) Helseundersøkelsen skal utføres av, eller under kontroll av, kompetent lege. Legen avgjør hyppigheten av, og innholdet i, undersøkelsene på bakgrunn av eksponeringens type, nivå og varighet og på bakgrunn av arbeidstakerens helsetilstand. Dersom det er behov for helseundersøkelser etter at eksponeringen er avsluttet, skal arbeidstakeren informeres om dette.

(5) Dersom helseovervåkingen påviser sykdom eller annen negativ helseeffekt som kan skyldes støy på arbeidsplassen, skal arbeidstakerne informeres.

§ 15–16. Arbeidsgiverens oppfølging av helseovervåking

Dersom helseundersøkelsen påviser sykdom eller annen negativ helseeffekt som legen mener kan skyldes støy på arbeidsplassen, skal arbeidsgiver:

- a) revidere risikovurderingen, herunder ta hensyn til råd fra kompetent helsepersonale eller fra offentlig myndighet,

- b) iverksette tiltak som er nødvendige for å fjerne eller redusere risikoen ved arbeid som utsetter arbeidstakerne for støy,
- c) sørge for systematisk helsekontroll, herunder kontrollere øvrige arbeidstakers helsetilstand hvis de har vært utsatt for samme eksponeringer, og
- d) omplassere arbeidstaker i henhold til § 15–17 om nødvendig.

§ 15–17. *Omplassering*

Arbeidsgiver skal så langt det er mulig sørge for at arbeidstaker blir omplassert til annet arbeid i virksomheten der arbeidstaker ikke blir utsatt for helsefarlig eksponering for støy, når dette er nødvendig av hensyn til arbeidstakers helse og sikkerhet.

§ 15–18. *Informasjon og opplæring*

Arbeidstaker og verneombud skal ha informasjon og opplæring som er i overensstemmelse med resultatet av risikovurderingene. Arbeidsgiver skal gi informasjon og opplæring om:

- a) forebyggende tiltak for å fjerne risikoen for støy eller for å redusere risikoen til et minimum,
- b) grenseverdiene og tiltaksverdiene,
- c) resultatene av foretatte vurderinger og målinger og de skader som arbeidsutstyret kan medføre,
- d) korrekt bruk av hørselsvern,
- e) hvorfor og hvordan tegn på skade skal oppdages og hvordan de skal rapporteres,
- f) når arbeidstakeren har rett til helseundersøkelse og
- g) hvordan utføre arbeidet på en sikkerhetsmessig forsvarlig måte som begrenser eksponering for støy.

§ 15–19. *Overgangsbestemmelser*

Gjennomføring av bestemmelsene § 15–8 første og annet ledd om grenseverdier, skal først komme til anvendelse fra 22. februar 2011 for sjøgående skip som ikke kan overholde grenseverdiene for eksponering selv når det tas hensyn til de seneste tekniske framskritt og organisatoriske foranstaltninger.

§ 15–20. *Ikrafttredelse og opphevelse av forskrifter*

- (1) Dette kapitlet trer i kraft 22. februar 2006.
- (2) Fra samme tid oppheves forskrift 5. desember 1973 nr. 3 om vern mot støy om bord i skip.

Nåværende kapittel 15 blir nytt kapittel 16.

II

Endringene trer i kraft 22. februar 2006.

28. feb. Nr. 265 2006

Forskrift om endring i forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14.

Fastsatt av Finansdepartementet 28. februar 2006 med hjemmel i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) § 18–3 niende ledd. Kunngjort 3. mars 2006.

I

I forskrift 19. november 1999 nr. 1158 til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 gjøres følgende endringer:

§ 18–3–8 ny overskrift skal lyde:

§ 18–3–8. *Plikt til timesmåling av produksjon i vannkraftverk og omregning av spotmarkedspriser til norske kroner*

§ 18–3–8 nytt fjerde ledd skal lyde:

- (4) Spotmarkedspriser som ikke noteres i norske kroner, omregnes til norske kroner med dagskursen som gjelder i det tilhørende døgnet, fastsatt av Nord Pool Spot AS.

II

Endringene trer i kraft straks og med virkning fra 1. januar 2006.

1. mars Nr. 266 2006

Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 1. mars 2006 med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 64 om barnehager (barnehageloven) § 2 syvende ledd. Kunngjort 3. mars 2006.

Forskriften trer i kraft 1. august 2006. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 1. desember 1995 nr. 948 om rammeplan for barnehagen, med hjemmel i lov 5. mai 1995 nr. 19 om barnehager § 2 annet ledd.

Innledning

Stortinget har i barnehageloven 17. juni 2005 nr. 64 fastsatt overordnede bestemmelser om barnehagens formål og innhold, jf. § 1, § 2 og § 3. Kunnskapsdepartementet har 1. mars 2006 med hjemmel i § 2 i loven fastsatt forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Forskriften trer i kraft 1. august 2006. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 1. desember 1995 nr. 948 om rammeplan for barnehagen, med hjemmel i lov 5. mai 1995 nr. 19 om barnehager § 2 annet ledd. Rammeplanen gir retningslinjer for barnehagens verdigrunnlag, innhold og oppgaver. Alle barnehager skal bygge sin virksomhet på verdigrunnlaget og innholdet som er fastsatt i barnehageloven og på internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til, blant annet ILO-konvensjon nr. 169 om urbefolkninger og FNs barnekonvensjon. Barnekonvensjonen ble vedtatt av FN i 1989, ratifisert av Norge i 1991 og inkorporert i norsk lov i 2003. Ved alle handlinger som angår barn som foretas av myndigheter og organisasjoner skal barnets beste være et grunnleggende hensyn. Staten skal sikre at de institusjoner og tjenester som har ansvaret for omsorgen eller beskyttelsen av barn, har den standard som er fastsatt, særlig med hensyn til sikkerhet, helse, personalets antall og kvalifikasjoner samt kvalifisert tilsyn. Barnekonvensjonen vektlegger barns rett til å uttrykke seg.

Målet med rammeplanen er å gi styrer, pedagogiske ledere og det øvrige personalet en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens virksomhet. Rammeplanen gir også informasjon til foreldre, eier og tilsynsmyndighet. Rammeplanen retter seg derfor mot

- barnehagens personale, som et redskap for planlegging, dokumentasjon og vurdering
- foreldre/foresatte, for å gi innsikt i barnehagens virksomhet og mulighet til medvirkning og medbestemmelse i henhold til barnehageloven § 4
- barnehageeiere, som kan fastsette retningslinjer for lokal tilpasning av rammeplanen (§ 2) og som har ansvar for at den enkelte barnehage har de nødvendige rammebetingelsene
- kommunen, som har ansvar for å føre tilsyn med at alle barnehagene i kommunen driver en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet i samsvar med lov og forskrifter (§ 16).

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver redegjør for barnehagens samfunnsmandat. Barnehagens innhold skal bygge på et helhetlig læringssyn, hvor omsorg, lek og læring er sentrale deler. I tillegg er sosial og språklig kompetanse samt sju fagområder viktige deler av barnehagens læringsmiljø jf. kap. 3.

Planen framhever betydningen av voksnes holdninger, kunnskaper og ferdigheter til å møte, forstå og oppdra barn til aktiv deltakelse i et demokratisk samfunn. Planen har både et her-og-nå- og et framtidsperspektiv. Rammeplanen understreker barnehagens særegenhet som pedagogisk virksomhet. En konkretisering av den enkelte barnehagens arbeid skal nedfelles i årsplanen, som fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg.

Rammeplanen skal tilpasses varierte driftsformer og lokale forhold og rammebetingelser. Det er ønskelig at kommunen og de private eierne samarbeider om retningslinjene for lokal tilpasning.

Del I. Barnehagens samfunnsmandat

Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem.

(Barnehageloven § 1 Formål)

Barnehagens samfunnsmandat er å tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til barns beste. Den skal både være en pedagogisk virksomhet og et velferdstilbud for småbarnsforeldre.

Barnehagen skal støtte og ta hensyn til det enkelte barn, samtidig som hensynet til fellesskapet ivaretas. Barnehagen skal sikre barn under opplæringspliktig alder et oppvekstmiljø som både gir utfordringer som er tilpasset barnets alder og funksjonsnivå og trygghet mot fysiske og psykiske skadevirkninger. Barnehagen skal styrke barns muligheter for læring og aktiv deltakelse i et fellesskap med jevnaldrende. Barnehagen skal ha de fysiske, sosiale og kulturelle kvaliteter som til enhver tid er i samsvar med eksisterende kunnskap og innsikt om barndom og barns behov. Barnehagen skal ha en helsefremmende og en forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnehagen har en samfunnsoppgave i tidlig forebygging av diskriminering og mobbing.

Det norske samfunnet består i tillegg til majoritetsbefolkningen av det samiske urfolket, de nasjonale minoritetene og minoritetene med innvandrerbakgrunn. Geografisk mobilitet og en økende internasjonalisering har medført at det norske samfunnet er langt mer sammensatt enn tidligere. Det er derfor mange måter å være norsk på. Det kulturelle mangfoldet skal gjenspeiles i barnehagen. Sosiale, etniske, kulturelle, religiøse, språklige og økonomiske forskjeller i befolkningen medfører at barn kommer til barnehagen med ulike erfaringer. Barnehagen skal støtte barn ut fra deres egne kulturelle og individuelle forutsetninger.

Kapittel 1. Barnehagens formål, verdigrunnlag og oppgaver

Barnehagen skal hjelpe til med å gi barna en oppdragelse i samsvar med kristne grunnverdier.

Eiere av private barnehager kan i vedtektene bestemme at andre ledd ikke skal gjelde.

Private barnehager og barnehager eiet eller drevet av menigheter innen Den norske kirke kan i vedtektene fastsette særlige bestemmelser om livssynsformål.

(Barnehageloven § 1 Formål)

1.1. Barnehagens formålsbestemmelse

Barnehagens formål er å gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter. Dette skal skje i nær forståelse og i samarbeid med barnas hjem. Barnehageloven slår fast at oppdragelsen i barnehagen skal skje i samsvar med kristne grunnverdier. Dette innebærer at barnehagen skal bygge sin virksomhet på de etiske grunnverdier som er forankret i kristendommen, og som forutsettes å ha bred oppslutning i befolkningen i Norge. Med kristne grunnverdier forstås medmenneskelighet eller nestekjærlighet, tilgivelse, menneskeverd, likeverd, ansvar for fellesskapet, ærlighet og rettferdighet. Dette er verdier vi også finner igjen i de fleste religioner og livssyn. Barnehagen skal lære barna om tro og verdier. Opplæring til tro er hjemmets ansvar.

Barnehagens verdiformidling skal praktiseres i overensstemmelse med menneskerettskonvensjoner som Norge er bundet av. Internasjonale konvensjoner og norsk lov vektlegger både foreldrenes rett til å oppdra barn i henhold til sin religion eller sitt livssyn og barns rett til å bli kjent med samfunnet de vokser opp i. Internasjonale bestemmelser og norsk lovgivning gir beskyttelse mot religiøs og kulturell diskriminering. Barn skal ikke bli utfordret til å ta standpunkt til religiøse oppfatninger eller retninger. Barnehagen må påse at barna ikke kommer i lojalitetskonflikt mellom hjemmet og barnehagen.

1.2. Barnehager med andre formålsbestemmelser

Barnehagelovens formålsbestemmelse gir private barnehageeiere og menigheter innen Den norske kirke anledning til å praktisere særlige bestemmelser om livssynsformål. Private eiere kan også reservere seg fra lovens kristne livssynsformål, jf. barnehageloven § 1 tredje ledd. Dette skal gå fram av vedtektene. Alternative formuleringer om verdigrunnlag kan fastsettes i slike tilfeller, jf. barnehageloven § 1 fjerde ledd. Dette vil virke klargjørende overfor foreldre/foresatte, barnehagens personale, tilsynsmyndigheten og andre. Foreldre som søker om opptak i barnehager med særskilte bestemmelser om livssynsformål, har rett til informasjon om barnehagens verdigrunnlag. De har også samme mulighet som foreldre i andre barnehager til å være med å drøfte praktiseringen av bestemmelsene.

Barnehager med særlige bestemmelser om livssynsformål er forpliktet av barnehagelovens øvrige bestemmelser, rammeplanen og regelverket for øvrig.

1.3. Barnehagens verdigrunnlag

Omsorg, oppdragelse og læring i barnehagen skal fremme menneskelig likeverd, likestilling, åndsfrihet, toleranse, helse og forståelse for bærekraftig utvikling.

(Barnehageloven § 2 Barnehagens innhold)

Barnehagen skal formidle grunnleggende verdier som fellesskap, omsorg og medansvar og representere et miljø som bygger opp om respekt for menneskeverd og retten til å være forskjellige. Menneskelig likeverd, likestilling, åndsfrihet og toleranse er sentrale samfunnsverdier som skal legges til grunn for omsorg, oppdragelse, lek og læring i barnehagen.

Likestilling mellom kjønnene skal gjenspeiles i barnehagens pedagogikk. Barnehagen skal oppdra barn til å møte og skape et likestilt samfunn. Barnehagen skal bygge sin virksomhet på prinsippet om likestilling mellom de to kjønn. Gutter og jenter skal ha like muligheter til å bli sett og hørt, og oppmuntres til å delta i fellesskap i alle aktiviteter i barnehagen. Personalet må reflektere over sine egne holdninger til og samfunnets forventninger til gutter og jenter.

Det er viktig å fremme forvalteransvaret overfor natur og kultur og ansvaret for menneskers liv og helse allerede i barnehagen. Forståelse for en bærekraftig utvikling skal fremmes i dagliglivet. Respekten for liv er grunnleggende.

Nestekjærlighet og solidaritet er grunnsteiner i vår kultur. Toleranse og respekt skal være grunnleggende verdier i barnehagen. I barnehagen er det av stor betydning at barna får oppleve varme og kjærlighet. I barnegruppen kan de utvikle solidaritet med andre barn. Innlevelse i andre menneskers situasjon vil bidra til medmenneskelighet, solidaritet og toleranse. I et globalt perspektiv er det av stor betydning at barn utvikler nestekjærlighet og solidariske holdninger.

Barnehagen skal legge grunnlag for livslang læring og aktiv deltakelse i et demokratisk samfunn i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem. Den etiske veiledning barnehagen gir, må ta hensyn til barnas alder og det enkelte hjems kulturelle, religiøse og verdimeslige tilknytning. Det er avgjørende å legge arbeidet til rette for en felles forståelse for det som skjer i barnehagen. Det enkelte barns og de enkelte foreldres integritet skal respekteres.

Personalet har som rollemodeller et særlig ansvar for at barnehagens verdigrunnlag etterleves i praksis. Refleksjoner over egne verdier og handlinger bør inngå i personalets pedagogiske drøftinger. Barnehagen må systematisk vurdere om egen praksis og barnehagens kultur bidrar til å fremme verdiene som skal ligge til grunn for barnehagens virksomhet.

1.4. Barn og barndom

Rammeplanen tar utgangspunkt i et helhetssyn på barn. Dette betyr at barns utvikling ses som et dynamisk og tett sammenvevd samspill mellom deres fysiske og mentale forutsetninger og miljøet de vokser opp i. Barn er sosiale aktører som selv bidrar til egen og andres læring. Samspill med andre mennesker er avgjørende for barns utvikling og læring.

Barndommen er en livsfase med egenverdi i likhet med alle andre faser i menneskets livsløp. Ett av barndommens særpreg er samspill i lek, der initiativ, fantasi og engasjement vil kunne finne sted. Barn undrer seg og stiller spørsmål, søker opplevelser og gjør erfaringer på egne læringsarenaer. I nære samspill med omgivelsene er de aktive på alle områder. Omsorg, oppdragelse, lek og læring i småbarnsalderen former barns holdninger, verdier og tillit til seg selv og andre mennesker og deres motivasjon for læring senere i livet.

Barn får grunnleggende og relevant kunnskap og innsikt gjennom dagliglivets hendelser i samvær, lek og strukturerte aktiviteter. Gjennom læringsprosesser blir barn kjent med og forstår i stadig økende grad den fysiske og sosiale verden, samtidig som de også gjensker og nyskaper kulturene de er en del av. Barnehagen må tilby alle barn et rikt, variert, stimulerende og utfordrende læringsmiljø, uansett alder, kjønn, funksjonsnivå, sosial og kulturell bakgrunn. Dette betyr at omsorgen og aktivitetstilbudet må tilpasses hvert enkelt barn og den aktuelle barnegruppen.

Barn påvirker sine omgivelser gjennom aktiviteter og væremåter. Hvordan barn opplever møte med andre, vil påvirke barns oppfatninger av seg selv. Personalet må møte barn på en måte som formidler respekt og aksept, tillit og tiltro. Synet på barn og barndom vil ha konsekvenser for hvordan personalet forstår barns medvirkning. Å forstå barns ulike uttrykk er av stor betydning.

For barn som opplever egen barndom vanskelig og konfliktfylt må barnehagen være sitt ansvar bevisst ved å tilrettelegge for kompensierende tiltak. Tverrfaglig samarbeid med andre hjelpeinstanser vil være viktig.

1.5. Barns medvirkning

Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.

Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.

Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

(Barnehageloven § 3 Barns rett til medvirkning)

FNs barnekonvensjon vektlegger at barn har rett til å si sin mening i alt som vedrører det, og barns meninger skal tillegges vekt. Barn har rett til å uttrykke seg og få innflytelse på alle sider ved sitt liv i barnehagen. Hvor omfattende medvirkningen vil være, og hvordan retten til medvirkning praktiseres, vil være avhengig av barns alder og funksjonsnivå. Barn må både få oppleve tilknytning og fellesskap, og kjenne at de kan utøve sin selvbestemmelse og uttrykke egne intensjoner. Barn må støttes til å leve seg inn i andres situasjon og til å ta hensyn til andre.

Både kroppslig og språklig gir barn uttrykk for hvordan de har det. De yngste barna formidler sine synspunkter ved kroppsholdninger, mimikk og andre følelsesmessige uttrykk. Barns følelsesmessige uttrykk skal bli tatt på alvor. Barn må støttes til å undre seg og stille spørsmål. De må oppmuntres aktivt til å gi uttrykk for sine tanker og meninger, og møte anerkjennelse for sine uttrykk. Der hvor barns selvfølelse krenkes, ligger kimen til hensynsløshet, mobbing og manglende empati.

Barnehagen må ta utgangspunkt i barns egne uttryksmåter. Personalet må lytte og prøve å tolke deres kroppsspråk, og være observante i forhold til deres handlinger, estetiske uttrykk og etter hvert også deres verbale språk. Barnehagen må gi rom for ulike barns ulike perspektiv og vise respekt for deres intensjoner og opplevelsesverden. Barns rett til ytringsfrihet skal ivaretas, og deres medvirkning må integreres i arbeidet med barnehagens innholdsområder. Å ta barns medvirkning på alvor forutsetter god kommunikasjon mellom barna og personalet og mellom personalet og foreldrene.

Barns rett til medvirkning krever tid og rom for å lytte og samtale. Den pedagogiske virksomheten må organiseres og planlegges slik at det gis tid og rom for barns medvirkning. Slik kan barn bli motiverte til å påvirke sin egen hverdag i barnehagen. Barn må erfare tydelige og ansvarsfulle voksne som tar hensyn til hele gruppen.

1.6. Samarbeid med barnas hjem

Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem

(Barnehageloven § 1 Formål)

Barnehagen skal bistå hjemmene i deres omsorgs- og oppdrageroppgaver, og på den måten skape et godt grunnlag for barnas utvikling, livslange læring og aktive deltakelse i et demokratisk samfunn.

(Barnehageloven § 2 Barnehagens innhold)

For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg

(Barnehageloven § 4 Foreldreråd og samarbeidsutvalg)

Betegnelse hjem og foreldre betyr her både foreldre og eventuelt andre foresatte.

Det er foreldrene som har ansvaret for barns oppdragelse. Dette prinsippet er nedfelt i barnekonvensjonen og i barneloven 8. april 1981 nr. 7. Barnehagen representerer et kompletterende miljø i forhold til hjemmet. Barnehagen må vise respekt for ulike familiefomer.

To begrep i loven, forståelse og samarbeid, dekker ulike sider ved kontakten mellom barnehagen og foreldrene. Med forståelse menes gjensidig respekt og anerkjennelse for hverandres ansvar og oppgaver i forhold til barnet. Med samarbeid menes regelmessig kontakt der informasjon og begrunnelser utveksles. Spørsmål knyttet til barnets trivsel og utvikling samt barnehagens pedagogiske virksomhet skal drøftes. Samarbeidet skal gi mulighet til å bygge en nødvendig, gjensidig forståelse for de dilemmaer som kan oppstå når hensynet til et enkelt barn må ses i forhold til barnegruppen. Personalet må arbeide for å finne balanse mellom respekt for foreldrenes prioriteringer og å ivareta barns rettigheter og grunnleggende fellesverdier som barnehagen er forpliktet på.

Foreldre og barnehagens personale har et felles ansvar for barns trivsel og utvikling. Det daglige samarbeidet mellom hjem og barnehage må bygge på gjensidig åpenhet og tillit. Foreldre må kunne stole på at de kan ta opp det som opptar dem i forhold til barnet og barnehagen, selv om det skulle innebære kritikk. Foreldrene må gjøres kjent med personalets generelle taushetsplikt og spesielle opplysningsplikt i forhold til barneverntjenesten.

Både foreldre og personale må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er personalets oppgave å forvalte. Personalet har ansvar for å gi foreldrene nødvendig informasjon om og begrunnelse for barnehagens virksomhet og invitere foreldrene til medvirkning. Foreldre må kunne være trygge på at barna deres blir sett og respektert og får delta i et fellesskap som gjør dem godt. Barnehagen må være lydhør for foreldrenes forventninger og ønsker både som enkeltpersoner og gruppe. Praktiseringen av barnehagens verdigrunnlag bør derfor drøftes jevnlig i foreldreråd og samarbeidsutvalg. Det er av særlig betydning at det skapes gjensidig forståelse og trygghet mellom barnehagen og hjemmene på dette området.

Barnehagen har en viktig oppgave som møtested for barn og småbarnsforeldre og som kulturformidler. I møte med foreldre med minoritetsspråklig bakgrunn har barnehagen et spesielt ansvar for at foreldrene har mulighet til å forstå og gjøre seg forstått i barnehagen. Å møte foreldre fra ulike kulturer, både innen det norske samfunnet og fra andre land, krever respekt, lydhørhet og innsikt. Dette forutsetter at personalet er bevisste og tydelige i egen yrkesrolle og trygge på egen kompetanse.

Foreldre kan ha behov for hjelp og veiledning i oppdragelsesspørsmål. Det kan i enkelte tilfeller være riktig å søke eksternt hjelp og veiledning i arbeidet med barn og familier i vanskelige situasjoner. Foreldrene må bli informert om ulike hjelpeinstanser i kommunen, jf. kapittel 5.

Foreldrene sikres medvirkning på barnehagens samlede virksomhet gjennom deltakelse i foreldreråd og samarbeidsutvalg.

1.7. Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet.
(Barnehageloven § 2 Barnehagens innhold)

Barnehagen har en viktig rolle som oppvekst- og læringsarena for barn under opplæringspliktig alder. Barnehagen skal støtte barns utvikling ut fra deres egne forutsetninger og gi det enkelte barn og barnegruppen utfordringer. Den skal gi et individuelt tilpasset og likeverdig tilbud og bidra til en meningsfull oppvekst uansett funksjonsnivå, bosted, sosial, kulturell og etnisk bakgrunn. Barnehagen som pedagogisk virksomhet har sin egenart og sine tradisjoner som må ivaretas samtidig som barnehagen ses i sammenheng med skolens virksomhet. Å se omsorg og oppdragelse, lek, hverdagsaktiviteter og læring i sammenheng er et særtrekk ved norsk barnehagetradisjon. Barnehagen er en kulturskaper og har en viktig rolle som kulturformidler.

Barnehagen skal ha en pedagogisk ledelse. Styrer og pedagogisk leder har et særlig ansvar for planlegging, gjennomføring, vurdering og utvikling av barnehagens oppgaver og innhold. De er også ansvarlige for å veilede det øvrige personalet slik at alle får en felles forståelse av barnehagens ansvar og oppgaver. Styrers oppgave innebærer å sørge for at de enkelte medarbeidere får ta i bruk sin kompetanse.

Som pedagogisk samfunnsinstitusjon må barnehagen være i endring og utvikling. Barnehagen skal være en lærende organisasjon slik at den er rustet til å møte nye krav og utfordringer. Kvalitetsutvikling i barnehagen innebærer en stadig utvikling av personalets kompetanse.

1.8. Fysisk miljø som fremmer alle barns utvikling

Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfulle opplevelser og aktiviteter i trygge og samtidig utfordrende omgivelser.
(Barnehageloven § 2 Barnehagens innhold)

Barnehagen skal ha arealer og utstyr nok til lek og varierte aktiviteter som fremmer bevegelsesglede, gir allsidig bevegelseserfaring, sanseerfaring og mulighet for læring og mestring. Veksling mellom lek, læring, konsentrasjon og utfoldelse er grunnleggende for fysisk og psykisk velvære. Utforming av det fysiske miljøet ute og inne gir viktige rammebetingelser for barns trivsel, opplevelser og læring. Barnehagen må se de fysiske rammene for barns læringsmiljø som en helhet. Naturområder og nærmiljø gir også mulighet for opplevelser og utfordringer.

Barnehagens fysiske miljø skal utformes slik at alle barn får gode muligheter for å delta aktivt i lek og andre aktiviteter. I tilretteleggingen av det fysiske miljøet må det tas hensyn til at barn i ulike aldre og med ulikt ferdighetsnivå skal bruke de samme arealene. Barn i småbarnsalderen har stort behov for tumleplass ute og inne og for ro og konsentrasjon. Utformingen må ta hensyn til at barn har behov for å danne grupper og at det foregår ulike aktiviteter på samme tid. Tilgjengelige leker og materiell i et oversiktlig miljø skaper grunnlag for barns lek og aktiviteter og for organisering av ulike læringssituasjoner.

Ved planlegging av barnehagens utforming må det tas hensyn til samfunnets mål om nedbygging av funksjonshemmende barrierer. Planlegging, lokalisering og bygging av nye barnehager bør være basert på prinsipper om universell utforming. Det betyr at produkter, byggverk og uteområder skal utformes på en slik måte at alle mennesker skal kunne bruke dem på en likestilt måte så langt det er mulig uten spesielle tilpasninger eller hjelpemidler.

1.9. Inkluderende fellesskap med plass til det enkelte barn

Barnehagen skal ta hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur.

(Barnehageloven § 2 Barnehagens innhold)

Barn under opplæringspliktig alder er ikke en ensartet gruppe, og barn møter barnehagen med ulike forutsetninger. Likeverdige barnehagetilbud av god kvalitet krever derfor individuell tilrettelegging av tilbudet og lokal tilpasning av innholdet.

Barnehagens innhold skal utformes slik at det kan oppleves meningsfullt for det enkelte barn og gruppen. Barnehagens omsorgs- og læringsmiljø skal fremme barns trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd. Barnehagen må gi det enkelte barnet støtte og utfordringer ut fra egne forutsetninger, og bidra til et meningsfullt liv i fellesskap med andre barn og voksne.

Personalet har ansvar for at alle barn, uansett funksjonsnivå, alder, kjønn og familiebakgrunn får oppleve at de selv og alle i gruppen er betydningsfulle personer for fellesskapet. Barnehagen skal være et miljø hvor ulike individer og ulike kulturelle ytringer møtes i respekt for det som er forskjellig. Å belyse ulikhetene og det som er felles kan gi grunnlag for forståelse og innsikt. Et møte med noe som er forskjellig fra ens eget, gir muligheter for å utvikle en positiv nysgjerrighet overfor menneskers og kulturers likheter og ulikheter. Barnehagens innhold må formidles på en måte som gjør at ulike barn kan ta del på ulike måter, ut fra egne interesser, kompetanser og utviklingsnivå.

Barnehagen har et særlig ansvar for å forebygge vansker og å oppdage barn med særskilte behov. For disse barna kan det være aktuelt å gi et spesielt tilrettelagt tilbud. Tilretteleggingen kan gjelde både sosiale, pedagogiske og/eller fysiske forhold i barnehagen. Foreldre og eventuelt støtteapparat rundt barna er viktige samarbeidsparter for barnehagen, jf. kapittel 5.

Barnehagens dagligliv skal preges av samvær som innebærer at personalet lytter, støtter og utfordrer barn. Barnehagen skal fremme positive handlinger som motvirker avvising, mobbing og vold. Personalet må medvirke til at hvert enkelt barns individualitet og behov for selvtillit og innenfor fellesskapets normer og regler.

1.10. Barnehager for samiske barn

Barnehagen skal ta hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur.

(Barnehageloven § 2 Barnehagens innhold)

Kommunen har ansvaret for at barnehagetilbudet til samiske barn i samiske distrikt bygger på samisk språk og kultur. I øvrige kommuner skal forholdene legges til rette for at samiske barn kan sikre og utvikle sitt språk og sin kultur.

(Barnehageloven § 8 Kommunens ansvar)

Norge har, med bakgrunn i urfolkets særskilte rettigheter, en særlig forpliktelse til å ivareta samiske barns og foreldres interesser, jf. ILO-konvensjon nr. 169 om urbefolkninger. Samiske barn trenger støtte til å bevare og utvikle sitt språk og sin kultur uavhengig av hvor i landet de bor. Barnehager for samiske barn i samiske distrikt skal være en integrert del av det samiske samfunn og synliggjøre mangfoldet, frodigheten og variasjonene i det samiske samfunnet. De skal ha vedtektsfestet at barnehagen har som formål å styrke barns identitet som samer ved å bruke samisk språk og å formidle samisk kultur, leveste og samfunnsforhold. Sentrale elementer fra samisk barneoppdragelse bør ivaretas både i arbeidsmåter og i hverdagslivet. Barnehagens tilbud må organiseres slik at barn tas med i ulike arbeidsprosesser og får delta i kulturell og sosial virksomhet. Det er en forutsetning at personalet kan samisk.

I barnehager som har samiske barn utenfor de samiske distriktene, har foreldre og barn rett til å forvente at barnehagens personale har kjennskap til og legger vekt på at også den samiske kulturen skal være en del av barnehagens innhold.

Del II. Barnehagens innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig og variert, og utformes slik at hvert enkelt barn får opplevelser og erfaringer som støtte for sin utvikling av kunnskaper, ferdigheter og holdninger. Samtidig skal innholdet støtte språklig og sosial kompetanse gjennom felles opplevelser og samvær. Barn bør få oppleve at digitale verktøy kan være en kilde til lek, kommunikasjon og innhenting av kunnskap. Barnehagens arbeidsmåter og innhold må ses i sammenheng. Arbeidsformene må støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær. Personalet må være lydhøre for barns undring og kunnskapssøking. Barn skal ha stor frihet til valg av aktiviteter. Å finne den riktige balansen mellom barneinitierte og voksenledete aktiviteter er en utfordring.

Barnehagen skal se omsorg og oppdragelse, lek, læring, sosial kompetanse og språklig kompetanse i sammenheng. Barnehagen skal være en kulturarena hvor barnet er medskapende av egen kultur. Alt dette er en del av innholdet i barnehagen og må ses som del av en sammenvevd og kompleks helhet.

For å lette barnehagens planlegging av et variert og allsidig pedagogisk tilbud, er barnehagens innhold delt inn i sju fagområder som er sentrale for opplevelse, utforskning og læring. Fagområdene er i stor grad de samme som barn senere møter som fag i skolen. Gode opplevelser, erfaringer og læring innenfor disse områdene i barnehagen vil kunne gi barn et positivt forhold til fagene og motivasjon for å lære mer.

Kapittel 2. Omsorg, lek og læring

Barnehagen skal gi barn troen på seg selv og andre. Barns aktivitet, engasjement og deltakelse i barnehagens fellesskap gir barn kunnskap om seg selv i forhold til andre. Ved å bli kjent med det som er forskjellig blir barnet bevisst seg selv og sin personlighet. Å respektere forskjellighet er en del av barnehagens verdigrunnlag. Barns undring over handlinger og holdninger i møte med hverandre legger grunnlaget for en kritisk refleksjon om seg selv i samfunnet. Hensynet til hverandre og gjensidige samhandlingsprosesser i lek og læring er forutsetning for barns danning. Å møte barns spørsmål og undring på en yrkesetisk forsvarlig måte legger grunnen for barnets medvirkning. Barn må få støtte og veiledning på handlinger og holdninger. Danning og medvirkning kan ses som gjensidige prosesser. Slik kan barn få et positivt forhold til seg selv og egen læringsprosess. De kan utvikle respekt og forståelse for det som er annerledes. Alle barn har krav på å bli møtt som den de er. Personalet skal hjelpe barna til å forstå at egne handlinger kan gå ut over andre. Ikke alle handlinger er akseptable.

2.1. Omsorg og oppdragelse

Omsorg, oppdragelse og læring i barnehagen skal fremme menneskelig likeverd, likestilling, åndsfrihet, toleranse, helse og forståelse for bærekraftig utvikling.

(Barnehageloven § 2 Barnehagens innhold)

Barn har rett til omsorg og skal møtes med omsorg. Barnehagens personale har en yrkesetisk forpliktelse til å handle omsorgsfullt overfor alle barn i barnehagen. Omsorgsforpliktelsen stiller krav til personalet om oppmerksomhet og åpenhet overfor det unike hos hvert enkelt barn og det unike i situasjonen og i gruppen.

En omsorgsfull relasjon er preget av lydhørhet, nærhet, innlevelse og evne og vilje til samspill. Omsorg skal prege alle situasjoner i hverdagslivet og komme til uttrykk når barn leker og lærer, i stell, måltider og påkledning. Omsorg har verdi i seg selv. Omsorg er nært knyttet til oppdragelse, helse og trygghet, og er samtidig en viktig forutsetning for barns utvikling og læring. Det ligger mye omsorg i å gi barn varierte utfordringer og rom for meningsfylte aktiviteter. Barnehagen skal tilby barn et miljø preget av glede, humor, kreativitet og omtanke for fellesskapet. God omsorg styrker barns forutsetninger for å utvikle tillit til seg selv og andre, gode relasjoner og til gradvis å ta større ansvar for seg selv og fellesskapet.

Omsorg i barnehagen handler både om relasjonen mellom personalet og barna og om barnas omsorg for hverandre. Å gi barn mulighet til å gi hverandre og ta imot omsorg er grunnlaget for utvikling av sosial kompetanse, og er et viktig bidrag i et livslangt læringsperspektiv.

Oppdragelse er en prosess der voksne leder og veileder neste generasjon. Gjennom oppdragelsen overføres verdier, normer, tanker og uttrykks- og handlingsmåter. Personalet skal veilede barn i deres vekslende mellom samfunnets normer og sosiale krav og egen væremåte. Barn må få hjelp til å oppfatte hvilke rammer som er akseptable i samvær med andre. Oppdragelse må skje i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem. Personalet i barnehagen må kunne begrunne verdimeslige standpunkter knyttet til oppdragelse både overfor seg selv og foreldrene.

Barnehagelivet består av komplekse samspill mellom mennesker. Omsorg handler om en gjensidighet i samspillet. Barn skal møtes på en omsorgsfull måte. Dette krever et ansvarsbevisst personale som er nærværende og engasjerte i det enkelte barns trivsel og utvikling.

Personalet har et særlig ansvar for at barn som opplever omsorgssvikt i hjemmet kan få oppleve trygghet og stabilitet i barnehagen. Barnehagen og barnevernet skal samarbeide om å gi disse barna et godt tilbud, jf. kap. 5.

Oppdragelsen skal skje i tråd med barnehagens verdigrunnlag og legge grunnlaget for barns mulighet til aktiv deltakelse i et demokratisk samfunn. Barn skal både tilpasse seg og oppmuntres til å forholde seg selvstendig og kritisk til normer og ulike former for påvirkning.

2.2. Lek

Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter i trygge og samtidig utfordrende omgivelser.

(Barnehageloven § 2 Barnehagens innhold)

Leken skal ha en framtrekkende plass i barns liv i barnehagen. Leken har egenverdi og er en viktig side ved barnekulturen. Leken er et allment menneskelig fenomen der barn har høy kompetanse og engasjement. Den er en grunnleggende livs- og læringsform som barn kan uttrykke seg gjennom.

Leken har mange uttrykksformer og kan føre til forståelse og vennskap på tvers av alder og språklig og kulturell ulikhet. I et lekefellesskap legges grunnlag for barns vennskap med hverandre. Å få delta i lek og få venner er grunnlaget for barns trivsel og meningsskaping i barnehagen. I samhandling med hverandre legges grunnlaget for læring og sosial kompetanse. På den andre siden kan makt og utestenging i leken hindre vennskap og gode relasjoner.

Barn lærer og utvikler en sammensatt kompetanse gjennom leken. Ved å late som, går barn inn i sin egen forestillingsverden, tar andres perspektiv og gir form til tanker og følelser. Gjennom utforskning og samtale om verden og fenomener skaffer de seg kunnskap og innsikt på mange områder. Lek med den fysiske verden både ute og inne innebærer utforskning og bearbeiding av inntrykk.

Leken er en del av barnekulturen og gjenspeiler forhold i barns oppvekstmiljø og i samfunnet generelt. I leken overføres også barnekulturelle tradisjoner fra eldre til yngre barn. Lek, estetiske aktiviteter, humor og kreativitet er

fenomener som har tilknytning til hverandre. Små barns lek er tett forbundet med deres særegne humor. Hos de yngste barna har humoren først og fremst en kroppslig basis og utvikles vesentlig gjennom samhandling barna imellom. Barn leker med utgangspunkt i sin nysgjerrighet, sine evner og forutsetninger.

Utelek og uteaktivitet er en viktig del av barnekulturen som må tas vare på, uavhengig av geografiske og klimatiske forhold. Barna bør få impulser og inspirasjon til leken gjennom opplevelser i nærmiljøet.

Barnehagen skal legge fysisk og organisatorisk til rette for variert lek. Barnehagens innhold bør inspirere til fantasi, skaperglede og livsutfoldelse. Personalet må være tilgjengelige for barn ved å støtte, inspirere og oppmuntre barna i deres lek. Dette vil også danne grunnlag for å sikre at alle barn får gode erfaringer og en opplevelse av å mestre samspillet med andre barn i lek. Barn som ikke deltar i lek, holdes utenfor eller ødelegge andres lek må gis særskilt oppfølging.

2.3. Læring

Barnehagen skal gi barn grunnleggende kunnskap på sentrale og aktuelle områder. Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter.

(Barnehageloven § 2 Barnehagens innhold)

Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, vitebegjær og lærelyst og bidra til et godt grunnlag for livslang læring. Begrepet livslang læring viser til at læring skjer på ulike arenaer gjennom hele livet. Læring foregår i det daglige samspillet med andre mennesker og med miljøet, og er nært sammenvevd med lek, oppdragelse og omsorg. Barn kan lære gjennom alt de opplever og erfarer på alle områder. Barns undring må møtes på en utfordrende og utforskende måte slik at dette danner grunnlaget for et aktivt og utviklende læringsmiljø i barnehagen. Barns egne interesser og spørsmål bør danne grunnlaget for læringsprosesser og temaer i barnehagen. Hvordan personalet møter barns uttrykk gjennom kropp, språk, følelser og sosiale relasjoner har betydning for deres læring. Vennskap og tilrettelegging for gode relasjoner i barnehagen er forutsetning for god læring og opplevelse av glede og mestring.

Læring om seg selv, om andre mennesker, om samspill og om den fysiske verden omkring, er prosesser som er med på å skape mening i barns liv. Barnehagen skal styrke barns læring i formelle og uformelle lærings situasjoner. De formelle situasjonene er planlagt og ledet av personalet. Uformelle lærings situasjoner er nærmere knyttet til hverdagsaktiviteter og her-og-nå-situasjoner, i lek, oppdragelse og annen samhandling. Det er ikke hensiktsmessig å trekke et klart skille mellom formelle og uformelle lærings situasjoner. Begge har en pedagogisk hensikt. De sju fagområdene må knyttes til både formelle og uformelle lærings situasjoner.

Personalet i barnehagen må ha et aktivt forhold til barns læringsprosesser. Noen barn oppsøker stadig lærings situasjoner selv. De utforsker og eksperimenterer, søker nye utfordringer og spør personalet når det er noe de lurer på. De kommuniserer sin nysgjerrighet og sitt vitebegjær. Andre barn oppsøker sjeldnere nye situasjoner og kommuniserer i mindre grad sine interesser. Personalet må dele av sin kunnskap, utvise engasjement og oppfinnsomhet for å vekke interesse hos disse barna. Ved å ta utgangspunkt i barns interesser kan personalet sammen med barn undersøke, stille spørsmål og sammen finne svar som barn kan være tilfredse med. Formidling av aktuell og relevant kunnskap legger grunnlaget for nye spørsmål og søken etter viten.

Læring vil være preget av kvaliteten i samspillet mellom barn og personale. Personalet skal vektlegge en anerkjennende væremåte i forhold til barns læring. Støtte og utfordring gjennom varierte opplevelser, kunnskaper og materialer kan fremme læring. Tidlige opplevelser og erfaringer påvirker selvoppfatningen. Derfor blir personalets handlinger og holdninger i møte med barns lærings erfaringer avgjørende.

2.4. Sosial kompetanse

Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap.

(Barnehageloven § 2 Barnehagens innhold)

Tidlige erfaringer med jevnaldrende har stor betydning for barns samspillsferdigheter og gjør barnehagen til en viktig arena for sosial utvikling, læring og etablering av vennskap. Alle barn i barnehagen, uansett alder, kjønn, etnisk bakgrunn og funksjonsnivå, må få likeverdige muligheter til å delta i meningsfulle aktiviteter i et fellesskap med jevnaldrende. Barnehagens oppdragelse har som mål at barn skal utvikle selvstendighet og trygghet på seg selv som individ og egen personlige og kulturelle identitet.

Sosial kompetanse handler om å kunne samhandle positivt med andre i ulike situasjoner. Denne kompetansen uttrykkes og tilegnes av barn i samspill med hverandre og med voksne. Den gjenspeiles i barns evne til å ta initiativ og til å opprettholde vennskap. Forståelse for sosiale forhold og prosesser og mestring av sosiale ferdigheter krever erfaring med og deltakelse i fellesskapet. Sosial kompetanse utvikles kontinuerlig gjennom handlinger og opplevelser. Dette skjer i alle situasjoner i løpet av dagen. Alle barn må få varierte samspills erfaringer. Barnehagens hverdag bør være preget av gode følelsesmessige opplevelser. Glede, humor og estetiske opplevelser må være kjennetegn ved barns tilværelse i barnehagen. I omsorg, lek og læring vil barns sosiale kompetanse både bli uttrykt og bekreftet ved at de viser evne til å leve seg inn i andres situasjon og viser medfølelse. Barn kan tidlig vise at de bryr seg om hverandre, løser konflikter og tar andres perspektiv. De kan ta hensyn og vise omsorg. Dette skjer både gjennom kroppslige og språklige handlinger. De må få trening i å medvirke til positive former for samhandling. Opplevelser av egenverd og mestring, lek med jevnaldrende og tilhørighet i et positivt fellesskap skal prege barnehagen.

Barnehagen skal bidra til at barn utvikler trygghet på og stolthet over egen tilhørighet og respekt for andres

kulturelle verdier og ytringer. Barn blir utfordret gjennom samhandling til å kunne mestre balansen mellom selvhverdelse og å se andres behov. Sosial kompetanse er vesentlig for å motvirke utvikling av problematferd som diskriminering og mobbing. Barnehagen har en samfunnsoppgave i tidlig forebygging på dette området.

Barnehagen skal arbeide kontinuerlig med å støtte og fremme enkeltbarns og barnegruppens sosiale ferdigheter. Personalet er rollemodeller og bidrar gjennom egen væremåte til barns læring av sosiale ferdigheter. Et aktivt og tydelig personale er nødvendig for å skape et varmt og inkluderende sosialt miljø. Anerkjennende og støttende relasjoner er et grunnlag for utvikling av sosial kompetanse.

2.5. Språklig kompetanse

Småbarnsalderen er den grunnleggende perioden for utvikling av språk. Samhandling gjennom kroppsspråk og lek med lyder er en vesentlig del av det lille barnets måte å nærme seg andre mennesker på. At voksne oppfatter og bekrefter barns uttrykk og samtidig setter ord på deres inntrykk og opplevelser, er av avgjørende betydning for videre utvikling av talespråket. Språket er personlig og identitetsdannende og nært knyttet til følelser. Morsmålet er viktig for opplevelse av egen identitet og mestring på mange områder. Et godt utviklet morsmål er en grunnleggende forutsetning for den videre språklige utviklingen, også når det gjelder skriftspråk og leseforståelse.

Barnehagen må sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser. Alle barn må få et rikt og variert språkmiljø i barnehagen. Noen barn har sen språkutvikling eller andre språkproblemer. De må få tidlig og god hjelp.

Felles opplevelser og aktiviteter gir unik mulighet for kommunikasjon mellom barn. I samhandling mellom barn er det viktig å bli forstått. Barn bruker ofte en mer fantasifull og kreativ kommunikasjon seg imellom enn sammen med voksne. En veksling mellom bruk av kropp, bevegelse og ord er en støtte for utviklingen av talespråket. I lek bruker barna ofte variert og komplisert tale.

En rekke barn har et annet morsmål enn norsk og lærer norsk som andrespråk i barnehagen. Det er viktig at barna blir forstått og får mulighet for å uttrykke seg. Barnehagen må støtte at barn bruker sitt morsmål og samtidig arbeide aktivt med å fremme barnas norskspråklige kompetanse.

Personalet er viktige som språklige forbilder. Samtaler, høytlesing og varierte aktiviteter som beskrevet under fagområdet kommunikasjon, språk og tekst vil være viktige sider ved barnehagens innhold.

2.6. Barnehagen som kulturarena

Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap.

(Barnehageloven § 2 Barnehagens innhold)

Kultur forstås her som kunst og estetikk, felles atferdsmønstre, kunnskaper, verdier, holdninger, erfaringer og uttrykksmåter. Kultur handler om arv og tradisjoner, om å skape og om å levendegjøre, fornye og aktualisere. Kultur utvikles i spenningen mellom tradisjon og fornyelse. Både lokale og nasjonale kulturverdier, slik disse gjenspeiles i barns oppvekstmiljø, må være representert i barnehagens virksomhet.

Barnehagen har en viktig rolle som arena for utvikling av kulturell identitet. Vekselspill mellom formidling og barns egen aktivitet skal være en del av barnehagens særpreg. Barnehagen må være åpen for impulser fra den lokale, regionale, nasjonale og globale verden.

Barnekultur forstås som kultur av, med og for barn. Barn deltar i kultur og skaper sin kultur. Barn gjenskaper selv og fornyer kulturen, i samspill med hverandre, med voksne og med det kulturmøtet de får med andre mennesker og situasjoner. Barn fortolker sine inntrykk og skaper mening ved å leke og gi form til det de er opptatt av. Barns egen kulturskaping og lek fremmer kommunikasjon på tvers av kulturer. Barn må få muligheter til å uttrykke seg gjennom mange «språk» og kombinere disse i lekende fellesskap og med ulike estetiske uttrykk. I vårt mediasamfunn mottar barn mange inntrykk. De må få hjelp til å bearbeide sine inntrykk og å reflektere over og sortere informasjon.

Befolkningen i Norge er preget av språklig, kulturelt og religiøst mangfold som vil være berikende og en styrke for fellesskapet i barnehagen. Barnehagen skal legge til rette for likeverdig dialog og samhandling mellom ulike grupper. Barn som tilhører den samiske urbefolkningen, de nasjonale minoritetene og barn fra etniske minoritetskulturer må få støtte i å utvikle sin doble kulturtilhørighet. Barns møte med ulike kulturer og tradisjoner legger grunnlaget for respektfull samhandling mellom ulike etniske grupper. Bevissthet om egen kulturarv og delaktighet i andres kultur skal bidra til at barn kan sette seg inn i andres ståsted.

Personalet må være tydelige modeller og bevisste på eget kulturelt og verdimesig ståsted. For å ivareta barnehagens oppdragermandat må personalet erkjenne sin rolle som kulturformidlere gjennom egen væremåte. Personalet må være åpne for å reflektere over egne holdninger og handlinger.

Barnehagen bør ta del i kulturen i nærmiljøet gjennom møte med institusjoner, organisasjoner og enkeltpersoner. Eldre generasjoner kan dele viktig kunnskap med barn og personalet i barnehagen. Personalet bør formidle tradisjoner som skaper tilhørighet gjennom bøker, litteratur, sang og musikk og kreativ virksomhet.

Kapittel 3. Fagområdene

Barnehagen skal gi barn grunnleggende kunnskap på sentrale og aktuelle områder. Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter.

(Barnehageloven § 2 Barnehagens innhold)

Hvert fagområde dekker et vidt læringsfelt. Fagområdene vil sjelden opptre isolert. Flere områder vil ofte være representert samtidig i et temaopplegg og i forbindelse med hverdagsaktiviteter og turer i nærmiljøet. I sosialt samspill i lek og hverdagsaktiviteter skjer det ofte en spontan kommunikasjon knyttet til fagområdene. At barn får rike, felles opplevelser og del i kunnskaper på mange områder, er også en forutsetning for at det skal bli god lek og et godt samspill mellom barna.

For hvert fagområde er det formulert mål for arbeidet for å fremme barnas utvikling og læring og presisering av personalets ansvar. Målene som retter seg mot barnas opplevelser og læring, er formulert som prosessmål. Det er selve læringsområdet og arbeidsmåtene barna skal bli kjent med. Arbeidet med fagområdene må tilpasses barnas alder, interesser, barnegruppens sammensetning og øvrige forutsetninger. Lærestoff, arbeidsmåter, utstyr og organisering må legges til rette med tanke på barns ulike behov. Alle skal få like muligheter til å møte utfordringer som svarer til deres utviklingsnivå. Noen barn vil trenge spesialpedagogisk hjelp, jf. kap 5.

Hvordan fagområdene blir tilpasset det enkelte barns og gruppens interesser og det lokale samfunnet, skal avgjøres i den enkelte barnehage og nedfelles i barnehagens årsplan. Her må også progresjon tydeliggjøres.

3.1. Kommunikasjon, språk og tekst

Tidlig og god språkstimulering er en viktig del av barnehagens innhold. Kommunikasjon foregår i et vekselspill mellom å motta og tolke et budskap, og å selv være avsender av et budskap. Både den nonverbale og den verbale kommunikasjonen er viktig for å utvikle et godt muntlig språk. Å få varierte og rike erfaringer er avgjørende for å forstå begreper. Å samtale om opplevelser, tanker og følelser er nødvendig for utvikling av et rikt språk. Tekst omfatter både skriftlige og muntlige fortellinger, poesi, dikt, rim, regler og sanger. Viktige sider ved kulturoverføringen er knyttet til kommunikasjon, språk og tekst.

Gjennom arbeid med kommunikasjon, språk og tekst skal barnehagen bidra til at barna

- lytter, observerer og gir respons i gjensidig samhandling med barn og voksne
- videreutvikler sin begrepsforståelse og bruker et variert ordforråd
- bruker sitt språk for å uttrykke følelser, ønsker og erfaringer, til å løse konflikter og å skape positive relasjoner i lek og annet samvær
- får et positivt forhold til tekst og bilde som kilde til estetiske opplevelser og kunnskaper, samtaler, og som inspirasjon til fabulering og nyskaping
- lytter til lyder og rytme i språket og blir fortrolige med symboler som tallsiffer og bokstaver
- blir kjent med bøker, sanger, bilder, media m.m.

For å arbeide i retning av disse målene må personalet

- være seg bevisst sin forbildefunksjon for hvordan en lytter, gir konstruktiv respons og bruker kroppsspråk, talespråk og tekst
- fremme tillit mellom barn, og mellom barn og voksne, slik at barn føler glede ved å kommunisere og trygghet til å benytte ulike språk- og tekstformer i hverdagen
- tilrettelegge for meningsfulle opplevelser, og skape tid og rom for bruk av nonverbalt og verbalt språk i hverdagsaktiviteter, lek og i mer tilrettelagte situasjoner
- skape et språkstimulerende miljø for alle barn og oppmuntre til å lytte, samtale og leke med lyd, rim, rytme og fabulere med hjelp av språk og sang
- vise forståelse for betydningen av barns morsmål
- oppmuntre barn med to- eller flerspråklig bakgrunn til å være språklig aktive og samtidig hjelpe dem til å få erfaringer som bygger opp deres begrepsforståelse og ordforråd i norsk
- støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive eller har sen språkutvikling
- la barn møte symboler som bokstaver og siffer i daglige sammenhenger, og støtte barns initiativ når det gjelder å telle, sortere, lese, lekeskrive eller til å diktere tekst
- skape et miljø hvor barn og voksne daglig opplever spenning og glede ved høytlesning, fortelling, sang og samtale, og være seg bevisst hvilke etiske, estetiske og kulturelle verdier som formidles.

3.2. Kropp, bevegelse og helse

I løpet av småbarnsalderen tilegner barna seg grunnleggende motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, fysiske egenskaper, vaner og innsikt i hvordan de kan ivareta helse og livskvalitet. Barn er kroppslig aktive og de uttrykker seg mye gjennom kroppen. Gjennom kroppslig aktivitet lærer barn verden og seg selv å kjenne. Ved sanseinntrykk og bevegelse skaffer barn seg erfaringer, ferdigheter og kunnskaper på mange områder. Barns kontakt med andre barn starter ofte med kroppslige signaler og aktiviteter. Dette har betydning for utvikling av sosial kompetanse. Godt kosthold og god veksling mellom aktivitet og hvile er av betydning for å utvikle en sunn kropp. Variert fysisk aktivitet både inne og ute er av stor betydning for utvikling av motoriske ferdigheter og kroppsbeherskelse. Aktiv bruk av natur og nærmiljø gir mange muligheter.

Gjennom arbeid med kropp, bevegelse og helse skal barnehagen bidra til at barna

- får en positiv selvoppfatning gjennom kroppslig mestring

- skaffer seg gode erfaringer med varierte og allsidige bevegelser og utfordringer
- videreutvikler sin kroppsbeherskelse, grovmotorikk og finmotorikk, rytme og motoriske følsomhet
- får gode erfaringer med friluftsliv og uteliv til ulike årstider
- utvikler glede ved å bruke naturen til utforskning og kroppslige utfordringer og får en forståelse av hvordan en bruker og samtidig tar vare på miljøet og naturen
- utvikler forståelse og respekt for egen og andres kropp og for at alle er forskjellige
- får kunnskap om menneskekroppen og forståelse for betydningen av gode vaner og sunt kosthold.

For å arbeide i retning av disse målene må personalet

- organisere hverdagen slik at det finnes en gjennomtenkt veksling mellom perioder med ro, aktivitet og måltider, og bidra til at barna kan tilegne seg gode vaner, holdninger og kunnskaper når det gjelder kost, hygiene, aktivitet og hvile
- sørge for god planlegging og fleksibel tilrettelegging og utnyttelse av det fysiske miljøet, og vurdere hvordan nærmiljøet kan supplere barnehagens arealer til ulike årstider
- sørge for at kropps- og bevegelseskulturen i barnehagen gjenspeiler mangfoldet i barnas kulturelle forankring og ta hensyn til kulturforskjeller når det gjelder forholdet til kropp
- tilrettelegge for og inspirere til trygg og utfordrende kroppslig lek og aktivitet for alle, uansett kjønn og kroppslige, psykiske og sosiale forutsetninger
- forstå og gi oppmuntrende bekreftelse på barns sansemotoriske og kroppslige lek og inspirere alle barn til å søke fysiske utfordringer og prøve ut sine kroppslige muligheter
- følge opp barns lekeinitiativ og tilby lek og spill der barna er fysisk aktive og opplever glede gjennom mestring og fellesskap
- skape betingelser for kroppslig lek og aktivitet der det også brytes med tradisjonelle kjønnsrollemønstre slik at jenter og gutter på en likeverdig måte kan delta i alle aktivitetsformer
- ta vare på barns helse og sikkerhet og kunne utføre førstehjelp.

3.3. Kunst, kultur og kreativitet

Barnehagen må gi barn mulighet til å oppleve kunst og kultur, og til selv å uttrykke seg estetisk. Å være sammen om kulturelle opplevelser og å gjøre eller skape noe felles, bidrar til samhørighet. Barn skaper sin egen kultur ut fra egne opplevelser. Gjennom rike erfaringer med kunst, kultur og estetikk vil barn få et mangfold av muligheter for sansing, opplevelse, eksperimentering, skapende virksomhet, tenkning og kommunikasjon. Fagområdet omhandler uttrykksformer som billedkunst og kunsthåndverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, arkitektur og design. Formidling av kunst og kultur bidrar til å skape fortrolighet med og tilhørighet til kulturelle uttrykksformer.

Gjennom arbeid med kunst, kultur og kreativitet skal barnehagen bidra til at barna

- utvikler sin følsomhet til å lytte, iakta og uttrykke seg gjennom allsidige møter med og refleksjon over kultur, kunst og estetikk
- styrker sin kulturelle identitet og sine personlige uttrykk
- tar i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede
- utvikler sin evne til å bearbeide og kommunisere sine inntrykk og gi varierte uttrykk gjennom skapende virksomhet
- utvikler elementær kunnskap om virkemidler, teknikk og form, for å kunne uttrykke seg estetisk i visuelt språk, musikk, sang, dans og drama
- opplever at kunst, kultur og estetikk bidrar til nærhet og forståelse.

For å arbeide i retning av disse målene må personalet

- skape tilstrekkelig rom for både voksenledete og barnestyrtede aktiviteter for å utøve og nyte estetiske inntrykks- og uttrykksformer
- ha et bevisst forhold til samspillet mellom kunst, kultur og barns lek
- sørge for at barn daglig har tilgang til bøker, bilder, instrumenter, utkleddingsutstyr og rikelig, variert materiale og verktøy for skapende virksomhet
- være lyttende og oppmerksomme i forhold til barnas kulturelle uttrykk, vise respekt for deres ytringsformer og fremme lyst til å gå videre i utforskning av de estetiske områdene
- motivere barna til å uttrykke seg og gi dem mulighet for å finne sine egne uttrykksformer
- sørge for en estetisk dimensjon i fysisk miljø og innhold
- oppmuntre og stimulere barn til å iakta estetiske fenomener og detaljer i møte med natur og fysisk miljø og i kunstneriske uttrykksmåter i arkitektur, bilde, tekst, musikk og bevegelser
- sørge for at barn opplever lokale, nasjonale og internasjonale kunst- og kulturuttrykk og at de får møte kunstnere
- gi barna anledning til å bli kjent med tradisjoner innen bomiljø, byggekunst og håndverk, kulturlandskap og kulturminner i lokalmiljøet.

3.4. Natur, miljø og teknikk

Naturen gir rom for et mangfold av opplevelser og aktiviteter til alle årstider og i all slags vær. Naturen er en kilde til skjønnsopplevelser og gir inspirasjon til estetiske uttrykk. Fagområdet skal bidra til at barn blir kjent med og får forståelse for planter og dyr, landskap, årstider og vær. Det er et mål at barn skal få en begynnende forståelse av betydningen av en bærekraftig utvikling. I dette inngår kjærlighet til naturen, forståelse for samspillet i naturen og mellom mennesket og naturen.

Gjennom arbeid med natur, miljø og teknikk skal barnehagen bidra til at barna

- opplever naturen og undring over naturens mangfoldighet
- opplever glede ved å ferdes i naturen og får grunnleggende innsikt i natur, miljøvern og samspillet i naturen
- får erfaringer med og kunnskaper om dyr og vekster og deres gjensidige avhengighet og betydning for matproduksjon
- lærer å iakttå, undre seg, eksperimentere, systematisere, beskrive og samtale om fenomener i den fysiske verdenen
- erfarer hvordan teknikk kan brukes i leken og hverdagslivet.

For å arbeide i retning av disse målene må personalet

- ta utgangspunkt i barnas nysgjerrighet, interesser og forutsetninger og stimulere dem til å oppleve med alle sanser, iakttå og undre seg over fenomener i naturen og teknologien
- i tale og handling fremme en forståelse for bærekraftig utvikling og velge litteratur og aktiviteter som fremmer en slik forståelse
- inkludere friluftaktiviteter og utelek i barnehagens hverdagsliv
- nytte nærmiljøets muligheter for at barna kan iakttå og lære om dyr, fisker, fugler, insekter og planter
- la barn få innsikt i produksjon av matvarer
- gi barna begynnende kunnskap om fødsel, vekst, aldring og død
- bygge på og videreutvikle barnas erfaringer med tekniske leker og teknikk i hverdagen.

3.5. Etikk, religion og filosofi

Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på og preger verdier og holdninger. Religion og livssyn legger grunnlaget for etiske normer. Kristen tro og tradisjon har sammen med humanistiske verdier gjennom århundrer preget norsk og europeisk kultur. Norge er i dag et multireligiøst og flerkulturelt samfunn. Barnehagen skal reflektere og respektere det mangfoldet som er representert i barnegruppen, samtidig som den skal ta med seg verdier og tradisjoner i den kristne kulturarven. Den etiske veiledning barnehagen gir barn, må ta hensyn til barnets forutsetninger og det enkelte hjemms kulturelle og religiøse eller verdimessige tilknytning.

Gjennom arbeidet med etikk, religion og filosofi skal barnehagen bidra til at barna

- erfarer at grunnleggende spørsmål er vesentlige, ved at det gis anledning og ro til undring og tenkning, samtaler og fortellinger
- tilegner seg samfunnets grunnleggende normer og verdier
- utvikler toleranse og interesse for hverandre og respekt for hverandres bakgrunn, uansett kulturell og religiøs eller livssynsmessig tilhørighet
- får innsikt i kristne grunnverdier og deres plass i kulturen
- får kjennskap til kristne høytider og tradisjoner
- får kjennskap til tradisjoner knyttet til høytider i religioner og livssyn som er representert i barnegruppen
- blir kjent med religion, etikk og filosofi som del av kultur og samfunn.

For å arbeide i retning av disse målene må personalet

- være seg sitt yrkesetiske ansvar for praktisering av barnehagens verdigrunnlag bevisst
- møte barnas tro, spørsmål og undring med alvor og respekt
- skape rom for opplevelser, undring, ettertanke og gode samtaler
- skape interesse for og bidra til forståelse og toleranse for forskjellige kulturer og ulike måter å leve på
- hjelpe barn i konfliktsituasjoner til å finne konstruktive løsninger
- være seg bevisst den betydning personalet har som forbilder og opptre slik at barna kan få støtte i egen identitet og respekt for hverandre
- la den kristne kulturarven komme til uttrykk blant annet gjennom høytidsmarkeringer
- markere andre religiøse, livssynsmessige og kulturelle tradisjoner som er representert i barnehagen.

3.6. Nærmiljø og samfunn

Barns medvirkning i det indre liv i barnehagen kan være første skritt for å få innsikt i og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn. Barnehagen skal bidra til at barn møter verden utenfor familien med tillit og nysgjerrighet. Den skal legge vekt på å styrke kunnskap om og tilknytning til lokalsamfunnet, natur, kunst og kultur, arbeidsliv, tradisjoner og levesett. Barn skal medvirke i å utforske og oppdage nærmiljøet sitt. Barnas ulike erfaringer fra hjem,

omgangskrets og reiser vil kunne gi kunnskap om ulike samfunn. Fagområdet omfatter også mediens betydning for barns hverdag.

Gjennom arbeid med nærmiljø og samfunn skal barnehagen bidra til at barna

- utvikler tillit til egen deltakelse i og påvirkning av fellesskapet
- erfarer at alle mennesker, uansett alder og forutsetninger, inngår i og bidrar til barnehagens fellesskap
- blir kjent med og deltar i samfunnet gjennom opplevelser og erfaringer i nærmiljøet
- opplever at det tas like mye hensyn til gutter og jenter
- blir kjent med noen historiske endringer i lokalmiljø og samfunn
- utvikler forståelse for ulike tradisjoner og levesett
- blir kjent med at samene er Norges urbefolkning og får kjennskap til samiske fortellinger, sagn og andre deler av samisk kultur og hverdagsliv.

For å arbeide i retning av disse målene må personalet

- følge demokratiske prinsipper i det daglige arbeidet
- arbeide for at alle barn får erfare at de er verdifulle og viktige for fellesskapet
- sørge for at barna erfarer at deres valg og handlinger kan påvirke situasjonen både for dem selv og for andre
- gi barna begynnende kunnskap om betydningen av menneskerettighetene, spesielt barnekonvensjonen
- arbeide med likestilling mellom gutter og jenter og sørge for at begge kjønn får varierte utfordringer og like mye oppmerksomhet
- sørge for at barn utvider sin forståelse om kulturelle likheter og forskjeller og arbeide for et inkluderende miljø som motvirker mobbing og rasisme
- være oppdatert og opptatt av samfunnet og vise interesse for barns bomiljø og lokalmiljøets mange muligheter
- bruke nærmiljøets ressurser til gode opplevelser og læringsmuligheter tilpasset barnas forutsetninger og interesser og sørge for at barnehagen bidrar aktivt i nærmiljøet
- gi barna anledning til meningsfylte møter med personer, arbeidsplasser og institusjoner i barnehagens nærmiljø og sørge for at barna får bearbeide og utdype sine opplevelser
- bruke litteratur og mediens muligheter for å utvide og utdype barnas erfaringer og læring
- bidra til at barna kan forholde seg nysgjerrige og kritiske til det som formidles gjennom mediebildet.

3.7. Antall, rom og form

Barn er tidlig opptatt av tall og telling, de utforsker rom og form, de argumenterer og er på jakt etter sammenhenger. Gjennom lek, eksperimentering og hverdagsaktiviteter utvikler barna sin matematiske kompetanse. Barnehagen har et ansvar for å oppmuntre barns egen utforskning og legge til rette for tidlig og god stimulering.

Gjennom arbeid med antall, rom og form skal barnehagen bidra til at barna

- opplever glede over å utforske og leke med tall og former
- tilegner seg gode og anvendbare matematiske begreper
- erfarer, utforsker og leker med form og mønster
- erfarer ulike typer størrelser, former og mål gjennom å sortere og sammenligne
- erfarer plassering og orientering og på den måten utvikler sine evner til lokalisering.

For å arbeide i retning av disse målene må personalet

- være lyttende og oppmerksomme i forhold til den matematikken barnet uttrykker gjennom lek, samtaler og hverdagsaktiviteter
- støtte barnets matematiske utvikling med utgangspunkt i barnets interesser og uttrykksformer
- være bevisst egen begrepsbruk om matematiske fenomener
- styrke barnas nysgjerrighet, matematikkglede og lyst til å utforske matematiske sammenhenger
- resonnere og undre seg sammen med barna om likheter, ulikheter, størrelser og antall og stimulere barnas evne til å bruke språket som redskap for logisk tenkning
- sørge for at barna har tilgang til og tar i bruk ulike typer spill, teknologi, tellemateriell, klosser, leker og formingsmaterieell og tilby materieell som gir barna erfaringer med klassifisering, ordning, sortering og sammenligning
- gi barna impulser og erfaringer med design ved å utforske, oppdage og skape ulike former og mønstre
- legge til rette for at barna i lek og hverdagsaktiviteter får erfaringer med ulike typer mål, målenheter og måleredskaper og stimulere barna til å fundere rundt avstander, vekt, volum og tid.

Del III. Planlegging og samarbeid

Kapittel 4. Planlegging, dokumentasjon og vurdering

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som skal planlegges, dokumenteres og vurderes. Den enkelte barnehage står fritt til å velge metoder og omfang ut fra lokale forutsetninger og behov. Gjennomføringen av planene må være så fleksibel at det er rom for spontanitet og barns medvirkning. Barnehagens styrer har et særlig ansvar for å iverksette og lede barnehagens arbeid med planlegging, dokumentasjon og vurdering. Pedagogisk leder har ansvar

for planlegging, dokumentasjon og vurdering av arbeidet i barnegruppen han/hun har ansvar for. Styrer og pedagogisk leder har ansvar for at barnehagens mål og rammer er klarlagt for personalet, at det utvikles en felles forståelse for målene blant medarbeiderne og for at foreldrene får god og tilstrekkelig informasjon om barnehagens virksomhet. Det bør legges til rette for bredest mulig medvirkning fra barn, foreldre, barnehagens personale og eiere i planlegging, dokumentasjon og vurdering av barnehagens pedagogiske virksomhet.

4.1. Planlegging

God planlegging kan bidra til en gjennomtenkt og hensiktsmessig bruk av barnehagens menneskelige og materielle ressurser, samt nærmiljø og naturområder. Planlegging av barnehagens fysiske utforming, organisering, innhold og prosesser må gjøres med utgangspunkt i barnehagens overordnede mål, som er gitt i barnehageloven og utdypet i rammeplanen. Planleggingen må baseres på kunnskap om barns utvikling og læring individuelt og i gruppe, observasjon, dokumentasjon, refleksjon og systematisk vurdering og på samtaler med barn og foreldre.

Alle barnehager skal utarbeide en årsplan. Den enkelte barnehage avgjør i hvilken grad det i tillegg bør utformes planer for kortere perioder. Barnehagen kan også ha behov for en langtidsplan for å sikre progresjon og sammenheng i barns læring og opplevelser gjennom hele barnehageoppholdet. Også organisasjonsutvikling og kompetanseutvikling for personalet må ses i et lengre perspektiv. Barnehagens planer bør ses i sammenheng med kommunal planlegging av barnehagesektoren og av barns oppvekstmiljø.

Årsplanen har flere funksjoner:

- Arbeidsredskap for barnehagens personale for å styre virksomheten i en bevisst og uttalt retning
- Utgangspunkt for foreldrenes mulighet til å kunne påvirke innholdet i barnehagen
- Grunnlag for kommunens tilsyn med barnehagen
- Informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til eier, politikere, kommune, barnehagens samarbeidsparter og andre interesserte.

Årsplanen skal inneholde informasjon om hvordan barnehagen vil arbeide med omsorg, oppdragelse, lek og læring for å sikre barn gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barns hjem. Planen må gi informasjon om hvordan barnehagelovens bestemmelser om innhold skal følges opp, dokumenteres og vurderes. Markeringen av lokale kulturbegivenheter bør også nedfelles i planen. I barnehager for samiske barn i samiske distrikt bør den samiske årstidskalenderen legges til grunn for arbeidet. Planer for barns overgang fra barnehage til skole må også nedfelles i barnehagens årsplan.

Årsplanen må konkretisere barnehagens arbeid med å legge til rette for barns medvirkning. Barn kan delta i planleggingsarbeidet med direkte innspill i samtaler om hva de liker å foreta seg i barnehagen og ved at de uttrykker seg på andre måter. Årsplanen skal fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg. Foreldrene må gis mulighet til å delta aktivt i planlegging av barnehagens innhold. Spørsmål om innhold og prioriteringer må drøftes i foreldrerådet og i samarbeidsutvalget. Det er viktig å legge opp til en drøfting med foreldrene om hva de ønsker å medvirke i og på hvilke måter. Styreren har det faglige ansvaret for årsplanens innhold.

4.2. Dokumentasjon som grunnlag for refleksjon og læring

Viten om personalets arbeid og barns virksomhet i barnehagen er viktig som grunnlag for barnehagens utvikling. Dokumentasjon kan være et middel for å få fram ulike oppfatninger og åpne for en kritisk og reflekterende praksis. Barns læring og personalets arbeid må gjøres synlig som grunnlag for refleksjon over barnehagens verdigrunnlag og oppgaver og barnehagen som arena for lek, læring og utvikling.

Barnehagens dokumentasjon kan gi foreldrene, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen. Et etisk perspektiv må legges til grunn ved dokumentasjonen av barns lek, læring og arbeid. Både barn og foreldre kan reagere dersom for mye av det som barn sier og gjør blir gjort til gjenstand for skriftlig observasjon og vurdering.

Dokumentasjon knyttet til enkeltbarn kan nyttes i tilknytning til samarbeid med hjelpeinstanser utenfor barnehagen når dette skjer i samarbeid og forståelse med barnas foreldre/foresatte. Dersom det skal settes opp spesifikke mål for enkeltbarn, må dette ha en begrunnelse, og målene må settes i samarbeid med foreldrene og eventuelle samarbeidsparter utenfor barnehagen. Denne typen dokumentasjon er underlagt taushetsplikt. Registre i forbindelse med planlegging og observasjon kan være konsesjonspliktige etter personopplysningsloven 14. april 2000 nr. 31. Etter denne loven kreves det konsesjon fra Datatilsynet for å behandle sensitive personopplysninger. Foreldrene har rett til å se dokumentasjon om egne barn.

4.3. Vurdering av barnehagens arbeid

Kvaliteten i det daglige samspillet mellom mennesker i barnehagen er en av de viktigste forutsetningene for barns utvikling og læring. Barnegruppens og det enkelte barns trivsel og utvikling skal derfor observeres og vurderes fortløpende. Oppmerksomheten må både rettes mot samspillet barna imellom, mellom barn og personale og mellom barnehagens ansatte. Barnehagens arbeid skal vurderes, det vil si beskrives, analyseres og fortolkes i forhold til kriterier gitt i barnehageloven, rammeplanen og eventuelle lokale retningslinjer og planer.

Barnehagens styrer har et overordnet ansvar for at den pedagogiske virksomheten vurderes på en planlagt, systematisk og åpen måte. Styreren må sørge for at vurderingen foregår i forståelse med foreldrene og personalgruppen. Barnehagens foreldreråd og samarbeidsutvalg skal ha mulighet til reell innflytelse på

vurderingsprosessen. Hvordan vurderingen av barnehagens arbeid skal gjennomføres, må nedfelles i årsplanen: Hva som skal vurderes, hva hensikten er, hvem som skal delta i vurderingsarbeidet og hvordan og når.

Barns erfaringer og synspunkter skal inngå i vurderingsgrunnlaget. Barnehagen skal normalt ikke vurdere måloppnåelse hos enkeltbarn i forhold til gitte kriterier, avsnittet over om dokumentasjon av enkeltbarns utvikling.

Informasjon og dokumentasjon skal gi grunnlag for refleksjon og diskusjoner i personalgruppen og med barn og foreldre. Resultatene av vurderingen bør legges til grunn for arbeidet med neste årsplan.

Vurdering som blir gjort tilgjengelig for andre, kan bidra til åpen og bred debatt om barnehagens mål, innhold, oppgaver og kvalitet. Vurdering er også viktig for å kunne fornye virksomheten og barnehagen som organisasjon. Barnehagen bør arbeide med fornyelse bygd på intensjoner som er nedfelt i planene, hensynet til den konkrete barne- og foreldregruppen og aktuelle utfordringer i lokalmiljøet og samfunnet.

Systematisk vurderingsarbeid legger grunnlaget for barnehagen som lærende organisasjon. Barnehagen som organisasjon bærer på tradisjoner, sammensatt kompetanse, innforståthet og taus kunnskap som er viktig å sette ord på og reflektere over for å legge grunnlaget for videre kvalitetsutvikling.

Kapittel 5. Samarbeid

Kommunen har ansvar for at de ulike tjenestene for barnefamiliene er godt koordinert. For at barn og foreldre skal få et mest mulig helhetlig tilbud til beste for barns oppvekst og utvikling, kreves det at barnehagen samarbeider med andre tjenester og institusjoner i kommunen. Tverrfaglighet og helhetlig tenkning bør derfor stå sentralt. Både foreldre og barnehage kan ha behov for å samarbeide med ulike hjelpeinstanser. Ved samarbeid må bestemmelsene om taushets- og opplysningsplikt i barnehageloven og annet regelverk overholdes.

5.1. Grunnskolen

Barnehagen skal, i samarbeid med skolen, legge til rette for barns overgang fra barnehage til første klasse og eventuelt skolefritidsordning. Dette skal skje i nært samarbeid med barnets hjem. Planer for barns overgang fra barnehage til skole må være nedfelt i barnehagens årsplan.

Barnehage og skole er begge institusjoner for omsorg, oppdragelse, lek og læring. Barn vil møte både likhetstrekk og ulikheter mellom institusjonene. Barnehage og skole bør gi hverandre gjensidig informasjon om sine respektive virksomheter. Barnehagen og skolen har et felles ansvar for at barn kan møte ulikhetene med nysgjerrighet og tillit til egne forutsetninger. Det må legges til rette for at barn kan ta avskjed med barnehagen på en god måte, glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehage og skole.

Dersom barnehagen skal gi skolen informasjon om enkeltbarn, skal foreldrene samtykke i dette. Foreldrene må få innsyn i og innflytelse på informasjonsutvekslingen. Samarbeidet må både fokusere på hva barn kan og mestrer og på hva de kan trenge særskilt støtte til. Nært samarbeid mellom barnehage og skole er særlig viktig for barn som har behov for særskilt tilrettelagt omsorgs- eller læringsmiljø. Dersom det er behov for omfattende tilrettelegging, må samarbeidet etableres i god tid før barnet begynner på skolen.

Barn i en barnehage kan søgne til flere skoler. Den enkelte kommune må finne hensiktsmessige løsninger på hvordan barnehage og skole konkret skal samarbeide.

5.2. Barneverntjenesten

Barnevernets hovedoppgave er å sikre at barn som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. For at barnevernet skal kunne ivareta denne oppgaven overfor barn i alvorlige situasjoner, vil barnevernet ofte være avhengig av å motta opplysninger fra andre.

Gjennom sin daglige, nære kontakt med barn er de ansatte i barnehagene i en sentral posisjon i forhold til å kunne observere og motta informasjon om barns omsorgs- og livssituasjon. For at barn i alvorlige situasjoner skal bli sett av barnevernet og få den hjelp de har behov for, er det svært viktig at de ansatte i barnehagene oppfyller opplysningsplikten når den inntreffer. Alle ansatte i barnehager er i barnehageloven § 22 pålagt opplysningsplikt uten hinder av taushetsplikt overfor barnevernet når det er grunn til å tro at et barn blir mishandlet eller det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt.

Barnehageplass er et benyttet tiltak fra barneverntjenesten. Barnehageplass kan enten være et frivillig hjelpetiltak eller et pålagt tiltak fra barneverntjenesten. Etter barnehageloven § 13 har barn det er fattet vedtak om etter barnevernloven § 4–12 og § 4–4 annet ledd rett til prioritet ved opptak. Det er viktig med et godt samarbeid mellom barnevernet og barnehagen både der barnehageplass er benyttet som et tiltak etter barnevernloven og i andre tilfeller der barnevernet har behov for bistand fra barnehagen i forhold til et konkret barn

Det bør etableres et generelt og systematisk samarbeid mellom barnehage og barnevern. Den enkelte kommune må finne hensiktsmessige løsninger på hvordan barnehage og barnevern skal samarbeide. Et samarbeid basert på jevn og formalisert kontakt, på felles mål i forhold til barnet og på kunnskap om hverandres arbeidsoppgaver og arbeidsform bør tilstrebes. Barnehagen og barnevernet er to av flere aktører som bidrar til å skape trygge oppvekstvilkår for små barn.

5.3. Helsestasjonen

Helsestasjonen ansvar for å drive generelt forebyggende og helsefremmende arbeid for å trygge barns oppvekstvilkår i kommunen. Helsestasjonen kan foreslå at det søkes barnehageplass for barn som har særskilt behov

for pedagogisk tilbud og være sakkyndig instans ved tilråding om prioritet ved opptak. Helsestasjonen kan være en samarbeidspart for å tilrettelegge tilbudet for barn med særskilte behov.

Helsestasjonen skal kunne bidra med råd og veiledning knyttet til legemiddelhåndtering i barnehager og i forhold til smittevern. Videre er helsestasjonen sentral i kartlegging av barns språk.

5.4. Den pedagogisk-psykologiske tjenesten

Den pedagogisk-psykologiske tjenestens ansvar og oppgaver i forhold til barn under opplæringspliktig alder er hjemlet i opplæringsloven 17. juli 1998 nr. 61, § 5–6. Barns rett til spesialpedagogisk hjelp er hjemlet i samme lov § 5–7. Den spesialpedagogiske hjelpen kan gis i barnehagen.

Den pedagogisk-psykologiske tjenesten er en av de faglige instansene som kan gi en sakkyndig vurdering av om et barn med nedsatt funksjonsevne skal ha fortrinnsrett ved opptak i barnehage etter barnehageloven § 13. Den pedagogisk-psykologiske tjenesten kan også i disse tilfellene gi råd og veiledning til barnehagen.

Den pedagogisk-psykologiske tjenesten er sakkyndig instans ved tilråding om spesialpedagogisk hjelp. Dersom barnehagen ønsker samarbeid om og hjelp til enkeltbarn i barnehagen, må foreldrene ha gitt sitt samtykke. Foreldrene må trekkes aktivt med i dette samarbeidet.

5.5. Utdanningsinstitusjoner

Etter barnehageloven § 24 har barnehageeiere plikt til å stille barnehagen til disposisjon for øvingsopplæring for studenter som tar førskolelærerutdanning. Barnehagens styrer og pedagogiske ledere har plikt til å veilede studenter i slik øvingsopplæring. Barnehagen bør også samarbeide med videregående skoler som utdanner fagarbeidere i barne- og ungdomsarbeid. Studentenes praksis i barnehagen må passes inn i barnehagens årsplan. Barnehagene kan også samarbeide med høyskoler og universiteter om utviklingsarbeid, etterutdanning og kompetanseutvikling.

5.6. Sametinget

Sametinget forvalter midler som kan benyttes til tiltak for samiske barn i barnehager og kan gi veiledning og bistand til personalet uavhengig av hvor i landet barnehagen ligger.

5.7. Andre samarbeidsparter

Barnehagen bør samarbeide med lokalsamfunnet for å gi barna varierte opplevelser og tilknytning til nærmiljøet. Et godt samspill mellom barnehagen og skolen, kulturlivet, institusjoner, frivillige organisasjoner og menigheter kan berike både barnehagen og lokalmiljøet og bidra til å gi barnehagen en lokal forankring.

1. mars Nr. 267 2006

Forskrift om forbud mot fangst av brugde i 2006.

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 1. mars 2006 med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr 40 om saltvannsfiske m.v. § 4. Kunngjort 3. mars 2006.

§ 1. *Forbud*

Det er forbudt for norske fartøy å fiske og lande brugde (*Cetorhinus maximus*) i internasjonalt farvann og Norges økonomiske sone i ICES statistikkområdene I–XIV.

§ 2. *Bifangst*

Dersom fartøy ved fiske etter andre arter får bifangst av brugde, skal levedyktig fisk straks slippes på sjøen.

Dersom bifangst som nevnt i første ledd er død eller døende, kan bifangsten landes.

§ 3. *Straff*

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser i denne forskrift, kan straffes i henhold til lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 53. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 4. *Ikrafttredelse*

Denne forskrift trer i kraft straks og gjelder til og med 31. desember 2006.

1. mars Nr. 268 2006

Forskrift om endring i forskrift om skipsførerens og rederiets plikter i tilfelle straffbare handlinger av alvorlig art begås om bord og melding om savnede personer.

Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 1. mars 2006 med hjemmel i sjømannslov 30. mai 1975 nr. 18 § 49 tredje ledd, jf. delegeringsvedtak 27. desember 1988 nr. 4321. Kunngjort 3. mars 2006.

I

I forskrift 1. mars 2005 nr. 235 om skipsførerens og rederiets plikter i tilfelle straffbare handlinger av alvorlig art begås om bord og melding om savnede personer gjøres følgende endring:

§ 12 annet punktum skal lyde:

Forskriftens § 5 om plikt til å ha sporsikringssett om bord trer i kraft 1. mars 2007.

II

Endringen trer i kraft straks.

1. mars Nr. 269 2006

Forskrift om opphevelse av forskrift om særskilte beskyttelsestiltak ved innførsel fra Sør-Afrika i forbindelse med utbrudd av aviær influensa.

Fastsatt av Det sentrale Mattilsynet ved hovedkontoret 1. mars 2006 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 23 tredje ledd jf. § 19. Jf. EØS-avtalen vedlegg I (vedtak 2005/799/EF). Kunngjort 3. mars 2006.

I

Forskrift 17. august 2004 nr. 1200 om særskilte beskyttelsestiltak ved innførsel fra Sør-Afrika i forbindelse med utbrudd av aviær influensa, oppheves.

II

Forskriften trer i kraft straks.

3. mars Nr. 270 2006

Kunngjøring av Grunnlovsbestemmelser om endringer av Grunnloven §§ 3, 6, 12, 14, 26, 41, 50, 60, 63, 68, 75, 87, 93, 110 og 110 a.

Kunngjort ved kgl.res. 3. mars 2006. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 3. mars 2006.

Stortinget vedtok 2. februar 2006 følgende endringer i Grunnloven §§ 3, 6, 12, 14, 26, 41, 50, 60, 63, 68, 75, 87, 93, 110 og 110 a (retting av språklige feil):

§ 3 skal lyde:

Den udøvende Magt er hos Kongen, eller hos Dronningen hvis hun har erhvervet Kronen efter Reglerne i § 6 eller § 7 eller § 48 i denne Grundlov. Naar den udøvende Magt saaledes er hos Dronningen, har hun alle de Rettigheder og Pligter som ifølge denne Grundlov og Landets Love indehaves af Kongen.

§ 6 fjerde og femte ledd skal lyde:

Naar en til Norges Krone arveberettiget Prinsesse eller Prins fødes, skal hendes eller hans Navn og Fødselstid tilkjendegives førstholdende Storting og antegnes i dets Protokol.

For dem som ere fødte tidligere end Aaret 1971, gjælder dog denne Grundlovs § 6 saaledes som den blev vedtagen den 18de November 1905. For dem som ere fødte tidligere end Aaret 1990 gjælder ligevel at Mand gaar foran Kvinde.

§ 12 fjerde ledd skal lyde:

Ægtefæller, Forældre og Børn eller to Søkende maa ei paa samme Tid have Sæde i Statsraadet.

§ 14 skal lyde:

Kongen kan beskikke Statssekretærer til at bistaa Statsraadets Medlemmer under Udførelsen af deres Forretninger udenfor Statsraadet. Den enkelte Statssekretær handler paa Vegne af det Medlem af Statsraadet, til hvem han er knyttet, i den Udstrækning Vedkommende bestemmer.

§ 26 annet ledd skal lyde:

Traktater angaaende Sager af særlig Vigtighed og i alle Tilfælde Traktater hvis Iværksættelse efter Konstitutionen nødvendiggjør en ny Lov eller Storthingsbeslutning, blive først bindende, naar Stortinget har givet sit Samtykke dertil.

§ 41 skal lyde:

Er Kongen fraværende fra Riget uden at være i Feldt, eller er han saa syg, at han ikke kan varetage Regjeringen, skal den til Tronen nærmest Arveberettigede, saafremt han har opnaaet den for Kongen fastsatte Myndighedsalder, forestaa Regjeringen som Kongemagtens midlertidige Udøver. I modsat Fald forestaar Statsraadet Rigets Bestyrelse.

§ 50 tredje ledd skal lyde:

Regler om Stemmeret for ellers stemmeberettigede Personer som paa Valgdagen aabenbart lide af alvorlig sjælelig Svækkelse eller nedsat Bevidsthed, kunne fastsættes ved Lov.

§ 60 skal lyde:

Hvorvidt og under hvilke Former de Stemmeberettigede kunne afgive deres Stemmesedler uden personligt Fremmøde paa Valgthingene bestemmes ved Lov.

§ 63 annet ledd skal lyde:

Regler for inden hvilken Tid og paa hvilken Maade den som har Ret til at negte Valg, skal gjøre denne Ret gjældende, fastsættes ved Lov.

§ 68 skal lyde:

Storthinget sammentræder i Almindelighed den første Søgnedag i Oktober Maaned hvert Aar i Rigets Hovedstad, medmindre Kongen paa Grund af overordentlige Omstændigheder, saasom fiendtligt Indfald eller smitsom Syge, dertil bestemmer en anden Kjøbstad i Riget. Saadan Bestemmelse maa da betimelig bekjendtgjøres.

§ 75 bokstav a skal lyde:

at give og ophæve Love; at paalægge Skatter, Afgifter, Told og andre offentlige Byrder, som dog ikke gjælde udover 31te December i det næst paafølgende Aar, medmindre de af et nyt Storthing udtrykkelig fornyes;

§ 75 bokstav l skal lyde:

at udnævne en Person, der ikke er Medlem af Storthinget, til, paa en Maade som er nærmere bestemt i Lov, at have Indseende med den offentlige Forvaltning og alle som virke i dens Tjeneste, for at søge at sikre at der ikke øves Uret mod den enkelte Borger;

§ 87 første ledd annet punktum skal lyde:

Fra hver af Siderne kunne udskydes lige mange af Lagthingets Medlemmer, dog saaledes at den Anklagede har Fortrinsret til at udskyde een mere, dersom det Antal, som kan udskydes, ikke er deleligt med to.

§ 93 skal lyde:

For at sikre den internationale Fred og Sikkerhed eller fremme international Retsorden og Samarbeide kan Storthinget med tre Fjerdedeles Flertal samtykke i, at en international Sammenslutning som Norge er tilsluttet eller slutter sig til, paa et saglig begrænset Omraade, skal kunne udøve Beføielser der efter denne Grundlov ellers tilligge Statens Myndigheder, dog ikke Beføielse til at forandre denne Grundlov. Naar Storthinget skal give sit Samtykke, bør, som ved Behandling af Grundlovsforslag, mindst to Trediedele af dets Medlemmer være tilstede.

Bestemmelserne i denne Paragraf gjælde ikke ved Deltagelse i en international Sammenslutning, hvis Beslutninger har alene rent folkeretslig Virkning for Norge.

§ 110 annet ledd skal lyde:

Nærmere Bestemmelser om Ansattes Medbestemmelsesret paa deres Arbeidsplads, fastsættes ved Lov.

§ 110 a skal lyde:

Det paa ligger Statens Myndigheder at lægge Forholdene til Rette for at den samiske Folkegruppe kan sikre og udvikle sit Sprog, sin Kultur og sit Samfundsliv.

3. mars Nr. 271 2006**Kunngjøring av Grunnlovsbestemmelser om endringer av Grunnloven § 100.**

Kunngjort ved kgl.res. 3. mars 2006. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 3. mars 2006.

Stortinget vedtok 2. februar 2006 følgende endring av Grunnloven § 100 (ytringsfrihet):

§ 100 annet ledd første punktum skal lyde:

Ingen kan holdes retslig ansvarlig for at have meddelt eller modtaget Oplysninger, Ideer eller Budskab, medmindre det lader sig forsvare holdt op imod Ytringsfrihedens Begrundelse i Sandhedssøgen, Demokrati og Individets frie Meningsdannelse.

§ 100 tredje ledd annet punktum skal lyde:

Der kan kun sættes slige klarlig definerede Grændser for denne Ret, hvor særlig tungtveiende Hensyn gjøre det forsvarligt holdt op imod Ytringsfrihedens Begrundelser.

23. feb. Nr. 274 2006**Forskrift om endring i forskrift om rekvirering og utlevering av legemidler fra apotek.**

Fastsatt av Statens legemiddelverk 23. februar 2006 med hjemmel i forskrift 27. april 1998 nr. 455 om rekvirering og utlevering av legemidler fra apotek § 2–5 annet ledd. Kunngjort 7. mars 2006.

I

I forskrift 27. april 1998 nr. 455 om rekvirering og utlevering av legemidler fra apotek gjøres følgende endring:

Vedlegg 1 skal lyde:

Nedenfor er oppført legemidler som omfattes av jordmors og helsesøsters rekvisisjonsrett i forskrift om rekvirering og utlevering av legemidler fra apotek § 2– 5 annet ledd. Listen er fastsatt av Statens legemiddelverk.

<i>Preparat /originalprodusent</i>	<i>Legemiddelform og -type</i>	<i>Pakningsstørrelser</i>	<i>Kommentar</i>
Conludag Pfizer	Tabletter, minipille	3x28	
Depo-Provera Pfizer	Injeksjon, p-sprøyte	1 ml	Skal bare gis til kvinner som ikke klarer å etterleve annen hormonell prevensjonsbehandling. Kvinnen skal gå over til andre hormonelle prevensjonsmidler så snart det er forsvarlig. Før helsesøster eller jordmor kan rekvirere Depo-Provera skal lege rådspørres. Dette skal dokumenteres i journalen.
Evra Janssen-Cilag	Prevensjonsplaster	9	
Loette Wyeth Lederle	Tabletter, p-pille	3x28	
Marvelon Organon	Tabletter, p-pille	3x21 3x28	Marvelon skal kun gis til kvinner som får uakseptable bivirkninger av andre kombinasjons p-piller. Før helsesøster eller jordmor kan rekvirere Marvelon skal lege rådspørres. Dette skal dokumenteres i journalen.
Microgynon Schering AG	Tabletter, p-pille	3x21	
NuvaRing Organon	Vaginalring	3	
Synfase Pfizer	Tabletter, p-pille	3x21 3x28	
Trinordiol Wyeth Lederle	Tabletter, p-pille	3x28	
Trionetta Schering AG	Tabletter, p-pille	3x21 3x28	
Yasmin Schering AG	Tabletter, p-pille	3x21 3x28	

II

Endringen trer i kraft 1. mars 2006.

1. mars Nr. 275 2006**Forskrift om kvotefaktor i fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2006.**

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 1. mars 2006 med hjemmel lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v., jf. forskrift 19. desember 2005 nr. 1591 om regulering av fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2006 § 8 og § 10. Kunngjort 7. mars 2006.

§ 1. Kvotefaktor for fartøy med ringnottillatelse

Ved beregning av fartøykvoter i Nordsjøen brukes faktor 2,55.

Ved beregning av fartøykvoter i Skagerrak brukes faktor 0,1.

§ 2. *Kvotefaktor for fartøy med hjemmelslengde mellom 21,35 og 27,50 meter (SUK)*

Ved beregning av fartøykvoter i Nordsjøen brukes faktor 1,65.

Ved beregning av fartøykvoter i Skagerrak brukes faktor 0,1.

§ 3. *Kvotefaktor for fartøy med adgang til å fiske med trål*

Ved beregning av fartøykvoter i Nordsjøen brukes faktor 0,8.

§ 4. *Ikrafttredelse*

Denne forskrift trer i kraft straks.

2. mars Nr. 276 2006

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2006.

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 2. mars 2006 med hjemmel i forskrift 21. desember 2005 nr. 1664 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2006 § 30 annet ledd. Kunngjort 7. mars 2006.

I

I forskrift 21. desember 2005 nr. 1664 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2006 gjøres følgende endringer:

§ 10 skal lyde:

Fartøy med industritråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse kan maksimalt fiske 150 tonn sei som bifangst.

§ 18 nytt annet ledd skal lyde:

Maksimalkvotene for sei nevnt i første ledd oppheves 2. mars.

II

Endringene trer i kraft straks.

3. mars Nr. 277 2006

Forskrift om endring i forskrift om gjennomføring av EØS-avtalens vedlegg til Protokoll 3 om nærmere regler for anvendelsen av EF-traktatens artikkel 93 (prosedyreforordningen) og forskrift om gjennomføring av EØS-regler om unntak fra notifikasjonsplikt for enkelte former for offentlig støtte.

Fastsatt ved kgl.res. 3. mars 2006 med hjemmel i lov 27. november 1992 nr. 117 om offentlig støtte § 1. Fremmet av Fornyings- og administrasjonsdepartementet. Jf. EØS-avtalen vedlegg XV nr. 1d (forordning (EF) nr. 68/2001 endret ved forordning (EF) nr. 363/2004), nr. 1e (forordning (EF) nr. 69/2001), nr. 1f (forordning nr. 70/2001 endret ved forordning (EF) nr. 364/2004), nr. 1g (forordning (EF) nr. 2204/2002) og protokoll 26 artikkel 2 (2) (forordning (EF) nr. 794/2004). Kunngjort 7. mars 2006.

I

I forskrift 21. februar 2003 nr. 198 om gjennomføring av EØS-avtalens vedlegg til Protokoll 3 om nærmere regler for anvendelsen av EF-traktatens artikkel 93 (prosedyreforordningen) gjøres følgende endringer:

Ny § 2 skal lyde:

§ 2. EØS-avtalens protokoll 26 artikkel 2 (2) (forordning (EF) nr. 794/2004 av 21. april 2004) som implementerer forordning (EF) nr. 659/1999 av 22. mars 1999 om fastsettelse av nærmere regler for anvendelsen av EF-traktatens artikkel 93, gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av protokollene 1 og 26 til avtalen og avtalen for øvrig.

Nåværende § 2 blir ny § 3.

II

I forskrift 5. desember 2003 nr. 1429 om gjennomføring av EØS-regler om unntak fra notifikasjonsplikt for enkelte former for offentlig støtte gjøres følgende endringer:

§ 1 skal lyde:

§ 1. EØS-avtalen vedlegg XV nr. 1d (forordning (EF) nr. 68/2001 som endret ved forordning (EF) nr. 363/2004) om anvendelse av EF-traktatens artikkel 87 og 88 på opplæringsstøtte gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegget, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 3 skal lyde:

§ 3. EØS-avtalen vedlegg XV nr. 1f (forordning (EF) nr. 70/2001 som endret ved forordning (EF) nr. 364/2004) om anvendelse av EF-traktatens artikkel 87 og 88 på statsstøtte til små og mellomstore bedrifter gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegget, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

III

Endringene trer i kraft straks.

7. mars Nr. 278 2006

Forskrift om endring i forskrift om tilsetningsstoffer til bruk i fôrvarer.

Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet og Fiskeri- og kystdepartementet 7. mars 2006 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 første ledd og § 17, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790. Jf. EØS-avtalen vedlegg I kap. II (forordning (EF) nr. 1831/2003 artikkel 11 nr. 2). Kunngjort 7. mars 2006.

I

I forskrift 12. april 2005 nr. 319 om tilsetningsstoffer til bruk i fôrvarer gjøres følgende endring:

Vedlegg I pkt. 1.0 oppheves.

II

Endringen trer i kraft straks.

9. feb. Nr. 291 2006

Forskrift om endring i forskrift om nasjonal transportstøtte.

Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 9. februar 2006 med hjemmel i Stortingets vedtak 15. desember 2003 om bevilgninger på statsbudsjettet for 2004, jf. B.innst.S.nr.5 (2003–2004), jf. St.prp.nr.1 (2003–2004), St.prp.nr.1 (2003–2004) Tillegg nr. 3 og 4 og St.prp.nr.1 (2005–2006) Tillegg nr. 1. Kunngjort 10. mars 2006.

I

I forskrift 24. juni 2004 nr. 1461 om nasjonal transportstøtte gjøres følgende endringer:

I § 2 bokstav g tilføyes:

Stor-Elvdal.

I § 2 bokstav h tilføyes:

Nord-Fron, Sør-Fron og Vang.

§ 5 nytt siste ledd skal lyde:

Foretak som har støtteberettigede transportkostnader som overstiger foretakets økning i arbeidsgiveravgift, kan motta støtte fra den fylkeskommunale transportstøtteordningen. Summen av nasjonal og fylkeskommunal transportstøtte kan samme år ikke utgjøre mer enn 35% av foretakets samlede støtteberettigede transportkostnader. Innovasjon Norge vil påse at ingen foretak som mottar støtte fra begge ordninger i samme år, overkompenseres.

II

Endringene trer i kraft straks, med virkning fra 1. januar 2005.

10. feb. Nr. 292 2006

Forskrift om endring i forskrift om jakt, fangst og fiske i statsallmenning.

Fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning 10. februar 2006 med hjemmel i lov 6. juni 1975 nr. 31 om utnyttning av rettar og lunnende m.m. i statsallmenningane (fjellova) § 25, § 26 og § 29, jf. delegeringsvedtak 21. november 1975 nr. 4 og delegeringsvedtak 8. januar 1976 nr. 4297. Kunngjort 10. mars 2006.

I

I forskrift 8. mars 2004 nr. 515 om jakt, fangst og fiske i statsallmenning gjøres følgende endring:

§ 12 første ledd første punktum skal lyde:

Følgende prisrammer er gjeldende frem til 31. mars 2007.

II

Endringen trer i kraft straks.

21. feb. Nr. 293 2006**Forskrift om endring i forskrift om opptak, studier og eksamen ved Høgskolen i Lillehammer.**

Fastsatt av styret ved Høgskolen i Lillehammer 21. februar 2006 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3–9 fjerde ledd. Kunngjort 10. mars 2006.

I

I forskrift 14. juni 2005 nr. 1085 om opptak, studier og eksamen ved Høgskolen i Lillehammer gjøres følgende endring:

§ 38 femte ledd siste punktum skal lyde:

Sensuren for bacheloroppgaver på 25 studiepoeng og for masteroppgaver med fastsatt innleveringsdato, skal foreligge innen 6 uker (30 virkedager) etter innlevering.

II

Endringen trer i kraft straks.

23. feb. Nr. 294 2006**Forskrift om endring i forskrift om adgang til å gå opp til eksamen mv. som privatist ved Høgskolen i Hedmark.**

Fastsatt av styret ved Høgskolen i Hedmark 23. februar 2006 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3–10 nr. 3 og § 3–9 nr. 7. Kunngjort 10. mars 2006.

I

I forskrift 9. september 2005 nr. 1254 om adgang til å gå opp til eksamen mv. som privatist ved Høgskolen i Hedmark gjøres følgende endring:

§ 3 skal lyde:

§ 3. Privatister må melde seg opp til eksamen, og eventuelt søke om godkjenning av krav til forutdanning eller praksis, innen de fastsatte fristene: 1. september i høstsemesteret og 1. februar i vårsemesteret, hvis ikke høgskolen har fastsatt andre frister. Dokumentasjon av studiekompetanse for det studiet som eksamen gjelder, må vedlegges oppmeldingen.

Høgskolen avgjør om vilkårene for oppmelding er oppfylt.

II

Endringen trer i kraft 1. mars 2006.

6. mars Nr. 295 2006**Forskrift om endring i forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften).**

Fastsatt av Miljøverndepartementet 6. mars 2006 med hjemmel i lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 4, jf. forskrift 5. august 1977 nr. 2 om gjennomføring av lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester og delegeringsvedtak 7. september 1990 nr. 730. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XV nr. 12u (forordning (EF) nr. 648/2004). Kunngjort 10. mars 2006.

I

I forskrift 1. juni 2004 nr. 922 om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften) gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen vedlegg II kapittel XV oppheves følgende:

nr. 2 (direktiv 73/440/EØF endret ved direktiv 82/242/EØF og direktiv 86/94/EØF), nr. 3 (direktiv 73/405/EØF endret ved direktiv 82/243/EØF).

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen vedlegg II kapittel XV tilføyes følgende:

Nr. 12u (forordning (EF) nr. 648/2004).

§ 3–8 oppheves.

Nåværende § 3–9 blir § 3–8.

Nåværende § 3–10 blir § 3–9 og skal lyde:

§ 3–9. Vaskemidler – merking for fosfatinnhold

Vaskemiddelemballasje skal i tillegg til eventuell forskriftsmessig helse-, miljø-, brann- og eksplosjonsfaremerking, og merkingen som kreves etter § 3–10 i denne forskrift være merket med letleselig og varig påskrift som lyder

- a) «MED FOSFAT» hvis produktets innhold av fosfat eller annen fosforforbindelse gir mer enn 0,2 vektprosent fosfor,
- b) «UTEN FOSFAT» hvis produktets innhold av fosfat eller annen fosforforbindelse gir 0,2 eller mindre vektprosent fosfor.

Ny § 3–10 skal lyde:

§ 3–10. Vaskemidler – gjennomføring av forordning (EF) nr. 648/2004 om vaske- og rengjøringsmidler

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XV nr. 12u (forordning (EF) nr. 648/2004) om vaske- og rengjøringsmidler gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg II kapittel XV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

All merking i henhold til § 3–9 og § 3–10 skal være på norsk.

I vedlegg VI til kapittel 3 i denne forskrift gjengis oversatt versjon av EØS-avtalen vedlegg II kapittel XV nr. 12u (forordning (EF) nr. 648/2004 om vaske- og rengjøringsmidler) slik Miljøverndepartementet tolker denne delen av EØS-avtalen med de tilpasninger som følger av vedlegg II kapittel XV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Nytt vedlegg VI til kapittel 3 skal lyde:

Vedlegg VI. Vaskemiddelforordningen

Se her for å lese forordningen: [32004r0648.pdf](#)

Nåværende vedlegg VI til kapittel 3 blir nytt vedlegg VII.

Henvisningene til vedlegg VI til kapittel 3 skal endres til henvisninger til vedlegg VII til kapittel 3.

II

Endringene trer i kraft straks.

6. mars Nr. 296 2006**Forskrift om endring i forskrift om rengjøring og desinfeksjon av akvakulturanlegg m.v.**

Fastsatt av Det sentrale Mattilsynet ved hovedkontoret 6. mars 2006 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 17. februar 2006 nr. 173. Kunngjort 10. mars 2006.

I

I forskrift 20. februar 1997 nr. 194 om rengjøring og desinfeksjon av akvakulturanlegg m.v. gjøres følgende endring:

§ 7 første ledd skal lyde:

Ved desinfeksjon av anlegg og utstyr, pålagt i eller med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv., eller dens forskrifter, skal det kun benyttes preparatene Virkon S «ANTEC», Halamid pulver «AKZO NOBEL», Virocid, Kick-Start, OZO WELL eller Aqua Des, som er godkjent i henhold til § 4 i denne forskrift.

II

Endringen trer i kraft straks.

9. mars Nr. 297 2006**Forskrift om tiltak ved mistanke om eller bekreftet høypatogen aviær influensa hos villlevende fugl.**

Fastsatt av Det sentrale Mattilsynet ved hovedkontoret 9. mars 2006 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 23 tredje ledd. Jf. EØS-avtalen vedlegg I (vedtak 2006/115/EF). Kunngjort 10. mars 2006.

§ 1. Formål

Formålet med denne forskriften er å redusere risiko for smitte av høypatogen aviær influensa forårsaket av influensa A virus av subtype H5N1 fra villlevende fugl til fjørfe og andre fugler i fangenskap.

§ 2. Saklig virkeområde

Forskriften gjelder alle dyrehelsemessige forhold vedrørende mistanke om eller bekreftet høypatogen aviær influensa forårsaket av influensa A virus av subtype H5N1 hos villlevende fugl.

§ 3. Stedlig virkeområde

Forskriften gjelder for hele landet.

§ 4. Definisjoner

<i>Høypatogen aviær influensa (HPAI) hos villlevende fugl</i>	Infeksjon hos villlevende fugl forårsaket av influensa A virus: a) av subtypene H5 eller H7 med en genomsekvens som koder for multiple basiske aminosyrer på kløvingssetet for hemagglutininmolekylet tilsvarende det som er kjent fra andre HPAI virus, hvorav man kan slutte at hemagglutininmolekylet kan kløves av proteaser som forekommer ubikvitært i vertsdiret, eller b) med intravenøs patogenitetsindeks i seks uker gamle hønsekyllinger på over 1,2.
<i>Fjørfe</i>	Alle fugler som oppdrettes eller holdes i fangenskap for produksjon av kjøtt, rugeegg, konsumegg, andre kommersielle produkter, eller vilt til utsetting, unntatt stuefugl.
<i>Stuefugl</i>	Fugl holdt som kjæledyr iht. forskrift 1. juli 2004 nr. 1105 om dyrehelsemessige betingelser for ikke-kommersiell transport av kjæledyr.
<i>Andre fugler i fangenskap</i>	Enhver fugl inkludert fuglevilt i oppdrett og burfugl holdt i fangenskap uansett årsak, herunder kjæledyr av fugl og fugler i zoo, sirkus, fornøylesparker og forskningslaboratorier, unntatt fjørfe.
<i>Fuglevilt</i>	Villlevende fugl som jaktes eller fanges for konsum.
<i>Fuglevilt i oppdrett</i>	Fuglevilt i oppdrett for produksjon av kjøtt eller rugeegg.
<i>Dyrehold</i>	Landbrukslokalitet/-eiendom, eller enhver annen lokalitet/eiendom hvor fjørfe eller andre fugler i fangenskap oppdrettes eller holdes på permanent eller midlertidig basis, unntatt; a) Slakterier, transportmidler, karantener, grensekontrollstasjoner og laboratorier, og b) Dyreholdets bolighus dersom det i disse ikke holdes fjørfe eller andre fugler på permanent basis.
<i>Mottakelige arter</i>	Fjørfe, andre fugler i fangenskap samt villlevende fugl.
<i>Rugeegg</i>	Egg lagt av fjørfe for utruging.
<i>Daggamle kyllinger</i>	Alt fjørfe som er yngre enn 72 timer.
<i>Livkylling</i>	Unghøner som ales opp for produksjon av egg.
<i>Dyreiere</i>	En fysisk eller juridisk person, som eier, holder eller på annen måte har ansvaret for fjørfe eller andre fugler med eller uten vederlag.
<i>Animalske biprodukter</i>	Hele kadavre eller deler av dyr eller produkter av animalsk opprinnelse som ikke er beregnet på konsum, herunder egg.

§ 5. Opprettelse av soner

Når høypatogen aviær influensa forårsaket av influensa A virus av subtype H5 er bekreftet hos villlevende fugler og neuraminidase type N1 er enten mistenkt eller bekreftet, skal det sentrale Mattilsynet gi forskrift om opprettelse av risikosone og observasjonssone rundt funnstedet.

Risikozonen skal ha en radius på minst 3 km og observasjonssonen en radius på minst 10 km inkludert risikozonen.

Ved opprettelse av sonene i første og andre ledd skal det tas hensyn til geografiske, administrative, økologiske og epidemiologiske faktorer som er relevante for aviær influensa, samt kontrollmuligheter.

§ 6. Plikter i risikozonen

Dyreiere med dyrehold med fjørfe eller andre fugler i fangenskap i risikosone som ikke omfattes av sentralt register for fjørfehold plikter å melde fra om sin eksistens til det lokale Mattilsynet.

Dyreiere med dyrehold med fjørfe eller andre fugler i fangenskap i risikosone har ansvar for at relevante smitteforebyggende tiltak gjennomføres i dyreholdet, herunder desinfeksjon med effekt mot virus ved dyreholdets innganger og utganger og innestenging av fjørfeet i bygninger eller avlukker slik at direkte og indirekte kontakt med annet fjørfe og andre fugler i fangenskap unngås.

I tillegg gjelder tiltakene i forskrift 5. desember 2005 nr. 1417 om midlertidige forebyggende tiltak for å hindre smitte av høypatogen aviær influensa fra ville fugler til fjørfe og andre fugler holdt i fangenskap.

§ 7. Forbud i risikozonen

I risikozonen gjelder følgende:

1. Innenfor sonen er det forbudt å:
 - a) Flytte fjørfe og andre fugler i fangenskap fra dyreholdet der de holdes.
 - b) Avholde markeder, utstillinger eller andre samlinger av fjørfe eller andre fugler i fangenskap.
 - c) Jakte fugl.
2. Det er videre forbudt å:
 - a) Transportere fjørfe og andre fugler i fangenskap gjennom sonen, unntatt transitt via hovedveier og jernbane og transport til slakteri for umiddelbar slakting.
 - b) Flytte rugeegg ut av sonen.
 - c) Flytte ferskt kjøtt fra fjørfe, andre fugler i fangenskap eller fuglevilt eller kvernet kjøtt, tilberedt kjøtt, mekanisk utbenet kjøtt og kjøttprodukter fra slikt kjøtt ut av sonen.
 - d) Transportere eller spre ubehandlet brukt strø eller gjødsel fra fjørfedyrehold i sonen, unntatt transport for behandling i henhold til forordning (EF) nr. 1774/2002.
 - e) Flytte biprodukter fra fjørfe ut av sonen.

§ 8. Plikter i observasjonssonen

Dyreeier med dyrehold med fjørfe eller andre fugler i fangenskap i observasjonssone som ikke omfattes av sentralt register for fjørfehold plikter å melde fra om sin eksistens til det lokale Mattilsynet.

Dyreeier med dyrehold med fjørfe eller andre fugler i fangenskap i observasjonssone har ansvar for at relevante smitteforebyggende tiltak gjennomføres i dyreholdet, herunder desinfeksjon med effekt mot virus ved dyreholdets innganger og utganger.

I tillegg gjelder tiltakene i forskrift 5. desember 2005 nr. 1417 om midlertidige forebyggende tiltak for å hindre smitte av høypatogen aviær influensa fra viltlevende fugl til fjørfe og andre fugler holdt i fangenskap.

§ 9. Forbud i observasjonssonen

I observasjonssonen gjelder følgende:

1. Innenfor sonen er det forbudt å:
 - a) Avholde markeder, utstillinger eller andre samlinger av fjørfe eller andre fugler i fangenskap.
 - b) Jakte fugl.
2. Det er forbudt å flytte fjørfe og andre fugler i fangenskap ut av sonen de første 15 dagene etter etablering av sonen.

§ 10. Varighet av tiltakene i sonene

Dersom mistanken om H5N1 avkreftes av det sentrale Mattilsynet gjelder ikke tiltakene i denne forskriften.

Dersom H5N1 bekreftes hos viltlevende fugl skal risikozonen opprettholdes i minst 21 dager og observasjonssonen i minst 30 dager etter siste positive analyseresultat fra et klinisk tilfelle hos viltlevende fugl.

§ 11. Unntak for levende fugl

Som unntak fra forbudet i § 7 mot å flytte fjørfe og andre fugler i fangenskap fra dyreholdet der de holdes, kan det regionale Mattilsynet gi tillatelse til transport av livkylling, slaktekalkun og annet fjørfe samt fuglevilt i oppdrett til dyrehold som er under tilsyn av Mattilsynet og som ligger i risiko- eller observasjonssonen.

Som unntak fra forbudet i § 7 mot å flytte fjørfe og andre fugler i fangenskap fra dyreholdet der de holdes eller som unntak fra forbudene i § 9 mot å flytte fjørfe og andre fugler i fangenskap ut av sonen de første 15 dagene etter etablering av sonen, kan det regionale Mattilsynet gi tillatelse til transport av:

- a) Fjørfe til umiddelbar slakting i et slakteri som fortrinnsvis ligger i risiko- eller observasjonssonen. Slakteriet skal være utpekt av Mattilsynet.
- b) Daggamle kyllinger fra risikozonen til dyrehold som er under tilsyn av Mattilsynet, på følgende vilkår:
 - 1) Det skal i dyreholdet som tar i mot kyllingene ikke holdes annet fjørfe eller andre fugler i fangenskap, unntatt stuefugl, eller
 - 2) Transporten skal gjennomføres under tilsyn av Mattilsynet eller i kjøretøy som er forseglet av Mattilsynet, og nødvendige smitteforebyggende tiltak gjennomføres både under transporten og i dyreholdet som tar i mot kyllingene.

Kyllingene skal bli værende i dyreholdet i minst 21 dager.

- c) Daggamle kyllinger fra observasjonssonen til dyrehold som er under tilsyn av Mattilsynet.
- d) Livkylling, slaktekalkun og annet fjørfe samt fuglevilt i oppdrett, fra observasjonssonen til dyrehold som er under tilsyn av Mattilsynet.
- e) Stuefugl til lokaliteter/steder hvor det ikke holdes fjørfe, dersom forsendelsen består av fem eller færre fugler.
- f) Andre fugler i fangenskap fra institusjoner, institutter og sentra som overføres til institusjoner, institutter og sentra godkjente iht. forskrift 20. februar 2004 nr. 453 om dyrehelsemessige vilkår for godkjenning av institusjoner, institutter og sentra og overføring av dyr, sæd, egg og embryoer til og fra godkjente anlegg.

§ 12. Unntak for rugeegg

Som unntak fra forbudet i § 7 mot å flytte rugeegg ut av risikozonen kan det regionale Mattilsynet gi tillatelse til:

- a) Transport av rugeegg fra risikozonen til et rugeri utpekt av Mattilsynet.
- b) Forflytning av rugeegg fra risikozonen til rugerier utenfor landet, på vilkår som fastsatt i vedtak 2006/115/EF, artikkel 7, nr. 1 bokstav b) og nr. 2.

§ 13. Unntak for ferskt kjøtt, kvernet kjøtt, tilberedt kjøtt, mekanisk utbenet kjøtt og kjøttprodukter fra fjørfe og fuglevilt

Som unntak fra forbudet i § 7 mot å flytte ferskt kjøtt fra fjørfe, andre fugler i fangenskap eller fuglevilt eller kvernet kjøtt, tilberedt kjøtt, mekanisk utbenet kjøtt og kjøttprodukter fra slikt kjøtt ut av sonen kan det regionale Mattilsynet gi tillatelse til forflytning fra risikosonen av:

- a) Ferskt kjøtt fra fjørfe, innbefattet struts, med opprinnelse i eller utenfor sonen, som er slaktet, kontrollert og merket mv. i henhold til forskrift 21. mars 1995 nr. 265 om hygiene og kontroll mv. ved produksjon og omsetning av ferskt fjørfekjøtt (fjørfekjøttforskriften) § 3a. For slakterier godkjent med begrenset kapasitet gjelder tilsvarende med de unntak som gjelder til lokaler jf. fjørfekjøttforskriften § 5. Det forutsettes kontinuerlig tilstedeværelse av tilsynsveterinær ved slakting, også i slakterier godkjent med begrenset kapasitet.
- b) Kvernet kjøtt og tilberedt kjøtt fra kjøtt som angitt i a) og som er produsert i overensstemmelse med kravene i forskrift 23. desember 1998 nr. 1470 om krav til kvernet kjøtt og tilberedt kjøtt og hygiene ved produksjon mv. jf. særlig § 12 til § 16 og § 19 til § 22 og § 25. Temperaturen i fjørfekjøtt skal være høyst 4 °C.
- c) Kjøttprodukter fra kjøtt som angitt i a) og som er produsert i overensstemmelse med kravene i forskrift 6. april 1995 nr. 353 om hygiene ved produksjon og frambud m.v. av kjøttprodukter og enkelte andre produkter av animalsk opprinnelse § 5a.
- d) Mekanisk utbenet kjøtt fra kjøtt som angitt i a) og som er produsert i overensstemmelse med kravene i fjørfekjøttforskriften § 34.
- e) Ferskt kjøtt fra fuglevilt med opprinnelse i risikosonen som er merket i henhold til vedlegg II i forskrift 9. september 2005 nr. 1045 om generelle dyrehelsemessige betingelser for produksjon, bearbeiding, omsetning og import fra tredjeland av næringsmidler av animalsk opprinnelse til konsum og er ment for transport til en virksomhet for behandling for aviær influensa i henhold til vedlegg III i samme forskrift.
- f) Kjøttprodukter produsert fra kjøtt fra fuglevilt som er behandlet for aviær influensa i henhold til vedlegg III i forskrift 9. september 2005 nr. 1045 om generelle dyrehelsemessige betingelser for produksjon, bearbeiding, omsetning og import fra tredjeland av næringsmidler av animalsk opprinnelse til konsum.

§ 14. Unntak for animalske biprodukter

Som unntak fra forbudet i § 7 mot å flytte biprodukter fra fjørfe ut av risikosonen kan det regionale Mattilsynet gi tillatelse til forflytning fra risikosonen av:

- a) Bearbeidet animalsk protein, blodprodukter, utsmeltet fett, gelatin, hydrolyserte proteiner, di- og trikalsiumfosfat, kollagen og eggprodukter som oppfyller krav til behandling i henhold til vedlegg VII, samt kjæledyrfôr, bearbeidet gjødsel og gjødselprodukter som oppfyller krav til behandling og omsetning i henhold til vedlegg VIII, i forordning (EF) nr. 1774/2002.
- b) Ubehandlete fjær eller fjærkomponenter som kommer fra fjørfe utenfor risikosonen.
- c) Fjærefjær eller fjærkomponenter som er dampbehandlet eller har gjennomgått en tilsvarende metode som inaktiverer patogener.
- d) Produkter fra fjørfe og andre fugler i fangenskap som ikke er omfattet av regelverk som angår dyrehelse eller er underlagt restriksjoner på grunn av dyrehelse, innbefattet jakttrofeer som har gjennomgått en fullstendig konservering slik at de kan oppbevares ved romtemperatur.
- e) Slakteavfall fra fjørfeslakterier som ligger i risikosonen, til destruksjon ved godkjent destruksjonsanlegg.

Produkter nevnt i b) og c) skal følges av et handelsdokument i henhold til vedlegg II, kapittel X i forordning (EF) nr. 1774/2002. Det skal i handelsdokumentet for produkter som nevnt i bokstav c) anføres at produktene er dampbehandlet eller har gjennomgått en tilsvarende metode som inaktiverer patogener. Handelsdokument kreves ikke for pyntefjær som har gjennomgått behandling, fjær gjennomgått behandling som reisende medbringer til privat bruk, eller forsendelse av fjær gjennomgått behandling sendt til privatpersoner for ikke-industriell bruk.

§ 15. Vilkår for forflytninger

Ved forflytning av dyr eller produkter i henhold til § 11, § 12, § 13 og § 14 skal relevante smittebeskyttende tiltak gjennomføres for å unngå spredning av aviær influensa.

Ved forflytning av produkter i henhold til § 12, § 13 og § 14 skal disse erverves, håndteres, behandles, lagres og transporteres atskilt fra andre produkter som oppfyller alle dyrehelsekrav for handel.

§ 16. Tilsyn og vedtak

Mattilsynet fører tilsyn og fatter vedtak for å gjennomføre bestemmelsene gitt i og i medhold av denne forskriften.

§ 17. Dispensasjon

Mattilsynet kan i særskilte tilfeller dispensere fra bestemmelsene i denne forskrift, forutsatt at det ikke vil stride mot Norges internasjonale forpliktelser, herunder EØS-avtalen.

§ 18. Straffebestemmelser

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av denne forskriften eller bestemmelser og vedtak gitt i medhold av den, er straffbar i henhold til matloven § 28.

§ 19. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks.

17. feb. Nr. 298 2006**Forskrift om endring i forskrift om særskilte beskyttelsestiltak i forbindelse med innførsel av fjær fra visse tredjeland.**

Fastsatt av Det sentrale Mattilsynet ved hovedkontoret 17. februar 2006 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 23 tredje ledd jf. § 19. Jf. EØS-avtalen vedlegg I (vedtak 2006/183/EF). Kunngjort 14. mars 2006.

I

I forskrift 19. januar 2006 nr. 40 om særskilte beskyttelsestiltak i forbindelse med innførsel av fjær fra visse tredjeland gjøres følgende endring:

§ 2 skal lyde:

Det er forbudt å innføre ubehandlede fjær og fjærkomponenter fra alle tredjeland.

II

Endringen trer i kraft straks.

9. mars Nr. 299 2006**Forskrift om risiko- og observasjonssoner i forbindelse med bluetongue og betingelser for transport ut av og gjennom disse sonene.**

Fastsatt av Det sentrale Mattilsynet ved hovedkontoret 9. mars 2006 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 19 tredje ledd, jf. delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884. Jf. EØS-avtalen vedlegg I (direktiv 2000/75/EF, vedtak 2003/828/EF, vedtak 2004/34/EF, vedtak 2004/430/EF, vedtak 2004/550/EF, vedtak 2004/762/EF, vedtak 2004/898/EF, vedtak 2005/138/EF, vedtak 2005/216/EF, vedtak 2005/393/EF, 2005/434/EF, vedtak 2005/603/EF, vedtak 2005/763/EF, vedtak 2005/828/EF og vedtak 2006/64/EF). Kunngjort 14. mars 2006.

Kapittel I. Formål og virkeområde**§ 1. Formål og virkeområde**

Formålet med denne forskrift er å avgrense overordnede geografiske områder innenfor EØS-området, hvor det opprettes risiko- og observasjonssoner (sperresoner) i samsvar med direktiv 2000/75/EF og å fastsette betingelser for fritak fra forbudet i samme direktiv mot transport av drøvtyggere samt sæd, egg og embryo fra disse ut av, eller i transitt gjennom, disse sperresonene.

Forskriften gjelder ikke transport innenfor sperresonene etablert ifm. bekjempelse av bluetongue. Jf. også plan/instruks for bekjempelse av bluetongue av mars 2002.

Kapittel II. Generelle vilkår**§ 2. Forbud mot forflytting av drøvtyggere samt sæd, egg og embryo fra disse**

Det er forbudt å føre drøvtyggere samt sæd, egg og embryo fra disse ut av, eller inn i besetning som er, eller mistenkes for å være, smittet med bluetongue-virus.

Mattilsynet skal opprette risiko- og observasjonssoner (sperresoner) i områder hvor smitte med bluetongue-virus er bekreftet. Risiokosonen skal ha en radius på minst 100 km fra infisert dyrehold; observasjonssonen skal omfatte et område som strekker seg minst 50 km forbi ytterkant av risikosonen.

Det er forbudt å føre drøvtyggere samt sæd, egg og embryo fra disse ut av, eller gjennom, en sperresone.

§ 3. Avgrensning av risiko- og observasjonssoner

Sperresonene begrenses til de overordnede geografiske områder som er oppført under sone A, B, C, D og E i vedlegg I til denne forskriften.

Unntak fra forbudet mot at dyr forlater disse risiko- og observasjonssonene skal kun skje i overensstemmelse med § 4 til § 7.

§ 4. Unntak fra forbudet mot transport for innenlandsk transport

1. Forbudet mot innenlandsk transport av dyr, samt sæd, egg og embryo fra disse, ut av en risiko- eller observasjonssone gjelder ikke hvis dyrene eller sæden, eggene og embryoene fra disse oppfyller betingelsene i vedlegg II eller kravene i punkt 2 eller punkt 3 i denne paragraf.
2. Mattilsynet kan tillate innenlandsk transport som nevnt i punkt 1 hvis:
 - a) dyrene kommer fra en besetning som er vaksinert i overensstemmelse med et vaksinasjonsprogram fastlagt av Mattilsynet, og

- b) dyrene er vaksinert mot den/de serotype(r) som forekommer eller kan forekomme i et epidemiologisk relevant opprinnelsesområde, mer enn 30 dager, men under 12 måneder før transporten finner sted, eller dyrene er yngre enn to måneder gamle ved forsendelsen og sendes til oppføring i en besetning som beskyttet mot vektorangrep og godkjent for oppføringen.
3. Mattilsynet kan tillate innenlandsk transport som nevnt i punkt 1 hvis det i et epidemiologisk relevant område i en risiko- eller observasjonssone har gått mer enn 40 dager etter den dato hvor vektoren har opphørt å være aktiv, og
- a) dyrene transporteres direkte til godkjente bedrifter og som deretter bare kan transporteres fra disse bedriftene såfremt de går direkte til slaktning; eller
 - b) dyrene er serologisk (ELISA eller AGID) negative eller serologisk positive, men virologisk (PCR) negative, eller
 - c) dyrene er født etter den dato hvor vektoren har sluttet å være aktiv.

Mattilsynet skal bare kunne gi unntak nevnt under bokstav c) i den periode hvor vektoren ikke er aktiv. Hvis det i forbindelse med epidemioovervåkningsprogrammet, jf. § 9, punkt 1, bokstav b), i direktiv 2000/75/EF, konstateres at vektoren igjen er aktiv i den berørte risiko- eller observasjonssonen, skal disse unntak ikke lenger være gyldige.

4. Dyr som tillates transportert i henhold til unntak i denne paragrafen skal ikke transporteres videre til en annen medlemsstat.

§ 5. Unntak fra forbudet mot transport for innenlandsk transport av dyr som sendes til slakteri

Mattilsynet kan tillate innenlands forsendelse av dyr fra en risiko- eller observasjonssone til slakteri som ligger utenfor en sperresone, for umiddelbar slaktning, hvis

- a) det er foretatt en individuell risikovurdering av sannsynligheten for kontakt mellom dyrene og vektorer under transporten til slakteriet hvor det er tatt hensyn til
 - 1) de data som, via overvåkningsprogrammet, foreligger om vektorens aktivitet,
 - 2) kjøreruten, fra det sted hvor dyrene føres inn i en ikke-sperret sone, til slakteriet,
 - 3) de entomologiske data på kjøreruten nevnt i nr. 2),
 - 4) tiden på dagen som transporten finner sted på i relasjon til vektorens aktivitetsperiode og
 - 5) den eventuelle bruk av insekticider i overensstemmelse med direktiv 96/23/EF.
- b) dyrene som skal transporteres ikke viser tegn på bluetongue på forsendelsesdagen,
- c) dyrene transporteres direkte til slakteriet med henblikk på omgående slaktning i kjøretøy som under offentlig tilsyn plomberes av ansvarlig myndighet,
- d) den myndighet som er ansvarlig for slakteriet underrettes om at det vil bli sendt dyr til slakteriet og at denne myndighet underretter myndigheten på forsendelsesstedet om dyrenes ankomst.

§ 6. Unntak fra forbudet mot transport av dyr fra en sperresone i forbindelse med utførsel

I forbindelse med utførsel kan Mattilsynet tillate transport av dyr, samt sæd, egg og embryo fra disse, fra risiko- og observasjonssonene hvis

- a) dyrene eller sæden, eggene eller embryoene oppfyller betingelsene i § 4, og
- b) dette forhåndsgodkjennes av mottakerlandet.

Ved utstedelse av helsesertifikat i forbindelse med handel i henhold til 1. ledd i denne paragraf, skal det land hvor dyrene kommer fra sørge for at teksten i det relevante sertifikatet, i henhold til direktiv 64/432/EØF, direktiv 88/407/EØF, direktiv 89/556/EØF, direktiv 91/68/EØF og direktiv 92/65/EØF, suppleres med følgende tekst: «dyr/sæd/egg/embryo* i overensstemmelse med vedtak 2005/393/EF.

* Det ikke relevante strykes.»

Kapittel III. Transitt gjennom sperresoner

§ 7. Transitt av dyr gjennom risiko- og observasjonssoner

Transitt av dyr som sendes fra et område utenfor en sperresone og gjennom en sperresone er tillatt hvis dyrene og transportmiddelet behandles med et insekticid på lastestedet eller senest før dyrenes ankomst til sperresonen. Hvis det under transporten gjennom en sperresone er nødvendig med en hvileperiode på en hvilestasjon, skal det foretas en insekticidbehandling for å beskytte dyrene mot angrep fra vektorer.

Ved handel innen EØS skal transitten være godkjent av myndigheten i transitt- og i bestemmelsesmedlemsstaten. Følgende supplerende tekst skal tilføyes i helsesertifikatet fastsatt i direktiv 64/432/EØF, direktiv 91/68/EØF og direktiv 92/65/EØF: «Insekticidbehandling med (produktets navn) den (dato) kl. (tidspunkt) i overensstemmelse med vedtak 2005/393/EF.»

Kapittel IV. Administrative bestemmelser

§ 8. Tilsyn og vedtak

Mattilsynet fører tilsyn og fatter vedtak for å gjennomføre bestemmelsene gitt i og i medhold av denne forskriften.

Ved import og eksport av levende dyr som omfattes av denne forskrift kommer gjeldende forskrifter om tilsyn og kontroll til anvendelse.

§ 9. Dispensasjon

Mattilsynet kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene i denne forskrift, forutsatt at dette ikke vil stride mot Norges internasjonale forpliktelser, herunder EØS-avtalen.

§ 10. Straff

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av denne forskrift eller bestemmelser og vedtak gitt i medhold av den, er straffbart i henhold til matloven § 28.

§ 11. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft straks. Samtidig oppheves forskrift 21. januar 2002 nr. 57 om særskilte beskyttelsestiltak for å hindre spredning av bluetongue fra Italia, Frankrike, Hellas, Spania og Portugal.

Vedlegg I

Risiko- og observasjonssoner: Geografiske områder hvor det er opprettet risiko- eller observasjonssoner

Sone A (serotype 2 og 9 samt i mindre grad 4 og 16)

Italia

Abruzzo: Chieti og alle kommuner som hører inn under den lokale helsemyndighet i Avezzano-Sulmona

Basilicata: Matera og Potenza

Calabria: Catanzaro, Cosenza, Crotone, Reggio Calabria og Vibo Valentia

Campania: Caserta, Benevento, Avellino, Napoli og Salerno

Lazio: Frosinone og Latina

Molise: Isernia og Campobasso

Puglia: Foggia, Bari, Lecce, Taranto og Brindisi

Sicilia: Agrigento, Catania, Caltanissetta, Enna, Messina, Palermo, Ragusa, Siracusa og Trapani

Malta

Sone B (serotype 2)

Italia

Abruzzo: L'Aquila (med unntak av de kommuner som hører inn under den lokale helsemyndighet i Avezzano-Sulmona)

Lazio: Viterbo, Roma og Rieti

Marche: Ascoli Piceno og Macerata

Toscana: Pisa, Grosseto og Livorno

Umbria: Terni og Perugia

Sone C (serotype 2 og 4 samt i mindre grad 16)

Frankrike

Corse-du-Sud og Haute-Corse.

Spania

Balearene (hvor serotype 16 ikke forekommer).

Italia

Sardinia: Cagliari, Nuoro, Sassari og Oristano.

Sone D**Kypros**

Sone E (serotype 4)

Spania:

- provinsene Cádiz, Málaga, Sevilla, Huelva, Córdoba, Cáceres, Badajoz, Toledo og Ciudad Real
- provinsen Jaén (distriktene (comarcas) Jaén, Andujar, Alcala la Real, Huelma, Linares, Santiesteban del Puerto, Ubeda)
- provinsen Avila (distriktene Arenas de San Pedro, Candelada, Cebreros, Las Navas del Marques, Navaluenga og Sotillo de la Adrada)
- provinsen Salamanca (distriktene Bejar, Ciudad Rodrigo og Sequeros)
- provinsen Madrid (distriktene Aranjuez, El Escorial, Grinon, Navalcarnero og San Martin de Valdeiglesias).

Portugal:

- Landbruksministeriets regionalkontor i Algarve: alle kommuner (concelhos)
- Landbruksministeriets regionalkontor i Alentejo: alle kommuner

- Landbruksministeriets regionalkontor i Ribatejo e Oeste: kommunene Almada, Barreiro, Moita, Seixal, Sesimbra, Montijo, Coruche, Setúbal, Palmela, Alcochete, Benavente, Salvaterra de Magos, Almeirim, Alpiarça, Chamusca, Constância, Abrantes og Sardoal
- Landbruksministeriets regionalkontor i Beira Interior: kommunene Penamacor, Fundão, Oleiros, Sertã, Vila de Rei, Idanha a Nova, Castelo Branco, Proença-a-Nova, Vila Velha de Rodao og Mação.

Vedlegg II

(jf. § 4, punkt 1)

- A. Levende dyr skal ha vært beskyttet fra angrep av insekter av genus *Culicoides*
1. i minst 60 dager før avreise, eller
 2. i minst 28 dager før avreise og i denne perioden ha vært underkastet en serologisk test for påvisning av antistoffer mot bluetonguevirus-gruppen, eksempelvis ved en bluetongue competition ELISA-test eller en bluetongue AGID-test med negativt resultat av blodprøve som er tatt minst 28 dager etter at dyrene ble beskyttet mot vektorangrep, eller
 3. i periode på minst 7 dager før avreise ha gjennomgått en bluetonguevirusisolasjonstest eller en polymerase kjedereaksjonstest (PCR-test) med negativt resultat av blodprøve som er tatt minst 7 dager etter at dyrene ble beskyttet mot vektorangrep, og
 4. under transporten til avreisestedet.
- B. Sæd skal være innsamlet fra donorer som har vært:
1. beskyttet mot angrep fra insekter av genus *Culicoides* i minst 100 dager før og under innsamlingen av sæden eller
 2. underkastet en serologisk test til påvisning av antistoffer mot bluetonguevirus-gruppen, eksempelvis ved en competition ELISA-test eller en AGID-test til påvisning av bluetongue med negative resultater, minst hver 60. dag i innsamlingsperioden og mellom 28 og 60 dager etter den endelige innsamling til denne forsendelse, eller
 3. underkastet en virusisolasjonstest eller en polymerase kjedereaksjonstest (PCR-test) på blodprøver som er innsamlet ved begynnelsen og avslutningen av og minst hver sjuende dag (virusisolasjonstest) og minst hver 28. dag (PCR-test) under innsamlingen av sæd til denne forsendelsen, med negative resultater.
- C. Egg og embryo skal være innsamlet fra donorer som har vært:
1. beskyttet mot angrep fra insekter av genus *Culicoides* i minst 100 dager før og under innsamlingen av embryo/egg, eller
 2. underkastet en serologisk test til påvisning av antistoffer mot bluetonguevirus-gruppen, eksempelvis ved en competition ELISA-test eller en AGID-test til påvisning av bluetongue mellom 28 og 60 dager etter innsamlingen med negative resultater, eller
 3. underkastet en bluetonguevirusisolasjonstest eller en polymerase kjedereaksjonstest (PCR-test) på en blodprøve som er tatt på innsamlingsdagen med negativt resultat.

13. mars Nr. 300 2006

Forskrift om endring i forskrift om prosessuelle konkurranseregler i EØS-avtalen m.v.

Fastsatt av Fornyings- og administrasjonsdepartementet 13. mars 2006 med hjemmel i lov 5. mars 2004 nr. 11 om gjennomføring og kontroll av EØS-avtalens konkurranseregler mv. (EØS-konkurranseloven) § 5, jf. delegeringsvedtak 16. april 2004 nr. 630. Kunngjort 14. mars 2006.

I

I forskrift 4. desember 1992 nr. 966 om prosessuelle konkurranseregler i EØS-avtalen m.v. gjøres følgende endring:

Del I kapittel I artikkel 2 nr. 2 oppheves.

II

Endringen trer i kraft straks.

10. mars Nr. 301 2006

Vedtak om endring i delegering av myndighet etter lov om innførsle- og utførsleregulering § 1 og § 3.

Fastsatt ved kgl.res. 10. mars 2006 med hjemmel i lov 6. juni 1997 nr. 32 om innførsle- og utførsleregulering § 1 og § 3. Fremmet av Utenriksdepartementet. Kunngjort 17. mars 2006.

I

I vedtak 17. juli 1998 nr. 618 om delegering om myndighet etter lov om innførsle- og utførslereregulering § 1 og § 3 gjøres følgende endring:

Punkt 2 skal lyde:

For så vidt angår import og eksport av truede plante- og dyrearter med derivater som omfattes av Washingtonkonvensjonens vedlegg I, II og III, samt av landlevende virvelløse organismer, gis Miljøverndepartementet fullmakt til å utøve den myndighet som i lov om innførsle- og utførslereregulering av 6. juni 1997 nr. 32 § 1 og § 3 er tillagt Kongen.

II

Endringen trer i kraft straks.

10. mars Nr. 302 2006**Forskrift om endring i forskrift om kontroll med roroferger, hurtiggående passasjerfartøyer uansett flagg i rutetrafikk (vertsstatskontroll).**

Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 10. mars 2006 med hjemmel i lov 9. juni 1903 nr. 7 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m.v. § 1, § 41a og § 117, jf. delegeringsvedtak 1. desember 1978 nr. 1, delegeringsvedtak 12. oktober 1979 nr. 1, delegeringsvedtak 15. januar 1979 nr. 1 og delegeringsvedtak 8. januar 1980 nr. 1. Jf. EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 56ca (direktiv 1999/35/EF endret ved direktiv 2002/84/EF) og nr. 56cb (direktiv 2003/25/EF endret ved direktiv 2005/12/EF). Kunngjort 17. mars 2006.

I

I forskrift 20. mars 2001 nr. 373 om kontroll med roroferger, hurtiggående passasjerfartøyer uansett flagg i rutetrafikk(vertsstatskontroll) gjøres følgende endring:

§ 5 første ledd bokstav e skal lyde:

- e) oppfyller særlige stabilitetskrav vedtatt på regional plan,² når fartøyet går i trafikk innen regionen, og som er innarbeidet i nasjonal rett i henhold til direktiv 98/34/EF av 22. juni 1998 og endret ved direktiv 98/48/EF av 5. august 1998 eller de særlige stabilitetskrav som er fastsatt i direktiv 2003/25/EF av 14. april 2003, endret ved direktiv 2005/12/EF av 18. februar 2005.

² Jf. Stockholmavtalen.

II

Endringen trer i kraft 10. mars 2006.

13. mars Nr. 303 2006**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fangst av sel i Vesterisen og Østisen i 2006.**

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 13. mars 2006 med hjemmel i forskrift 20. februar 2006 nr. 227 om regulering av fangst av sel i Vesterisen og Østisen i 2006 § 17. Kunngjort 17. mars 2006.

I

I forskrift 20. februar 2006 nr. 227 om regulering av fangst av sel i Vesterisen og Østisen i 2006 gjøres følgende endringer:

Ny § 7 skal lyde:

§ 7. Utseiling

Fartøy som har fått tillatelse til å delta i fangst i Vesterisen må ha tatt utseiling innen 10. april.

§ 7 – § 19 blir nye § 8 – § 20.

II

Endringene trer i kraft straks.

14. mars Nr. 304 2006**Forskrift om endring i forskrift om utøvelse av jakt og fangst.**

Fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning 14. mars 2006 med hjemmel i lov 29. mai 1981 nr. 38 om viltet § 12, § 14, § 14a, § 20, § 23, § 24, § 26 nr. 1, 3, 6 og 10, § 39, § 42 og § 50, jf. delegeringsvedtak 2. april 1982 nr. 592. Kunngjort 17. mars 2006.

I

I forskrift 22. mars 2002 nr. 313 om utøvelse av jakt og fangst gjøres følgende endringer:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst

Kapittel 1 overskriften skal lyde:

Kapittel 1. Generelle bestemmelser

§ 1 punkt b) og c) skal lyde:

- b) jakt-, fellings- og fangstutøvelsen ikke påfører viltet unødige lidelser, og
- c) jakt-, fellings- og fangstutøvelsen ikke volder fare for mennesker, husdyr eller eiendom.

§ 2 annet ledd skal lyde:

Forskriften gjelder også ved lisensfelling innenfor fastsatt fellingsperiode og avliving av skadegjørende vilt i henhold til tillatelse gitt i viltloven eller forskrifter med hjemmel i viltloven.

§ 3 tredje ledd skal lyde:

Lisensfelling: Skademotivert felling av et bestemt antall individer av en viltart med hjemmel i viltloven § 12, der kvoten er fastsatt av offentlig myndighet og det kreves at jegeren er registrert som lisensjeger i Jegerregisteret for å kunne delta.

§ 4 overskriften og første og annet punktum skal lyde:

§ 4. *Nødvendige papirer under jakt, felling og fangst*

Under jakt, lisensfelling og fangst skal gyldig jegeravgiftskort og våpenkort, jf. lov 9. juni 1961 nr. 1 om skytevåpen og ammunisjon m.v. § 9, medbringes. Under jakt og felling av storvilt medbringes dokumentasjon for avlagt skyteprøve når jakta eller fellingen utøves med rifle.

§ 4 fjerde punktum skal lyde:

Lisensjegere skal medbringe personlig lisens for gjeldende art og jaktår under fellingen.

Kapittel 2 overskriften skal lyde:

Kapittel 2. Aldersgrenser

§ 5 overskriften og første punktum skal lyde:

§ 5. *Generell aldersgrense for jakt, felling og fangst*

Den som utøver jakt på småvilt må være fylt 16 år, og den som utøver jakt på eller felling av storvilt må være fylt 18 år.

§ 5 tredje punktum skal lyde:

For fangst av gaupe og jerv er aldersgrensen 18 år.

Kapittel 3 overskriften skal lyde:

Kapittel 3. Jegerprøven

§ 8 første ledd første punktum skal lyde:

Alle personer som har fylt 16 år og som ikke er registrert i Jegerregisteret, skal før jakt, felling eller fangst utøves ha bestått jegerprøve i henhold til denne forskrift og instruks om innhold og gjennomføring av jegerprøven fastsatt av direktoratet.

Kapittel 4 overskriften skal lyde:

Kapittel 4. Lisensfelling

§ 13 og § 14 skal lyde:

§ 13. *Vilkår for deltakelse i lisensfelling*

Lisensfelling kan bare utøves av registrert lisensjeger. Registrering skjer i Jegerregisteret for hver enkelt rovviltart det enkelte jaktår.

For å kunne registrere seg som lisensjeger må en jeger ha

- a) betalt jegeravgift for vedkommende jaktår
- b) overholdt rapporteringsplikten i henhold til forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt § 16.

Alle som deltar i lisensfelling plikter å holde seg oppdatert om kvotens størrelse, gjenværende kvote og eventuelle andre begrensninger for fellingsutøvelsen. Kwittering fra registrering som lisensjeger i Jegerregisteret skal medbringes under felling/fellingsforsøk.

§ 14. Rapportering, meldeplikt og undersøkelse av felte dyr

Felling eller forsøk på felling av gaupe, jerv, bjørn, ulv eller kongeørn og jakt på gaupe skal umiddelbart meldes til fylkesmannen og andre på slik måte som det bestemmes i vedtak om skadefelling, lisensfelling eller kvotejakt. Jeger skal fremvise felt dyr for Statens naturoppsyn for umiddelbar kontroll, merking og prøvetaking av biologisk materiale, og jeger skal kunne påvise fellingssted etter anmodning fra Statens naturoppsyn, politiet eller fylkesmannen.

Den som feller gaupe, jerv, bjørn eller ulv plikter vederlagsfritt å innlevere dyret til vitenskapelige formål, jf. viltloven § 48 og § 50. Jeger eller preparant plikter å innlevere dyret innen 1. juni. Dersom felt rovvilt først leveres til preparant, skal dette gjøres innen 1. mai. Dersom innleveringsplikten ikke overholdes tilfaller individet i sin helhet Viltfondet, jf. viltloven § 48 og § 50.

Kapittel 5 overskriften skal lyde:

Kapittel 5. Våpen og ammunisjon

§ 15 overskriften og første ledd skal lyde:

§ 15. Våpen under jakt og felling

Under ordinær jakt og felling kan det bare brukes rifle og haglevåpen med ladning av krutt. Under jakt og felling er det ikke tillatt å bruke pistol, revolver, halvautomatiske våpen av militær karakter eller helautomatiske skytevåpen.

§ 15 annet ledd første punktum skal lyde:

Under jakt på elg, hjort, dåhjort, villrein, muflon, moskusfe eller felling av bjørn og ulv er det kun tillatt å bruke rifle.

§ 15 tredje ledd annet punktum skal lyde:

Under jakt på eller felling av øvrige viltarter hvor det brukes halvautomatisk rifle er det ikke tillatt å bruke mer enn to skudd i magasinet og ett skudd i kammeret.

§ 15 femte ledd skal lyde:

Til jakt og felling er bruk av hagle for mer enn to skudd forbudt.

§ 16 første ledd første kolon skal lyde:

Under jakt på elg, hjort, dåhjort, villrein, villsvin, muflon, moskusfe eller felling av ulv og bjørn skal det brukes ammunisjon med ekspanderende prosjektil med minimumsvekt 9 gram og med følgende anslagsenergi:

§ 16 annet ledd skal lyde:

Under jakt med rifle på rådyr, bever og gaupe eller felling av jerv og gaupe skal det brukes ammunisjon med ekspanderende prosjektil og anslagsenergien skal være minst 980 joule (100 kgm) målt på 100 meters avstand, E_{100} .

§ 17 første ledd skal lyde:

Under jakt og felling er det ikke tillatt å medbringe eller bruke blyhagl.

Kapittel 6 overskriften skal lyde:

Kapittel 6. Skyteprøve ved jakt og felling av storvilt

§ 18 første ledd første punktum skal lyde:

Ingen har adgang til å drive jakt og felling av storvilt med rifle uten at vedkommende har avlagt skyteprøve samme jaktår.

§ 18 annet ledd annet punktum skal lyde:

Deretter skal det for hver rifle som skal benyttes under jakt og felling av storvilt skytes 5 skudd mot dyrefigur godkjent av direktoratet.

§ 18 sjettede ledd skal lyde:

For storvilt som har jakttid eller fellingsperiode som går fra ett jaktår og over i neste, gjelder skyteprøve som er avlagt i det jaktåret jakten eller fellingen av vedkommende viltart startet.

Kapittel 7 overskriften skal lyde:

Kapittel 7. Bruk av hund under jakt og felling

§ 22 første ledd første punktum skal lyde:

Bruk av løs, på drevet halsende hund er tillatt brukt under jakt på følgende viltarter: hjort, rådyr, gaupe, rødrev og hare, eller felling av gaupe.

§ 22 annet ledd første punktum skal lyde:

Bruk av løs, på drevet halsende hund under jakt på gaupe og rødrev, eller felling av gaupe er ikke tillatt i ordinær båndtvangstid.

Kapittel 8 overskriften skal lyde:

Kapittel 8. Jakt, felling og avliving av storvilt

§ 27 annet ledd første punktum skal lyde:

Den som under jakt eller felling skadeskyter gaupe, jerv, bjørn, ulv eller kongeørn skal uten opphold underrette fylkesmannen og nærmeste politimyndighet.

§ 28 overskriften og første ledd skal lyde:

§ 28. Avliving av skadet storvilt i ordinær jakttid eller fellingsperiode

Jeger som på lovlig grunn og i lovlig jakttid eller fellingsperiode treffer på storvilt som er såret eller skadet slik at det er påført store lidelser og ikke kan leve eller bli friskt, skal avlive dyret for å hindre unødige lidelser.

§ 28 annet ledd første punktum skal lyde:

Dersom jegeren ved avliving av hjortevilt og bever har fellingstillatelse på tilsvarende kategori dyr, skal vedkommende straks ta stilling til om dyret skal tas på egen fellingskvote.

§ 29 overskriften og første ledd første punktum skal lyde:

§ 29. Avliving av skadet storvilt utenom ordinær jakttid eller fellingsperiode

Den som utenom ordinær jakttid eller fellingsperiode kommer over skadet storvilt eller kongeørn som er påført store lidelser og ikke kan leve eller bli frisk, skal umiddelbart melde dette til kommunen.

§ 29 annet ledd første punktum skal lyde:

Gjelder dette gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn skal kommunen straks varsle fylkesmannen og nærmeste politimyndighet.

Kapittel 9 overskriften skal lyde:

Kapittel 9. Fangst

§ 30 første ledd skal lyde:

Innenfor fastsatte jakttider, fangsttider og fellingsperioder kan det drives fangst på følgende viltarter: bever, bisamrotte, beverrotte, grevling, mår, villmink, røyskatt, gaupe, jerv, rødrev, mårhund, ravn, kråke, skjære, svartbak, gråmåke, fiskemåke, liryte og fjellryte etter regler i § 31 til § 36.

§ 31 bokstav b første strekpunkt skal lyde:

- slagfelle til mårhund, bever, mår, villmink, bisamrotte, beverrotte og røyskatt. Kommunen kan på nærmere fastsatte vilkår gi tillatelse til bruk av slagfelle til fangst av rødrev og grevling. Slik tillatelse skal være personlig.

§ 35 annet ledd skal lyde:

For avliving av gaupe, jerv, rødrev, grevling og villmink som er fanget i bås eller fangstbur kan salongrifle, revolver eller pistol i kaliber 22 LR nyttes.

§ 36 første ledd nytt annet punktum skal lyde:

Meldeplikten gjelder ikke ved bruk av bås til gaupe og jerv når fylkesmannen har gitt tillatelse for den enkelte bås, jf. § 31 bokstav a.

Kapittel 10 overskriften skal lyde:

Kapittel 10. Oppsyn og kontroll

§ 37 første punktum skal lyde:

Enhver som utøver jakt, felling eller fangst etter denne forskrift, plikter å la seg kontrollere av politiet, Statens naturoppsyn eller av lokalt jaktoppsyn som er godkjent av det statlige naturoppsynet eller har begrenset politimyndighet.

Kapittel 11 overskriften skal lyde:

Kapittel 11. Klageadgang, dispensasjon, straff og ikrafttreden

II

Endringene trer i kraft 1. april 2006.

14. mars Nr. 305 2006**Forskrift om endring i forskrift om bruk av normpris ved ligningsbehandlingen (Undersjøiske petroleumsforekomster m.v.).**

Fastsatt av Finansdepartementet 14. mars 2006 med hjemmel i lov 13. juni 1975 nr. 35 om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster m.v. § 4 og § 8. Kunngjort 17. mars 2006.

I

I forskrift 17. desember 1976 nr. 7 om bruk av normpris ved ligningsbehandlingen (Undersjøiske petroleumsforekomster m.v.) gjøres følgende endring:

§ 4 annet punktum skal lyde:

Renten fastsettes til $(r + 0,5)$ dividert med 365, hvor r representerer renten for statskasseveksler med 12 måneders løpetid for vedkommende år.

II

Endringen trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2006.

14. mars Nr. 306 2006**Forskrift om endring i forskrift om skattlegging av inntekt vunnet ved utvinning og rørledningstransport av petroleum.**

Fastsatt av Finansdepartementet 14. mars 2006 med hjemmel i lov 13. juni 1975 nr. 35 om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster m.v. § 3 bokstav c annet ledd og § 5 sjette ledd annet punktum. Kunngjort 17. mars 2006.

I

I forskrift 30. april 1993 nr. 316 om skattlegging av inntekt vunnet ved utvinning og rørledningstransport av petroleum gjøres følgende endring:

§ 16 første ledd første punktum skal lyde:

Den normerte risikofrie renten skal for det enkelte inntektsår være gjennomsnittlig rente på statskasseveksler med 12 måneders løpetid, slik de publiseres av Norges Bank, beregnet på grunnlag av inntektsåret.

II

Endringen trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2006.

15. mars Nr. 307 2006**Forskrift om opphevelse av forskrift om åpningstider for utsalgssteder i terminalbygninger på lufthavner.**

Fastsatt av Barne- og likestillingsdepartementet 15. mars 2006. Kunngjort 17. mars 2006.

I

Forskrift 29. oktober 1999 nr. 1139 om åpningstider for utsalgssteder i terminalbygninger på lufthavner oppheves.

II

Forskriften trer i kraft straks.

15. mars Nr. 308 2006**Forskrift om endring i forskrift om såvarer.**

Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 15. mars 2006 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 og § 10, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790. Jf. EØS-avtalen vedlegg I kap. III (direktiv 2002/54/EF, direktiv 2004/117/EF og vedtak 2004/842/EF). Kunngjort 17. mars 2006.

I

I forskrift 13. september 1999 nr. 1052 om såvarer gjøres følgende endringer:

§ 4 skal lyde:

§ 4. Såvareforretninger mv.

Bare såvareforretninger autorisert av Mattilsynet kan innføre, eksportere, omsette og produsere såvare. Regler for autorisasjon er fastsatt i vedlegg A3.

Uten hensyn til bestemmelsene i første ledd kan en person eller virksomhet som er gitt tillatelse etter § 21a og vedlegg A13, innføre, eksportere, omsette og produsere såvare av den respektive, ikke endelig godkjente sorten.

Bestemmelsene i første ledd gjelder ikke for forretninger (detaljister) som utelukkende kjøper og omsetter videre såvare som er ferdigpakket her i landet eller som er innført ferdig pakket av en autorisert såvareforretning.

De autoriserte forretningene, og andre personer eller virksomheter som er gitt tillatelse til omsetning mv. jf. annet ledd, skal føre statistikk, sammenstille oversikter, gjøre prøveuttak og avgi de rapporter som Mattilsynet krever.

Såvareforretninger som ikke følger gitte pålegg kan få autorisasjonen som såvareforretning trukket tilbake.

§ 8 tredje ledd skal lyde:

Driftsenheter der det avles såkorn, oljevekster, bladfaks, engsvingel, strandsvingel, raigras og raisvingel må tilfredsstille kravene i § 6 i forskrift 25. mars 1988 nr. 251 om floghavre.

§ 9 første ledd skal lyde:

Autoriserte såvareforretninger og andre personer eller virksomheter med tillatelse til omsetning etter § 4 annet ledd, skal gi skriftlig melding til Mattilsynet om utsædspartier til kontroll dyrking og arealer til vekstkontroll etter reglene i vedlegg A6.

§ 14 nytt annet ledd skal lyde:

Analysen av såvarepartier som skal være grunnlag for sertifisering av partiene, skal utføres av laboratorium autorisert av Mattilsynet.

§ 14 nåværende annet ledd blir nytt tredje ledd.**§ 15 første ledd skal lyde:**

Mattilsynet sertifiserer såvaren etter reglene i vedlegg A9 i henhold til de fastsatte kvalitetskrav. Såvare av arter der det er definerte sorter kan bare produseres og sertifiseres i Norge dersom den er av en sort som er registrert på norsk offisiell sortliste, på EUs felles sortlister over godkjente plantesorter eller det er såvare av sort som det er gitt tillatelse til omsetning av, jf. § 21a. For såvare av arter der det ikke er definerte sorter gjelder kravene til merking av partier og pakninger i vedlegg D2.

Ny § 21a skal lyde:**§ 21a. Omsetning av ikke endelig godkjente sorter**

Mattilsynet kan etter reglene i vedlegg A13 tillate omsetning av såvare av en sort som det, jf. forskrift 1. oktober 1999 nr. 1069 om prøving og godkjenning av plantesorter, er søkt om opptak for på norsk offisiell sortliste. For sorter av grønnsaker kan tillatelse også gis dersom sorten er søkt tatt opp på offisiell sortliste i et annet land i EØS-området.

Tillatelse til omsetning kan gis for inntil ett år, men kan forlenges med inntil ett år av gangen. For sorter av grønnsaker kan forlenget tillatelse gis inntil to ganger.

En tillatelse jf. første ledd opphører dersom søknaden om opptak på sortlisten trekkes tilbake, blir avslått eller sorten tas opp på den offisielle sortlisten.

Mattilsynet kan trekke tilbake tillatelsen eller fastsette særlige vilkår for sorten eller avlingen dersom:

- a) det påvises at dyrking av den aktuelle sorten vil kunne ha skadelig innvirkning på dyrkingen av andre sorter eller arter, eller
- b) hvis den offisielle verdiprøvingen viser, eller det er allment kjent, at sorten ikke gir resultater minst på nivå med annen tilsvarende sort på den offisielle sortlisten, eller
- c) hvis det er grunn til å tro at sorten er en risiko for menneskers helse eller for miljøet.

§ 22 skal lyde:

Et såkornparti kan bare omsettes inntil utløpet av den sesongen som analysen ble utført.

Et parti av jord- og hagebruksfrø, klasse prebasis eller basis, kan omsettes inntil utløpet av sesongen etter den sesongen som analysen ble utført.

Et parti av klasse sertifisert jordbruksfrø, klasse handelsfrø jordbruksfrø, klasse sertifisert hagebruksfrø eller klasse standard av hagebruksfrø kan bare omsettes inntil utløpet av den sesongen som analysen ble utført.

Et parti, eller en del av dette av klasse sertifisert jordbruksfrø, klasse handelsfrø jordbruksfrø, klasse sertifisert hagebruksfrø eller klasse standard av hagebruksfrø som er ferdig pakket, kan omsettes inntil utløpet av sesongen etter den sesongen som analysen ble utført.

Porsjons- og småpakninger av jord- og hagebruksfrø, jf. § 32 og § 33, kan omsettes inntil utløpet av sesongen etter den sesongen da analysen ble utført.

Et parti såvare eller en del av dette, kan omsettes utover de periodene som er nevnt i første til femte ledd dersom ny analyse viser at partiet fortsatt tilfredsstiller kravet til spireevne. Prøveuttaking av partiet for å undersøke

spireevnen på nytt og for å foreta nødvendig tilleggsmarkering skal foretas av Mattilsynet eller av person som er autorisert av Mattilsynet.

Et parti såvare kan tilleggsmarkeres med sikte på forlenget godkjenning før utløpet av den sesongen da forseglingen har funnet sted, dersom Mattilsynet finner at nytt analyseresultat, jf. sjette ledd, fortsatt vil være et uttrykk for partiets kvalitet på omsetningstidspunktet.

§ 24 første ledd bokstav d) skal lyde:

- d) det for partier av såkorn, oljevekster, engsvingel, bladfaks, raigras, strandsvingel og raisvingel foreligger en offisiell erklæring fra eksportlandet om at partiet er avlet på driftsenhet hvor det ikke er påvist floghavre i avlingsåret og de to foregående årene.

§ 32 skal lyde:

Offisielt merkede og forseglede partier av jordbruksfrø av klassene prebasis, basis, sertifisert og handelsfrø kan oppdeles og omsettes som småpakning av typene «EØS-pakning A», «EØS-pakning B», og «EØS-pakning C», eller som porsjonspakning, uten offisiell merking og forsegling.

Småpakninger og porsjonspakninger skal være merket med en varedeklarasjon på norsk, trykt eller påstemplet utenpå pakningen. Varedeklarasjonen skal oppfylle kravene i vedlegg C2, del 2. Dersom pakningen er gjennomiktig, kan varedeklarasjonen legges inne i pakningen.

Pakningene skal forsegles av forretningen, jf. § 23.

Vedlegg A5 punkt 9 oppheves.

Vedlegg A10 underpunktet «Småpakninger – jordbruksfrø» skal lyde:

a. EØS-pakning A:

En pakning med frøblanding med frø av førvekster til annet enn jordbruksformål, som f.eks. plenfrø, med en nettovekt på høyst 2 kg.

b. EØS-pakning B:

En pakning med frø av førvekster, klasse basis, sertifisert eller handelsfrø, av rene arter eller i blandinger med en nettovekt på høyst 10 kg.

c. EØS-pakning C:

En pakning med frø av bete med:

- monogermt eller presisjonsfrø, med en nettovekt på høyst 2,5 kg eller med inntil 100.000 frøklynger.
- annet frø med en nettovekt på høyst 10 kg.

De oppgitte vektgrensene for pakninger gjelder rent frø. Vekten av granulerte pesticider, pilleringsmidler eller andre faste tilsetningsstoffer regnes ikke med.

Nytt vedlegg A13 skal lyde:

A13 – Villkår for omsetning av såvare som er søkt opptatt på nasjonal sortliste (§ 21a)

1. Generelt

Tillatelse til omsetning av ennå ikke godkjent sort kan gis dersom formålet med omsetningen er å skaffe ytterligere opplysninger om praktisk dyrking eller bruk av sorten gjennom forsøk og analyser.

2. Søknad

Søknad kan fremmes av den person eller virksomhet, eller representant for disse, som har fremmet søknad om oppføring av sorten på nasjonal sortliste.

Søknad skal fremmes på særskilt skjema hvor det også skal gis opplysninger om formål, sortsbeskrivelse, planlagte forsøk mv.

3. Mengde

Mengden frø som tillates omsatt er begrenset av følgende prosentandel av den totale frømengde av respektive art som brukes årlig i den eller de EØS-land frøet av sorten er bestemt til:

- havre, bygg, hvete, åkerert og bønnevikke: 0,3%
- durumhvete: 0,05%
- øvrige arter: 0,1%.

Dersom denne mengden ikke er tilstrekkelig til å så 100 daa pr. medlemsstat som frøet er bestemt til, kan det gis tillatelse for en mengde som er nødvendig for et areal på 100 daa.

4. Kvalitetskrav

Følgende kvalitetskrav skal være oppfylt:

Såkorn:

- Rug, mais og hybrider av havre, bygg, hvete, durumhvete, spelt og rughvete, unntatt selvbestøvende sorter:
 - Vedlegg A5, pkt. 8
 - Vedlegg B1, del 2, klasse C1

- Vedlegg B1, del 3.

Havre, bygg, hvete, durumhvete, spelt, rughvete og selvbestøvende sorter av rug og mais, unntatt hybrider i hvert enkelt tilfelle:

- Vedlegg A5, pkt. 8
- Vedlegg B1, del 2, klasse C2
- Vedlegg B1, del 3.

Jordbruksfrø:

Fôrvekster og gras til grøntanlegg:

- Vedlegg A5, pkt. 8
- Vedlegg C1, del I, klasse C (klasse C2 for åkerert og bønnevikke)
- Vedlegg C1, del IV.

Beter:

- Vedlegg A5, pkt. 8
- Vedlegg C1, del II
- Vedlegg C1, del IV.

Olje- og fiberplanter:

- Vedlegg A5, pkt. 8
- Vedlegg C1, del III, klasse C (klasse C1 og C2 for lin)
- Vedlegg C1, del IV.

Hagebruksfrø:

Grønnsaker:

- Vedlegg D1, del I.

Vedlegg B2 punkt 1 og 2 skal lyde:

1. Opplysninger i den offisielle merkingen

For alle arter og klasser skal merkelappen inneholde følgende opplysninger:

1. «EØS – regler og krav» eller «Norske kvalitetskrav»
2. «Mattilsynet – Norge»
3. Partinummer
4. Forseglingstidspunkt og -år
5. Art
6. Sort
7. Klasse
8. Avlsland
9. Netto- eller bruttovekt
10. Andre opplysninger.

Merknader:

1. Under punkt 1 skal det for norskavlet såkorn godkjent etter vedlegg B1, del 1, brukes betegnelsen «Norske kvalitetskrav».
2. Dersom det er brukt granulerte pesticider, pilleringsmidler eller andre tilsetningsstoffer til behandling av såkornet, skal stoffenes navn, og omtrentlig forhold mellom vekt av såkornet og totalvekt, oppgis.

For såkorn av ikke endelig godkjent sort skal merkelappen inneholde følgende opplysninger:

1. «Mattilsynet – Norge»
2. Partinummer
3. Forseglingstidspunkt og -år
4. Art
5. Foreslått sortsnavn og søknadsnummer for oppføring på den offisielle sortlisten
6. «Sorten er ennå ikke oppført på offisiell sortliste»
7. «Bare til analyser og prøver»
8. Netto- eller bruttovekt.

Merknader:

1. Dersom det er brukt granulerte pesticider, pilleringsmidler eller andre tilsetningsstoffer til behandling av såkornet, skal stoffenes navn, og omtrentlig forhold mellom vekt av såkornet og totalvekt, oppgis.

2. Merkelappens farge og størrelse

Klasse	Farge	Størrelse
P	Hvit med fiolett diagonalstripe	Min. 110 x 67 mm
B	Hvit	Min. 110 x 67 mm
C1	Blå	Min. 110 x 67 mm
C2	Rød	Min. 110 x 67 mm
D	Brun	Min. 110 x 67 mm
Sortsblandinger	Grønn	Min. 110 x 67 mm
Sort som ennå ikke er endelig godkjent	Oransje	Min. 110 x 67 mm

Vedlegg C2 del 1 ny bokstav f skal lyde:

f Merking av jordbruksfrø av ikke endelig godkjent sort

1. «Mattilsynet – Norge»
2. Partinummer
3. Forseglingmåned og -år
4. Art, botanisk navn skrevet med latinske bokstaver
5. Foreslått sortsnavn og søknadsnummer for oppføring på den offisielle sortlisten
6. «Sorten er ennå ikke oppført på offisiell sortliste»
7. «Bare til analyser og prøver»
8. Netto- eller bruttovekt, antall frø eller frøklynger.

Merknader:

1. Dersom det er brukt granulerte pesticider, pilleringsmidler eller andre tilsetningsstoffer til behandling av frøet, skal stoffenes vekt, frøvekt og totalvekt av tilsetningsstoffer og frø, oppgis.

Vedlegg C2 del 2 for bokstavene a, b–1 og b–2 skal merknad 1 lyde:

1. Opplysning om siste omsetningsdato, jf. punkt 5, kreves bare for frø utveid i Norge.

Vedlegg C2 del 2 bokstav c skal lyde:

c EØS-pakning C

Klasse sertifisert

1. «EØS-pakning – C»
2. Firmanavn
3. Medlemslandets navn eller forkortelse og eventuelt kontrollmyndighetens navn
4. Partinummer
5. Siste omsetningsdato
6. Art. Det skal angis om det er av fôrbete eller sukkerbete
7. Sort. Det skal angis om frøet er monogermt eller presisjonsfrø
8. «Klasse sertifisert»
9. Netto- eller bruttovekt, antall frø eller frøklynger
10. Spireevne
11. Andre opplysninger.

Merknader:

1. Opplysning om siste omsetningsdato, jf. punkt 5, kreves bare for frø utveid i Norge.
2. Dersom det er brukt granulerte pesticider, pilleringsmidler eller andre tilsetningsstoffer til behandling av frøet, skal stoffenes vekt, frøvekt og totalvekt av tilsetningsstoffer og frø, oppgis.

Vedlegg C2 del 2 bokstav d–1 og d–2 oppheves.

Vedlegg C2 del 2 nåværende bokstav e blir bokstav d.

Vedlegg C2 del 3 skal lyde:

Offisiell merkelapp

Klasse	Farge	Størrelse
P	Hvit med fiolett diagonalstripe	Min. 110 x 67 mm
B	Hvit	Min. 110 x 67 mm
C1	Blå	Min. 110 x 67 mm
C2	Rød	Min. 110 x 67 mm

<i>Klasse</i>	<i>Farge</i>	<i>Størrelse</i>
Blandinger	Grønn	Min. 110 x 67 mm
Sammensatt sort av olje- og fiberplanter	Grønn med blå diagonalstripe	Min. 110 x 67 mm
Handelsfrø	Brun	Min. 110 x 67 mm
Ikke endelig sertifisert frø	Grå	Min. 110 x 67 mm
Sort som ennå ikke er endelig godkjent	Oransje	Min. 110 x 67 mm

Varedeklarasjon

<i>Pakning</i>	<i>Klasse</i>	<i>Farge</i>
EØS-pakning A		Grønn
EØS-pakning B	Basis	Hvit
EØS-pakning B	Ren art av C eller C1	Blå
EØS-pakning B	Ren art av C2	Rød
EØS-pakning B	Blandinger	Grønn
EØS-pakning B	Handelsfrø	Brun
EØS-pakning C	C	Blå

Vedlegg D2 del 4 nytt punkt d skal lyde:

d Merking av grønnsaksfrø av ikke endelig godkjent sort

1. Forseglingmåned og -år
2. Art, botanisk navn skrevet med latinske bokstaver
3. Foreslått sortnavn og søknadsnummer for oppføring på den offisielle sortslisten
4. «Sorten er ennå ikke oppført på offisiell sortsliste»
5. Partinummer
6. Oppgitt nettovekt, antall frø eller frøklynger og eventuelt bruttovekt.

Merknader:

1. Dersom det er brukt granulerte pesticider, pilleringsmidler eller andre tilsetningsstoffer til behandling av frøet, skal stoffenes vekt, frøvekt og totalvekt av tilsetningsstoffer og frø, oppgis.
2. Merkingfeltet skal ha oransje farge.

II

Endringene trer i kraft straks.

15. mars Nr. 309 2006**Forskrift om norsk ansvarlig organ for EUs miljømerke, gebyrer, standardkontrakt mv.**

Fastsatt av Barne- og likestillingsdepartementet 15. mars 2006 med hjemmel i lov 18. desember 1981 nr. 90 om merking av forbruksvarer m.v. § 6b annet ledd. Jf. EØS-avtalen vedlegg XX nr. 2a (forordning (EF) nr. 1980/2000). Kunngjort 17. mars 2006.

§ 1. Norsk ansvarlig organ for EUs miljømerke, EU-blomsten, er Stiftelsen Miljømerking i Norge.

§ 2. Det ansvarlige organ skal utføre de oppgaver som følger av forordning (EF) nr. 1980/2000 om et revidert fellesskapssystem for miljømerking artikkel 14.

§ 3. Vurdering av søknader om miljømerket og beslutninger om tildeling av merket skal skje i samsvar med artikkel 7 i forordning (EF) nr. 1980/2000 om et revidert fellesskapssystem for miljømerking.

§ 4. Gebyrer for søknader om miljømerket, samsvarsvurderinger, og bruk av merket skal fastsettes i samsvar med vedtak 2000/728/EF.

§ 5. Avtaler som inngås med godkjente søkere skal være i den form som fremgår av vedtak 2000/729/EF.

§ 6. Forskriften gjelder fra 1. april 2006.

16. mars Nr. 310 2006**Forskrift om endring i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften).**

Fastsatt av Arbeids- og inkluderingsdepartementet 16. mars 2006 med hjemmel i forskrift 21. desember 1990 nr. 1028 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) § 102 første ledd, jf. lov 24. juni 1988 nr. 64 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) § 24. Kunngjort 17. mars 2006.

I

I forskrift 21. desember 1990 nr. 1028 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) gjøres følgende endring:

Vedlegg 2 bokstav x) skal lyde:

- x) «Slovenská Republika/Slovak Republic, Obciansky preukaz/Identification Card» utstedt av kompetent myndighet i Slovakia til borger av Slovakia.

II

Endringen trer i kraft straks.

16. mars Nr. 311 2006**Forskrift om medlemskap i pensjonsordning for personer som ikke er pliktig medlem i folketrygden.**

Fastsatt av Kredittilsynet 16. mars 2006 med hjemmel i lov 24. mars 2000 nr. 16 om foretakspensjon (foretakspensjonsloven) § 3–2 tredje ledd jf. § 1–3 og lov 24. november 2000 nr. 81 om innskuddspensjon i arbeidsforhold (innskuddspensjonsloven) § 4–1 tredje ledd jf. § 1–3. Kunngjort 17. mars 2006.

§ 1. Virkeområde

Forskriften får anvendelse på personer som er eller kan omfattes av pensjonsordningen etter lov om foretakspensjon § 3–2 første og annet ledd eller lov om innskuddspensjon i arbeidsforhold § 4–1 første og annet ledd, og som ikke er pliktig medlem av folketrygden.

§ 2. Midlertidig opphold i utlandet

Person som ikke er pliktig medlem av folketrygden under midlertidig opphold i utlandet kan opptas som medlem eller fortsette å være medlem i en pensjonsordning når vedkommende person arbeider for foretaket, eller et foretak som etter lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. § 1–4 kan anses som tilknyttet foretaket, og utenlandsoppholdet skal vare i inntil ti år.

Med midlertidig opphold menes opphold i utlandet hvor vedkommende person i henhold til arbeidsavtale har rett til å fortsette i stilling i foretaket eller annet foretak i det konsern foretaket inngår i, etter utenlandsoppholdet.

Flere utenlandsopphold skal ved beregning av tidsbegrensningene i første ledd ses under ett dersom mellomliggende opphold i Norge er under ett år.

§ 3. Kompensasjon for tap av ytelser i folketrygden

Foretaket kan ha en kompensasjonsordning som skal dekke tap av ytelser i folketrygden basert på lønn beregnet i samsvar med § 4. Person som viderefører sitt medlemskap i pensjonsordningen etter § 2, kan være medlem av kompensasjonsordningen når vedkommende ikke er frivillig medlem i folketrygden.

Kompensasjonsordningen må oppfylle følgende vilkår:

1. Kompensasjonsordningen kan bare dekke ytelser som vil gi medlemmet samlede pensjonsytelser fra pensjonsordningen, kompensasjonsordningen og folketrygden som står i et rimelig forhold til de øvrige medlemmers samlede ytelser fra folketrygden og pensjonsordningen.
2. Medlemmet kan sikres fullt betalte ytelser som kompenserer for beregnet tap av alderspensjon i folketrygden som følge av at medlemmet ikke vil kunne oppnå full opptjeningstid i folketrygden, når avkortningen i opptjeningstid skyldes utenlandsopphold. Premien kan dekkes ved overføring fra premiefondet eller ved tilskudd fra foretaket.
3. Uførepensjon, ektefellepensjon, barnpensjon og premiefritak ved uførhet skal sikres med årlig premie med eller uten spareelement. Premiefritak ved uførhet skal omfatte risikopremie for ektefellepensjon og barnpensjon.
4. Medlemskapet i kompensasjonsordningen skal senest opphøre når medlemmet har nådd pensjonsalderen i pensjonsordningen. Eventuelle overskytende midler skal godskrives pensjonsordningens premiefond.

§ 4. Beregning av lønn

Ved beregning av lønn etter lov om foretakspensjon § 5–4 eller lov om innskuddspensjon i arbeidsforhold § 5–5 legges lønnen på utreisetidspunktet til grunn. Lønnsgrunnlaget kan reguleres årlig. Tillegg kan i et enkelt år prosentvis ikke overstige den prosentvise økning av folketrygdens grunnbeløp i året.

§ 5. Krav om likebehandling

Dersom pensjonsordningen åpner for at en person kan være medlem i pensjonsordningen i overensstemmelse med bestemmelsene i denne forskrift, skal alle andre personer i samme situasjon gis tilsvarende rett. Regelverket skal etter foretakspensjonsloven § 3–1 første ledd og innskuddspensjonsloven § 2–5 første ledd inneholde bestemmelser om medlemskap under utenlandsopphold.

§ 6. Virkninger av overtredelse

Finner Kredittilsynet at en pensjonsordning er eller forvaltes i strid med denne forskrift gjelder bestemmelsene om tilsyn i foretakspensjonsloven § 2–7 eller innskuddspensjonsloven § 2–9.

§ 7. Ikrafttredelse mv.

Forskriften trer i kraft straks.

Forskriftens § 3 gjelder for framtidig opptjening av pensjon i kompensasjonsordning for personer som påbegynner nytt utenlandsopphold etter forskriftens ikrafttredelse.

Forskriftens § 4 og § 5 gjelder for utenlandsopphold som påbegynnes etter ikrafttredelsen av forskriften her.

16. mars Nr. 312 2006**Forskrift om endring i forskrift om rester av plantevernmidler mv i næringsmidler.**

Fastsatt av Det sentrale Mattilsynet ved hovedkontoret 16. mars 2006 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 og § 16, samt delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 38 (direktiv 86/362/EØF endret ved direktiv 2005/37/EF) og nr. 54 (direktiv 90/642/EØF endret ved direktiv 2005/37/EF). Kunngjort 17. mars 2006.

I

I forskrift 21. desember 1993 nr. 1388 om rester av plantevernmidler mv i næringsmidler gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen vedlegg II, kap. XII

- nr. 38 (direktiv 86/362/EØF) tilføyes: direktiv 2005/37/EF
- nr. 54 (direktiv 90/642/EØF) tilføyes: direktiv 2005/37/EF.

Vedlegg II er endret som ledd i gjennomføringen av EØS-avtalens vedlegg II kap. XII nr. 38 og nr. 54 med tilføyelse av:

direktiv 86/362/EØF er endret som følge av: direktiv 2005/37/EF

direktiv 90/642/EØF er endret som følge av: direktiv 2005/37/EF.

Vedleggene kan fås ved henvendelse til Mattilsynet, Felles postmottak, postboks 383, N–2381 Brumunddal og finnes på følgende nettsadresse: www.mattilsynet.no.

II

Endringene trer i kraft straks.

16. mars Nr. 313 2006**Forskrift om endring i forskrift om rester av plantevernmidler mv i næringsmidler.**

Fastsatt av Det sentrale Mattilsynet ved hovedkontoret 16. mars 2006 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 og § 16, samt delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 38 (direktiv 86/362/EØF endret ved direktiv 2005/46/EF), nr. 39 (direktiv 86/363/EØF endret ved direktiv 2005/46/EF) og nr. 54 (direktiv 90/642/EØF endret ved direktiv 2005/46/EF). Kunngjort 17. mars 2006.

I

I forskrift 21. desember 1993 nr. 1388 om rester av plantevernmidler mv i næringsmidler gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen vedlegg II, kap. XII

- nr. 38 (direktiv 86/362/EØF) tilføyes: direktiv 2005/46/EF
- nr. 39 (direktiv 86/363/EØF) tilføyes: direktiv 2005/46/EF
- nr. 54 (direktiv 90/642/EØF) tilføyes: direktiv 2005/46/EF.

Vedlegg II er endret som ledd i gjennomføringen av EØS-avtalens vedlegg II kap. XII nr. 38, nr. 39 og nr. 54 med tilføyelse av:

direktiv 86/362/EØF er endret som følge av: direktiv 2005/46/EF

direktiv 86/363/EØF er endret som følge av: direktiv 2005/46/EF

direktiv 90/642/EØF er endret som følge av: direktiv 2005/46/EF.

Vedleggene kan fås ved henvendelse til Mattilsynet, postboks 383, 2381 Brumunddal og finnes på følgende nettside: www.mattilsynet.no.

II

Endringene trer i kraft straks.

16. jan. Nr. 320 2006

Forskrift om endring i forskrift om sanksjoner mot Elfenbenskysten.

Fastsatt av Utenriksdepartementet 16. januar 2006 med hjemmel i forskrift 10. desember 2004 nr. 1617 om sanksjoner mot Elfenbenskysten § 4. Kunngjort 21. mars 2006.

I

I forskrift 10. desember 2004 nr. 1617 om sanksjoner mot Elfenbenskysten gjøres følgende endringer:

Innledningen skal lyde:

Følgende forskrift vedtas til gjennomføring av Sikkerhetsrådets resolusjon nr. 1572 av 15. november 2004 og resolusjon nr. 1643 av 15. desember 2005.

Ny § 4 skal lyde:

§ 4. Det er forbudt å innføre til Norge, direkte eller indirekte, rådiamanter fra Elfenbenskysten. Forbudet gjelder uavhengig av hvorvidt rådiamantene har sin opprinnelse i Elfenbenskysten.

Nåværende § 4 og § 5 blir nye § 5 og § 6.

II

Endringene trer i kraft straks.

16. mars Nr. 321 2006

Forskrift om visse forhold vedrørende de politiske partiene (partilovforskriften).

Fastsatt av Fornyings- og administrasjonsdepartementet 16. mars 2006 med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 102 om visse forhold vedrørende de politiske partiene (partiloven) § 9, § 22 tredje ledd og § 27. Kunngjort 21. mars 2006.

Kapittel 1. Registrering av politiske partier

§ 1. Om fremsetting av søknaden. Krav til underskrift

(1) Registerfører er Registerenheten i Brønnøysund.

(2) Søknad om registrering av partinavn skjer på skjema utferdiget av registerfører.

(3) Registerfører utferdiger skjema til bruk for innsamling av erklæringer til støtte for registrering av partinavn. Partinavnet skal fremgå av det skjema der støtteerklæringer gis. Skjemaet skal i tillegg ha rubrikk for navn, fødselsdato, postadresse, signatur og dato. Signaturene skal være skrift på papir. Før innsending av søknaden bør erklæringene nummereres fortløpende. Skjema med støtteerklæringer er unntatt offentlighet, jf. offentlighetsloven § 5a og forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 1.

(4) Ved søknader eller meldinger til Partiregisteret kreves skriftlig erklæring fra en kontaktperson eller tilsvarende om at de opplysninger som meldes, er riktige, jf. kravene i enhetsregisterloven § 8 første ledd.

§ 2. Opplysninger som skal registreres i Partiregisteret. Offentlighet

(1) Partiregisteret skal inneholde opplysninger om partiets navn, organisasjonsnummer, adresse og kontaktperson registrert i Enhetsregisteret samt hvem som er medlemmer av partiets utøvende organ. For personer som registreres som medlem av det utøvende organ og kontaktperson, skal registeret inneholde opplysning om navn, bostedsadresse og fødselsnummer eller D-nummer.

(2) Alle opplysninger i Partiregisteret er offentlige med unntak av opplysninger om fødselsnummer og D-nummer og bostedsadressene til medlemmene av partiets utøvende organ.

§ 3. Partiets utøvende organ – melding om endringer

Når det skjer endringer i sammensetningen av partiets utøvende organ, skal det sendes melding om dette til registerfører. Som dokumentasjon skal det legges ved protokoll fra det møtet der valg av nytt utøvende organ ble avholdt.

§ 4. Underretning om registrerte endringer

Innsender skal ha underretning om opplysninger som registreres på enheten i Partiregisteret. Underretning om vedtak knyttet til partiets navn eller endringer i sammensetningen av partiets utøvende organ skal også sendes til dem

som var registrert som medlemmer av partiets utøvende organ på det tidspunkt søknad eller melding om endring ble journalført hos registerfører.

§ 5. Opplysninger som skal legges til grunn ved valg

(1) Innen 15. oktober i året før valgåret skal registerfører sende melding til partiene og informere om hvilke opplysninger som står registrert om partiet i Partiregisteret. Partiene skal samtidig underrettes om at fristen for å melde inn nye opplysninger om sammensetningen av partiets utøvende organ med virkning for valget, er 2. januar i valgåret. Melding om endringer i partiets utøvende organ som mottas etter 2. januar i valgåret, kan legges til grunn for oppdatering av Partiregisteret med virkning for valget, dersom klagefristen etter partiloven § 8 er utløpt innen 31. mars og vedtaket ikke er påklaget.

(2) Ved forberedelsen av valg legger valgmyndighetene til grunn de opplysninger som er registrert i Partiregisteret per 31. mars i valgåret.

§ 6. Motstridende opplysninger

Registerfører avgjør hvilke opplysninger som skal legges til grunn for registreringen. Registerfører skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes.

§ 7. Kunngjøring av vedtak. Varsel til de andre registrerte partiene

(1) Registerfører skal kunngjøre vedtak om registrering av nye partinavn, om sammenslåing av partier og om sletting av partinavn. Også Partilovnemndas vedtak i saker etter første punktum skal kunngjøres. Kunngjøringen skjer på Brønnøysundregistrenes sider på Internett.

(2) De andre registrerte partiene og de samepolitiske organisasjonene skal varsles særskilt om vedtak om registrering av nye partinavn. I varselet skal det orienteres om adgangen til å klage.

§ 8. Klage

(1) Vedtak truffet av registreringsmyndigheten kan innen tre uker påklages til Partilovnemnda, oppnevnt av Kongen i statsråd, jf. kapittel 5 i partiloven.

(2) Klage over vedtak truffet av registerfører fremsettes for registerfører.

(3) Klagen skal være skriftlig og begrunnet.

(4) Partilovnemnda sender melding om avgjørelser i klagesaker til registerfører.

(5) Partilovnemndas vedtak legges til grunn for Partiregisteret inntil eventuell rettskraftig dom foreligger.

Kapittel 2. Innberetning av partiinntekter

§ 9. Det sentrale registeret for innberetning av partiinntekter og inntektskilder

Statistisk sentralbyrå (SSB) er registerfører for innberetning av partiers inntekter og inntektskilder, jf. partiloven § 22 første og annet ledd.

§ 10. Innberetningenes form

(1) Alle registrerte politiske partier, herunder organisatoriske ledd av partier som er omfattet av partiloven (innberetningspliktige enheter), skal ved innberetninger etter loven benytte det elektroniske innrapporteringsverktøy som SSB har etablert, jf. tredje ledd.

(2) Når elektronisk innberetning ikke er mulig, eller når det ikke kan gjøres bruk av godkjente standarder for elektronisk signatur, skal det foretas papirbasert innberetning som i undertegnet stand skal sendes SSB innen fristens utløp, jf. loven § 18 annet ledd og § 21 tredje ledd.

(3) SSB skal utarbeide standardiserte skjemaer for innrapportering og gjøre disse elektronisk tilgjengelige for innberetningspliktige enheter.

§ 11. Offentliggjøring

(1) SSB skal gjøre de sammenstilte opplysningene om partienes inntekter og inntektskilder etter lovens § 22 annet ledd, elektronisk tilgjengelige for publikum. SSB skal også offentliggjøre navn på innberettede bidragsyttere i henhold til loven § 20.

(2) Opplysninger om inntekter, inntektskilder og navn på bidragsyttere i tilknytning til gaver for det enkelte år, skal være elektronisk tilgjengelig i fem år fra innrapporteringsdato.

§ 12. Fortegnelse over innberetningspliktige enheter

(1) Fornyings- og administrasjonsdepartementet og fylkesmennene sender SSB en oversikt over hvilke innberetningspliktige enheter som har fått innvilget søknad om partistøtte etter partiloven kapittel 3. Oversendelsen skal finne sted innen 1. april i valgåret, eller så fort søknader foreligger.

(2) Registreringsdataene skal omfatte partiorganisasjonens navn, postadresse og telefonnummer, herunder også til organisasjonens leder, samt partiets eventuelle nummer i Partiregisteret eller Enhetsregisteret.

(3) Enhetene skal skilles etter sentralt, regionalt og lokalt nivå, og det skal foretas en særskilt registrering av fylkesungdomsorganisasjonene.

§ 13. Melding om brudd på innberetningsplikten

SSB skal sende melding om brudd på innberetningsplikten, jf. loven § 22 annet ledd annet punktum, innen 1. oktober.

§ 14. Arkiv, retningslinjer mv.

- (1) SSB oppretter et arkiv for ordningen i samsvar med arkivloven kapittel II.
- (2) SSB kan fastsette nærmere retningslinjer om innberetningssystemet, herunder om sammenstilling av opplysningene og presentasjon.

Kapittel 3. Tilbakeholdelse av partistøtte**§ 15. Vedtak om tilbakeholdelse av støtte**

- (1) Partilovnemnda kan fatte vedtak om tilbakeholdelse av statlig partistøtte etter innstilling fra departementet eller av eget tiltak, når
 - a) partiet eller partiledet ikke har overholdt regelverket for innberetning av inntekter etter partiloven kapittel 4, eller
 - b) når det er tvil om at partiet eller partiledet eksisterer.
- (2) Vedtak om tilbakeholdelse gjelder for ett år av gangen.

§ 16. Midlertidig tilbakeholdelse av støtte

Departementet kan holde tilbake støtte i enkeltsaker i påvente av nemndas vedtak, jf. partiloven § 14.

§ 17. Klage og omgjøring

- (1) Vedtak om tilbakeholdelse kan ikke påklages, jf. partiloven § 24 første ledd.
- (2) Partilovnemnda kan omgjøre et vedtak om tilbakeholdelse dersom grunnlaget for vedtaket faller bort, og ellers når omgjøringskompetanse følger av forvaltningsloven § 35 første og femte ledd.

§ 18. Underretting om vedtak

Partilovnemndas vedtak etter § 15 og § 17 annet ledd skal meddeles partiet eller partiledet og departementet.

§ 19. Utbetaling av tilbakeholdt støtte

- (1) Eventuell utbetaling av tidligere tilbakeholdt støtte etter § 15 og § 16, er begrenset til beregnet beløp for inneværende budsjettermin, jf. for øvrig Bevilgningsreglementet § 7 første ledd første punktum.
- (2) Det gis ikke rentegodtgjørelse ved utbetaling av tidligere tilbakeholdt støtte, jf. forsinkelsesrenteloven § 2 annet ledd.
- (3) Begrensningene i første og annet ledd gjelder ikke dersom tilbakeholdelsen skyldes en feil fra forvaltningens side.

Kapittel 4. Partilovnemnda**§ 20. Partilovnemndas sammensetning**

- (1) Minst to av partilovnemndas medlemmer skal ha erfaring fra politisk arbeid og ha ulik partipolitisk bakgrunn.
- (2) Nemndas medlemmer kan gjenoppnevnes.

§ 21. Beslutningsdyktighet, møteform etc.

- (1) Nemndas vedtak fattes med alminnelig flertall. Ved stemmelikhet har lederen dobbeltstemme. Nemnda er beslutningsdyktig når minst to tredjedeler av medlemmene, inkludert leder, deltar.
- (2) Det skal fremgå av vedtakene om de er enstemmige eller ikke. Det skal også framgå om nemnda har vært fulltallig eller ikke ved avgjørelsen, jf. første ledd.
- (3) Nemnda velger selv sin møteform og møtehyppighet.

§ 22. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft fra 1. april 2006. Fra samme tid oppheves forskrift 24. november 2005 nr. 1433 om registrering av politiske partier.

17. mars Nr. 322 2006**Forskrift om endring i forskrift om visse forurensende stoffer i næringsmidler.**

Fastsatt av Det sentrale Mattilsynet ved hovedkontoret 17. mars 2006 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 og § 16, jf. delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54zn (forordning (EF) nr. 856/2005 og forordning (EF) nr. 208/2005) og nr. 54zzv (direktiv 2005/38/EF). Kunngjort 21. mars 2006.

I

I forskrift 27. september 2002 nr. 1028 om visse forurensende stoffer i næringsmidler gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen vedlegg II kap. XII skal følgende numre lyde:

nr. 54zn (forordning (EF) nr. 466/2001 endret ved forordning (EF) nr. 2375/2001, forordning (EF) nr. 257/2002, forordning (EF) nr. 221/2002, forordning (EF) nr. 563/2002, forordning (EF) nr. 472/2002, forordning (EF) nr. 2174/2003, forordning (EF) nr. 1425/2003, forordning (EF) nr. 455/2004, forordning (EF) nr. 242/2004, forordning (EF) nr. 655/2004, forordning (EF) nr. 683/2004, forordning (EF) nr. 684/2004, forordning (EF) nr. 78/2005,

forordning (EF) nr. 123/2005, forordning (EF) nr. 856/2005 og forordning (EF) nr. 208/2005) og nr. 54zzv (direktiv 2005/38/EF).

§ 3 og § 3a skal lyde:

§ 3. Definisjoner og grenseverdier for forurensende stoffer i næringsmidler

EØS-avtalens vedlegg II kap. XII nr. 54zn (forordning (EF) nr. 466/2001) om fastsettelse av grenseverdier for visse forurensende stoffer, deriblant mykotoksiner og tungmetallene bly, kadmium og kvikksølv, og 3-MCPD i næringsmidler, med følgende endringsforordninger:

- forordning (EF) nr. 2375/2001
- forordning (EF) nr. 257/2002
- forordning (EF) nr. 221/2002
- forordning (EF) nr. 563/2002
- forordning (EF) nr. 472/2002
- forordning (EF) nr. 2174/2003
- forordning (EF) nr. 1425/2003
- forordning (EF) nr. 455/2004
- forordning (EF) nr. 242/2004
- forordning (EF) nr. 655/2004
- forordning (EF) nr. 683/2004
- forordning (EF) nr. 684/2004
- forordning (EF) nr. 78/2005
- forordning (EF) nr. 123/2005
- forordning (EF) nr. 856/2005
- forordning (EF) nr. 208/2005

gjelder som forskrift med de EØS-tilpasninger som fremgår av protokoll 1 og EØS-avtalen for øvrig.

§ 3a. Prøveuttak og analyser

Prøveuttak og analyser for offentlig kontroll skal skje i henhold til:

1. direktiv 98/53/EF endret ved direktiv 2002/27/EF og 2004/43/EF for innhold av aflatoksiner,
2. direktiv 2001/22/EF, endret ved direktiv 2005/4/EF for innhold av bly, kadmium, kvikksølv og 3-MCPD,
3. direktiv 2002/26/EF, endret ved direktiv 2004/43/EF og direktiv 2005/5/EF for innhold av Ochratoksin A,
4. direktiv 2002/63/EF for innhold av nitrat,
5. direktiv 2002/69/EF for innhold av dioksiner og dioksinliknende PCB,
6. direktiv 2003/78/EF for innhold av patulin,
7. direktiv 98/53/EF endret ved direktiv 2003/121/EF for vurdering av nivåene av mykotoksiner i næringsmidler,
8. direktiv 2005/10/EF for innhold av benzo(a)pyren,
9. direktiv 2005/38/EF for innhold av fusariumtoksiner.

II

Endringene trer i kraft straks.

17. mars Nr. 323 2006

Forskrift om opphevelse av forskrift om polysykliske aromatiske hydrokarboner (PAH) i olivenrestolje (pomace-olje).

Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 17. mars 2006 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 16, § 9, § 33 første ledd, jf. § 36 andre ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54zn (forordning EF nr. 208/2005). Kunngjort 21. mars 2006.

I

Forskrift 10. september 2003 nr. 1158 om polysykliske aromatiske hydrokarboner (PAH) i olivenrestolje (pomace-olje) oppheves.

II

Forskriften trer i kraft straks.

20. mars Nr. 324 2006

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter breiflabb i 2006.

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 20. mars 2006 med hjemmel i forskrift 14. desember 2005 nr. 1464 om regulering av fisket etter breiflabb i 2006 § 9. Kunngjort 21. mars 2006.

I

I forskrift 14. desember 2005 nr. 1464 om regulering av fisket etter breiflabb i 2006 gjøres følgende endring:

§ 8 skal lyde:

Ved fiske med garn er det uten hinder av forbudet i § 1 tillatt å ha inntil 5% bifangst av breiflabb regnet i vekt i de enkelte fangster og ved landing.

Ved fiske med trål eller snurrevad er det forbudt å fiske breiflabb som bifangst. Uten hinder av forbudet er det likevel tillatt å ha inntil 25% bifangst av breiflabb regnet i vekt om bord ved fiske med konsumtrål eller snurrevad, og inntil 10% bifangst av breiflabb ved fiske med reke-trål.

Bifangsten ved fiske med reke-trål regnes i rund vekt per uke basert på summen av alle sluttседler/landingsседler undertegnet i tidsrommet fra mandag klokken 00.00 til søndag klokken 24.00.

II

Endringen trer i kraft straks.

20. mars Nr. 325 2006**Forskrift om endring i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften).**

Fastsatt av Arbeids- og inkluderingsdepartementet 20. mars 2006 med hjemmel i forskrift 21. desember 1990 nr. 1028 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) § 105 bokstav h. Kunngjort 21. mars 2006.

I

I forskrift 21. desember 1990 nr. 1028 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) gjøres følgende endringer:

Vedlegg 6 innledningen skal lyde:

Følgende stater er parter i ILO-konvensjonen nr. 108 vedrørende sjømanns identitetskort pr. 20. mars 2006 jf. utlendingsforskriftens § 105 bokstav h:

Følgende land tilføyes i vedlegg 6:

India
Marokko
Moldova
Tyrkia
Slovenia

II

Endringene trer i kraft straks.

10. mars Nr. 335 2006**Forskrift om endring i forskrift om bygging av passasjer-, lasteskip og lektere.**

Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 10. mars 2006 med hjemmel i lov 9. juni 1903 nr. 7 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m.v. § 1, § 35, § 41, § 41a, § 55, § 59, § 80, § 94, § 96, § 97 og § 100, jf. delegeringsvedtak 12. oktober 1962 nr. 5, delegeringsvedtak 5. april 1963 nr. 9 og delegeringsvedtak 1. desember 1978 nr. 1. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XIX nr. 1 (direktiv 98/34/EF endret ved direktiv 98/48/EF) og vedlegg XIII nr. 56b (direktiv 2003/25/EF endret ved direktiv 2005/12/EF). Kunngjort 24. mars 2006.

I

I forskrift 15. september 1992 nr. 695 om bygging av passasjer-, lasteskip og lektere gjøres følgende endringer:

§ 2 første ledd nytt nr. 19a skal lyde:

19a. *Gjenværende fribord (f_r):* den minste avstand mellom det skadde ro-ro-dekket og den endelige vannlinjen ved skadestedet, uten at det tas hensyn til den ytterligere virkningen vannmengden som er samlet opp på det skadde ro-ro-dekket.

§ 2 første ledd nr. 36 skal lyde:

36. *Nytt skip/lekter:* Skip/lekter hvor kjølen strekkes, eller som er på et tilsvarende byggetrinn på eller etter den dag denne forskrift trer i kraft. Et tilsvarende byggetrinn betyr det trinn der:

- i) bygging som kan identifiseres med et bestemt skip, begynner, og
- ii) montering av vedkommende skip er begynt og utgjør minst 50 tonn eller 1% av den beregnende masse av konstruksjonsmaterialet, dersom denne verdien er mindre.

§ 2 første ledd nytt nr. 41a skal lyde:

41a. *Passasjer*: enhver person med unntak av skipsføreren og medlemmer av besetningen eller andre personer ansatt eller beskjefteget i skipets tjeneste i hvilken som helst stilling om bord, og barn under ett år.

§ 2 første ledd nr. 43 skal lyde:

43. *Roro-passasjerskip*: passasjerskip som fører mer enn 12 passasjerer, med roro-lasterom eller spesiallasterom som definert i Sjøsikkerhetskonvensjonen regel II-2/3.

§ 2 første ledd nye nr. 43a og nr. 43b skal lyde:

43a. *Rutetrafikk*: en rekke seilinger med roro-passasjerskip som går i trafikk mellom de samme to eller flere havner, enten

- i) i henhold til en offentliggjort rutetabell, eller
- ii) med en slik regelmessighet eller hyppighet at de fremstår som en systematisk rekke seilinger.

43b. *Signifikant bølgehøyde* (h_s): den gjennomsnittlige høyden av den høyeste tredel bølgehøyder observert i en gitt periode.

§ 2 første ledd nytt nr. 48a skal lyde:

48a. *Særlige stabilitetskrav*: stabilitetskravene fastsatt i § 24 i forskriften her.

§ 2 første ledd nytt nr. 51a skal lyde:

51a. *Utenriksfart*: alle sjøreiser fra en havn i en EØS-stat til en havn utenfor denne EØS-staten eller omvendt.

§ 24 skal lyde:

§ 24. Særlige stabilitetskrav for roro-passasjerskip som er konvensjonsskip

(1) I tillegg til kravene i Sjøsikkerhetskonvensjonen regel II-1/B/8 om vanntette oppdelingsskott og stabilitet i skadet tilstand, skal alle roro-passasjerskip som går i rutefart i utenriksfart oppfylle kravene i paragrafen her.

(2) Roro-passasjerskip som har godkjent modellforsøk i samsvar med modellforsøksmetoden som gjaldt før 10. mars 2006, trenger ikke å gjennomføre dette forsøket i samsvar med bestemmelsene i sjetten ledd i paragrafen her.

(3) Bestemmelsene i regel II-1/B/8.2.3 skal overholdes når det tas hensyn til virkningen av en hypotetisk mengde sjøvann som antas å ha samlet seg på det første dekket over konstruksjonsvannlinjen i roro-lasterommet eller spesiallasterommet som definert i regel II-2/3, og som antas å være skadet (heretter kalt «det skadde roro-dekket»). Det er ikke nødvendig å overholde de andre kravene i regel II-1/B/8 ved anvendelsen av stabilitetsstandarden i paragrafen her. Mengden av antatt oppsamlet sjøvann skal beregnes på grunnlag av en vannflate med en konstant høyde over:

- a) det laveste punktet på dekkskanten i det skadde rommet på roro-dekket, eller
- b) når dekkskanten i det skadde rommet står under vann, er beregningen basert på en konstant høyde over stille vannsnivå ved alle kregings- og trimvinkler, på følgende måte:
0,5 m dersom gjenværende fribord (f_r) er 0,3 m eller mindre,
0,0 m dersom gjenværende fribord (f_r) er 2,0 m eller mer, og
mellomliggende verdier fastsettes ved lineær interpolasjon, dersom gjenværende fribord (f_r) er 0,3 m eller mer, men mindre enn 2,0 m,

der gjenværende fribord (f_r) er den minste avstand mellom det skadde roro-dekket og den endelige vannlinjen på skadestedet i det skadetilfellet som vurderes, uten at det tas hensyn til virkningen av vannmengden som antas å ha samlet seg på det skadde roro-dekket.

(4) Dersom det er installert et lensesystem med høy effektivitet, kan Sjøfartsdirektoratet tillate en reduksjon i høyden til vannflaten.

(5) For skip i geografisk definerte avgrensede fartsområder kan Sjøfartsdirektoratet redusere høyden til vannflaten fastsatt i samsvar med tredje ledd ved å erstatte en slik høyde til vannflaten med følgende:

- a) 0,0 m dersom den signifikante bølgehøyden (h_s) definert i det aktuelle området er 1,5 m eller mindre,
- b) verdien fastsatt i samsvar med annet ledd dersom den signifikante bølgehøyden (h_s) definert i det aktuelle området er 4,0 m eller høyere,
- c) mellomliggende verdier fastsettes ved lineær interpolasjon dersom den signifikante bølgehøyden (h_s) definert i det berørte området er 1,5 m eller mer, men mindre enn 4,0 m,

forutsatt at følgende vilkår er oppfylt:

- d) Sjøfartsdirektoratet er overbevist om at det definerte området er representert med den signifikante bølgehøyden (h_s) som ikke overskrides med en sannsynlighet på mer enn 10%, og
- e) fartsområdet, og eventuelt den del av året som en viss verdi for signifikant bølgehøyde (h_s) er fastsatt for, er oppført i sertifikatene.

(6) Som et alternativ til kravene i tredje eller femte ledd kan Sjøfartsdirektoratet gi fritak fra disse kravene og godta verifikasjon utarbeidet med modellforsøk for et enkelt skip i samsvar med modellforsøksmetoden,¹ som viser at skipet ikke vil kante med det antatte skadeomfanget fastsatt i regel II-1/B/8.4 på det verste stedet vurdert i henhold til tredje ledd i en uregelmessig sjøgang, og

(7) Henvisning til godkjenning av resultatene fra modellforsøket som likeverdig med overholdelse av tredje eller femte ledd og verdien av den signifikante bølgehøyden (h_s) brukt i modellforsøkene skal være påført skipets sertifikater.

(8) Opplysningene gitt til skipsføreren i samsvar med regel II-1/B/8.7.1 og II-1/B/8.7.2 og som er utviklet for overholdelse av regel II-1/B/8.2.3 til II-1/B/8.2.3.4, skal gjelde uendret for roro-passasjerskip godkjent i henhold til disse kravene.

(9) Følgende bestemmelser skal gjelde ved vurdering av virkningen av mengden av antatt oppsamlet sjøvann på det skadde roro-dekket som nevnt i tredje til åttende ledd:

- a) Et tverrskips- eller langskipsskott skal betraktes som intakt dersom alle deler av det ligger innenfor vertikale flater på begge sider av skipet, når disse befinner seg i en avstand fra hudplatene på en femdel av skipets bredde, som definert i regel II-1/2, og målt i rette vinkler til senterlinjen i høyde med den dypeste oppdelingslastelinjen.
- b) I tilfeller der skipets skrog er delvis utvidet strukturelt i bredden for å oppfylle bestemmelsene i paragrafen her, skal den resulterende økningen i verdien på en femdel av dets bredde brukes gjennomgående, men skal ikke bestemme plasseringen av eksisterende skottgjennomtrengninger, rørsystemer, osv., som var akseptable før utvidelsen.
- c) Den tetthet i tverrskips- og langskipsskott som betraktes som tilstrekkelig for å innslutte det antatt oppsamlede sjøvannet i det aktuelle rommet på det skadde roro-dekket, skal stå i forhold til lense-systemet, og skal motstå hydrostatisk trykk i samsvar med resultatene fra skadeberegningen. Slike skott skal være minst 4 meter høye, med mindre vannivået er mindre enn 0,5 meter. I slike tilfeller kan høyden på skottet beregnes i samsvar med følgende formel:

$$B_h = 8h_w$$

der

B_h er høyden på skottet

og h_w er vannivået.

Skottets minstehøyde skal i alle tilfeller ikke være mindre enn 2,2 meter. Når det dreier seg om skip med hengedekk, skal imidlertid skottets minstehøyde ikke være mindre enn avstanden til undersiden av hengedekket når dette er i senket stilling.

- d) For særlige ordninger som for eksempel hengedekk i full bredde og brede sidehus, vil det kunne godtas andre skotthøyder basert på detaljerte modellforsøk.
- e) Virkningen av mengden av antatt oppsamlet sjøvann behøver ikke tas i betraktning for rom på det skadde roro-dekket, forutsatt at et slikt rom på hver side av dekket har lenseporter som er jevnt fordelt langs rommets sider i samsvar med følgende:
 - $A \geq 0,3 l$
der A er det totale område med lenseporter på hver side av dekket i m^2 , og l er lengden av rommet i m.
 - Gjenværende fribord skal være minst 1,0 m i den verste skadetilstanden uten at det tas hensyn til virkningen av den antatte vannmengden på det skadde roro-dekket; og
 - Slike lenseporter skal være plassert innenfor en høyde på 0,6 m over det skadde roro-dekket, og den nedre kanten av portene skal ligge innen 2 cm over det skadde roro-dekket; og
 - Slike lenseporter skal være utstyrt med lukkeinnretninger eller klaffer for å hindre vann i å trenge inn på roro-dekket, mens de tillater at vann som samler seg på roro-dekket, lenses.
- f) Når et skott over roro-dekket antas å være skadet, skal begge rommene som grenser til skottet antas å være fylt til det samme vannivået som beregnet i tredje eller femte ledd.

(10) Ved bestemmelse av signifikant bølgehøyde skal den bølgehøyde som fremgår av kartene i vedlegg 1 eller listen over havområder, jf. § 24B brukes.

(11) For roro-passasjerskip som utelukkende trafikkerer havområder hvor den signifikante bølgehøyde er 1,5 m eller lavere, anses kravene i Sjø sikkerhetskonvensjonen regel II-1/B/8 som nevnt i første ledd som ekvivalent til de særlige stabilitetskrav som er fastsatt i paragrafen her.

(12) For roro-passasjerskip som bare er i trafikk i en kortere periode, bestemmer Sjøfartsdirektoratet, etter avtale med den andre staten hvis havn skipet anløper på sin rute, hvilken signifikant bølgehøyde som skal brukes.

(13) Ved anvendelse av kravene i paragrafen her, skal Sjøfartsdirektoratet følge retningslinjene som er fastsatt i vedlegg II (Retningslinjer for nasjonale myndigheter) til direktiv 2003/25/EF av 14. april 2003 om særlige stabilitetskrav for roro-passasjerskip, endret ved direktiv 2005/12/EF av 18. februar 2005.

(14) For roro-passasjerskip som skal gå i rutefart i andre områder enn de som dekkes av kartene i vedlegg 1, jf. § 24B, skal en signifikant bølgehøyde på 4 meter legges til grunn med mindre det kan dokumenteres at en mindre signifikant bølgehøyde kan legges til grunn.

(15) Når det foretas modellforsøk, skal disse utføres i samsvar med vedlegg 2.

(16) Roro-passasjerskip som er kjølsturket på eller som var på et tilsvarende byggetrinn før 1. oktober 2004, med unntak for slike skip som nevnt i ellefte ledd, skal senest 1. oktober 2010, oppfylle kravene i paragrafen her.

(17) Roro-passasjerskip som 17. mai 2003 oppfylte kravene i Sjø sikkerhetskonvensjonen regel II-1/B/8, skal senest 1. oktober 2015 oppfylle kravene i paragrafen her.

(18) Til roro-passasjerskip som skal oppfylle kravene i paragrafen her, skal det utstedes ett vedlegg til

sikkerhetssertifikatet for passasjerskip. Av vedlegget skal det framgå opp til hvilken signifikant bølgehøyde skipet kan oppfylle de særlige stabilitetskravene som kreves i paragrafen her. Vedlegget er gyldig så lenge skipet trafikkerer et område med tilsvarende eller lavere signifikant bølgehøyde.

1 Se vedlegg 2.

Ny § 24C skal lyde:

§ 24C. Sesongbestemt og tidsbegrenset rutetrafikk

(1) Dersom et rederi som på helårsbasis driver rutetrafikk ønsker å sette i drift flere roro-passasjerskip som skal benyttes på samme rute i en kortere periode, skal det underrette Sjøfartsdirektoratet senest en måned før nevnte skip trafikkerer denne ruten. Når det som følge av uforutsette omstendigheter raskt må settes inn et annet roro-passasjerskip for å sikre at driften opprettholdes, kan skipet settes inn i trafikk, forutsatt at:

- a) visuell inspeksjon og kontroll av dokumentene ikke gir grunn til bekymring for at skipet ikke oppfyller nødvendige krav til sikker drift, og
- b) Sjøfartsdirektoratet innen en måned foretar kontroll og de besiktelser som er fastsatt i forskriften her.

(2) Dersom et rederi ønsker å drive sesongbasert rutetrafikk i en kortere periode som ikke overstiger seks måneder per år, skal det underrette Sjøfartsdirektoratet senest tre måneder på forhånd.

(3) Når slik trafikk finner sted under forhold med lavere signifikant bølgehøyde enn den som er fastsatt for samme havområde for helårstrafikk, skal Sjøfartsdirektoratet ved anvendelse av de særlige stabilitetskravene i § 24 bruke den signifikante bølgehøyden som får anvendelse i denne kortere perioden for å bestemme vannivået på dekk. Den signifikante bølgehøyden som får anvendelse i denne kortere perioden skal fastsettes av Sjøfartsdirektoratet, eller ved overenskomst med vedkommende EØS-stat når skipet skal gå i rutefart i denne staten.

(4) Når det er gitt tillatelse til slik trafikk som er fastsatt i første og annet ledd, skal det utstedes et vedlegg til sikkerhetssertifikatet, slik som fastsatt i § 24 attende ledd.

Vedlegg 2 skal lyde:

Vedlegg 2. Modellforsøksmetoden

Bestemmelsene i dette vedlegget er bindende, jf. § 24 femtende ledd i forskrift 15. september 1992 nr. 695 om bygging av passasjer-, lasteskip og lektere.

1. *Mål*

Denne reviderte modellforsøksmetoden er en revisjon av metoden i tillegget til resolusjon 14 fra SOLAS-konferansen 1995. Siden ikrafttredelsen av Stockholm-avtalen er en rekke modellforsøk blitt utført i samsvar med den forsøksmetoden som gjaldt tidligere. I løpet av disse forsøkene er det identifisert en rekke mindre tilpasninger i framgangsmåtene. Denne nye modellforsøksmetoden er rettet mot å omfatte de nevnte nye mindre tilpasningene og sammen med de vedlagte retningslinjene utgjøre en mer robust framgangsmåte for vurderingen av overlevingsevnen til et skadet roro-passasjerskip i sjøgang. Ved de forsøk som er nevnt i § 24 sjettede ledd i ovennevnte forskrift, skal skipet kunne motstå en sjøgang som definert i nr. 4 nedenfor, når de verst tenkelige skadeforhold tas i betraktning.

2. *Definisjoner*

L_{BP}	er lengden mellom perpendikulærene
H_S	er signifikant bølgehøyde
B	er skipets bredde på spant
T_P	er bølgeperioden
T_Z	er nullkryssperioden.

3. *Skipsmodell*

3.1. Modellen skal være en kopi av det virkelige skipet både når det gjelder ytre konfigurasjon og indre utforming, særlig når det gjelder alle skadde rom som har en betydning for prosessen med fylling og tømming av vann. Intakt dyppgående, trim, krengeing og KG-grensekurver som svarer til det verste skadetilfellet, skal benyttes. Videre skal forsøket (forsøkene) som skal vurderes, representere det verste skadetilfellet (de verste skadetilfellene) definert i samsvar med SOLAS-regel II-1/8.2.3.2 (SOLAS 90) med hensyn til det samlede området under den positive GZ-kurven, og senterlinjen for skadeåpningen skal være plassert innenfor følgende område:

3.1.1. $\pm 35\% L_{BP}$ fra midtskips.

3.1.2. Et tilleggsforsøk vil være påkrevd for det verste skadetilfellet innenfor $\pm 10\% L_{BP}$ fra midtskips dersom skadetilfellet det er vist til i nr. 1 er utenfor $\pm 10\% L_{BP}$ fra midtskips.

3.2. Modellen skal oppfylle følgende krav:

3.2.1. Lengde mellom perpendikulærene (L_{BP}) skal være minst 3 meter eller en lengde som svarer til en modellskala på 1:40, eller den største verdien av disse, og den vertikale utstrekningen opp til minst tre ganger normalhøyden av overbygninger over skottdekket (fribordsdekket).

3.2.2. Skrotykkelse i vannfylte rom skal ikke overstige 4 mm.

- 3.2.3. I både intakt og skadet tilstand skal modellen oppfylle korrekte deplasement- og nedlastingsmerker (T_A , T_M , T_F , babord og styrbord) med en maksimal toleranse ved alle nedlastingsmerker på + 2 mm. Nedlastingsmerker for og akter skal plasseres så nær FP og AP som det er praktisk mulig.
- 3.2.4. Alle skadede rom og roro-lasterom skal modelleres med korrekt fyllingsgrad for volum og overflate (faktiske verdier og fordeling) som sikrer at innstrømmet vannmengde og massefordeling blir representert på en korrekt måte.
- 3.2.5. Bevegelseegenskapene skal i modellen svare til det virkelige skipets egenskaper, med særlig oppmerksomhet rettet mot intakt GM-toleranse og treghetsradius i rulle- og stampebevegelser. Begge radiene skal måles i luft og befinne seg innenfor området 0,35B til 0,4B for rullebevegelser og 0,2LOA til 0,25LOA for stampebevegelser.
- 3.2.6. Viktige konstruksjonstrekk som vannrette skott, lufteventiler osv. over og under skottdekket som kan føre til usymmetrisk fylling, skal etterlignes så langt det er praktisk mulig, slik at de representerer den virkelige situasjonen. Ventilasjons- og tverrskips trimmingsanordninger skal konstrueres for en minste tverrsnittareal på 500 mm².
- 3.2.7. Formen på skadeåpningen skal være som følger:
1. Trapeformet profil med side med 15° stigning til vertikalen og bredde til konstruksjonsvannlinjen definert i samsvar med SOLAS-regel II-1/8.4.1.
 2. Likesidet trekantet profil i horisontalplanet med en høyde lik B/5 i henhold til SOLAS-regel II-1/8.4.2. Dersom sidekledninger er montert innefor B/5, skal den skadede lengden ved sidekledningene ikke være mindre enn 25 mm.
 3. Uten hensyn til bestemmelser i punkt 3.2.7.1 og 3.2.7.2 foran skal alle rom som anses som skadede ved beregningen av det verste skadetilfellet (-tilfellene) som det er vist til i nr. 3.1, fylles i modellforsøkene.
- 3.3. Modellen i fylt likevektstilstand skal kreges med en ekstra krengevinkel som tilsvarer den som frambringes av kregemomentet $M_h = \text{høyeste} (M_{\text{pass}} ; M_{\text{launch}}) - M_{\text{wind}}$, men ikke i noe tilfelle skal endelig krengeing være mindre enn 1° mot skaden. M_{pass} , M_{launch} og M_{wind} gjelder slik de er fastsatt i SOLAS-regel II-1/8.2.3.4. For eksisterende skip kan denne vinkelen settes lik 1°.
4. *Framgangsmåte for forsøk*
- 4.1. Modellen skal utprøves i et langkammert irregulært bølgemønster definert ved JONSWAP-spektrumet og med en signifikant bølgehøyde H_S , med en forsterkningsfaktor $\Gamma = 3,3$ og en bølgeperiode $T_P = (4\sqrt{H_S} (T_Z = (T_P / 1,285)))$. H_S er signifikant bølgehøyde for skipets fartsområde, som ikke skal overskrides med en sannsynlighet på mer enn 10% på årsbasis, men som er begrenset til høyst 4 meter.
- Ytterligere krav:
- 4.1.1. Bassengbredden skal være tilstrekkelig til å unngå kontakt eller annen påvirkning i forhold til sidene i bassenget og anbefales å ikke være mindre enn $L_{BP} + 2$ meter.
- 4.1.2. Bassengdybden skal være tilstrekkelig for behørig bølgemodellering, men ikke mindre enn 1 meter.
- 4.1.3. For at et representativt bølgetog skal kunne benyttes, skal målinger utføres før forsøket på tre ulike steder innenfor avdriftsområdet.
- 4.1.4. Bølgesonden nærmest bølgegeneratoren skal plasseres i den posisjonen der modellen skal plasseres når forsøket begynner.
- 4.1.5. Variasjon i H_S og T_P skal være innenfor $\pm 5\%$ for de tre plasseringene, og
- 4.1.6. i løpet av forsøkene skal det for godkjenningsformål tillates en toleranse på + 2,5% i H_S , $\pm 2,5\%$ i T_P og $\pm 5\%$ i T_Z med henvisning til bølgesonden nærmest bølgegeneratoren.
- 4.2. Modellen bør drive fritt og plasseres i kryssende sjø (90° posisjon) med skadehullet rettet mot de innkommende bølgeene, og uten noe fortøyningssystem permanent festet til den benyttede modellen. For å opprettholde en posisjon i kryssende sjø på ca. 90° i løpet av modellforsøket, skal følgende krav oppfylles:
- 4.2.1. Forstavnlinjer for selvstyring for mindre justeringer skal være plassert ved midtlinjen mellom for- og akterstavn, på en symmetrisk måte og på et nivå mellom KG-posisjonen og den skadede vannlinjen, og
- 4.2.2. hastigheten på vognen skal være lik modellens faktiske avdriftshastighet, med eventuelle nødvendige justeringer av hastigheten.
- 4.3. Minst 10 forsøk skal utføres. Hvert forsøk skal vare så lenge at det oppnås en stabil tilstand, men ikke mindre enn 30 minutter i sanntid. Det skal brukes forskjellige bølgetog i hvert forsøk.
5. *Overlevingskriterier*
- Modellen skal anses som å overleve dersom den oppnår en stabil tilstand under de påfølgende forsøksseriene slik det kreves av nr. 4.3. Modellen skal anses for å ha kantret dersom det foreligger rullevinkler på mer enn 30° mot den vertikaleaksen eller konstant (gjennomsnittlig) krengeing på mer enn 20° for en lengre periode enn tre minutter i sanntid, selv om modellen oppnår en stabil tilstand.
6. *Dokumentasjon av forsøk*
- 6.1. Modellforsøksprogrammet skal være forhåndsgodkjent av administrasjonen.
- 6.2. Forsøkene skal dokumenteres med en rapport og en video eller annen visuell dokumentasjon som inneholder all relevant informasjon om modellen og forsøksresultatene, som skal godkjennes av

administrasjonen. Dokumentasjonen skal minst omfatte teoretiske og målte bølgespektre og statistikk (H_S , T_P , T_Z) for bølgehøyde på tre ulike steder i bassenget for å oppnå et representativt bølgetog, og for forsøkene med modellen, tidsseriene for den viktigste statistikken for den målte bølgehøyden nær bølgegeneratoren, samt opplysninger om modellens rulle-, duve- og stampebevegelser og om avdriftshastighet.

II

Endringene trer i kraft 10. mars 2006.

10. mars Nr. 336 2006

Forskrift om endring i forskrift om bygging, utrustning og drift av hurtiggående fartøy som anvendes som passasjerskip eller lasteskip.

Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 10. mars 2006 med hjemmel i lov 9. juni 1903 nr. 7 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m.v. § 1, § 35, § 41, § 41a, § 55, § 59, § 80, § 94, § 96, § 97 og § 100, jf. delegeringsvedtak 12. oktober 1962 nr. 5, delegeringsvedtak 5. april 1963 nr. 9 og delegeringsvedtak 1. desember 1978 nr. 1. Jf. EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 56f (direktiv 98/18/EF endret ved direktiv 2002/25/EF, direktiv 2002/84/EF, direktiv 2003/24/EF og direktiv 2003/75/EF) og nr. 56cb (direktiv 2003/25/EF endret ved direktiv 2005/12/EF). Kunngjort 24. mars 2006.

I

I forskrift 5. januar 1998 nr. 6 om bygging, utrustning og drift av hurtiggående fartøy som anvendes som passasjerskip eller lasteskip gjøres følgende endringer:

§ 8 skal lyde:

§ 8. *Spesielle stabilitetskrav for hurtiggående passasjerfartøy som er roro-passasjerfartøy i rutetrafikk i utenriks fart eller i innenriks fart i havområder som er omfattet av klasse A¹*

(1) I tillegg til kravene i Sjøsikkerhetskonvensjonen regel II-1/B/8 om vannrette oppdelingsskott og stabilitet i skadet tilstand, skal alle hurtiggående roro-passasjerfartøy oppfylle kravene i paragrafen her.

(2) Hurtiggående roro-passasjerfartøy som har godkjent modellforsøk i samsvar med modellforsøksmetoden som gjaldt før 10. mars 2006, trenger ikke å gjennomføre dette forsøket i samsvar bestemmelsene i sjetted ledd i paragrafen her.

(3) Bestemmelsene i regel II-1/B/8.2.3 skal overholdes når det tas hensyn til virkningen av en hypotetisk mengde sjøvann som antas å ha samlet seg på det første dekket over konstruksjonsvannlinjen i roro-lasterommet eller spesiallasterommet som definert i regel II-2/3, og som antas å være skadet (heretter kalt «det skadde roro-dekket»). Det er ikke nødvendig å overholde de andre kravene i regel II-1/B/8 ved anvendelsen av stabilitetsstandarder i paragrafen her. Mengden av antatt oppsamlet sjøvann skal beregnes på grunnlag av en vannflate med en konstant høyde over:

a) det laveste punktet på dekkskanten i det skadde rommet på roro-dekket, eller

b) når dekkskanten i det skadde rommet står under vann, er beregningen basert på en konstant høyde over stille vannsnivå ved alle krengings- og trimvinkler, på følgende måte:

0,5 m dersom gjenværende fribord (f_r) er 0,3 m eller mindre,

0,0 m dersom gjenværende fribord (f_r) er 2,0 m eller mer, og

mellomliggende verdier fastsettes ved lineær interpolasjon, dersom gjenværende fribord (f_r) er 0,3 m eller mer, men mindre enn 2,0 m,

der gjenværende fribord (f_r) er den minste avstand mellom det skadde roro-dekket og den endelige vannlinjen på skadestedet i det skadetilfellet som vurderes, uten at det tas hensyn til virkningen av vannmengden som antas å ha samlet seg på det skadde roro-dekket.

(4) Dersom det er installert et lensesystem med høy effektivitet, kan Sjøfartsdirektoratet tillate en reduksjon i høyden til vannflaten.

(5) For skip i geografisk definerte avgrensede fartsområder kan Sjøfartsdirektoratet redusere høyden til vannflaten fastsatt i samsvar med tredje ledd ved å erstatte en slik høyde til vannflaten med følgende:

a) 0,0 m dersom den signifikante bølgehøyden (h_s) definert i det aktuelle området er 1,5 m eller mindre,

b) verdien fastsatt i samsvar med annet ledd dersom den signifikante bølgehøyden (h_s) definert i det aktuelle området er 4,0 m eller høyere,

c) mellomliggende verdier fastsettes ved lineær interpolasjon dersom den signifikante bølgehøyden (h_s) definert i det berørte området er 1,5 m eller mer, men mindre enn 4,0 m,

forutsatt at følgende vilkår er oppfylt:

d) Sjøfartsdirektoratet er overbevist om at det definerte området er representert med den signifikante bølgehøyden (h_s) som ikke overskrides med en sannsynlighet på mer enn 10%, og

e) fartsområdet, og eventuelt den del av året som en viss verdi for signifikant bølgehøyde (h_s) er fastsatt for, er oppført i sertifikatene.

(6) Som et alternativ til kravene i tredje eller femte ledd kan Sjøfartsdirektoratet gi fritak fra disse kravene og godta verifikasjon utarbeidet med modellforsøk for et enkelt skip i samsvar med modellforsøksmetoden,² som viser at skipet ikke vil kranse med det antatte skadeomfanget fastsatt i regel II-1/B/8.4 på det verste stedet vurdert i henhold til tredje ledd i en uregelmessig sjøgang, og

(7) Henvisning til godkjenning av resultatene fra modellforsøket som likeverdig med overholdelse av tredje eller femte ledd og verdien av den signifikante bølgehøyden (h_s) brukt i modellforsøkene skal være påført skipets sertifikater.

(8) Opplysningene gitt til skipsføreren i samsvar med regel II-1/B/8.7.1 og II-1/B/8.7.2 og som er utviklet for overholdelse av regel II-1/B/8.2.3 til II-1/B/8.2.3.4, skal gjelde uendret for roro-passasjerskip godkjent i henhold til disse kravene.

(9) Følgende bestemmelser skal gjelde ved vurdering av virkningen av mengden av antatt oppsamlet sjøvann på det skadde roro-dekket som nevnt i tredje til åttende ledd:

- a) Et tverrskips- eller langskipsskott skal betraktes som intakt dersom alle deler av det ligger innenfor vertikale flater på begge sider av skipet, når disse befinner seg i en avstand fra hudplatene på en femtedel av skipets bredde, som definert i regel II-1/2, og målt i rette vinkler til senterlinjen i høyde med den dypeste oppdelingslastelinjen.
- b) I tilfeller der skipets skrog er delvis utvidet strukturelt i bredden for å oppfylle bestemmelsene i paragrafen her, skal den resulterende økningen i verdien på en femtedel av dets bredde brukes gjennomgående, men skal ikke bestemme plasseringen av eksisterende skottgjennomtrengninger, rørsystemer, osv., som var akseptable før utvidelsen.
- c) Den tetthet i tverrskips- og langskipsskott som betraktes som tilstrekkelig for å innslutte det antatt oppsamlede sjøvannet i det aktuelle rommet på det skadde roro-dekket, skal stå i forhold til lense-systemet, og skal motstå hydrostatisk trykk i samsvar med resultatene fra skadeberegningen. Slike skott skal være minst 4 meter høye, med mindre vannivået er mindre enn 0,5 meter. I slike tilfeller kan høyden på skottet beregnes i samsvar med følgende formel:

$$B_h = 8h_w$$

der

B_h er høyden på skottet

og h_w er vannivået.

Skottets minsthøyde skal i alle tilfeller ikke være mindre enn 2,2 meter. Når det dreier seg om skip med hengedekk, skal imidlertid skottets minsthøyde ikke være mindre enn avstanden til undersiden av hengedekket når dette er i senket stilling.

- d) For særlige ordninger som for eksempel hengedekk i full bredde og brede sidehus, vil det kunne godtas andre skotthøyder basert på detaljerte modellforsøk.
- e) Virkningen av mengden av antatt oppsamlet sjøvann behøver ikke tas i betraktning for rom på det skadde roro-dekket, forutsatt at et slikt rom på hver side av dekket har lenseporter som er jevnt fordelt langs rommets sider i samsvar med følgende:

$$- A \geq 0,3 l$$

der A er det totale område med lenseporter på hver side av dekket i m^2 , og l er lengden av rommet i m.

- Gjenværende fribord skal være minst 1,0 m i den verste skadetilstanden uten at det tas hensyn til virkningen av den antatte vannmengden på det skadde roro-dekket; og
- Slike lenseporter skal være plassert innenfor en høyde på 0,6 m over det skadde roro-dekket, og den nedre kanten av portene skal ligge innen 2 cm over det skadde roro-dekket; og
- Slike lenseporter skal være utstyrt med lukkeinretninger eller klaffer for å hindre vann i å trenge inn på roro-dekket, mens de tillater at vann som samler seg på roro-dekket, lense.

- f) Når et skott over roro-dekket antas å være skadet, skal begge rommene som grenser til skottet antas å være fylt til det samme vannivået som beregnet i tredje eller femte ledd.

(10) Ved bestemmelse av signifikant bølgehøyde skal den bølgehøyde som fremgår av kartene i vedlegg 1 til forskriften her legges til grunn.

(11) For hurtiggående roro-passasjerfartøy som utelukkende trafikkerer havområder hvor den signifikante bølgehøyde er 1,5 m eller lavere, anses kravene i Sjøsikkerhetskonvensjonen regel II-1/B/8 som nevnt i første ledd som ekvivalent til de særlige stabilitetskrav som er fastsatt i paragrafen her.

(12) For hurtiggående roro-passasjerskip som bare er i trafikk i en kortere periode, bestemmer Sjøfartsdirektoratet, etter avtale med den andre staten hvis havn skipet anløper på sin rute, hvilken signifikant bølgehøyde som skal brukes.

(13) Ved anvendelse av kravene i paragrafen her, skal Sjøfartsdirektoratet følge retningslinjene som er fastsatt i vedlegg II (Retningslinjer for nasjonale myndigheter) til direktiv 2003/25/EF av 14. april 2003 om særlige stabilitetskrav for roro-passasjerskip, endret ved direktiv 2005/12/EF av 18. februar 2005.

(14) For hurtiggående roro-passasjerfartøy som skal gå i rutefart i andre områder enn de som dekkes av kartene i vedlegg 1, jf. § 8C, skal en signifikant bølgehøyde på 4 meter legges til grunn med mindre det kan dokumenteres at en mindre signifikant bølgehøyde kan legges til grunn.

(15) Når det foretas modellforsøk, skal disse utføres i samsvar med vedlegg 2.

(16) Hurtiggående roro-passasjerfartøy som er kjølsturket på eller som var på et tilsvarende byggetrinn før 1. oktober 2004, med unntak for slike skip som nevnt i ellefte ledd, skal senest 1. oktober 2010 oppfylle kravene i paragrafen her.

(17) Hurtiggående roro-passasjerfartøy som 17. mai 2003 oppfylte kravene i Sjøsikkerhetskonvensjonen regel II-1/B/8, skal senest 1. oktober 2015 oppfylle kravene i paragrafen her.

(18) Hurtiggående roro-passasjerfartøy som fullt ut oppfyller kravene i hurtigbåtkoden, trenger ikke å oppfylle kravene i paragrafen her.

(19) Til hurtiggående roro-passasjerfartøy som skal oppfylle kravene i paragrafen her, skal det utstedes ett vedlegg til sikkerhetssertifikatet for hurtiggående fartøy. Av vedlegget skal det framgå opp til hvilken signifikant bølgehøyde skipet kan oppfylle de særlige stabilitetskravene som kreves i paragrafen her. Vedlegget er gyldig så lenge skipet trafikkerer et område med tilsvarende eller lavere signifikant bølgehøyde.

1 Jf. forskrift 28. mars 2000 nr. 305 om besiktelse, bygging og utrustning av passasjerskip i innenriks fart § 5.

2 Se vedlegg 2.

Vedlegg 2 skal lyde:

Vedlegg 2

Modellforsøksmetoden

Bestemmelsene i dette vedlegget er bindende, jf. § 8 sjette og femtende ledd i forskrift 5. januar 1998 nr. 6 om bygging, utrustning og drift av hurtiggående fartøy som anvendes som passasjerskip eller lasteskip.

1. Mål

Denne reviderte modellforsøksmetoden er en revisjon av metoden i tillegget til resolusjon 14 fra SOLAS-konferansen 1995. Siden ikrafttredelsen av Stockholm-avtalen er en rekke modellforsøk blitt utført i samsvar med den forsøksmetoden som gjaldt tidligere. I løpet av disse forsøkene er det identifisert en rekke mindre tilpasninger i framgangsmåtene. Denne nye modellforsøksmetoden er rettet mot å omfatte de nevnte nye mindre tilpasningene og sammen med de vedlagte retningslinjene utgjøre en mer robust framgangsmåte for vurderingen av overlevingsevnen til et skadet roro-passasjerskip i sjøgang. Ved de forsøk som er nevnt i § 8 sjette ledd, skal skipet kunne motstå en sjøgang som definert i nr. 4 nedenfor, når de verst tenkelige skadeforhold tas i betraktning.

2. Definisjoner

L_{BP}	er lengden mellom perpendikulærene
H_S	er signifikant bølgehøyde
B	er skipets bredde på spant
T_P	er bølgeperioden
T_Z	er nullkryssperioden.

3. Skipsmodell

3.1. Modellen skal være en kopi av det virkelige skipet både når det gjelder ytre konfigurasjon og indre utforming, særlig når det gjelder alle skadde rom som har en betydning for prosessen med fylling og tømning av vann. Intakt dyppgående, trim, krengeing og KG-grensekurver som svarer til det verste skadetilfellet, skal benyttes. Videre skal forsøket (forsøkene) som skal vurderes, representere det verste skadetilfellet (de verste skadetilfellene) definert i samsvar med SOLAS-regel II-1/8.2.3.2 (SOLAS 90) med hensyn til det samlede området under den positive GZ-kurven, og senterlinjen for skadeåpningen skal være plassert innenfor følgende område:

3.1.1. $\pm 35\%$ L_{BP} fra midtskips.

3.1.2. Et tilleggsforsøk vil være påkrevd for det verste skadetilfellet innenfor $\pm 10\%$ L_{BP} fra midtskips dersom skadetilfellet det er vist til i nr. 1 er utenfor $\pm 10\%$ L_{BP} fra midtskips.

3.2. Modellen skal oppfylle følgende krav:

3.2.1. Lengde mellom perpendikulærene (L_{BP}) skal være minst 3 meter eller en lengde som svarer til en modellskala på 1:40, eller den største verdien av disse, og den vertikale utstrekningen opp til minst tre ganger normalhøyden av overbygninger over skottdekket (fribordsdekket).

3.2.2. Skrotykkelse i vannfylte rom skal ikke overstige 4 mm.

3.2.3. I både intakt og skadet tilstand skal modellen oppfylle korrekte deplasement- og nedlastingsmerker (T_A , T_M , T_F , babord og styrbord) med en maksimal toleranse ved alle nedlastingsmerker på + 2 mm. Nedlastingsmerker for og akter skal plasseres så nær FP og AP som det er praktisk mulig.

3.2.4. Alle skadede rom og roro-lasterom skal modelleres med korrekt fyllingsgrad for volum og overflate (faktiske verdier og fordeling) som sikrer at innstrømmet vannmengde og massefordeling blir representert på en korrekt måte.

3.2.5. Bevegelseegenskapene skal i modellen svare til det virkelige skipets egenskaper, med særlig oppmerksomhet rettet mot intakt GM-toleranse og tregheitsradius i rulle- og stampebevegelser. Begge radiene skal måles i luft og befinne seg innenfor området 0,35B til 0,4B for rullebevegelser og 0,2LOA til 0,25LOA for stampebevegelser.

- 3.2.6. Viktige konstruksjonstrekk som vanntette skott, lufterventiler osv. over og under skottdekket som kan føre til usymmetrisk fylling, skal etterlignes så langt det er praktisk mulig, slik at de representerer den virkelige situasjonen. Ventilasjons- og tverrskips trimmingsanordninger skal konstrueres for en minste tverrsnittareal på 500 mm.²
- 3.2.7. Formen på skadeåpningen skal være som følger:
1. Trapeformet profil med side med 15° stigning til vertikalen og bredde til konstruksjonsvannlinjen definert i samsvar med SOLAS-regel II- 1/8.4.1.
 2. Likesidet trekantet profil i horisontalplanet med en høyde lik B/5 i henhold til SOLAS-regel II- 1/8.4.2. Dersom sidekledninger er montert innefor B/5, skal den skadede lengden ved sidekledningene ikke være mindre enn 25 mm.
 3. Uten hensyn til bestemmelser i punkt 3.2.7.1 og 3.2.7.2 foran skal alle rom som anses som skadede ved beregningen av det verste skadetilfellet (-tilfellene) som det er vist til i nr. 3.1, fylles i modellforsøkene.
- 3.3. Modellen i fylt likevektstilstand skal krenses med en ekstra krengevinkel som tilsvarer den som frambringes av krenagemomentet $M_h = \text{høyeste}(M_{\text{pass}}; M_{\text{launch}}) - M_{\text{wind}}$, men ikke i noe tilfelle skal endelig krengeing være mindre enn 1° mot skaden. M_{pass} , M_{launch} og M_{wind} gjelder slik de er fastsatt i SOLAS-regel II-1/8.2.3.4. For eksisterende skip kan denne vinkelen settes lik 1°.
4. *Framgangsmåte for forsøk*
- 4.1. Modellen skal utprøves i et langkammet irregulært bølgeomønster definert ved JONSWAP-spektrumet og med en signifikant bølgehøyde H_S , med en forsterkningsfaktor $\Gamma = 3,3$ og en bølgeperiode $T_P = (4\sqrt{H_S}(T_Z = (T_P/1,285)))$. H_S er signifikant bølgehøyde for skipets fartsområde, som ikke skal overskrides med en sannsynlighet på mer enn 10% på årsbasis, men som er begrenset til høyst 4 meter.
- Ytterligere krav:
- 4.1.1. Bassengbredden skal være tilstrekkelig til å unngå kontakt eller annen påvirkning i forhold til sidene i bassenget og anbefales å ikke være mindre enn $L_{BP} + 2$ meter.
 - 4.1.2. Bassengdybden skal være tilstrekkelig for behørig bølgemodellering, men ikke mindre enn 1 meter.
 - 4.1.3. For at et representativt bølgetog skal kunne benyttes, skal målinger utføres før forsøket på tre ulike steder innenfor avdriftsområdet.
 - 4.1.4. Bølgesonden nærmest bølgegeneratoren skal plasseres i den posisjonen der modellen skal plasseres når forsøket begynner.
 - 4.1.5. Variasjon i H_S og T_P skal være innenfor $\pm 5\%$ for de tre plasseringene, og
 - 4.1.6. i løpet av forsøkene skal det for godkjeningsformål tillates en toleranse på $+ 2,5\%$ i H_S , $\pm 2,5\%$ i T_P og $\pm 5\%$ i T_Z med henvisning til bølgesonden nærmest bølgegeneratoren.
- 4.2. Modellen bør drive fritt og plasseres i kryssende sjø (90° posisjon) med skadehullet rettet mot de innkommende bølgene, og uten noe fortøyningssystem permanent festet til den benyttede modellen. For å opprettholde en posisjon i kryssende sjø på ca. 90° i løpet av modellforsøket, skal følgende krav oppfylles:
- 4.2.1. Forstavnlinjer for selvstyring for mindre justeringer skal være plassert ved midtlinjen mellom for- og akterstavn, på en symmetrisk måte og på et nivå mellom KG-posisjonen og den skadede vannlinjen, og
 - 4.2.2. hastigheten på vognen skal være lik modellens faktiske avdriftshastighet, med eventuelle nødvendige justeringer av hastigheten.
- 4.3. Minst 10 forsøk skal utføres. Hvert forsøk skal vare så lenge at det oppnås en stabil tilstand, men ikke mindre enn 30 minutter i sanntid. Det skal brukes forskjellige bølgetog i hvert forsøk.
5. *Overlevingskriterier*
- Modellen skal anses som å overleve dersom den oppnår en stabil tilstand under de påfølgende forsøksseriene slik det kreves av nr. 4.3. Modellen skal anses for å ha kantret dersom det foreligger rullevinkler på mer enn 30° mot den vertikaleaksen eller konstant (gjennomsnittlig) krengeing på mer enn 20° for en lengre periode enn tre minutter i sanntid, selv om modellen oppnår en stabil tilstand.
6. *Dokumentasjon av forsøk*
- 6.1. Modellforsøksprogrammet skal være forhåndsgodkjent av administrasjonen.
 - 6.2. Forsøkene skal dokumenteres med en rapport og en video eller annen visuell dokumentasjon som inneholder all relevant informasjon om modellen og forsøksresultatene, som skal godkjennes av administrasjonen. Dokumentasjonen skal minst omfatte teoretiske og målte bølgespektre og statistikk (H_S , T_P , T_Z) for bølgehøyde på tre ulike steder i bassenget for å oppnå et representativt bølgetog, og for forsøkene med modellen, tidsseriene for den viktigste statistikken for den målte bølgehøyden nær bølgegeneratoren, samt opplysninger om modellens rulle-, duve- og stampebevegelser og om avdriftshastighet.

II

Endringene trer i kraft 10. mars 2006.

10. mars Nr. 337 2006**Forskrift om endring i forskrift om besiktelse, bygging og utrustning av passasjerskip i innenriks fart.**

Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 10. mars 2006 med hjemmel i lov 9. juni 1903 nr. 7 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m.v. § 1, § 11, § 35, § 41a, § 47, § 48, § 54a, § 55, § 80, § 94, § 96, § 97, § 100 og § 106, jf. delegeringsvedtak 12. oktober 1962 nr. 5, delegeringsvedtak 5. april 1963 nr. 9, delegeringsvedtak 1. desember 1978 nr. 1 og delegeringsvedtak 15. januar 1979 nr. 1. Jf. EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 56f (direktiv 98/18/EF endret ved direktiv 2002/84/EF, direktiv 2003/24/EF og direktiv 2003/75/EF), jf. nr. 56cb (direktiv 2003/25/EF endret ved direktiv 2005/12/EF). Kunngjort 24. mars 2006.

I

I forskrift 28. mars 2000 nr. 305 om besiktelse, bygging og utrustning av passasjerskip i innenriks fart gjøres følgende endringer:

§ 8B skal lyde:

§ 8B. Stabilitetskrav og utfasing av roro-passasjerskip

(1) I tillegg til kravene i Sjøsikkerhetskonvensjonen regel II-1/B/8 om vannrette oppdelingskott og stabilitet i skadet tilstand, skal alle roro-passasjerskip i klasse A, B og C og som ble kjølsturket eller som var på et tilsvarende byggetrinn på eller etter 1. oktober 2004 tilfredsstille kravene i paragrafen her.

(2) Roro-passasjerskip som har godkjent modellforsøk i samsvar med modellforsøksmetoden som gjaldt før 10. mars 2006, trenger ikke å gjennomføre dette forsøket i samsvar med bestemmelsene i sjette ledd i paragrafen her.

(3) Bestemmelsene i regel II-1/B/8.2.3 skal overholdes når det tas hensyn til virkningen av en hypotetisk mengde sjøvann som antas å ha samlet seg på det første dekket over konstruksjonsvannlinjen i roro-lasterommet eller spesiallasterommet som definert i regel II-2/3, og som antas å være skadet (heretter kalt «det skadde roro-dekket»). Det er ikke nødvendig å overholde de andre kravene i regel II-1/B/8 ved anvendelsen av stabilitetsstandarden i paragrafen her. Mengden av antatt oppsamlet sjøvann skal beregnes på grunnlag av en vannflate med en konstant høyde over:

a) det laveste punktet på dekkskanten i det skadde rommet på roro-dekket, eller

b) når dekkskanten i det skadde rommet står under vann, er beregningen basert på en konstant høyde over stille vannsnivå ved alle krengings- og trimvinkler, på følgende måte:

– 0,5 m dersom gjenværende fribord (f_r) er 0,3 m eller mindre,

– 0,0 m dersom gjenværende fribord (f_r) er 2,0 m eller mer, og

mellomliggende verdier fastsettes ved lineær interpolasjon, dersom gjenværende fribord (f_r) er 0,3 m eller mer, men mindre enn 2,0 m,

der gjenværende fribord (f_r) er den minste avstand mellom det skadde roro-dekket og den endelige vannlinjen på skadestedet i det skadetilfellet som vurderes, uten at det tas hensyn til virkningen av vannmengden som antas å ha samlet seg på det skadde roro-dekket.

(4) Dersom det er installert et lensesystem med høy effektivitet, kan Sjøfartsdirektoratet tillate en reduksjon i høyden til vannflaten.

(5) For roro-passasjerskip i geografisk definerte avgrensede fartsområder kan Sjøfartsdirektoratet redusere høyden til vannflaten fastsatt i samsvar med annet ledd ved å erstatte en slik høyde til vannflaten med følgende:

a) 0,0 m dersom den signifikante bølgehøyden (h_s) definert i det aktuelle området er 1,5 m eller mindre,

b) verdien fastsatt i samsvar med annet ledd dersom den signifikante bølgehøyden (h_s) definert i det aktuelle området er 4,0 m eller høyere,

c) mellomliggende verdier fastsettes ved lineær interpolasjon dersom den signifikante bølgehøyden (h_s) definert i det berørte området er 1,5 m eller mer, men mindre enn 4,0 m,

forutsatt at følgende vilkår er oppfylt:

d) Sjøfartsdirektoratet er overbevist om at det definerte området er representert med den signifikante bølgehøyden (h_s) som ikke overskrides med en sannsynlighet på mer enn 10%, og

e) fartsområdet, og eventuelt den del av året som en viss verdi for signifikant bølgehøyde (h_s) er fastsatt for, er oppført i sertifikatene.

(6) Som et alternativ til kravene i tredje eller femte ledd kan Sjøfartsdirektoratet gi fritak fra disse kravene og godta verifikasjon utarbeidet med modellforsøk for et enkelt skip i samsvar med modellforsøksmetoden,¹ som viser at skipet ikke vil kante med det antatte skadeomfanget fastsatt i regel II-1/B/8.4 på det verste stedet vurdert i henhold til tredje ledd i en uregelmessig sjøgang, og

(7) Henvisning til godkjenning av resultatene fra modellforsøket som likeverdig med overholdelse av annet eller fjerde ledd og verdien av den signifikante bølgehøyden (h_s) brukt i modellforsøkene skal være påført skipets sertifikater.

(8) Opplysningene gitt til skipsføreren i samsvar med regel II-1/B/8.7.1 og II-1/B/8.7.2 og som er utviklet for overholdelse av regel II-1/B/8.2.3 til II-1/B/8.2.3.4, skal gjelde uendret for roro-passasjerskip godkjent i henhold til disse kravene.

(9) Følgende bestemmelser skal gjelde ved vurdering av virkningen av mengden av antatt oppsamlet sjøvann på det skadde roro-dekket som nevnt i tredje til åttende ledd:

- a) Et tverrskips- eller langskipsskott skal betraktes som intakt dersom alle deler av det ligger innenfor vertikale flater på begge sider av skipet, når disse befinner seg i en avstand fra hudplatene på en femdel av skipets bredde, som definert i regel II-1/2, og målt i rette vinkler til senterlinjen i høyde med den dypeste oppdelingslastelinjen.
- b) I tilfeller der skipets skrog er delvis utvidet strukturelt i bredden for å oppfylle bestemmelsene i paragrafen her, skal den resulterende økningen i verdien på en femtedel av dets bredde brukes gjennomgående, men skal ikke bestemme plasseringen av eksisterende skottgjennomtrengninger, rørsystemer, osv., som var akseptable før utvidelsen.
- c) Den tetthet i tverrskips- og langskipsskott som betraktes som tilstrekkelig for å innslutte det antatt oppsamlede sjøvannet i det aktuelle rommet på det skadde roro-dekket, skal stå i forhold til lense-systemet, og skal motstå hydrostatisk trykk i samsvar med resultatene fra skadeberegningen. Slike skott skal være minst 4 meter høye, med mindre vannivået er mindre enn 0,5 meter. I slike tilfeller kan høyden på skottet beregnes i samsvar med følgende formel:

$$B_h = 8h_w$$

der

B_h er høyden på skottet

og h_w er vannivået.

Skottets minsthøyde skal i alle tilfeller ikke være mindre enn 2,2 meter. Når det dreier seg om skip med hengedekk, skal imidlertid skottets minsthøyde ikke være mindre enn avstanden til undersiden av hengedekket når dette er i senket stilling.

- d) For særlige ordninger som for eksempel hengedekk i full bredde og brede sidehus, vil det kunne godtas andre skotthøyder basert på detaljerte modellforsøk.
- e) Virkningen av mengden av antatt oppsamlet sjøvann behøver ikke tas i betraktning for rom på det skadde roro-dekket, forutsatt at et slikt rom på hver side av dekket har lenseporter som er jevnt fordelt langs rommets sider i samsvar med følgende:
 - $A \geq 0,3 l$
der A er det totale område med lenseporter på hver side av dekket i m^2 , og l er lengden av rommet i m.
 - Gjenværende fribord skal være minst 1,0 m i den verste skadetilstanden uten at det tas hensyn til virkningen av den antatte vannmengden på det skadde roro-dekket; og
 - Slike lenseporter skal være plassert innenfor en høyde på 0,6 m over det skadde roro-dekket, og den nedre kanten av portene skal ligge innen 2 cm over det skadde roro-dekket; og
 - Slike lenseporter skal være utstyrt med lukkeinnetninger eller klaffer for å hindre vann i å trenge inn på roro-dekket, mens de tillater at vann som samler seg på roro-dekket, lenses.
- f) Når et skott over roro-dekket antas å være skadet, skal begge rommene som grenser til skottet antas å være fylt til det samme vannivået som beregnet i tredje eller femte ledd.

(10) Ved bestemmelse av signifikant bølgehøyde skal den bølgehøyde som fremgår av § 5 i forskriften her brukes. For så vidt gjelder skip i klasse B, skal en signifikant bølgehøyde på 4,0 m brukes.

(11) For roro-passasjerskip som utelukkende trafikkerer havområder hvor den signifikante bølgehøyde er 1,5 m eller lavere, anses kravene i Sjøsikkerhetskonvensjonen regel II-1/B/8 som nevnt i første ledd som ekvivalent til de særlige stabilitetskrav som er fastsatt i paragrafen her.

(12) For skip som bare er i trafikk i innenriks rutefart for en kortere periode i en annen EØS-stat, bestemmer Sjøfartsdirektoratet, etter avtale med den andre staten hvis havner skipet anløper på sin rute, hvilken signifikant bølgehøyde som skal brukes.

(13) Ved anvendelse av kravene i paragrafen her, skal Sjøfartsdirektoratet følge retningslinjene som er fastsatt i vedlegg II (Retningslinjer for nasjonale myndigheter) til direktiv 2003/25/EF av 14. april 2003 om særlige stabilitetskrav for roro-passasjerskip, endret ved direktiv 2005/12/EF av 18. februar 2005.

(14) Når det foretas modellforsøk, skal disse utføres i samsvar med vedlegg IV.

(15) Alle roro-passasjerskip i klasse A og B som er kjølstрукket eller som var på et tilsvarende byggetrinn før 1. oktober 2004 skal etterkomme kravene i paragrafen her, jf. § 7 annet ledd og § 8C, senest 1. oktober 2010 med mindre de utfases den datoen eller på en senere dato når de har nådd en alder av 30 år, men likevel ikke senere enn 1. oktober 2015.

¹ Se vedlegg IV.

Vedlegg IV skal lyde:

Vedlegg IV. Modellforsøksmetoden

Bestemmelsene i dette vedlegget er bindende, jf. § 8B femte ledd og fjortende ledd i forskrift 28. mars 2000 nr. 305 om besiktelse, bygging og utrustning av passasjerskip i innenriks fart.

1. *Mål*

Denne reviderte modellforsøksmetoden er en revisjon av metoden i tillegget til resolusjon 14 fra SOLAS-konferansen 1995. Siden ikrafttredelsen av Stockholm-avtalen er en rekke modellforsøk blitt utført i samsvar med den forsøksmetoden som gjaldt tidligere. I løpet av disse forsøkene er det identifisert en rekke mindre tilpasninger i framgangsmåtene. Denne nye modellforsøksmetoden er rettet mot å omfatte de nevnte nye mindre tilpasningene og sammen med de vedlagte retningslinjene utgjøre en mer robust framgangsmåte for vurderingen av overlevingsevnen til et skadet roro-passasjerskip i sjøgang. Ved de forsøk som er nevnt i § 8B femte ledd, skal skipet kunne motstå en sjøgang som definert i nr. 4 nedenfor, når de verst tenkelige skadeforhold tas i betraktning.

2. *Definisjoner*

L_{BP}	er lengden mellom perpendikulærene
H_S	er signifikant bølgehøyde
B	er skipets bredde på spant
T_P	er bølgeperioden
T_Z	er nullkryssperioden.

3. *Skipsmodell*

3.1. Modellen skal være en kopi av det virkelige skipet både når det gjelder ytre konfigurasjon og indre utforming, særlig når det gjelder alle skadde rom som har en betydning for prosessen med fylling og tømning av vann. Intakt dyppgående, trim, krengeing og KG-grensekurver som svarer til det verste skadetilfellet, skal benyttes. Videre skal forsøket (forsøkene) som skal vurderes, representere det verste skadetilfellet (de verste skadetilfellene) definert i samsvar med SOLAS-regel II-1/8.2.3.2 (SOLAS 90) med hensyn til det samlede området under den positive GZ-kurven, og senterlinjen for skadeåpningen skal være plassert innenfor følgende område:

3.1.1. $\pm 35\% L_{BP}$ fra midtskips.

3.1.2. Et tilleggsforsøk vil være påkrevd for det verste skadetilfellet innenfor $\pm 10\% L_{BP}$ fra midtskips dersom skadetilfellet det er vist til i nr. 1 er utenfor $\pm 10\% L_{BP}$ fra midtskips.

3.2. Modellen skal oppfylle følgende krav:

3.2.1. Lengde mellom perpendikulærene (L_{BP}) skal være minst 3 meter eller en lengde som svarer til en modellskala på 1:40, eller den største verdien av disse, og den vertikale utstrekningen opp til minst tre ganger normalhøyden av overbygninger over skottdekket (fribordsdekket).

3.2.2. Skrotykkelse i vannfylte rom skal ikke overstige 4 mm.

3.2.3. I både intakt og skadet tilstand skal modellen oppfylle korrekte deplasement- og nedlastingsmerker (T_A , T_M , T_F , babord og styrbord) med en maksimal toleranse ved alle nedlastingsmerker på + 2 mm. Nedlastingsmerker for og akter skal plasseres så nær FP og AP som det er praktisk mulig.

3.2.4. Alle skadede rom og roro-lasterom skal modelleres med korrekt fyllingsgrad for volum og overflate (faktiske verdier og fordeling) som sikrer at innstrømmet vannmengde og massefordeling blir representert på en korrekt måte.

3.2.5. Bevegelsesegenskapene skal i modellen svare til det virkelige skipets egenskaper, med særlig oppmerksomhet rettet mot intakt GM-toleranse og tregheitsradius i rulle- og stampebevegelser. Begge radiene skal måles i luft og befinne seg innenfor området 0,35B til 0,4B for rullebevegelser og 0,2LOA til 0,25LOA for stampebevegelser.

3.2.6. Viktige konstruksjonstrekk som vannrette skott, lufterventiler osv. over og under skottdekket som kan føre til usymmetrisk fylling, skal etterlignes så langt det er praktisk mulig, slik at de representerer den virkelige situasjonen. Ventilasjons- og tverrskips trimmingsanordninger skal konstrueres for en minste tverrsnittareal på 500 mm.²

3.2.7. Formen på skadeåpningen skal være som følger:

1. Trapesformet profil med side med 15° stigning til vertikalen og bredde til konstruksjonsvannlinjen definert i samsvar med SOLAS-regel II- 1/8.4.1.

2. Likesidet trekantet profil i horisontalplanet med en høyde lik B/5 i henhold til SOLAS-regel II-1/8.4.2. Dersom sidekledninger er montert innefor B/5, skal den skadede lengden ved sidekledningene ikke være mindre enn 25 mm.

3. Uten hensyn til bestemmelser i punkt 3.2.7.1 og 3.2.7.2 foran skal alle rom som anses som skadede ved beregningen av det verste skadetilfellet (-tilfellene) som det er vist til i nr. 3.1, fylles i modellforsøkene.

3.3. Modellen i fylt likevektstilstand skal krenge med en ekstra krengevinkel som tilsvarer den som frambringes av krenagemomentet $M_h = \text{høyeste} (M_{pass} ; M_{launch}) - M_{wind}$, men ikke i noe tilfelle skal endelig krengeing være mindre enn 1° mot skaden. M_{pass} , M_{launch} og M_{wind} gjelder slik de er fastsatt i SOLAS-regel II-1/8.2.3.4. For eksisterende skip kan denne vinkelen settes lik 1°.

4. *Framgangsmåte for forsøk*

4.1. Modellen skal utprøves i et langkammert irregulært bølgemønster definert ved JONSWAP-spektrumet og

med en signifikant bølgehøyde H_S , med en forsterkningsfaktor $\Gamma = 3,3$ og en bølgeperiode $T_P = (4\sqrt{H_S})$ ($T_Z = (T_P / 1,285)$). H_S er signifikant bølgehøyde for skipets fartsområde, som ikke skal overskrides med en sannsynlighet på mer enn 10% på årsbasis, men som er begrenset til høyst 4 meter.

Ytterligere krav:

- 4.1.1. Bassengbredden skal være tilstrekkelig til å unngå kontakt eller annen påvirkning i forhold til sidene i bassenget og anbefales å ikke være mindre enn $L_{BP} + 2$ meter.
- 4.1.2. Bassengdybden skal være tilstrekkelig for behørig bølgemodellering, men ikke mindre enn 1 meter.
- 4.1.3. For at et representativt bølgetog skal kunne benyttes, skal målinger utføres før forsøket på tre ulike steder innenfor avdriftsområdet.
- 4.1.4. Bølgesonden nærmest bølgegeneratoren skal plasseres i den posisjonen der modellen skal plasseres når forsøket begynner.
- 4.1.5. Variasjon i H_S og T_P skal være innenfor $\pm 5\%$ for de tre plasseringene, og
- 4.1.6. i løpet av forsøkene skal det for godkjenningssformål tillates en toleranse på $+ 2,5\%$ i H_S , $\pm 2,5\%$ i T_P og $\pm 5\%$ i T_Z med henvisning til bølgesonden nærmest bølgegeneratoren.
- 4.2. Modellen bør drive fritt og plasseres i kryssende sjø (90° posisjon) med skadehullet rettet mot de innkommende bølgene, og uten noe fortøyningssystem permanent festet til den benyttede modellen. For å opprettholde en posisjon i kryssende sjø på ca. 90° i løpet av modellforsøket, skal følgende krav oppfylles:
 - 4.2.1. Forstavnlinjer for selvstyring for mindre justeringer skal være plassert ved midtlinjen mellom for- og akterstavn, på en symmetrisk måte og på et nivå mellom KG-posisjonen og den skadede vannlinjen, og
 - 4.2.2. hastigheten på vognen skal være lik modellens faktiske avdriftshastighet, med eventuelle nødvendige justeringer av hastigheten.
- 4.3. Minst 10 forsøk skal utføres. Hvert forsøk skal vare så lenge at det oppnås en stabil tilstand, men ikke mindre enn 30 minutter i sanntid. Det skal brukes forskjellige bølgetog i hvert forsøk.
5. *Overlevingskriterier*
Modellen skal anses som å overleve dersom den oppnår en stabil tilstand under de påfølgende forsøksseriene slik det kreves av nr. 4.3. Modellen skal anses for å ha kantret dersom det foreligger rullevinkler på mer enn 30° mot den vertikale akse eller konstant (gjennomsnittlig) krenkning på mer enn 20° for en lengre periode enn tre minutter i sanntid, selv om modellen oppnår en stabil tilstand.
6. *Dokumentasjon av forsøk*
 - 6.1. Modellforsøksprogrammet skal være forhåndsgodkjent av administrasjonen.
 - 6.2. Forsøkene skal dokumenteres med en rapport og en video eller annen visuell dokumentasjon som inneholder all relevant informasjon om modellen og forsøksresultatene, som skal godkjennes av administrasjonen. Dokumentasjonen skal minst omfatte teoretiske og målte bølgespektrere og statistikk (H_S , T_P , T_Z) for bølgehøyde på tre ulike steder i bassenget for å oppnå et representativt bølgetog, og for forsøkene med modellen, tidsseriene for den viktigste statistikken for den målte bølgehøyden nær bølgegeneratoren, samt opplysninger om modellens rulle-, duve- og stampebevegelser og om avdriftshastighet.

II

Endringene trer i kraft 10. mars 2006.

10. mars Nr. 338 2006

Forskrift om lokalt opptak og rangering av søkere til videreutdanninger ved Mediehøgskolen Gimlekollen.

Fastsatt av styret ved Mediehøgskolen Gimlekollen 10. mars 2006 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3–6 og § 3–7 og forskrift 10. oktober 2005 nr. 1191 om opptak til universiteter og høyskoler § 1–1 fjerde ledd. Kunngjort 24. mars 2006.

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder for lokalt opptak og rangering av søkere til videreutdanninger av minst 30 studiepoengs omfang. Som videreutdanning regnes utdanning som bygger på grunnutdanning, «profesjonsdelen» av utdanning og etter- og videreutdanning. Forskriften gjelder også ved innpassing etter 1. år på profesjonsutdanningen i journalistikk.

Forskriften gjelder ikke for lokalt opptak og rangering til studier som er gitt som et samarbeid mellom Mediehøgskolen Gimlekollen og andre utdanningsinstitusjoner eller organisasjoner, når det er vedtatt et annet felles regelverk for opptaket i samarbeid mellom disse institusjonene.

§ 2. Minstekrav for opptak

For utdanning som har studieplan som ikke er regulert av nasjonal rammeplan, gjelder minstekrav for opptak i henhold til godkjent studieplan av styret eller annet organ med myndighet til å fatte vedtak om godkjent studieplan.

§ 3. Betinget opptak

Opptakskomiteen, jf. § 8, kan etter nærmere vurdering fatte vedtak om betinget opptak der søker mangler en del av opptaksgrunnlaget etter § 2.

- a) Der forhold utenfor søkers kontroll har medvirket til at eksamen som inngår i kravet for opptak, ikke er avlagt eller blitt sensurert.
- b) Der søker ikke har bestått eksamen som inngår i kravet for opptak, men der det likevel kan antas at søker har tilstrekkelige og faglige kvalifikasjoner for å kunne påbegynne studiet det søkes opptak til.

Det er en forutsetning for betinget opptak at manglende eksamen i opptaksgrunnlaget avlegges og består av studenten ved første mulige anledning.

§ 4. Generelt om rangering av søkere ved opptak

Dersom det er flere kvalifiserte søkere enn antall studieplasser, rangeres søkere innbyrdes etter de reglene som fremgår av § 5 – § 7.

Kun søkere som er funnet kvalifisert eller betinget kvalifisert for opptak, jf. § 2 og § 3, kan rangeres ved opptak.

Søkere som har overholdt den utlyste søknadsfristen for opptak, jf. § 9, skal rangeres foran søkere som søker etter denne fristen. Høgskolen kan likevel behandle en søknad etter fristen på linje med søknader innen fristen der:

- a) det må antas at søker på grunn av tungtveiende årsaker ikke har kunnet overholde søknadsfristen eller
- b) det søkes av kvalifiserte søkere etter hovedopptak til utdanninger som har ledige plasser uten ventelister.

Der søker har flere mulige kvalifiserende grunnlag for opptak, skal det ved rangering velges det grunnlaget som gir gunstigst resultat for søkeren.

Ved rangering av søkere på grunnlag av poengberegning kan det gis poeng for ett eller flere av følgende grunnlag:

- *Karakterpoeng*: Det kan gis karakterpoeng for den utdanningen som kvalifiserer for opptak eller for deler av denne. Karakterpoeng gis på grunnlag av vektet karaktergjennomsnitt. Med «vektet gjennomsnitt» menes gjennomsnittet av alle tellende karakterer på vitnemålet vektet i forhold til antall studiepoeng/vektall på hver karakterenhet/-tallende emne. Karakterpoeng ved opptak gis etter følgende skala:

<i>Karakterpoeng</i>	10	8	6	4	2
<i>Karakter</i>	A	B	C	D	E

- *Utdanningspoeng*: Det kan gis utdanningspoeng for bestått høyere utdanning utover minstekravet for opptak.
- *Praksispoeng*: Det kan gis poeng for praksis som bygger på den utdanningen som kvalifiserer for opptak og/eller for praksis som anses relevant for det studiet det søkes opptak til.
- *Tilleggs-poeng*: Det kan gis tilleggs-poeng for organisasjonsarbeid, tillitsverv, egnethet mv., der dette er relevant for utdanningen.

Konkurranspoeng fremgår som summen av poeng oppnådd for karakterpoeng, utdanningspoeng, praksispoeng og tilleggs-poeng.

Der rangering av søkere skal foretas uten poengberegning, er det utarbeidet andre kriterier for rangeringen av søkere i § 7.

§ 5. Rangering av søkere ved opptak

a) Tverrkulturell kommunikasjon, tredje semester

1. *Karakterpoeng*: Det gis karakterpoeng på grunnlag av den kvalifiserende utdanningen.
2. *Utdanningspoeng*: Utenom den kvalifiserende utdanningen gis det 1 poeng per beståtte 30 studiepoeng, maksimalt 2 poeng.
3. *Praksispoeng*: Det gis 1 poeng per årsverk med praksis, maksimalt 2 poeng. Praksisen skal være relevant for studiet.
4. *Tilleggs-poeng*: Det gis etter vurdering inntil 0,5 poeng for særlig relevant og omfattende organisasjonsarbeid.
5. *Konkurranspoeng*: Sum poeng for karakterpoeng, utdanningspoeng, tilleggs-poeng og praksispoeng. Ved poenglikhet mellom flere søkere vektlegges karakteren på etnografisk prosjekt eller tilsvarende.

For å bli vurdert må søkeren tilfredsstillende kravene til forkunnskaper slik de er beskrevet i studieplanen.

b) Kreativ medieproduksjon

1. *Karakterpoeng*: Det gis karakterpoeng på grunnlag av den kvalifiserende utdanningen.
2. *Praksispoeng*: Det gis 1 poeng per årsverk med praksis, maksimalt 2 poeng. Praksisen skal være relevant for studiet.
3. *Tilleggs-poeng*: Det gis inntil 6 poeng på grunnlag av intervju.

For å bli vurdert må søkeren tilfredsstillende kravene til forkunnskaper slik de er beskrevet i studieplanen.

c) Innpassing til andre år journalistikk

1. *Karakterpoeng*: Det gis karakterpoeng på grunnlag av den kvalifiserende utdanningen.
2. *Utdanningspoeng*: Utenom den kvalifiserende utdanningen gis det 1 poeng per beståtte 30 studiepoeng, maksimalt 2 poeng.

3. *Praksispoeng*: Det gis 1 poeng per årsverk med praksis, maksimalt 2 poeng. Praksisen skal være relevant for studiet.
4. *Tilleggs-poeng*: Det gis etter vurdering inntil 2 poeng for særlig egnethet i emnet MK 101 Journalistikk I.
5. *Konkurransespoeng*: Sum poeng for karakterpoeng, utdanningspoeng, tilleggs-poeng og praksispoeng. Ved poenglikhet mellom flere søkere vektlegges karakteren i journalistikk.

§ 6. *Opptak utenom rangeringsreglene*

Inntil 20 prosent av søkere kan tildeles opptak utenom rangeringsreglene i § 5. Dette kan gjelde søkere med minst ett av følgende grunnlag:

- a) der søker ikke kan rangeres etter disse rangeringsreglene
- b) der søker dokumenterer at sykdom, funksjonshemming eller andre tungtveiende grunner gir grunn til å anta at eksamensresultatene ikke gir et riktig bilde av søkerens reelle kvalifikasjoner.

Ved vurdering av opptak etter a) eller b), må det etter en helhetlig vurdering kunne antas at søker har likeverdige kvalifikasjoner med søkere som tas opp etter vanlig rangering etter § 5.

- c) der andre særskilte forhold taler for at søker med en bestemt kultur-, etnisk-, utdannings- eller yrkesbakgrunn eller et underrepresentert kjønn må gis spesiell prioritet ved opptak.

Det er en forutsetning at søkere som tas opp etter denne regelen, er kvalifisert for opptak etter gjeldende regler, jf. § 2 og § 3.

- d) det kan opprettes særskilte studieplasser for utvekslingsstudenter.

§ 7. *Rangering av søkere med godkjent realkompetanse*

Der søkere får godkjent realkompetanse som hele eller en del av opptaksgrunnlaget etter bestemmelsene i § 2, jf. gjeldende utfyllende bestemmelser om opptak på grunnlag av realkompetanse ved Mediehøgskolen Gimlekollen, skal rangering foretas gjennom skjønnsmessig vurdering av om søker har likeverdige kvalifikasjoner med søkere som tas opp etter rangeringsreglene i § 5.

§ 8. *Opptakskomiteer*

Undervisningsleder oppnevner opptakskomiteer med myndighet til å fatte vedtak om rangering og opptak av søkere etter § 3, § 6 og § 7 på de enkelte studier. Opptakskomiteene skal normalt bestå av faglig og administrativt ansatte dersom ikke annet framgår av studieplanen for de enkelte studiene.

§ 9. *Søknadsfrister*

Søknadsfrister for opptak fastsettes av opptaksleder, og kunngjøres minst én måned før fristens utløp.

§ 10. *Søknadsdokumenter*

Søknad om opptak skal stiles på fastsatt søknadsskjema. Alle opplysninger som er nødvendige og relevante for behandling av søknaden, skal dokumenteres. Søkeren plikter å orientere seg om hvilken dokumentasjon som er nødvendig å legge ved for at søknaden skal kunne behandles. Godkjent dokumentasjon er attesterte kopier av originale dokumenter. Dokumenter det ikke er mulig å legge ved innen søknadsfristen, skal ettersendes snarest mulig etter at de er søkerne i hende.

§ 11. *Klage*

Klage på endelig opptak behandles av høgskolens klagenemnd.

§ 12. *Ikrafttredelse av forskrift*

Forskriften trer i kraft fra 15. april 2006.

15. mars Nr. 339 2006

Forskrift om endring i forskrift om statsgaranti for lønnskrav ved konkurs m.v.

Fastsatt av Arbeids- og inkluderingsdepartementet 15. mars 2006 med hjemmel i lov 14. desember 1973 nr. 61 om statsgaranti for lønnskrav ved konkurs m.v. § 2 og § 10 samt delegeringsvedtak 20. september 1985 nr. 1711. Jf. EØS-avtalen vedlegg XVIII nr. 24 (direktiv 2002/74/EF). Kunngjort 24. mars 2006.

I

I forskrift 28. oktober 1998 nr. 999 om statsgaranti for lønnskrav ved konkurs m.v. gjøres følgende endringer:

EØS-henvisningen i hjemmelfeltet skal lyde:

Jf. EØS-avtalen vedlegg XVIII nr. 24 (direktiv 80/987/EØF endret ved direktiv 2002/74/EF).

§ 1–1 nr. 2 ny bokstav b) skal lyde:

- b) lønn mv. til arbeidstaker som har utført arbeid i Norge for arbeidsgiver hjemmehørende i annet EØS-land, dersom det i sistnevnte land er oppstått en situasjon som nevnt i artikkel 2 (1) i direktiv 2002/74/EF. Dekning av lønn mv. skjer i henhold til norsk regelverk.

§ 1–1 nr. 2 nåværende bokstav b) blir ny bokstav c).

II

Endringene trer i kraft straks.

16. mars Nr. 340 2006**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak i 2006.**

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 16. mars 2006 med hjemmel i forskrift 19. desember 2005 nr. 1590 om regulering av fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak i 2006 § 9. Kunngjort 24. mars 2006.

I

I forskrift 19. desember 2005 nr. 1590 om regulering av fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak i 2006 gjøres følgende endring:

§ 7 nr. 2 første ledd skal lyde:

2. Fartøy med industritrållatelse og nordsjøtrållatelse kan maksimalt fiske og lande inntil 400 tonn rund vekt. Fartøy med avgrenset nordsjøtrållatelse kan maksimalt fiske og lande inntil 60 tonn rund vekt. Maksimalkvotene skal også dekke bifangst av sei i fartøyenes industritrålfiske.

II

Endringen trer i kraft straks.

17. mars Nr. 341 2006**Forskrift om endring i forskrift om oppstillingstillatelser for gevinstautomater og underholdningsautomater.**

Fastsatt ved kgl.res. 17. mars 2006 med hjemmel i lov 24. februar 1995 nr. 11 om lotterier m.v. § 3. Fremmet av Kultur- og kirkedepartementet. Kunngjort 24. mars 2006.

I

I forskrift 22. september 2000 nr. 960 om oppstillingstillatelser for gevinstautomater og underholdningsautomater gjøres følgende endring:

§ 2 annet ledd skal lyde:

Tillatelsen skal gis for en tidsavgrenset periode som ikke skal overstige 3 år. Tillatelser til å stille opp gevinstautomater kan ikke gis varighet ut over 31. desember 2006. Oppstilling i henhold til gitt oppstillingstillatelse for gevinstautomater kan ikke flyttes fra et oppstillingssted til et annet, og det kan heller ikke byttes formål eller entreprenør.

II

Endringen trer i kraft straks.

17. mars Nr. 342 2006**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2006.**

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 17. mars 2006 med hjemmel i forskrift 21. desember 2005 nr. 1664 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2006 § 30 annet ledd. Kunngjort 24. mars 2006.

I

I forskrift 21. desember 2005 nr. 1664 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2006 gjøres følgende endring:

§ 14 tredje ledd skal lyde:

Fartøy på eller over 28 meter største lengde som har adgang til å delta i fisket etter sei med garn og som har kvotefaktor 1,0 kan maksimalt fiske og lande 390 tonn sei.

II

Endringen trer i kraft straks.

17. mars Nr. 343 2006**Forskrift om endring i forskrift om bingo.**

Fastsatt av Kultur- og kirkedepartementet 17. mars 2006 med hjemmel i lov 24. februar 1995 nr. 11 om lotterier m.v. § 3. Kunngjort 24. mars 2006.

I

I forskrift 30. november 2004 nr. 1528 om bingo gjøres følgende endring:

§ 32 skal lyde:

Tillatelse til oppstilling av bingoautomater kan bare gis dersom politiet finner at kontrollen med spillet kan ivaretas på en betryggende måte. Tillatelse kan ikke gis varighet ut over 31. desember 2006. For bingoautomatene stilles det krav om at minimum 30% av overskuddet skal tilføres oppstillende lag eller forening.

II

Endringen trer i kraft straks.

22. mars Nr. 344 2006**Forskrift om endring i forskrift om medisinsk utstyr.**

Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet og Justis- og politidepartementet 22. mars 2006 med hjemmel i lov 12. januar 1995 nr. 6 om medisinsk utstyr § 3, § 4, § 5, § 6, § 7, § 8, § 9, § 10 og § 11, lov 16. juni 1994 nr. 20 om tekniske kontrollorgan som har til oppgave å gjennomføre samsvarsvurderingar § 7 og lov 24. mai 1929 nr. 4 om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr § 10 og § 11. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. X nr. 7 (direktiv 90/385/EØF endret ved direktiv 93/42/EØF og direktiv 93/68/EØF), kap. XXX nr. 1 (direktiv 93/42/EØF endret ved direktiv 98/79/EF, direktiv 2000/70/EF og direktiv 2001/104/EF), nr. 2 (direktiv 98/79/EF), nr. 3 (vedtak 2002/364/EF), nr. 4 (direktiv 2003/12/EF), nr. 5 (direktiv 2003/32/EF) og nr. 6 (direktiv 2005/50/EF). Kunngjort 24. mars 2006.

I

I forskrift 15. desember 2005 nr. 1690 om medisinsk utstyr gjøres følgende endring:

EØS-henvisningen i forskriftens hjemmelfelt skal lyde:

Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. X nr. 7 (direktiv 90/385/EØF endret ved direktiv 93/42/EØF og direktiv 93/68/EØF), kap. XXX nr. 1 (direktiv 93/42/EØF endret ved direktiv 98/79/EF, direktiv 2000/70/EF og direktiv 2001/104/EF), nr. 2 (direktiv 98/79/EF), nr. 3 (vedtak 2002/364/EF), nr. 4 (direktiv 2003/12/EF), nr. 5 (direktiv 2003/32/EF) og nr. 6 (direktiv 2005/50/EF).

II

Endringen trer i kraft straks.

22. mars Nr. 345 2006**Forskrift om endring i generell forskrift for produksjon, import og frambud mv av kosmetikk og kroppspfleieprodukter.**

Fastsatt av Det sentrale Mattilsynet ved hovedkontoret 22. mars 2006 med hjemmel i lov 21. desember 2005 nr. 126 om kosmetikk og kroppspfleieprodukt m.m. (kosmetikklova) § 5, § 6, § 8, § 16 og § 21, delegeringsvedtak 26. mars 1990 nr. 1227 og delegeringsvedtak 29. desember 2005 nr. 1770. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XVI nr. 1 (direktiv 76/768/EØF med endringer, herunder direktiv 2005/52/EF). Kunngjort 24. mars 2006.

I

I generell forskrift 26. oktober 1995 nr. 871 for produksjon, import og frambud mv av kosmetikk og kroppspfleieprodukter gjøres følgende endringer:

I hjemmelfeltets henvisning til EØS-avtalen vedlegg II kap. XVI nr. 1 (direktiv 76/768/EØF) tilføyes følgende endringsdirektiv:

Direktiv 2005/52/EF.

Vedlegg III, V og VI er endret. Endringene gjengis ikke her, men kan fås ved henvendelse til: Mattilsynet, Felles postmottak, Postboks 383, 2381 Brumunddal, E-post: postmottak@mattilsynet.no, Kontakttelefon: 06040, eller leses på Mattilsynets hjemmesider: www.mattilsynet.no.

II

Endringene trer i kraft straks.

22. mars Nr. 346 2006**Delvis ikrafttredelse av forskrift 16. desember 2005 nr. 1494 om domssogns- og lagdømmeinndeling.**

Fastsatt av Domstoladministrasjonen 22. mars 2006 med hjemmel i lov 13. august 1915 nr. 5 om domstolene (domstolloven) § 16 og § 22, jf. forskrift 16. desember 2005 nr. 1494 om domssogns- og lagdømmeinndeling del IV. Kunngjort 24. mars 2006.

Ved Domstoladministrasjonens vedtak av 22. mars 2006, med hjemmel i domstolloven § 16 og § 22, jf. forskrift 16. desember 2005 nr. 1494 om domssogns- og lagdømmeinndeling del IV, trer følgende deler av forskriften i kraft fra 1. april 2006:

Del I nr. 15 Tingretter lokalisert til Akershus fylke.

Del I nr. 18 Tingretter lokalisert til Hedmark fylke.

Del II nr. 5 Borgarting lagdømme:

Borgarting lagdømme utgjøres av følgende lagsogn:

Oslo: Oslo fylke og Akershus fylke unntatt Romerike
Østfold
Buskerud.

Følgende tingretter skal sogne til Borgarting lagdømme:

Hallingdal tingrett
Drammen tingrett
Oslo tingrett
Asker og Bærum tingrett
Follo tingrett
Moss tingrett
Sarpsborg tingrett
Fredrikstad tingrett
Halden tingrett.

Del II nr. 6 Eidsivating lagdømme:

Eidsivating lagdømme utgjøres av følgende lagsogn:

Hedmark og Oppland
Romerike.

Følgende tingretter skal sogne til Eidsivating lagdømme:

Nord-Gudbrandsdal tingrett
Sør-Gudbrandsdal tingrett
Valdres tingrett
Nord-Østerdal tingrett
Sør-Østerdal tingrett
Hedmarken tingrett
Glåmdal tingrett
Øvre Romerike tingrett
Nedre Romerike tingrett.

22. mars Nr. 347 2006**Forskrift om forbud mot å fiske raudåte, krill og andre dyreplankton.**

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 22. mars 2006 med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4. Kunngjort 24. mars 2006.

§ 1. Generelt forbud

Det er forbudt for norske fartøy å fiske og lande raudåte, krill og dyreplankton i Det nordøstlige Atlanterhav, ICES-områdene I–XIV.

§ 2. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i denne forskrift straffes i henhold til lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 53. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 3. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft straks.

23. mars Nr. 348 2006**Forskrift om endring i børsforskrift.**

Fastsatt av Finansdepartementet 23. mars 2006 med hjemmel i lov 17. november 2000 nr. 80 om børsvirksomhet m.m. (børsloven) § 7-1 tredje ledd. Kunngjort 24. mars 2006.

I

I børsforskrift 17. januar 1994 nr. 30 gjøres følgende endring:

§ 26-2 første ledd første og annet punktum skal lyde:

Børsklagenemnden består av fem medlemmer med varamedlemmer som oppnevnes av departementet for en periode på fire eller to år. Varamedlemmene er prinsipielt personlige, men kan ved behov også møte for de øvrige medlemmene i nemnden.

II

Endringen trer i kraft straks.

2. feb. Nr. 349 2006**Forskrift om eksamen ved Høgskolen i Buskerud.**

Fastsatt av Styret ved Høgskolen i Buskerud 2. februar 2006 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3-9 syvende ledd. Kunngjort 28. mars 2006.

*Kap. 1. Generelle bestemmelser***§ 1. Virkeområde**

Denne forskrift gjelder eksamen og andre vurderingsformer for studier som gir uttelling i studiepoeng ved Høgskolen i Buskerud. Strider forskriften mot gjeldende nasjonale rammeplan, gjelder rammeplanens bestemmelser.

§ 2. Definisjoner*Loven*

Lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler.

Student

Den som er tatt opp som student ved høgskolen etter reglene i lovens § 3-6 og § 3-7.

Studierett

Rettigheter knyttet til det å være tatt opp som student ved et studium og inneha studentstatus. Dette innebærer mulighet for deltakelse i all organisert undervisning, veiledning, øvelser og oppgaveløsning, laboratoriekurs, praksisstudier, feltarbeid mv. i studier studenten er tatt opp til.

Privatist

Person som går opp til eksamen etter lovens § 3-10 uten å være tatt opp som student ved studiet.

Studieprogram

En samling emner som fører fram til en avsluttet eksamen eller grad med et definert innhold i henhold til studie- eller fagplan.

Rammeplan

En nasjonal plan som fastsetter et studiums mål, innhold og organisering. Nasjonale rammeplaner fastsettes av departementet.

Studieplan

En plan som fastsettes av høgskolens styre. Studieplanen beskriver studiets mål, innhold, organisering og evalueringsformer.

Fagplan

En plan som fastsettes av høgskolens styre. Fagplanen gir en nærmere beskrivelse av rammeplanstyrte studier.

Litteratur/pensum

Kunnskapsstoff som kreves til en bestemt eksamen.

Utdanningsplan

Individuell plan for gjennomføring av et studium/studieprogram som utarbeides mellom den enkelte student og høgskolen. Planen inneholder bestemmelser om høgskolens forpliktelser overfor studenten, og studentens forpliktelser overfor institusjonen og medstudenter.

Studiepoeng

Mål for omfang av et studium hvor ett fullt studieår som heltidsstudent er normert til 60 studiepoeng.

Emne

Den minste studiepoenggivende enhet som kan inngå i et fag, en emnesamling/emnegruppe, et studieprogram eller en grad.

Emnebeskrivelse/arbeidskrav

En beskrivelse der emnets mål, struktur, vurderingsform, læringsform, læringsutbytte, obligatoriske aktiviteter, forkunnskapskrav, litteratur, hjelpemidler og utstyr angis.

Vurdering

Begrepet vurdering brukes om fastsetting av karakter, A–F eller bestått/ikke bestått, i et fag, emne eller emnegruppe, jf. § 15 i denne forskrift. Vurdering kan bestå av flere ulike vurderingsordninger som til sammen fører fram til et resultat. Resultatet kan inngå på vitnemålet eller innregnes i en karakter på vitnemålet.

Eksamen

Eksamen er betegnelsen på hele eller deler av vurderingsgrunnlaget som fører fram til en karakter på vitnemål eller karakterutskrift.

Kap. 2. Generelle faglige bestemmelser

§ 3. Grader og yrkesutdanning

Høgskolen i Buskerud tildeler følgende grader og yrkesutdanninger:

Grader

Høgskolekandidat, normert studietid 2 år på heltid

Bachelor, normert studietid 3 år på heltid

Master, normert studietid 1 ½ eller 2 år på heltid.

Yrkesutdanninger

Allmennlærerutdanning, normert studietid 4 år på heltid

Ingeniørutdanning, normert studietid 3 år på heltid

Optometriutdanning, normert studietid 3 år på heltid

Radiografutdanning, normert studietid 3 år på heltid

Sykepleierutdanning, normert studietid 3 år på heltid.

De generelle kravene til gradene bachelor og master er fastsatt i egne forskrifter (bachelor er under revidering og utarbeidelse mht. master).

§ 4. Endringer i studie- eller fagplan og pensum

Endringer i studie- eller fagplan skal ikke tre i kraft før ved nytt studieår. Mindre endringer i pensum kan foretas underveis i studiet.

§ 5. Fritak for eksamen eller prøve

Fritak for eksamen eller prøve skal gis når det godtgjøres at tilsvarende eksamen eller prøve er avlagt ved samme eller annen institusjon. Det kan gis slikt fritak på grunnlag av annen velegnet eksamen eller prøve. Dokumentasjon av realkompetanse kan også gi grunnlag for fritak.

Kap. 3. Studierett, privatister, utdanningsplan, permisjon

§ 6. Studierett

Gyldig studierett etableres ved opptak, betaling av semesteravgift og registrering i høgskolens studentweb. Studieretten gjelder fra opptak til 2 år etter utløp av normert studietid. Eksamener kan etter studierettens utløp kun tas etter nytt opptak som student eller privatist.

§ 7. Privatister

Personer som fyller kravene til opptak, men som ikke er tatt opp ved studiet, kan søke avdelingen om adgang til å gå opp til eksamen i et fag, emne eller emnegruppe som privatist. Privatistenes rettigheter begrenser seg til adgangen til å delta i offentlige forelesninger og til å gå opp til eksamen. Instituttet med ansvar for faget eller emnet, kan bestemme om en privatist også kan gis adgang til annen undervisning.

Søknad om status som privatist, oppmelding til eksamen og innbetaling av eksamensvederlag og semesteravgift må foreligge innen 15. september i høstsemesteret og 15. februar i vårsemesteret. Dokumentasjon av generelle og eventuelle spesielle opptakskrav skal vedlegges søknaden.

§ 8. Utdanningsplan

Det skal utarbeides en utdanningsplan for alle studier av 60 studiepoengs omfang eller mer. Utdanningsplanen skal være satt opp slik at studenten skal kunne gjennomføre planlagt studium eller studieløp på normert tid som heltids- eller deltidsstudent. Utdanningsplanen kan endres etter avtale mellom institutt og student.

§ 9. *Permisjon fra studier*

Svangerskap gir rett til permisjon fra studiene. Studenten har rett til å gjenoppta sine studier på tilsvarende nivå som før permisjon, og det skal legges til rette for at studiene kan starte så raskt som mulig etter endt permisjon. Permisjon kan også gis ved førstegangstjeneste, sykdom og andre tungtveiende grunner.

Kap. 4. Oppmelding og vilkår for eksamen. Avmelding

§ 10. *Vilkår for eksamen*

Vilkår kan være arbeidskrav/studiekrav, obligatoriske oppgaver, krav om avlagte eksamener eller prøver, obligatorisk deltakelse eller gjennomført praksis som må være gjennomført og bestått for at studenten skal ha adgang til en eksamen eller få fortsette studiet. Vilkårene skal gå fram av fag- eller studieplaner og emnebeskrivelser. Avdelingen kan beslutte at studenten ikke har rett til videre vurdering når studenten, etter en samlet vurdering, ikke har bestått de tidligere arbeidskrav/studiekrav i et emne. Dette gjelder også kandidater uten studierett (privatister).

§ 11. *Oppmelding/avmelding*

Studenter må gjeldende semester bekrefte sin utdanningsplan og melde seg opp til aktuelle eksamener. I studier uten utdanningsplan skal eksamensmeldinger registreres i studentweb. Studenten må selv se til at han har gyldige eksamensmeldinger. Frister for bekreftelse av utdanningsplan og oppmelding til eksamen er 15. september for høstsemesteret og 15. februar for vårsemesteret.

Kandidater uten studierett (privatister) må, etter søknad innen ovenfor nevnte frister, 15. september og 15. februar, finnes kvalifisert til å gå opp til eksamen samt betale fastsatt vederlag, jf. lovens § 3–10.

Frist for å melde seg av eksamen er 14 dager før eksamensperioden.

§ 12. *Antall forsøk til eksamen*

En student kan fremstille seg til eksamen/vurdering i det samme emnet inntil tre ganger. Unnlatt oppmøte eller innlevering til eksamen/vurdering uten gyldig grunn, anses som tellende forsøk. Studenten har i slike tilfeller ikke krav på utsatt eksamen eller ekstraordinær eksamen påfølgende semester, men må vente til neste ordinære eksamen.

Med tellende eksamensforsøk menes at en kandidat

1. trekker seg etter avmeldingsfristens utløp
2. ikke møter til eksamen
3. ikke leverer prosjekt/seminaroppgave/rapport/case eller annen dokumentasjon som inngår i vurderingen
4. får karakteren F/ikke bestått/ikke godkjent eller annen karakter som viser at eksamen er underkjent.

Et fjerde gangs forsøk, dvs. dispensasjon fra tregangersregelen kan innvilges etter begrunnet søknad fra studenten.

§ 13. *Veiledet praksis, antall forsøk og skikkethet*

Ved vurdering av praksisopplæring er det ekstern veileder på praksisstedet og faglærer som vurderer studentens praksis til bestått eller ikke bestått. Høgskolens faglærere skal kunne uttale seg om studentens forutsetninger til å bestå/ikke bestå praksis. Studenten har krav på veiledning underveis. Står en student i fare for å få vurdert sin praksisperiode til ikke bestått skal studenten få melding om dette senest halvveis i praksisperioden. Praksisperioden kan også vurderes til bestått/ikke bestått ut fra manglende arbeidskrav og tilstedeværelse. Ekstern veileder skal i samarbeid med høgskolens faglærere gi en vurdering som klart viser problemene for en eventuell ikke bestått og mulighetene for bestått praksis ved sluttevalueringen.

Ved ikke bestått praksis kan studenten ta praksis opp igjen. Ved andre gang ikke bestått på samme praksisperiode vil studenten ikke kunne fortsette studiet.

En student som ikke er skikket for yrket kan utestenges fra studiet etter en innstilling fra institusjonens skikkethetsnemnd, jf. loven § 4–10. Skikkethetsnemnda innstiller til høgskolens styre, som fatter vedtak om studenten er skikket og eventuelt om utestenging. Departementet er klageinstans for styrets vedtak.

Ved studier som krever politiattest må slik attest leveres innen angitte frister.

Unntak fra reglene i denne paragrafen gjøres kun når det foreligger særlige grunner som har sin bakgrunn i forhold hvor høgskolen har et særskilt ansvar.

Kap. 5. Vurderingsformer, eksamen, hjelpemidler, tilrettelegging m.m.

§ 14. *Vurderingsformer*

Vurderingsformer og varighet på skriftlig eksamen skal være angitt i de aktuelle fag- eller studieplaner. Studentens kunnskaper og ferdigheter skal vurderes i samsvar med beskrivelsen av mål eller læringsutbytte innenfor disse. Andre vurderingsformer må godkjennes av dekan.

Følgende vurderingsformer kan benyttes:

1. skriftlig individuell eksamen under tilsyn
2. muntlig individuell eksamen
3. skriftlig individuell eksamen uten tilsyn (hjemmeeksamen).

I tillegg kan regnes som vurderingsform:

1. praktiske øvelser og arbeider
2. framføringer

3. utført laboratorie-/prosjekt-/praksis-/seminararbeid, rapport eller annen dokumentasjon som inngår i sluttvurderingen for et emne/fag eller gir grunnlag for fastsettelse av karakter på vitnemål.

Sammensatt eksamen kan bestå av en kombinasjon av ovennevnte vurderingsformer.

For større arbeider gjelder følgende retningslinjer:

1. oppgaven/emnet skal være godkjent
2. det kan kreves presentasjon/mellomrapport i løpet av arbeidet med oppgaven
3. oppgaven må leveres innen en gitt frist
4. nærmere retningslinjer for større skriftlige arbeid vil eventuelt være angitt i gjeldende fag- eller studieplan, eller i eget utarbeidet hefte.

Muntlig eksamen skal være offentlig med mindre hensynet til gjennomføringen tilsier noe annet. Dekan kan gjøre unntak fra regelen om offentlig eksamen for en kandidat dersom tungtveiende grunner tilsier dette, jf. loven § 3–9 nr. 3.

§ 15. *Ordinær eksamen*

Ordinær eksamen skal vanligvis avholdes ved utgangen av det semester undervisningen i emnet avsluttes. Innenfor samme eksamensperiode skal det normalt arrangeres kun en ordinær eksamen i samme emne.

Eksamensplan kunngjøres senest 1. mars i vårsemesteret og 1. oktober i høstsemesteret.

Utfyllende bestemmelser om hvordan studenten skal forholde seg under eksamen eller ved annen vurdering gis i høyskolens eksamensinstruks.

§ 16. *Hjelpemidler*

Tillatte hjelpemidler ved eksamen skal være angitt i hver enkelt emnebeskrivelse/fag- eller studieplan, samt tydelig framgå av eksamensoppgaven. Bruk av ulovlige hjelpemidler betraktes som fusk.

Studenter som bryter retningslinjene for godkjente hjelpemidler eller som viser forstyrrende atferd kan bortvises fra eksamen.

Bruk av kilder skal angis når disse benyttes ved eksamen eller arbeider som inngår i grunnlaget for vurdering av studenten.

§ 17. *Tilrettelegging ved eksamen og alternative vurderingsformer*

En student kan søke om tilrettelegging av eksamen innen oppmeldingsfristen i gjeldende eksamenssemester. Søknaden må inneholde dokumentasjon fra sakkyndig instans, for eksempel lege, psykolog eller logoped. Det skal normalt søkes for hvert semester med mindre dokumentasjonen er av permanent karakter. Dokumentasjonen må inneholde en spesifisering av behovet for tilrettelegging eller alternativ vurderingsform i eksamenssituasjonen.

Alternative vurderingsformer kan benyttes for kandidater som på grunn av kroniske lidelser ikke kan gjennomføre eksamen med ordinær vurderingsform. Tilrettelegging som vil medføre reduksjon i de faglige krav som stilles ved det enkelte studium, kan ikke innvilges.

§ 18. *Fravær fra eksamen, utsettelse av innleveringer*

Dersom egen sykdom eller sykdom/dødsfall/ulykke (nødstilfelle) i nær familie forhindrer studenten i å møte til eksamen, må skriftlig legeerklæring som omfatter fraværsgrunn på eksamensdagen foreligge for at det skal være gyldig fravær. Dokumentasjon på gyldig fravær skal leveres høyskolen innen 2 uker etter eksamensdato.

Ved utsettelse av innlevering av hjemmeoppgaver, kan det innvilges inntil 48 timer ekstra, hvis det umiddelbart ved skriftlig legeerklæring kan dokumenteres at forsinkelsen f.eks. skyldes egen akutt sykdom eller sykdom/dødsfall/ulykke (nødstilfelle) i nær familie.

§ 19. *Ny, utsatt og ekstraordinær eksamen*

Utsatt eksamen kan tilbys studenter som skriftlig kan dokumentere godkjent grunn til fravær fra ordinær eksamen, f.eks. ved legeattest. Utsatt eksamen kan avholdes innenfor samme eksamensperiode eller i påfølgende semester.

Kontinuasjonseksamen kan tilbys studenter med stryk til ordinær eksamen i et emne. I studier med progresjonsbestemmelser der videre studier er avhengig av bestått eksamen, kan studenten gå opp til ny eksamen innenfor samme eksamensperiode.

Studenter som tidligere har bestått eksamen i et emne og kandidater uten gyldig fravær ved siste ordinære eksamen, har ikke tilgang til ny eller utsatt eksamen. Forbedring av karakter i et emne skal normalt skje ved ordinær eksamen etter den fagplan/det pensum som gjelder. Den beste karakteren blir tellende. Forbedring av karakter kan skje inntil studenten har brukt totalt tre eksamensforsøk i emnet.

En student som ikke fullfører studiet/faget/enheten innen normert tid og det i mellomtiden er gjort vesentlige endringer i studiet eller fag- eller studieplanen, gjelder retten til å fullføre etter den opprinnelige fag- eller studieplanen i ett år etter at endringen er gjort gjeldende. I slike situasjoner kan kandidaten forbedre karakter utenom ordinær eksamen.

En student kan kontinuere i enkeltemner, selv om emnet inngår i en emnesamling.

Det kan arrangeres ekstraordinær eksamen i forbindelse med at emner/fag opphører eller at det går mer enn ett år mellom to ordinære eksamener.

Ved utsatt eller ekstraordinær eksamen prøves studenten i samme pensum som ved sist avholdte ordinære

eksamen. Ved endringer i emnet kan studenter kreve å bli prøvet i gammelt pensum i inntil ett år etter at endringen trådte i kraft.

Bestemmelsene om ny og utsatt eksamen gjelder også hjemmeeksamener, mappevurderinger og lignende vurderingsformer, så langt dette er mulig.

Høgskolen avgjør hvilken eksamens- eller vurderingsform som benyttes ved prøving av studentens kunnskaper ved ny og utsatt eller ekstraordinær eksamen.

Kap. 6. Karaktersystem, sensur, klage og vitnemål

§ 20. Karaktersystem

Ved bedømmelse av eksamen eller prøve skal det normalt benyttes karakterer etter en skala med fem trinn fra A til E for bestått og F for ikke bestått, med A som beste karakter.

Den graderte karakterskala innebærer følgende generelle, kvalitative beskrivelser:

<i>Symbol</i>	<i>Betegnelse</i>	<i>Generell, kvalitativ beskrivelse av vurderingskriterier</i>
A	Fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Viser stor grad av selvstendighet.
B	Meget god	Meget god prestasjon som ligger over gjennomsnittet. Viser evne til selvstendighet.
C	God	Gjennomsnittlig prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder.
D	Brukbar	Prestasjon under gjennomsnittet, med en del vesentlige mangler.
E	Tilstrekkelig	Prestasjon som tilfredsstiller minimumskravene, men heller ikke mer.
F	Ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstiller minimumskravene.

Dersom endelig karakter fastsettes på grunnlag av flere deleksamener, må disse ha samme vurderingsuttrykk. Når resultatet av flere eksamener inngår i en samlet karakter benyttes flg. skala for å beregne gjennomsnittet: A=5, B=4, C=3, D=2, E=1. Det benyttes vanlige forhøyningsregler. Tallverdiene brukes ved utregning når flere eksamensresultater skal inngå i samlet snittkarakter på vitnemålet, ved utregning av hovedkarakter og ved rangering av søkere til videreutdanninger og høyere grads studium.

Det kan bare gis samlet karakter/gjennomsnittkarakter/hovedkarakter, når karaktergrunnlaget kun er tall eller kun bokstaver.

Karakterbetegnelsen bestått/ikke bestått benyttes normalt ved vurdering av praksisstudier, laboratorierapporter, prosjektarbeider, seminararbeider, forprøver, obligatoriske øvinger e.l., men kan også benyttes ved skriftlige eller muntlige eksamener.

Karakterene bestått/ikke bestått kan brukes i et omfang som samlet ikke må overstige halvparten av det studiepoengsrom som avlegges i løpet av studiet slik det er fastsatt i gjeldende ramme-/studieplan.

§ 21. Oppnevning av sensorer

Dekan oppnevner sensorer. Klagekommisjon bør oppnevnes samtidig med ordinær kommisjon.

Den som påtar seg sensoroppdrag, påtar seg samtidig å være sensor ved eventuell ny og utsatt eksamen i samme emne.

Eksterne sensorer oppnevnes for en periode på inntil 4 år.

En ekstern sensor må ha minst én av følgende kvalifikasjoner:

1. Inneha vitenskapelig kompetanse som kvalifiserer for ansettelse som minimum høgskolelektor/amanuensis ved universitet/høgskole eller annen forskningsinstitusjon.
2. I særlige tilfeller gjennom relevant yrkespraksis være særlig kvalifisert for å foreta sensur innenfor et bestemt område.

§ 22. Sensorordninger

Det skal være ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene, jf. lovens § 3–9 nr. 1.

Ekstern sensur kan være følgende:

- Ekstern sensor har ansvar for evaluering av vurderingsordningen og i utforming av kriterier for vurderingen.
- Ekstern sensor skal uttale seg om eksamens- og vurderingsformen, enkeltvurderinger, pensum, kvalitet og vanskelighetsgrad, samt studiets oppbygging.
- Ekstern sensor deltar sammen med intern sensor ved utforming av eksamensoppgaver og sensorveiledning.
- Ekstern sensor sensurerer sammen med intern sensor alle eksamensbesvarelsene fra et emne/emneområde.
- Ekstern sensor sensurerer sammen med intern sensor et tilfeldig utvalg av besvarelser.

Det skal benyttes to sensorer, hvorav minst én ekstern i følgende tilfeller:

1. ved bedømmelse av kandidatens selvstendige arbeid i høyere grad (mastergrad).
2. ved ny sensurering etter lov om universiteter og høyskoler § 5–2, klage over formelle feil ved eksamen og etter lovens § 5–3 klage over karakterfastsettelse.

Ekstern sensor skal utforme sensorrapport. Sensorrapporten kan omfatte:

1. Gjennomgang av vurderingsordninger nedfelt i fag- og studieplaner.
2. Vurdering av deler av arbeidet til intern sensor, kontrollere og godkjenne eksamensoppgaver og kontrollere sensorveiledning utformet av intern sensor, samt fastsettelse av vurderingskriterier.

Det oppnevnes som hovedregel to interne sensorer på eksamener som ikke har ekstern sensor.

Dekan selv fastsetter retningslinjer generelt når det gjelder antall sensorer og hvordan ekstern deltakelse i vurderingen skal gjennomføres. Det må sikres en variert anvendelse av de ulike måter å bruke ekstern sensor på.

Sensur skal foreligge senest 3 uker etter eksamensdato. Det kan fastsettes en lengre frist når det ikke er mulig å skaffe kvalifiserte sensorer som er nødvendig for å avvikle sensuren på 3 uker.

§ 23. *Krav på begrunnelse for sensur*

Kandidaten kan kreve sensors begrunnelse for sitt resultat på eksamen, prøve eller annen vurdering som gir uttelling i studiepoeng. Begrunnelsen gis muntlig eller skriftlig etter sensors valg.

Etter muntlig eksamen og praktiske ferdigheter må krav om begrunnelse fremsettes umiddelbart. Etter skriftlig eksamen må kravet fremsettes senest 3 uker etter at karakter ble kunngjort.

§ 24. *Klage på karakterfastsetting*

Kandidaten kan klage over karakter etter resultatet på en eksamen eller vurderinger som samlet utgjør et emne eller en emnegruppe, med unntak av rene multiple choice-eksamener.

Vurdering av muntlig eksamen og praksisopplæring som ikke lar seg etterprøve kan ikke påklages. Ved løpende vurdering, undervisevaluering, kan klage først framsettes når resultatet fra fag/emne eller emnegruppe er kunngjort.

Klagen framsettes skriftlig innen 3 uker etter at kandidaten ble gjort kjent med resultatet. Dersom kandidaten har bedt om sensors begrunnelse, løper klagefristen fra det tidspunkt kandidaten har mottatt begrunnelsen.

En klage må ha en konkret og relevant begrunnelse for at høgskolen skal ta den til følge. Ny vurdering foretas av to nye sensorer hvorav minst en ekstern, jf. lovens § 3–9 nr. 5. Ny sensur etter klage kan gå til gunst og til ugunst for klager. Resultatet etter ny sensur kan ikke påklages jf. § 5–3.

§ 25. *Formelle feil ved eksamen*

Ved klage på formelle feil ved eksamen, gjelder bestemmelsene i lovens § 5–2.

Klage på formelle feil må framsettes innen 3 uker etter at studenten er eller burde ha vært kjent med det forhold som begrunner klagen. Klage over formelle feil skal behandles i høgskolens klagenemnd. Vedtak etter denne paragraf kan påklages jf. lovens § 5–3.

§ 26. *Fusk og annullering av eksamen*

Styret eller styrets klagenemnd kan annullere eksamen eller annen vurdering:

1. når studenten har fått adgang til denne på falskt grunnlag
2. når studenten har fusket eller forsøkt å fuske under gjennomføring av eksamen eller annen vurderingsform.

Som fusk eller forsøk på fusk ved hjemmeeksamen, mappevurdering, prosjekt og lignende vurderingsformer regnes kopiering eller avskrivning av litteratur uten kildehenvisninger. Det kan også gjelde dersom besvarelsen er preget av manglende selvstendighet, besvarelsen er svært lik en annen/andre besvarelser, eller den åpenbart er utført av andre.

Annulering kan lede til utestengning og bortvisning i inntil 1 år, jf. lovens § 4–8 nr. 3.

§ 27. *Vitnemål*

Studenter som fullfører en yrkesrettet utdanning eller oppnår en grad, skal få utstedt vitnemål og et vitnemålstillegg, Diploma Supplement på engelsk. Dersom den samlede utdanningen er gjennomført ved flere høgskoler/utdanningsinstitusjoner, vurderes i hvert tilfelle hvilken institusjon som skal utstede vitnemål.

Studenter som ikke har avsluttet gradsgivende utdanning kan få karakterutskrift for gjennomførte og beståtte eksamener i vårsemesteret. Studenter som har avlagt eksamen i fag eller emne som ikke samlet gir grunnlag for å utstede vitnemål skal få karakterutskrift for dette.

Av vitnemålet skal det framgå:

- navn og personnummer
- hvilken grad eller yrkesutdanning som er fullført
- tidspunkt for fullført utdanning
- navn, studiepoeng og karakter for fag/emner som inngår
- tidspunkt for avlagte eksamener
- eventuelle fritak for eksamener og grunnlag for fritak
- tittel på større skriftlige oppgaver
- hvilket karaktersystem som er benyttet.

Dersom studentens kunnskaper og ferdigheter er prøvet på en annen måte enn for en student som er tatt opp på studiet, skal det angis på vitnemålet jf. lovens § 3–1, nr. 3.

Dersom en student tar eksamen i fag/emne som delvis overlapper hverandre, skal antall studiepoeng reduseres i gradssammenheng. Reduksjoner skal foretas slik at det gir det gunstigste resultat for studenten. Høgskolen avgjør slike reduksjoner etter innstilling fra vedkommende fagmiljø.

Det utstedes kun ett vitnemål til en student for hvert studium som gir grunnlag for vitnemål. Dersom en student

etter fullført studium avlegger ny eksamen i et fag/emne som kan påvirke karakteren på det opprinnelige vitnemålet, kan studenten anmode om å få utstedt nytt vitnemål mot å innlevere det opprinnelige.

I spesielle tilfeller der det kan dokumenteres eller sannsynliggjøres at vitnemålet er tapt, kan det mot vederlag skrives ut et duplikat uten innlevering av gammelt vitnemål.

Dersom en student har fullført et studium og klaget på karakterfastsettelsen i et fag/emne, skal ikke vitnemål utdeles før klagen er avgjort. Dersom vitnemål er utstedt, skal en eventuell klage på en karakterfastsettelse ikke behandles før studenten har returnert vitnemålet.

§ 28. *Utfyllende bestemmelser*

Styret ved Høgskolen i Buskerud delegerer til høgskolens dekaner å gi utfyllende regler om forhold som er særegent for den enkelte eksamen.

Styret delegerer til høgskolens administrasjon, i samråd med høgskolens dekaner, å gi retningslinjer og utfyllende regler innen rammen av denne forskrift.

§ 29. *Ikrafttredelse*

Forskriften trer i kraft med virkning fra og med 2. februar 2006. Fra samme tid oppheves forskrift 15. oktober 2002 nr. 1883 om eksamen ved Høgskolen i Buskerud.

22. mars Nr. 350 2006

Vedtak om endring i vedtak om overføring av myndighet til kommunen, fylkeslandbruksstyret, fylkesmannen, Statens landbruksforvaltning og Bergvesenet etter konsesjonsloven, jordloven, odelsloven og skogbruksloven.

Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 22. mars 2006 med hjemmel i lov 28. november 2003 nr. 98 om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konsesjonsloven) mv. § 2 og § 14, jf. delegeringsvedtak 28. november 2003 nr. 1401, lov 12. mai 1995 nr. 23 om jord (jordlova) § 3, jf. delegeringsvedtak 12. mai 1995 nr. 413 og lov 28. juni 1974 nr. 58 om odelsretten og åsetesretten § 27a, § 29 og § 31, jf. delegeringsvedtak 19. desember 1975 nr. 2. Kunngjort 28. mars 2006.

I

I vedtak 8. desember 2003 nr. 1479 om overføring av myndighet til kommunen, fylkeslandbruksstyret, fylkesmannen, Statens landbruksforvaltning og Bergvesenet etter konsesjonsloven, jordloven, odelsloven og skogbruksloven gjøres følgende endringer:

Vedtaketets tittel skal lyde:

Vedtak om overføring av myndighet til kommunen, fylkeslandbruksstyret, fylkesmannen, Statens landbruksforvaltning og Bergvesenet etter konsesjonsloven, jordloven og odelsloven

Vedtaketets hjemmelsfelt skal lyde:

Fastsatt av Landbruksdepartementet 8. desember 2003 med hjemmel i lov 28. november 2003 nr. 98 om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konsesjonsloven) mv. § 2 og § 14, jf. delegeringsvedtak 28. november 2003 nr. 1401, lov 12. mai 1995 nr. 23 om jord (jordlova) § 3, jf. delegeringsvedtak 12. mai 1995 nr. 413 og lov 28. juni 1974 nr. 58 om odelsretten og åsetesretten § 27a, § 29 og § 31, jf. delegeringsvedtak 19. desember 1975 nr. 2.

§ 1 første ledd skal lyde:

Kommunen avgjør saker i henhold til konsesjonsloven, jordloven og odelsloven der avgjørelsesmyndigheten ikke er lagt til andre organer etter § 2 – § 5.

§ 2 nr. 5 oppheves.

II

Endringene trer i kraft straks.

22. mars Nr. 351 2006

Forskrift om endring i forskrift om saksbehandling mv. i kommunen i saker etter konsesjonsloven, jordloven, odelsloven og skogbruksloven.

Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 22. mars 2006 med hjemmel i lov 28. november 2003 nr. 98 om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konsesjonsloven) mv. § 14, jf. delegeringsvedtak 28. november 2003 nr. 1401, lov 12. mai 1995 nr. 23 om jord (jordlova) § 3, jf. delegeringsvedtak 12. mai 1995 nr. 413 og lov 27. mai 2005 nr. 31 om skogbruk (skogbrukslova) § 20, jf. delegeringsvedtak 27. mai 2005 nr. 488. Kunngjort 28. mars 2006.

I

I forskrift 8. desember 2003 nr. 1480 om saksbehandling mv. i kommunen i saker etter konsesjonsloven, jordloven, odelsloven og skogbruksloven gjøres følgende endring:

Forskriftens hjemmelfelt skal lyde:

Fastsatt av Landbruksdepartementet 8. desember 2003 med hjemmel i lov 28. november 2003 nr. 98 om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konsesjonsloven) mv. § 14, jf. delegeringsvedtak 28. november 2003 nr. 1401, lov 12. mai 1995 nr. 23 om jord (jordlova) § 3, jf. delegeringsvedtak 12. mai 1995 nr. 413 og lov 27. mai 2005 nr. 31 om skogbruk (skogbrukslova) § 20, jf. delegeringsvedtak 27. mai 2005 nr. 488.

II

Endringen trer i kraft straks.

24. mars Nr. 352 2006

Forskrift om adgang til å delta i fangst av vågehval i 2006.

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 24. mars 2006 med hjemmel i lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 12, jf. delegeringsvedtak 11. februar 2000 nr. 99. Kunngjort 28. mars 2006.

§ 1. Generelt forbud

Det er forbudt å drive fangst av hval i 2006 uten tillatelse fra Fiskeridirektoratet.

§ 2. Vilkår for tildeling av tillatelse

Fiskeridirektoratet kan gi tillatelse til å drive fangst av vågehval når følgende vilkår er oppfylt:

- Fartøyet må være registrert i merkeregisteret.
- Søker må være ført på blad B i fiskermanntallet.
- Søker må eie minst 50% av eierandelene i omsøkte fartøy.
- Søker må ha deltatt i fangst av vågehval med det omsøkte fartøyet i minst ett av de seks siste årene.
- Søker må ikke være medeier i annet fartøy som er gitt tillatelse til å drive vågehvalfangst.

For å kunne delta i fangst av vågehval må søker og skytter gjennomgå de kurs, herunder skyteprøve, som Fiskeridirektoratet bestemmer. Fiskeridirektoratet kan i særlige tilfeller dispensere fra denne bestemmelsen.

Det er et vilkår for tildeling av tillatelse til å drive fangst av vågehval at det ikke foretas produksjon av fangsten om bord. Fiskeridirektoratet kan i særlige tilfeller dispensere fra denne bestemmelsen.

Det er et vilkår for tildeling av tillatelse til å drive fangst av vågehval at det tas slike prøver av fangsten som Fiskeridirektoratet bestemmer.

§ 3. Unntak

Fiskeridirektoratet kan i særlige tilfeller dispensere fra vilkåret i § 2 første ledd bokstav c) for familierederi eller familieaksjeselskap.

Fiskeridirektoratet kan dispensere fra vilkåret i § 2 første ledd bokstav d) når søker har vært forhindret fra å drive hvalfangst på grunn av politiske verv.

Søker som har anskaffet nytt fartøy til erstatning for fartøy som nevnt i § 2 første ledd bokstav d) kan likevel gis adgang til å drive fangst av vågehval.

Den som eier fartøy som deltok i fangst av vågehval i minst ett av de seks siste årene, kan gis tillatelse til å delta dersom øvrige vilkår er oppfylt, og søker og tidligere eier er nært beslektet. Ved avgjørelse av om tillatelse skal gis, skal det legges vekt på fartøyets og mannskapets avhengighet av å drive vågehvalfangst og de faglige og tekniske forutsetninger for å drive slik fangst. Tidligere eier av fartøy nevnt i dette ledd gis ikke adgang til å delta i fangst av vågehval med annet fartøy.

Den som eier fartøy som deltok i fangst av vågehval i minst ett av de seks siste årene kan gis tillatelse dersom øvrige vilkår er oppfylt, og søker har deltatt i hvalfangst i minst fire av de seks siste årene. Det må i tillegg foreligge bekreftelse fra hvalfanger som søker har vært ansatt hos, på at søker åpenbart har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å drive hvalfangst.

Fiskeridirektoratet kan i særlige tilfeller dispensere fra vilkårene i § 2 første ledd bokstavene c), d) og e). Tillatelse etter denne bestemmelsen kan begrenses til å gjelde bestemte områder.

§ 4. Påmelding

Fiskeridirektoratet kan fastsette frist for å søke om adgang til å drive fangst av vågehval.

§ 5. Stedfortreder

Fiskeridirektoratet kan i særlige tilfeller gi den som er gitt tillatelse til å drive fangst av vågehval adgang til å benytte stedfortreder på følgende vilkår:

- Stedfortreder må være ført på blad B i fiskermanntallet.
- Stedfortreder må ha deltatt i fangst av vågehval i minst to av de tre siste årene.
- Stedfortreder må ha gjennomgått de kurs som Fiskeridirektoratet bestemmer.

Fiskeridirektoratet kan dispensere fra vilkåret i første ledd bokstav b) dersom det er nødvendig for at fartøyet skal kunne gjennomføre fangsten.

§ 6. *Leiefartøy*

Fiskeridirektoratet kan i særlige tilfeller som medfører vesentlig driftsavbrudd, gi midlertidig tillatelse til å delta i vågehvalfangst med annet fartøy.

§ 7. *Straff*

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskrift straffes i henhold til lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst § 29. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 8. *Ikrafttredelse*

Denne forskrift trer i kraft straks og gjelder til og med 31. desember 2006.

24. mars Nr. 353 2006

Forskrift om regulering av fangst av vågehval i 2006.

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 24. mars 2006 med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4, § 5, § 9 og § 45. Kunngjort 28. mars 2006.

§ 1. *Generelt forbud*

Det er forbudt å drive fangst av hval i 2006.

§ 2. *Totalkvote*

Uten hinder av forbudet i § 1 kan norske fartøy fangste til sammen 1052 vågehval i Norges økonomiske sone, i fiskevernsone ved Svalbard, i fiskerisone ved Jan Mayen og i internasjonalt farvann.

Totalkvoten nevnt i første ledd fordeles på fangstområder som følger:

1. Norges økonomiske sone, fiskevernsone ved Svalbard og internasjonalt farvann (IWC-områdene ES, EB, EW, EN)	: 609 vågehval
2. Fiskerisone ved Jan Mayen og internasjonalt farvann (IWC-område CM)	: 443 vågehval

§ 3. *Fangstperiode mv.*

Fangst av vågehval kan starte 1. april og skal være avsluttet innen 31. august kl. 2400.

Fiskeridirektoratet kan fastsette utseilingsfrist.

Fiskeridirektoratet kan forlenge fangstperioden.

§ 4. *Fordeling av kvote*

Fiskeridirektoratet fastsetter maksimalkvoter for fartøy innenfor de ulike fangstområdene.

Fiskeridirektoratet kan endre eller oppheve de fastsatte maksimalkvotene, og det kan fastsettes frist for å starte fangsten på de endrede maksimalkvotene. Fartøy som ikke overholder fristen mister sin adgang til å delta. Fiskeridirektoratet kan fastsette første mulige dato for slik endring eller oppheving av maksimalkvotene.

§ 5. *Avbrudd i fangst ved salg av fartøy*

Avbrudd i fangst ved salg av fartøy i fangstperioden medfører bortfall av resterende kvote dersom selger ikke har et erstatningsfartøy som umiddelbart kan settes inn i fangsten.

§ 6. *Overføring av kvote*

Kvotepart som er tildelt det enkelte fartøy kan ikke overføres til annet fartøy.

Fiskeridirektoratet kan dispensere fra bestemmelsen i første ledd.

§ 7. *Ferdskrifer/inspektør/observatør*

Fartøy som deltar i fangst av vågehval skal ha installert ferdskrifer. Ferdskrifer skal være godkjent av Fiskeridirektoratet og installert av installatør godkjent av Fiskeridirektoratet.

Fiskeridirektoratet kan bestemme at fartøyene skal ha inspektør om bord under fangsten. Fartøyene kan også pålegges å ha med observatør under fangsten.

§ 8. *Oppgaveplikt*

Fangstdagbok utgitt av Fiskeridirektoratet skal føres fortløpende. Dagboken skal umiddelbart etter avsluttet fangstsesong sendes Fiskeridirektoratet.

Fiskeridirektoratet fastsetter nærmere bestemmelser om innhenting av data fra ferdskrifer.

Den som er gitt adgang til å delta i fangst av vågehval skal hver mandag kl. 1200 rapportere til Norges Råfisklag, avdeling Svolvær om siste ukes fangst. Fiskeridirektoratet kan fastsette regler om hyppigere rapporteringsplikt.

§ 9. *Bemyndigelse*

Fiskeridirektoratet kan stoppe fangsten i de ulike områdene når områdekvoten er beregnet tatt.

Fiskeridirektoratet kan endre denne forskrift og fastsette nærmere bestemmelser som er nødvendige for å oppnå en rasjonell og hensiktsmessig gjennomføring av fangsten.

§ 10. *Straff*

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskrift straffes i henhold til lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 53. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 11. *Ikrafttredelse*

Denne forskrift trer i kraft straks og gjelder til og med 31. desember 2006.

27. mars Nr. 354 2006

Forskrift om endring i forskrift om grenseverdier for rester av veterinærpreparater i næringsmidler av animalsk opprinnelse.

Fastsatt av Det sentrale Mattilsynet ved hovedkontoret 27. mars 2006 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 og § 16, samt delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XIII nr. 14 (forordning (EF) nr. 1148/2005, forordning (EF) nr. 1299/2005, forordning (EF) nr. 1356/2005 og forordning (EF) nr. 1518/2005). Kunngjort 28. mars 2006.

I

I forskrift 10. oktober 1996 nr. 997 om grenseverdier for rester av veterinærpreparater i næringsmidler av animalsk opprinnelse gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen vedlegg II kap. XIII nr. 14 tilføyes følgende endringsforordninger:

forordning (EF) nr. 1148/2005, forordning (EF) nr. 1299/2005, forordning (EF) nr. 1356/2005 og forordning (EF) nr. 1518/2005.

§ 2 skal lyde:

§ 2. *Grenseverdier for rester av veterinærpreparater*

EØS-avtalens vedlegg II kap. XIII nr. 14, forordning (EØF) nr. 2377/90 om fremgangsmåten i Fellesskapet for fastsettelse av grenseverdier for rester av veterinærpreparater i næringsmidler av animalsk opprinnelse, med følgende endringsforordninger, gjelder som forskrift med de EØS-tilpasninger som fremgår av vedlegg II, protokoll 1 til EØS-avtalen og EØS-avtalen for øvrig:

Forordning (EØF) nr. 762/92

Forordning (EØF) nr. 675/92

Forordning (EØF) nr. 3093/92

Forordning (EØF) nr. 895/93

Forordning (EØF) nr. 2901/93

Forordning (EØF) nr. 3425/93

Forordning (EØF) nr. 3426/93

Forordning (EF) nr. 955/94

Forordning (EF) nr. 1430/94

Forordning (EF) nr. 2701/94

Forordning (EF) nr. 2703/94

Forordning (EF) nr. 3059/94

Forordning (EF) nr. 1102/95

Forordning (EF) nr. 1441/95

Forordning (EF) nr. 1442/95

Forordning (EF) nr. 1798/95

Forordning (EF) nr. 2796/95

Forordning (EF) nr. 2804/95

Forordning (EF) nr. 281/96

Forordning (EF) nr. 282/96

Forordning (EF) nr. 1140/96

Forordning (EF) nr. 1147/96

Forordning (EF) nr. 1311/96

Forordning (EF) nr. 1312/96

Forordning (EF) nr. 1433/96

Forordning (EF) nr. 1742/96

Forordning (EF) nr. 1798/96

Forordning (EF) nr. 2010/96

Forordning (EF) nr. 2017/96

Forordning (EF) nr. 2034/96

Forordning (EF) nr. 17/97

Forordning (EF) nr. 211/97
Forordning (EF) nr. 270/97
Forordning (EF) nr. 434/97
Forordning (EF) nr. 716/97
Forordning (EF) nr. 748/97
Forordning (EF) nr. 749/97
Forordning (EF) nr. 1836/97
Forordning (EF) nr. 1837/97
Forordning (EF) nr. 1838/97
Forordning (EF) nr. 1850/97
Forordning (EF) nr. 121/98
Forordning (EF) nr. 426/98
Forordning (EF) nr. 613/98
Forordning (EF) nr. 1000/98
Forordning (EF) nr. 1076/98
Forordning (EF) nr. 1191/98
Forordning (EF) nr. 1568/98
Forordning (EF) nr. 1569/98
Forordning (EF) nr. 1570/98
Forordning (EF) nr. 1916/98
Forordning (EF) nr. 1917/98
Forordning (EF) nr. 1958/98
Forordning (EF) nr. 2560/98
Forordning (EF) nr. 2686/98
Forordning (EF) nr. 2692/98
Forordning (EF) nr. 2728/98
Forordning (EF) nr. 508/1999
Forordning (EF) nr. 804/1999
Forordning (EF) nr. 953/1999
Forordning (EF) nr. 954/1999
Forordning (EF) nr. 997/1999
Forordning (EF) nr. 998/1999
Forordning (EF) nr. 1308/1999
Forordning (EF) nr. 1942/1999
Forordning (EF) nr. 1943/1999
Forordning (EF) nr. 1931/1999
Forordning (EF) nr. 2385/1999
Forordning (EF) nr. 2393/1999
Forordning (EF) nr. 2593/1999
Forordning (EF) nr. 2728/1999
Forordning (EF) nr. 2757/1999
Forordning (EF) nr. 2758/1999
Forordning (EF) nr. 1286/2000
Forordning (EF) nr. 1295/2000
Forordning (EF) nr. 1960/2000
Forordning (EF) nr. 2391/2000
Forordning (EF) nr. 2338/2000
Forordning (EF) nr. 2535/2000
Forordning (EF) nr. 2908/2000
Forordning (EF) nr. 749/2001
Forordning (EF) nr. 750/2001
Forordning (EF) nr. 807/2001
Forordning (EF) nr. 1274/2001
Forordning (EF) nr. 1322/2001
Forordning (EF) nr. 1478/2001
Forordning (EF) nr. 1553/2001
Forordning (EF) nr. 1680/2001
Forordning (EF) nr. 2584/2001
Forordning (EF) nr. 1815/2001
Forordning (EF) nr. 1879/2001
Forordning (EF) nr. 2162/2001
Forordning (EF) nr. 77/2002

Forordning (EF) nr. 868/2002
Forordning (EF) nr. 869/2002
Forordning (EF) nr. 1181/2002
Forordning (EF) nr. 1530/2002
Forordning (EF) nr. 1752/2002
Forordning (EF) nr. 1937/2002
Forordning (EF) nr. 61/2003
Forordning (EF) nr. 544/2003
Forordning (EF) nr. 665/2003
Forordning (EF) nr. 739/2003
Forordning (EF) nr. 1029/2003
Forordning (EF) nr. 1490/2003
Forordning (EF) nr. 1873/2003
Forordning (EF) nr. 2011/2003
Forordning (EF) nr. 2145/2003
Forordning (EF) nr. 324/2004
Forordning (EF) nr. 546/2004
Forordning (EF) nr. 1101/2004
Forordning (EF) nr. 1646/2004
Forordning (EF) nr. 1851/2004
Forordning (EF) nr. 1875/2004
Forordning (EF) nr. 2332/2004
Forordning (EF) nr. 75/2005
Forordning (EF) nr. 1148/2005
Forordning (EF) nr. 1299/2005
Forordning (EF) nr. 1356/2005
Forordning (EF) nr. 1518/2005.

II

Endringene trer i kraft straks.

20. mars Nr. 355 2006

Forskrift om omsetningsforbud av spekede kjøttprodukter av typen Gilde Birkebeiner Fjellmorr, Gilde Birkebeiner Sognemorr og Gilde Haugpølse.

Fastsatt av Det sentrale Mattilsynet ved hovedkontoret 20. mars 2006 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 23 første ledd jf. § 16 første ledd. Kunngjort 30. mars 2006.

§ 1. Forbud

Det er forbudt å omsette enkelte spekede kjøttprodukter produsert av Gilde, Terina AS, Sogndal (virksomhetsnummer 429). Omsetningsforbudet gjelder de oppskårede produktene Gilde Birkebeiner Fjellmorr, Gilde Birkebeiner Sognemorr og Gilde Haugpølse, produsert i perioden 1. desember 2005 til og med 20. mars 2006, fra og med lotnummer L 5484 til og med lotnummer L 6121.

§ 2. Straff

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av denne forskrift er straffbar, jf. matloven § 28.

§ 3. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft straks.

29. mars Nr. 356 2006

Forskrift om omsetningsforbud for enkelte spekede kjøttprodukter.

Fastsatt av Det sentrale Mattilsynet ved hovedkontoret 29. mars 2006 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 23 første ledd jf. § 16 første ledd. Kunngjort 30. mars 2006.

§ 1. Forbud

Det er forbudt å omsette enkelte spekede kjøttprodukter produsert av Gilde, Terina AS, Sogndal (virksomhetsnummer 429). Omsetningsforbudet gjelder følgende produkter:

- Birkebeiner Fjellmorr, oppskåret 0,13 kg
- Fjellbit, 0,25 kg snabb
- Birkebeiner Sognemorr, oppskåret 0,13 kg
- Birkebeiner Sognemorr, oppskåret 0,3 kg

- Birkebeiner Sognemorr, 0,25 kg snabb
- Sognemorr, kveil hel
- Birkebeiner Spekebrett, 0,17 kg
- Haugpølse, oppskåret 0,15 kg.

Forbudet gjelder produkter som er produsert frem til og med 20. mars 2006, til og med lotnummer L 6121.

§ 2. *Straff*

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av denne forskrift er straffbar, jf. matloven § 28.

§ 3. *Ikrafttredelse og opphevelse*

Denne forskrift trer i kraft straks.

Samtidig oppheves forskrift 20. mars 2006 nr. 355 om omsetningsforbud av spekede kjøttprodukter av typen Gilde Birkebeiner Fjellmorr, Gilde Birkebeiner Sognemorr og Gilde Haugpølse.

Rettelser.

Det som er rettet er satt i kursiv.

Nr. 16/2005 s. 2529 (i vedtak 19. desember 2005 nr. 1593 om endring i vedtak 24. november 2005 nr. 1410 om særavgifter til statskassen for budsjetterminen 2006).

Hjemmelfeltet skal lyde:

Kunngjøring fra Finansdepartementet av stortingsvedtak 20. desember 2005 med hjemmel i Kongeriget Norges Grundlov 17. mai 1814 § 75 litra a. Kunngjort 23. desember 2005.

Nr. 3/2006 s. 328 (i forskrift 20. februar 2006 nr. 229 om journal for dyrehelsepersonell).

Henvisningen i hjemmelfeltet til «direktiv 2004/28/EF» tas ut.

Oversikt over rettelser som er inntatt i 2006-årgangen

År	Feil i hefte nr.	Side	Gjelder	Se rettelse i nr.
2004	8	1131	Forskrift nr. 930	3
2005	15	2312	Forskrift nr. 1446	3
2005	16	2529	Forskrift nr. 1593	4
2005	16	2538	Forskrift nr. 1609	1
2005	16	2644	Forskrift nr. 1668	2
2005	17	2713	Forskrift nr. 1690	2
2005	17	2855	Forskrift nr. 1694	2
2006			Forskrift nr. 83	2
2006	3	328	Forskrift nr. 229	4

B-PostAbonnement

Returadresse:
Lovdata
Postboks 2016, Vika
N-0125 Oslo

NORSK LOVTIDEND

Avd I Lover og sentrale forskrifter
Avd II Regionale og lokale forskrifter

Utgiver: Justis- og politidepartementet
Redaksjon: Stiftelsen Lovdata

Manuskripter for kunngjøring

Manuskripter sendes i ett eksemplar med kunngjøringskjema til Lovdata:
Med E-post: ltavd1@lovdata.no for avdeling I
ltavd2@lovdata.no for avdeling II

Elektronisk: Se Lovdatas nettsted (www.lovdata.no).

Med post: Norsk Lovtidend
Postboks 2016, Vika
0125 Oslo

Bestilling av abonnement

Med post: Samme adresse som over.
Elektronisk: Se Lovdatas nettsted.

		Norge	Norden	Verden
Abonnement for 2006 koster	Avd I	kr 1140	kr 1700	kr 2360
	Avd. I og II	kr 1430	kr 2470	kr 3480

Innholdet i heftene vil bli kunngjort fortløpende på Lovdatas nettsted – www.lovdata.no
- også en versjon av den trykte utgaven av heftet i PDF-format vil være tilgjengelig.
På samme sted finnes ajourførte versjoner av lovene og sentrale og lokale forskrifter.

Samlemapper: Det vil bli sendt ut etiketter for bruk på ringpermer.

Alle andre henvendelser om Norsk Lovtidend kan rettes til:

Lovdata
Postboks 2016, Vika
0125 Oslo

Tlf. 23 11 83 00
Fax 23 11 83 01
E-post: lovtid@lovdata.no